

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, V. V. I.,
ODDĚLENÍ VÝVOJE JAZYKA

ELEKTRONICKÝ SLOVNÍK STARÉ ČEŠTINY

Soupis pramenů a zkratek

Andrea Svobodová a Štěpán Šimek (eds.)

Praha 2022

Elektronický slovník staré češtiny. Soupis pramenů a zkratek vznikl s podporou projektu dlouhodobého koncepčního rozvoje Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., RVO: 68378092 a s využitím dat a nástrojů, jež poskytuje výzkumná infrastruktura LINDAT/CLARIAH-CZ (<https://lindat.cz>), podporovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (projekt č. LM2018101).

Tato kniha je autorské dílo chráněné ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, a je určena pouze k nekomerčním účelům.

Lektoroval: Mgr. Michal Dragoun

Autoři © 2022:

Editoři: Andrea Svobodová, Štěpán Šimek

Autoři kapitol: Ondřej Batka, Andrea Svobodová, Štěpán Šimek, Miloslava Vajdlová, Kateřina Voleková

© Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., oddělení vývoje jazyka

Typo © Tomáš Rataj

ISBN: 978-80-88211-19-8

OBSAH

1	K revizi a vydání soupisu pramenů a zkratk <i>Elektronického slovníku staré češtiny</i> (Štěpán Šimek, Miloslava Vajdlová)	5
2	Struktura popisu památky a pramene (Štěpán Šimek, Miloslava Vajdlová)	7
3	Soupis pramenů <i>Elektronického slovníku staré češtiny</i> a jejich zkratk (Andrea Svobodová, Kateřina Voleková, Ondřej Batka)	9
4	Soupis zkratk institucí, knihovních fondů, periodik a edičních řad s prameny citovanými v <i>Elektronickém slovníku staré češtiny</i> (Štěpán Šimek, Kateřina Voleková)	161
5	Soupis zkratk biblických knih a jejich částí (Miloslava Vajdlová, Kateřina Voleková)	163
6	Soupis obecných zkratk (Miloslava Vajdlová)	165
7	Citovaná literatura	169
8	Summary	171

1 Krevizi a vydání soupisu pramenů a zkratk *Elektronického slovníku staré češtiny*

(Štěpán Šimek, Miloslava Vajdlová)

Elektronický slovník staré češtiny (dále ESSČ) je historický výkladový jednojazyčný slovník, zachycující slovní zásobu češtiny od jejích počátků do konce 15. století, zpracováváný od roku 2005 v oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i.¹

ESSČ navazuje na akademický *Staročeský slovník* (dále StČS):² doplňuje StČS tak, aby byl podán vědecký popis doložené slovní zásoby staré češtiny v rozsahu celé abecedy. Lexémy s náslovím *A až M* jsou v ESSČ popsány formou nedokladového autorského slovníku, v abecedním rozmezí *při-* až *Ž* je ESSČ nově koncipován jako dokladový slovník s jednotící sémantickou a grafematickou redakcí.³ V ESSČ je – v souladu s teoretickými poznatky hlavního autora koncepce a sémantického redaktora StČS Igora Němce⁴ – uplatněn strukturní pohled na historickou slovní zásobu. V obecných zásadách a postupech proto vychází z *Úvodních statí, soupisu pramenů a zkratk* StČS (dále StČS 1968).⁵ Slovník je budován na základě téže materiálové⁶ a pramenné základny jako StČS.⁷

Koncepční změna ESSČ vedoucí ke zpracování lexémů s náslovím *při-* až *Ž* formou dokladového slovníku vyvolala potřebu poskytnout uživatelům ucelený soupis a popis pramenné základny tohoto díla. Také zde mohl ESSČ zvolit za své východisko příslušnou část StČS 1968,⁸ protože mnoho údajů bylo možné přejmout bez závažnějších obsahových změn.

Jindy však prosté přejetí nebylo možné, neboť současný stav poznání se od stavu před více než padesáti lety zásadně proměnil. Předkládaný soupis pramenů ESSČ tedy především:

- zavádí nové památky a prameny,⁹
- vyřazuje ze soupisu památky a prameny, u nichž byla prokázána mladší doba vzniku nebo které neobsahují český text,
- upřesňuje a opravuje dosud uváděnou dataci památek a pramenů na základě mezioborového, zvl. kodikologického výzkumu,
- reflektuje nově odhalené intertextové vztahy mezi památkami a prameny,
- zachycuje v co nejúplnější míře především vědecké edice staročeských pramenů,¹⁰
- výběrově aktualizuje odkazy na cizojazyčné předlohy staročeských textů vzniklých překladem.

Naopak bylo upuštěno od uvádění dostupné odborné literatury, a to především kvůli jejímu kvantitativnímu nárůstu, neboť tyto údaje by rychle pozbývaly aktuálnosti nebo byly nekompletní. Díky rozma-

¹ Základní charakteristiku ESSČ podává text dostupný online na následující adrese <https://vokabular.ujc.cas.cz/informace.aspx?t=ESSC&o=slovníky>. Další bližší informace viz Vajdlová 2018 nebo Fuková – Pytlíková 2021.

² V šestadvaceti sešitech, vydaných v letech 1968–2008, podal StČS popis staročeské slovní zásoby od *N* po předložku *při*.

³ V části *při-* až *Ž* byly původně zpracovány jen ty lexikální jednotky, jež neobsahuje *Malý staročeský slovník* (Bělič a kol. 1979). Od roku 2017 jsou lexikální jednotky, které v abecedním rozmezí *při-* až *Ž* zatím v ESSČ obsaženy nebyly, postupně doplňovány a lexikální jednotky zpracované již dříve jsou revidovány, přepracovávány, opatřovány doklady a redakčně sjednocovány.

⁴ Zvl. Němec 1968 a 1980.

⁵ Viz StČS 1968, s. 16–49; 123–130. ESSČ reflektuje také poznatky a zásady obsažené v práci Nejedlého a kol. 2002.

⁶ O lístkových kartotékách StČS viz Homolková 2007, s. 225–229.

⁷ Viz StČS 1968, s. 55–118.

⁸ StČS 1968, s. 55–118.

⁹ Termínem *památka* označujeme literární dílo, termínem *pramen* konkrétní rukopis či knižní vydání (prvotisk, starý tisk) obsahující text dané památky, viz Černá – Lehečka 2015, s. 11.

¹⁰ Včetně edic elektronických, zvláště vzniklých na téže pracovišti jako ESSČ a přístupných v edičním modulu portálu *Vokabulár webový* (<https://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/edicni/>). Při práci byla využita databáze *Czech Medieval Sources online*, kterou poskytuje výzkumná infrastruktura LINDAT/CLARIAH-CZ (<https://lindat.cz>), podporovaná MŠMT ČR (projekt č. LM2018101)

chu digitalizace i nárůstu počtu elektronických publikací jsou tyto informace často a snadno dostupné pomocí internetu.¹¹

Spolu se soupisem pramenů bylo nutné zrevidovat i ostatní seznamy zkratk. Také zde bylo možné vycházet ze StČS 1968,¹² ale i v této oblasti bylo nutné řadu údajů upravit, nahradit nebo doplnit.

Zpracování soupisu pramenů a zkratk ESSČ se neobešlo bez pomoci řady kolegů, jimž se sluší poděkovat. Za lektorát a četné doplňky a opravy děkujeme Michalu Dragounovi. Za veškerou pomoc s přípravou zaslouží vděk řada pracovníků oddělení vývoje jazyka, především však Milada Homolková, Martina Jamborová a Hana Kreisingerová. Za trpělivost projevenou při přípravě sazby textu jsme vděční Tomáši Ratajovi.

¹¹ Tyto informace zachycují a průběžně aktualizují např. *Česká literární bibliografie* (<https://clb.ucl.cas.cz>), *Portál k dějinám české knižní kultury do roku 1800* (<https://www.knihoveda.cz/>) nebo *Bibliografie české lingvistiky* (<https://bibliografie.ujc.cas.cz>).

¹² StČS 1968, s. 51–52, 119–122.

2 Struktura popisu památky a pramene

(Štěpán Šimek, Miloslava Vajdlová)

Vzhledem ke koncepční provázanosti StČS a ESSČ popis památek a pramenů ESSČ strukturně i obsahově vychází v maximální míře z popisu památek a pramenů StČS, jak je podává StČS 1968.

Památka je identifikována standardizovanou zkratkou. Následuje jméno autora (je-li znám), její (často uzuální) název a stručná charakteristika, za středníkem je uvedena datace jejího vzniku, např.:

ALBNCTNOST Albertanus Brixiensis, *Knihy čtvery o rozličných ctnostech* (překlad latinských traktátů *Ars loquendi et tacendi, Liber consolationis et consilii* a *De amore et dilectione Dei et proximi et aliarum rerum et de forma vitae*); 2. polovina 15. století.

Skupina památek, které spojuje stejný autor, druh, žánr apod., může být uvedena zastřešující, většinou jednoslabičnou zkratkou, např.:

ALCH alchymie, pojednání z oboru alchymie.

HUS Jan Hus (asi 1369–1415).

ŽALT žaltář nebo zlomek žaltáře.

Podnadpisy *Rukopis*, *Starý tisk* nebo *Tisk* uvádějí formu pramenů, které text památky obsahují a které byly určeny jako zdroj lexikálního materiálu ESSČ.¹

Pokud existuje více pramenů jedné památky, je každému z nich přidělena zkratka, která se skládá ze zkratky památky a (nejčastěji) sigly. Za pomlčkou se pak uvádějí základní informace o prameni, a to: místo a instituce uložení, signatura, rozsah a datace, např.:

ALBNCTNOSTA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 14, ff. 1r–164r, 1475.

ALBNCTNOSTB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 11, ff. 1r–188r, 1. čtvrtina 16. století.

Podnadpis *Citace* uvozuje informaci o způsobu uvedení lokace v heslové stati ESSČ, např.:

folio rukopisu

žalm a verš, příp. u kantik folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

¹ Některé z těchto pramenů byly užívány již v StČS, aktualizovaný soupis pramenů StČS však nebyl znovu vydán.

Následuje bibliografický údaj o existující edici památky či pramene, doplněný závorkou s údajem o způsobu edičního zpracování; má-li památka více pramenů, v závorce se uvádí též pramen zvolený jako základní text edice, např.:

Edice:

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvědová (eds.), Praha 1983, s. 21–147 (ALEX-PovB; transkr.).

Der alttschechische Kapitelsalter, Eugen Rippl (ed.), Praha 1928 (translit.).

[Pasionál muzejní (Juhnův)], Andrea Svobodová – Martin Stluka (eds.), Praha 2018 (transkr.).
Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PasMuzA>

Odstavec uzavírá údaj o chronologické vrstvě, do které památka přísluší, uváděný v hranaté závorce,² např.:

[D]

² A – do roku 1300, B – do roku 1350, C – do roku 1380, D – do roku 1410, E – do roku 1450, F – do roku 1500; srov. StČS 1968, s. 14.

3 Soupis pramenů *Elektronického slovníku staré češtiny* a jejich zkratk

(*Andrea Svobodová, Kateřina Voleková, Ondřej Batka*)

ADAM prozaický *Život Adama a Evy*, překlad latinského apokryfu *Vita Adae et Evae*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

ADAMF – Praha, Knihovna kláštera františkánů u Panny Marie Sněžné, sign. Af 3, ff. 267v–268v (neúplný, jen začátek), 50. léta 15. století.

ADAMK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 15, ff. 331r–337v, 1465.

ADAMM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 29, ff. 198r–206v, 80. léta 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Duchovní romány: Josef a Asenech. *Život Josefův. Adam a Eva*, František Xaver Prusík (ed.), *Krok* 2, 1888, s. 212–216, 259–263, 309–312 (ADAMF, ADAMM; translit.).

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 5–13 (ukázky ADAMF, ADAMM; transkr.).

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvěďová (eds.), Praha 1983, s. 293–308 (ADAMM; transkr.).

O pohřbu života, o pokání i o smrti prvorodného otce našeho Adama a matere naše Evy na tomto světě, Barbora Hanzová (ed.), Praha 2016 (ADAMK; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/AdamK>

[*Život Adama a Evy, rukopis F*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2016 (ADAMF; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/AdamF>

[*Život Adama a Evy*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2016 (ADAMM; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/AdamM>

[*Život Adama a Evy, tisk S*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2016 (ADAMS; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/AdamS>

Latinská předloha:

Vita Adae et Evae, Wilhelm Meyer (ed.), *Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaften*, Philosophisch-philologisch Klasse 14/3, 1876, s. 221–244.

ten, Philosophisch-philologisch Klasse 14/3, 1876, s. 221–244.

[C]

AKTABRATR *Akta Jednoty bratrské*, 1. a 2. svazek ze souboru památek bratrského písemnictví a archivu dokumentů k dějinám Jednoty, opsaný a sestavený v 2. polovině 16. století z materiálů (většinou již také opisů) průměrně o 50–100 let starších.

Rukopis:

Praha, Národní archiv, fond Acta Unitatis fratrum, sign. AB II R 1, 1. a 2. svazek, 408 + 234 ff.

Z obsahu:

AKTABRATR 1:

ff. 1r–28r: *Šest listů mistru Rokycanovi* (1468),

ff. 28r–65r: *Spis o dobrých a zlých kněžích* (1468/9), ff. 66v–73v: *Druhý spis o zlých a dobrých kněžích* (1468/9),

ff. 74r–76v: *List Albrechtovi Kostkovi z Postupic* (1470/1),

ff. 77r–81v: *Spis o úzké cestě Kristově* (1470),

ff. 82r–84v: *List všem vůbec* (druhý; 1468),

ff. 84v–87v: *List do Vysokého Mýta* (1471),

ff. 87v–101r: *Druhý list do Vysokého Mýta* (1471/2), ff. 101r–103v: *List do Starého Města pražského* (1471),

ff. 103v–104v: *List všem vůbec* (první; 1468),

ff. 104v–106v: *List všem vůbec* (1472),

ff. 107r–130r: *Traktát bratří starých o církvi svaté* (1470),

ff. 130v–173r: *Kterak se lidé mají míti k církvi římské* (1471),

ff. 173r–203v: *O rozdíle, který jest mezi bratřími* (1469/70),

ff. 204r–216v: *Výklad na slova svatého Jana v první kanonice v kapitole první* (1474),

ff. 217r–223v: *Pátý list mistru Rokycanovi* (1468),

ff. 223v–232v: *Odpověď na psaní mistrů pražských* (1478/9),
 ff. 233r–234v: *List mistra Rokycany proti pikhartům* (1469),
 ff. 236r–236v: *List kněze Martina Lupáče z Chotěboře* (1466),
 ff. 236v–244r: *Odpověď bratří starých na psaní mistra Jana z Rokycan* (1470),
 ff. 290r–314v: *Psaní o moci světské neb o moci mečové* (1468/71),
 ff. 315r–324v: *Psaní Vaňkovi Valečovskému z Kněžmosta* (1461),
 ff. 324v–331v: *Psaní kněze Martina z Krčína Rokycanovi* (1463),
 ff. 332r–338v: Petr Chelčický, *List knězi Mikulášovi* (1450),
 ff. 338v–341v: *Tři poselství bratru Petrovi a sestře Káče* (1461),
 ff. 341v–342v: *Zdali zlý kněz posvěcuje* (1467/8),
 ff. 342v–344r: *Počet o přijímání těla a krve pána Krista pod způsobou chleba a vína* (1461),
 ff. 344r–350v: *Hádka mistra Rokycany a jeho pomocníků s knězem Martinem z Krčína* (1463),
 ff. 350v–373v, 379r–408r: *Bratří za krále Jiřího v úzkostech* (1468),
 ff. 374r–378v: *Bratřím a sestrám do sborů* (1468/9).
AKTABRATR 2 (obsahuje některé texty zapsané už v sv. 1; navíc ještě tyto):
 ff. 34v–36r: *Sedmý list mistru Rokycanovi* (okolo 1470),
 ff. 36v–37v: *List mistrům pražským* (1471),
 ff. 38r–38v: *List králi Jiřímu* (1468),
 fol. 43v: *Odpověď Mýtských na první list bratří* (1471),
 ff. 60r–61v: *List mistra Rokycany* (1468),
 ff. 69r–71r: *Psaní mistra Korandy panu Janu Kostkovi* (1478),
 ff. 72r–108r: *Hádka Rokycanova s tábory na sněmu kutnohorském* (1444),
 ff. 112r–119r: *Traktát proti Rokycanovi a jeho kněžstvu* (obrana kněží tábořských na sněmu kutnohorském, 1444),
 ff. 136r–141r: *Psaní mistrů pražských proti bratřím ku potvrzení listu Rokycanova proti bratřím* (1474),
 ff. 152r–164v: *První list pana Zajíce z Hazmburka mistrům do kolejí pražských* (1488),

ff. 164v–169r: *Odpověď bratří na tento list* (1488),
 ff. 169r–185v: *Druhý list Zajícův bratřím a odpověď bratří na tento list* (1488),
 ff. 186r–188r: *Třetí list Zajícův bratřím a odpověď bratří na tento list* (1488/9),
 ff. 215r–222r: *Traktát Vaňka Valečovského z Kněžmosta proti Rokycanovi a jeho kněžím* (1453/7),
 ff. 224r–227v: *List Jana Rokycany Petru Chelčickému* (1437/38),
 ff. 228r–229r: *Jan Rokycana, Kázání na evangelium svatého Jana, kapitola 16* (1453/7),
 ff. 229v–231v: *List Petra Chelčického knězi Mikuláši a knězi Martinovi* (Lupáčovi? 1450?),
 ff. 232r–233v: *Zdali zlým má býti podávána svátost těla božího* (Martin Lupáč, okolo 1466/8),
 fol. 234r: *Napomenutí k nápravě* (list neznámého autora i adresáta, okolo 1460).

Citace:

svazek a folio rukopisu, příp. i rok

Edice:

Akty Jednoty bratrské 1, 2, *Prameny dějin moravských* 3, 4, Jaroslav Bidlo (ed.), Brno 1915, 1923 (transkr.).

[F]

AKTAKONS *Soudní akta konsistoře pražské (Acta iudiciaria consistorii Pragensis)*.

Citace:

díl a strana edice a rok

Edice:

AKTAKONS 1 (1373–1379), Ferdinand Tadra (ed.), Praha 1893.

AKTAKONS 2 (1380–1387), Ferdinand Tadra (ed.), Praha 1893.

AKTAKONS 3 (1392–1393, 1396–1398), Ferdinand Tadra (ed.), Praha 1896.

AKTAKONS 4 (1401–1404), Ferdinand Tadra (ed.), Praha 1898.

AKTAKONS 5 (1406–1407), Ferdinand Tadra (ed.), Praha 1899.

AKTAKONS 6 (1407–1408), Ferdinand Tadra (ed.), Praha 1900.

AKTAKONS 7 (1420–1424 a dodatky), Ferdinand Tadra (ed.), Praha 1901.

[R]

AKTAKOST *Akta koncilu kostnického*, překlad z latiny; 1. polovina 15. století.

Rukopis:

Freiberg, Andreas-Möller-Bibliothek des Geschwister-Scholl-Gymnasiums, sign. Cod. X 8° 40, ff. 2r–103r, 2. desetiletí 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Český překlad akt koncilu, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 247–318 (transkr.).

Hus a Jeronym v Kostnici, Milada Nedvěďová (ed.), Praha 1953, s. 31–150 (transkr.).

Latinská předloha:

Magnum oecumenicum Constantiense concilium, IV, Hermann Hardt (ed.), Frankfurt – Lipsko 1699.

[E]

ALBBOH české přípisky v latinském zápisníku pasovského děkana Alberta Bohema; polovina 13. století.

Rukopis:

München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 2574b, polovina 13. století, ff. 35v, 40r, 111v, 120r.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Dvě staročeské památky z XIII století v Mnichově, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 53, 1879, s. 580–585 (translit.).

Die Briefe des späteren Mittelalters 1: Das Brief- und Memorialbuch des Albert Behaim, Thomas Frenz (ed.), München 2000 [Monumenta Germaniae Historica], české přípisky v zápiscích č. 59, s. 232; č. 71, s. 252–253; č. 157, s. 513; č. 159, s. 547 (translit.).

[A]

ALBRÁJ *Ráj duše*, sborník obsahující české zpracování děl *Paradisus animae* Pseudo-Alberta Velikého, *Summa virtutum et vitiorum* Viléma Peyraulta a *De triplici via* sv. Bonaventury, doplněný o kapitoly z Pasionálu a zpovědního zrcadla; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

ALBRÁJA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 19, 108 ff., 1383.

ALBRÁJB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 10, 146 ff., polovina 15. století.

ALBRÁJC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 32, ff. 20r–148v, počátek 15. století.

ALBRÁJD – München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 3581, ff. 17r–18v, 1. čtvrtina 15. století.

ALBRÁJE – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 8, ff. 57v–60v, počátek 15. století.

ALBRÁJK – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 10, pp. 113–231, 1420 (?) (viz KRUMML).

ALBRÁJM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 5, 109 ff., okolo 1400.

ALBRÁJN – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 19, ff. 169v–172r, 2. polovina 15. století.

Starý tisk:

ALBRÁJP – *Knihy, jenž slovú latině Pasionál a český Život a umučenie všech svatých mučedlníkuov*. Staré Město pražské: [Tiskař Pražské bible], 1495, fol. 32r–32v. Knihopis INC019; GW M11555; ISTC ij00138000 (viz PASKAL).

Citace:

folio nebo strana rukopisu nebo folio starého tisku

Edice:

Počátky staročeské mystiky, Jan Menšík (ed.), Praha 1948 (ukázky ALBRÁJA, ff. 35r–38r, 78r–89r, 96v–107r; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 656–659 (ukázky ALBRÁJA, ALBRÁJB; transkr.).

Latinská předloha:

Paradisus animae sive De virtutibus libellus Alberto Magno [...] auctore, Antwerpen 1601.

Guilelmus Peraldus: *Summa virtutum et vitiorum*, Köln am Rhein 1614.

Bonaventura: *De triplici via alias incendium amoris*, in: *Opera Omnia* 8, Quaracchi 1898, s. 3–27.

[D]

ALBNCTNOST Albertanus Brixiensis, *Knihy čtvery o rozličných ctnostech* (překlad latinských traktátů *Ars loquendi et tacendi, Liber consolationis et consilii a De amore et dilectione Dei et proximi et aliarum rerum et de forma vitae*); 2. polovina 15. století.

Rukopisy:

ALBNCTNOSTA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 14, ff. 1r–164r, 1475.

ALBNCTNOSTB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 11, ff. 1r–188r, 1. čtvrtina 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Výbor z literatury české 2, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, sl. 889–896 (ukázky ALBNCTNOSTA; transkr.).

[F]

ALEXPOV povídka o Alexandru Velikém, české zpracování Pseudo-Kallisthenova díla *Historia de preliis Alexandri Magni*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

ALEXPOVA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII H 4, 171 ff., 1433.

ALEXPOVB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 6, ff. 234r–289r, 3. čtvrtina 15. století.

ALEXPOVC – Náchod, Okresní muzeum, sign. RKPS 153, pp. 203–306, 1487.

ALEXPOVD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 10, ff. 28r–84v, okolo 1445.

ALEXPOVE – Křivoklát, Hradní knihovna, sign. I d 36, ff. 112v–129v, konec 15. století.

Starý tisk:

AlexPovT – *Kronika o narození velikého Alexandra Macedonského i tudiež o všech skutciech jeho*. Plzeň: Mikuláš Bakalář, 1513, 114 ff. Knihopis K04434.

Citace:

folio nebo strana rukopisu nebo folio starého tisku

Edice:

Kronika o Alexandru Velikém, František Xaver Prusík (ed.), *Krok* 8, 1894, s. 81–90, 121–130, 161–165, 201–208, 241–250, 281–285, 321–326, 374–377; 9, 1895, s. 1–4, 41–49, 81–88, 121–124, 165–169, 201–205, 241–250, 281–286, 321–324,

361–367; 10, 1896, s. 1–3, 37–41, 77–81, 117–123, 157–163, 197–200, 237–242, 277–284, 357–363; 11, 1897, s. 1–3, 41–44, 81–84 (ALEXPovC, var. ALEXPOVA, ALEXPOVB; transkr.).

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 152–163 (ukázky ALEXPOVC; transkr.).

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvědová (eds.), Praha 1983, s. 21–147 (ALEXPovB; transkr.).

[*prozaická povídka o Alexandru Velikém*], Štěpán Šimek (ed.), Praha 2011 (ALEXPovD; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/AlexPovD>

Latinská předloha:

Die Historia de Preliis Alexandri Magni – Recension J³, Karl Steffens (ed.), Meisenheim am Glan 1975.

[D]

ALCH alchymie, pojednání z oboru alchymie.

ALCHANT staročeské zpracování *Alchymie*, latinského díla Antonia z Florencie; polovina 15. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V H 21, 116 ff., 1457.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mistra Antonia z Florencie Cesta spravedlivá v Alchymii, Otakar Zachar (ed.), Praha 1899 (translit.). *Výbor z české literatury doby husitské 2*, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 582–588 (ukázky; transkr.).

[F]

ALCHLULL *Praktika testamentu*, staročeský překlad latinského díla Raimunda Lulla; okolo 1500.

Rukopis:

Praha, Strahovská knihovna, sign. DG IV 24, 167 pp., počátek 16. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Rajmund Lullius: *Praktyka testamentu*, Otakar Zachar (ed.), Praha 1904 (translit.).

[F]

ALX *Alexandreida*, epická báseň o Alexandru Velikém z přelomu 13. a 14. století.

Rukopisy:

ALXB (Budějovický zlomek) – České Budějovice, Státní oblastní archiv Třeboň, Státní okresní archiv České Budějovice, fond Sbírka rukopisů, sign. D 14, č. 1, 2 ff., 1. čtvrtina 14. století (z téhož kodexu jako ALXBM).

ALXBUD (Druhý budějovický zlomek) – České Budějovice, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, sign. XXVI.3, 2 proužky, polovina 14. století (z téhož kodexu jako ALXVÍD).

ALXBM (Budějovicko-muzejní zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 54, 2 ff., 1. čtvrtina 14. století (z téhož kodexu jako ALXB).

ALXH (Jindřichohradecký zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 53, 3 ff., 30. léta 14. století.

ALXM (Muzejní zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 58, 2 ff., polovina 14. století.

ALXO (Ostřihomský zlomek) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIV B 144, 2 proužky, 1. polovina 14. století.

ALXŠ (Šafaříkův zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 58, 2 ff., polovina 14. století.

ALXV (Svatovítský zlomek) – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. N 10, ff. 157v–169v, počátek 15. století.

ALXVÍD (Vídeňský zlomek) – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. Ser. n. 3431, 2 ff., polovina 14. století (pravděpodobně z téhož kodexu jako ALXBUD).

Citace:

verš podle Vážného edice

Edice:

Nově nalezený zlomek českého Alexandra, Jan P. Koubek (ed.), *Časopis Českého museum* 15, 1841, s. 73–90 (ALXB; translit.).

Zbytky rýmovaných Alexandreid staročeských, Martin Hattala – Adolf Patera (eds.), Praha 1881

(ALXB, ALXBM, ALXH, ALXM, ALXŠ, ALXVÍT; transkr.).

Die alttschechische Alexandreis mit Einleitung und Glossar, Reinhard Trautmann (ed.), Heidelberg 1916 (kritická edice všech zlomků tehdy známých, tj. kromě ALXBUD a ALXO; translit.).

Ostřihomský zlomek staročeské Alexandreidy, Peter Király (ed.), *Studia Slavica* 2, 1956, s. 157–184 (text ALXO, translit., transkr. a faksimile).

Zu den Wiener Bruchstücken der Alexandreis, Friedrich Repp (ed.), *Zeitschrift für slavische Philologie* 1, 1956, s. 32–38 (ALXVÍD; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 113–151 (ukázky ALXBUD, ALXBM, ALXH, ALXV; transkr.).

Alexandreida, Václav Vážný (ed.), Praha 1963 (text všech dochovaných zlomků; transkr.).

Další českobudějovický zlomek Alexandreidy, Karel Pletzer (ed.), *Časopis Musea Království českého* 132, 1963, s. 185–194 (ALXBUD; faksimile, translit.).

[B]

ANEŽ prozaická legenda o blahoslavené Anežce; přelom 14. a 15. století.

Starý tisk:

Život blahoslavené Anyžky, panny řádu svaté Kláry [...]. Praha: Urban Baltazar Goliáš, 1666, 26 ff. Knihopis K17605.

Citace:

folio starého tisku

[D]

ANS *Rozmluva sv. Anselma s Pannou Marií o umučení Páně*, překlad latinské předlohy *Dialogus beatae Mariae et Anselmi de passione Domini*.

a) veršovaná skladba; 1. polovina 14. století

Rukopisy:

ANSJIST (Jistebnický zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 34, 1 fol., polovina 14. století.

ANSVÍT (Svatovítský zlomek) – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 84, ff. 46r–57v, 1380–1400 (viz VÍT).

ANSWIES (Wiesenberské zlomky) – Brno, Archiv města Brna, fond Knihovna Mitrovského, sign. A 231, p. 127, 2 proužky, 2. polovina 14. století.

b) starší prozaická skladba; polovina 14. století

Rukopisy:

ANSKAP (Kapitulní zlomky) – t. č. nezvěstný (dříve Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, ve vazbě rukopisu sign. D 115), 21 proužků, 1. polovina 15. století.

ANSMUZ (Muzejní zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 68, 2 ff., 2. polovina 14. století (1350–1370).

ANSOPAT (Opatovické zlomky) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 62, 4 ff. + 8 proužků, 3. čtvrtina 14. století.

c) mladší prozaická skladba; 2. polovina 14. století

Rukopisy:

ANSUKA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 8, ff. 99r–108r, počátek 15. století.

ANSUKB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII H 11, ff. 183r–201v, první třetina 16. století.

ANSUKC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII H 28, ff. 344r–359v, přelom 15. a 16. století.

Citace:

folio rukopisu, příp. strana zlomku a sloupec podle Paterovy edice

Edice:

Staročeské zbytky rozmluvy panny Marie a sv. Anselma o umučení Páně, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 54, 1880, s. 344–356 (ANSKAP, ANSUKA; translit.).

Svatovítský rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1886, s. 159–191 (ANSVÍR; translit.).

Wiesenberské rýmované zbytky „Rozmluvy panny Marie a sv. Anselma o umučení Páně“, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 64, 1890, s. 186–191 (ANSJIST, ANSWIES; translit.), s. 191–202 (ANSOPAT; translit.).

Nově nalezené zbytky staročeského evangelistáře, Anselma a umučení sv. Jiří ze XIV stol., Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 74, 1900, s. 504–512 (ANSMUZ; translit.).

Latinská předloha:

Anselmus Cantuariensis, *Dialogus beatae Mariae et Anselmi de passione Domini*, Patrologia Latina 159, 271–290.

[B, C, D]

APAT Quiricus de Augustis, *Lumen apothecariorum*; překlad Matěje z Mýta z roku 1496.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III H 35, 281 ff., okolo 1583.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Světlo apatekářův, Emil Šedivý (ed.), Praha 1922 [správně 1926] (translit.).

Latinská předloha:

Quiricus de Augustis, *Lumen apothecariorum cum certis expositionibus*, Benátky: Giovanni de Gregori – Gregorio de Gregori, 1495. GW 3066; ISTC ia01376000.

[F]

APOL povídka o Apollonovi Tyrském, adaptace latinské skladby *Historia Apollonii regis Tyri*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

APOLBAW – Warszawa, Biblioteka narodowa, sign. Rps 12594 II, ff. 206v–226v, 1472 (viz BAW).

APOLP (Zebererův nebo Pinvičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 8, ff. 128r–152v (neúplné, chybí závěr), mezi 1459–1463.

APOLT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 18, ff. 319r–326v (jen část), 2. polovina 15. století.

APOLU – Třeboň, SOA v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 7, fol. 64r (jen část), 1454.

APOLV – Wrocław, Biblioteka Ossolineum, č. 1172/I, ff. 1r–55r, 1537.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Apollon král Tyrský. Román starobylý, Jaroslav Antonín Vrtátka (ed.), *Časopis Musea Království českého* 37, 1863, s. 270–293, 352–365 (APOLP, chybějící závěr podle APOLV; transkr.).

Sborník hraběte Baworowského, Jan Loriš (ed.), Praha 1903, s. 407–429 (APOLBaw; translit.).

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 164–179 (APOLT, rekonstruováno podle latinské předlohy a dalších rukopisů; transkr.).

Die Apollonius Erzählung in den slavischen Literaturen, Nils Åke Nilsson (ed.), Uppsala 1949, s. 147–164 (APOLT; translit.).

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvěďová (eds.), Praha 1983, s. 179–202 (APOLP, chybějící závěr podle APOLT; transkr.).

[*O Apollonovi*], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2011 (APOLBaw; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ApolBaw>

Latinská předloha:

Historia Apollonii regis Tyri, Gareth Schmeling (ed.), Leipzig 1988.

[D]

ARCH archiv, archivní památka nebo edice archivních památek.

ARCHBÍT výpisky z městské knihy Velké Bíteše z roku 1414.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Městská kniha bítešská z roku 1414, Jan Tiray (ed.), *Časopis Moravského muzea zemského* 8, 1908, s. 119–140, 294–319 (ukázky; transkr.)

[R]

ARCHČ Archiv český čili Staré písemné památky české i moravské; ze 14. a 15. století.

Citace:

díl a strana edice a rok

Edice:

ARCHČ 1, František Palacký (ed.), Praha 1840: s. 5–51: České listy císaře Zikmunda (1414–1437), s. 52–68: Král Václav a Jednota panská (1394–1404),

s. 138–158: Zápisy rodu šternberského (část 1, 1386–1432),

s. 159–188: Výpovědi svědků z desk dvorských (část 1, 1453–1456),

s. 189–226: Zápisy pražské obecní (část 1, 1406–1429),

s. 227–244: Dopisy zvíkovské (1458–1477),

s. 245–296: Sněmovní věci české (1440–1446),

s. 297–319: Zápisy knížat minstrberských v Olešnici (1454–1489),

s. 320–338: Dopisy bavorské (1440–1512),

s. 339–357: Zápisy ve věcech selských (část 1, 1389–1499),

s. 358–389: Dopisy tábořské (1441–1447),

s. 390–446: Výpisy ze starých desk dvorských Království českého (část 1, 1384–1456),

s. 447–484: viz ROŽMBA,

s. 485–492: Králové Jiří a Matyáš na Moravě (1470),

s. 493–546: Registra zápisů královských i obecných (1453–1454).

ARCHČ 2, František Palacký (ed.), Praha 1842:

s. 3–46: Dopisy pana Alše Holického ze Šternberka (1436–1451),

s. 47–75: Výpisy ze starých desk zemských (1391–1456),

s. 76–135: viz ŘÁDZEMA,

s. 175–208: Registra zápisů královských i obecných (pokr., 1454),

s. 209–313: Sněmovní věci české (část 2, 1446–1452),

s. 314–329: Nejstarší zápisy jindřichohradecké (1384–1404),

s. 330–392: Výpisky právní a soudní ze starých desk zemských Království českého (1287–1437),

s. 393–406: Zápisy města Kozlí ve Slezsku (1480–1571),

s. 407–426: Dopisy pana Kašpara Šlika z Holíče (1445–1448),

s. 427–443: Dopisy pana Prokopa z Rabštejna (1444–1448),

s. 444–481: Registra zápisů královských i obecných (závěr, 1454),

s. 481–517: viz DUB,

s. 518–531: Psaní o zášti mezi Jindřichem z Dubé a Petrem Malovcem z Pacova (1413).

ARCHČ 3, František Palacký (ed.), Praha 1844:

- s. 3–64: Dopisy Oldřicha z Rožmberka (1420–1453),
- s. 65–180: viz MAJCAR,
- s. 181–270: Akta veřejná i sněmovní v Čechách i na Moravě (1414–1428), viz též DEKLPRJ,
- s. 271–306: Zápisy rozličných osob (část 1, 1398–1428),
- s. 307–367: Výpisky právní a soudní ze starých desk zemských Království českého (část 2, 1321–1466),
- s. 368–394: Dopisy rodu švamberského (15. století),
- s. 395–464: Akta veřejná i sněmovní v Království českém (1432–1439),
- s. 465–579: Výtahy z listin rozličných (část 1, 1371–1471).

ARCHČ 4, František Palacký (ed.), Praha 1846:

- s. 3–33: Dopisy rodu jindřichohradeckého (1441–1451);
- s. 34–63: Některé zápisy kláštera chotěšovského (1272–1597);
- s. 64–98: Pře Racka Kocevského s Budějovickými (1472–1484),
- s. 99–164: Akta mezi králem Jiřím a Jednotou pan-skou (1463–1468),
- s. 165–172: Příklady listů holdovních (15. století),
- s. 173–229: Zápisy panství pardubického (1357–1536),
- s. 230–235: Dopisy domažlické (1450–1509),
- s. 236–245: Zápisy domažlické (1404–1526),
- s. 246–262: Zápisy města Horažďovic (1417–1503),
- s. 263–328: Nálezy soudu komorního v Království českém (1471–1479),
- s. 329–340: Zápisy české v Uhrách (1445–1490),
- s. 341–385: Zápisy pražské obecní (část 2, 1401–1430),
- s. 386–397: Dopisy pánů z Kolovrat (144–1450),
- s. 398–412: Dopisy a zápisy pánů z Lobkovic (1433–1458),
- s. 413–525: Akta veřejná i sněmovní v Království českém (pokr., 1453–1490),
- s. 526–560: Výpisky právní a soudní ze starých desk zemských Království českého (část 3, 1389–1456).

ARCHČ 5, František Palacký (ed.), Praha 1862:

- s. 5–266: viz ZŘÍZVLAD,

s. 267–274 a 267'–271': Dopisy pana Jiřího z Poděbrad (1445–1457),

s. 272'–310: Dopisy Jiřího, krále českého (1458–1471),

s. 311–361: Psaní rozličných osob (1471–1475),

s. 362–517: Akta veřejná i sněmovní v Království českém (pokr. 1466–1500),

s. 518–577: Výpisy ze starých desk zemských (část 2, 1471–1500).

ARCHČ 6, František Palacký (ed.), Praha 1872:

s. 5–44: Paběrky rozličných písemností (1401–1420),

s. 45–77: Psaní uherského krále Matyáše Korvína do Čech českým jazykem vydaná (1469–1487),

s. 78–107: Psaní Vladislava II., krále českého (část 1, 1471–1483),

s. 108–126: Psaní Hilaria Litoměřického, administrátora pražského arcibiskupství, českým katolíkům, aby vypověděli poslušnost králi Jiřímu (1467),

s. 127–216: Psaní rozličných osob (pokr., 1471–1490),

s. 217–394: Akta veřejná i sněmovní v Čechách (pokr., 1500–1509),

s. 395–450: Paběrky rozličných písemností (1421–1438),

s. 451–494: Různé zápisy o věcech soukromých (1404–1439),

s. 495–547: Diplomatař Viléma z Pernštejna (1304–1519),

s. 548–565: Zápisy o věcech šlikovských (1480–1497),

s. 566–591: Výpisky z českých register královských (1498–1502).

ARCHČ 7, Praha 1887:

s. 201–400: Dopisy rodů jindřichohradeckého a rožmberského (1450–1526), Antonín Rezek (ed.),

s. 401–426: Dopisy úřadu podkomořského Budějovickým (1412–1526), Karel Köpl (ed.),

s. 427–445: viz CESTJAR,

s. 446–568: Registra soudu komorního (1472–1482), Jaromír Čelakovský (ed.),

s. 569–604: Zlomek register zápisů markrabství Moravského (1459), Josef Emler (ed.),

s. 605–679: Výpisy z českých původních listin univerzitní knihovny pražské (1391–1477), Josef Emler (ed.).

ARCHČ 8, Praha 1888:

s. 1–160: Dopisy rodů jindřichohradeckého a rožmberského (pokr., 1470–1475), Antonín Rezek (ed.),

s. 321–364: viz KORPOS,

s. 365–395: Výpisy z register kanceláře hrabat kladských (1472–1505), Jaromír Čelakovský (ed.),

s. 396–480: Registra soudu komorního (pokr., 1482–1487), Jaromír Čelakovský (ed.),

s. 481–566: Výpisy z českých původních listin univerzitní knihovny pražské (pokr., 1477–1526), Josef Emler (ed.).

ARCHČ 9, Josef Kalousek (red.), Praha 1889:

s. 121–240: Dopisy rodů jindřichohradeckého a rožmberského (pokr., 1475–1478), Antonín Rezek (ed.),

s. 241–360: Listiny jindřichohradecké (1388–1484), František Tischer (ed.),

s. 361–369: Dodatky k výpisům z register kanceláře hrabat kladských (1493–1497), Jaromír Čelakovský (ed.),

s. 370–454: Listiny kláštera žďárského (1409–1529), Vincenc Brandl (ed.),

s. 455–560: Registra soudu komorního (pokr., 1487–1491), Jaromír Čelakovský (ed.).

ARCHČ 10, Praha 1890:

s. 1–120: Dopisy rodů jindřichohradeckého a rožmberského (pokr., 1478–1506), Antonín Rezek (ed.),

s. 241–352: Jednání sněmovní a veřejná v markrabství Moravském (počátek 15. století až 1514), František Kameníček (ed.),

s. 353–440: Listiny jindřichohradecké (1484–1508), František Tischer (ed.),

s. 441–560: Registra soudu komorního (pokr., 1491–1500), Jaromír Čelakovský (ed.).

ARCHČ 11, Praha 1892:

s. 241–281: Listy Perchty Lichtenštejnské z Rožmberka (1440–1475), August Sedláček (ed.),

s. 497–505: Dodatky k listinám jindřichohradeckým (1407–1506),

s. 506–560: Registra soudu komorního (pokr., 1550–1501), Jaromír Čelakovský (ed.).

ARCHČ 14, Praha 1895:

s. 1–323: Dodatek ke sbírce dopisů rodu rožmberského (1411–1526), Josef Kalousek (ed.),

s. 368–379: Popis odcizených statků duchovenstva, postoupených komoře královské roku 1454, Václav Vladivoj Tomek (ed.),

s. 380–436: Listiny klášterů sedleckého a skalického (1357–1541), Josef Kalousek (ed.),

s. 437–492: Artikule cechů pražských z 15. století, Václav Vladivoj Tomek (ed.),

s. 493–560: Listiny archivu někdy olešnického, týkající se Čech a Moravy (1348–1414), Josef Emler (ed.).

ARCHČ 15, Praha 1896:

s. 1–170: Dopisy rodu švamberského (1449–1526), Antonín Rezek – František Mareš – Josef Kalousek (eds.),

s. 171–285: Listiny archivu někdy olešnického (pokr., 1415–1525), Josef Emler (ed.),

s. 286–343: Listiny zvíkovské a orlické (1357–1549), Josef Kalousek (ed.),

s. 344–508: Trutnovské desky manské (1455–1575), Vojtěch Jaromír Nováček (ed.),

s. 509–560: Výpisy z knih viničných (1358–1461), Vojtěch Jaromír Nováček (ed.).

ARCHČ 16, Praha 1897:

s. 1–72: Dopisy Viléma z Pernštejna (1480–1521), František Dvorský (ed.),

s. 73–560: Listinář Viléma z Pernštejna (1304–1501), František Dvorský (ed.).

ARCHČ 17, Josef Kalousek (red.), Praha 1899:

s. 284–374: Urbář panství hlubockého, založený 1490, František Dvorský (ed.),

s. 375–458: Urbář panství pardubického a kunětickohorského, založený po 1494, František Dvorský (ed.),

s. 459–538: Registra rybníčná na panství kunětickohorském, pardubickém a novobydžovském (1494–1520), František Dvorský (ed.),

s. 541–563: Dodatek k dopisům Viléma z Pernštejna (1496–1518), František Dvorský (ed.).

ARCHČ 18, Praha 1900:

s. 1–289: Registra krále Vladislava II. (1498–1502), Josef Teige (ed.),

s. 309–321: Listiny brozanské (1482–1515), Hynek Kollmann (ed.),

s. 322–400: Výpisy z knih viničných (1461–1583), Vojtěch Jaromír Nováček (ed.),

s. 401–560: Listy zaslané do Kouřimě (1422–1525), Václav Schulz (ed.).

ARCHČ 20, Praha 1902:

s. 541–563: Tři vášnivé projevy z války za krále Jiřího z let 1467, 1468 a 1469, František Dvorský (ed.).

ARCHČ 21, Praha 1903:

s. 186–274: Listy zaslané do Budějovic (1405–1526), Václav Schulz (ed.),

s. 275–484: Druhý dodatek k dopisům rodu rožmberského (1409–1531), Hynek Gross – Theodor Antl (eds.),

s. 526–546: Rybníčná registra panství krumlovského (1450–1464, 1518, 1524), Hynek Gross (ed.).

ARCHČ 22, Řády selské a instrukce hospodářské (1350–1626), Josef Kalousek (ed.), Praha 1905.

ARCHČ 26, Praha 1909: *Zprávy o statcích venkovských z Archivu města Prahy. Část 1: Albeřice–Kyje (1338 až 1550)*, Josef Teige (ed.).

ARCHČ 28, Praha 1912: *Zprávy o statcích venkovských z Archivu města Prahy. Část 2: Ladvy–Žlutice, místa neoznačená a dodatky (1550–1330)*, Josef Teige (ed.).

ARCHČ 29, *Dodatek k řádům selským a instrukcím hospodářským (1388–1779)*, Josef Kalousek (ed.), Praha 1913.

ARCHČ 31, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1921 (viz DESKYDVOR 1).

ARCHČ 35, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1935 (viz DESKYDVOR 2).

ARCHČ 36, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1941 (viz DESKYDVOR 3).

ARCHČ 37, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1941–1944 (viz DESKYDVOR 4).

ARCHČ 38, Praha 2000: *Popravčí a psanecké zápisy jihlavské z let 1405–1457*, František Hoffmann (ed.).

ARCHČ 40, Praha 2004: *Rejstříky městské sbírky jihlavské z let 1425–1442. Část 1: Předmluvy. Úvody. Text. Část 2: Index jmenný a věcný*, František Hoffmann (ed.).

ARCHČ 41, Praha 2015: *Prameny k dějinám Židů v Čechách a na Moravě ve středověku*, Lenka Blechová – Eva Doležalová – Martin Musílek – Jana Zachová – Daniel Polakovič – Tamás Visi (eds.).

ARCHČ 42, Praha 2017: *Nejstarší městská kniha táborská z let 1432–1452*, Alena M. Černá – František Šmahel (eds.).

[R]

ARCHHOŘ excerpta z listin a knih fondu Archivu města Hořovice (Státní okresní archiv Beroun), hlavně z tzv. Bílé knihy, obsahující zápisy od roku 1488.

Obsah:

Výčet knih viz *Listy filologické* 19, 1892, s. 458.

Citace:

rok

[R]

ARCHKOL excerpta z listin a knih v Státním okresním archivu Kolín, zejména z manuálu písaře Jakuba z konce 15. století.

Obsah:

Výčet knih viz *Listy filologické* 18, 1891, s. 177–178, poznámka pod čarou; 19, 1892, s. 460.

Citace:

rok

[R]

ARCHKONS archiv utrakvistické konzistoře z let 1470–1490.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Paběrky z rukopisů klementinských I. Pozůstatky archivu konsistoře utrakvistické z let 1470–1490, Josef Truhlář (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 6, 1897, s. 302–304 (výňatky; transkr.).

[R]

ARCHKUTN excerpta z listin a knih v Státním okresním archivu Kutná Hora.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Právní život v husitské Kutné Hoře, Jiří Kejř (ed.), Praha 1958 (ukázky; transkr.).

[R]

ARCHLOUN excerpta z listin a knih v Státním okresním archivu Louny.

Citace:
rok

Edice:
Archív král. města Loun, Vavřinec Josef Dušek (ed.), *Věstník Královské české společnosti (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1898, č. 13, s. 50–60.

[R]

ARCHMEZ excerpta z listin a knih v Státním okresním archivu Velkého Meziříčí z let 1417–1450.

Citace:
strana edice a rok

Edice:
Dialektické zvláštnosti a některé zajímavější doklady hláskoslovné, tvaroslovné i syntaktické ve starých zápisech města Meziříčí nad Oslavou, Jan Mašín (ed.), *Výroční zpráva reálky ve Velkém Meziříčí*, 1900 (ukázky; transkr.).

[R]

ARCHPELHŘ pelhřimovská městská kniha z let 1419–1575.

Rukopis:
Pelhřimov, Státní okresní archiv Pelhřimov, fond Archiv města Pelhřimov, č. 37, 79 ff.

Citace:
folio rukopisu a rok

[R]

ARCHPÍS excerpta z archiválií v Státním okresním archivu Písek.

Citace:
strana edice a rok

Edice:
Příspěvky k českému slovníku z píseckých archiválií, František Křemen (ed.), *Listy filologické* 44, 1917, s. 30–37, 105–114, 228–239, 332–342, 404–412; 45, 1918, s. 23–28, 92–96, 179–188, 271–282, 346–348 (excerpta uspořádána abecedně; heslová slova translit.).

[R]

ARCHPRAŽ excerpta z městských knih Archivu města Prahy, zvl. z hradčanské soudní knihy z let 1350–1393 (Archiv hlavního města Prahy, fond Sbírká rukopisů, sign. 2252).

Citace:
strana edice a rok

Edice:
Nejstarší české soudní zápisy v archivu města Prahy, František Oberpfalcer (ed.), *Naše řeč* 21, 1937, s. 81–85, 113–121 (transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 816–818 (ukázky; transkr.).

[R]

ARCHTŘEB excerpta z knih, listů, listin a jiných archiválií v Státním oblastním archivu Třeboň.

Rukopisy:
Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fondy Historica Třeboň a Rukopisy Třeboň.

Citace:
signatura archiválie a rok

[R]

ASEN povídka *Aseneth* (též *Josef a Asenet*), překlad latinského textu z encyklopedie *Speculum historiale* (kap. 117–124) Vincence z Beauvais, a povídka *Život Josefův*, překlad latinského spisu *Historia Ioseph* Alfonsa Buenhombre; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:
ASENB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 15, ff. 337v–366r (*Život Josefův* s vloženými pasážemi z *Aseneth*), 1465.

ASENE – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 10, ff. 93r–139v (*Život Josefův* s vloženými pasážemi z *Aseneth*), 1485.

ASENF – Praha, Knihovna kláštera františkánů u Panny Marie Sněžné, sign. Af 3, ff. 248r–253r (*Aseneth*), 253r–267r (*Život Josefův*), 50. léta 15. století.

ASENM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III H 29, ff. 1r–58v (*Život Josefův*), 58v–80r (*Aseneth*), 1470.

ASENS – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 412 (dříve inv. č. 461), pp. 257–

303 (*Život Josefův* s vloženými pasážemi z *Aseneth*), 1471.

ASENV – Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, sign. IV Q 169, ff. 25r–62v (*Život Josefův* s vloženými pasážemi z *Aseneth*), 1491.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Aseneth, *Život Josefa*. Antonín Jaroslav Vrtátka (ed.), *Časopis Musea Království českého* 36, 1862, s. 66–76 (*Aseneth*, ASENM, var. ASENB, ASENE; transkr.), 175–186, 213–290 (*Život Josefův*, ASENM, var. ASENB, ASENE; transkr.).

Duchovní romány: Josef a Asenech. *Život Josefův*. Adam a Eva, František Xaver Prusík (ed.), *Krok* 1, 1887, s. 321–327; 2, 1888, s. 23–25, 70–73, 124–127, 162–165 (ASENF; transkr.).

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 14–18 (ukázky *Aseneth*, ASENM, var. ASENB, ASENE; transkr.), 19–24 (ukázky *Život Josefův*, ASENM, var. ASENB, ASENE; transkr.).

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvěďová (eds.), Praha 1983, s. 309–334 (*Život Josefův*, ASENM; transkr.), 337–348 (*Aseneth*, ASENM; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 546–550 (ukázky ASENF; transkr.).

Sichálek, Jakub: *Staročeský apokryfo Josefovi Egyptském*, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze [nepublikovaná disertační práce], 2017, s. 260–297 (*Život Josefův*, ASENF, var. ASENM; transkr.), 300–373 (ASENB, var. ASENV; transkr.), 376–413 (ASENS; transkr.), 415–456 (ASENE; transkr.).

[*Aseneth*], Martin Stluka (ed.), Praha 2016 (*Aseneth*, ASENM; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/AsenM>

[*Život Josefův a Aseneth*], Michal Hořejší (ed.), Praha 2017 (ASENS; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/AsenS>

[*Život Josefův*], Michal Hořejší (ed.), Praha 2017 (*Život Josefův*, ASENM; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/AsenMJosef>

Latinská předloha:

Johannes Albertus Fabricius, *Codex pseudoepigraphicus Veteris Testamenti*, Hamburgi et Lipsiae 1713, s. 775–784.

[C]

ASTAR *Soud Astarotův*, zpracování latinského spisu *Processus Sathane* Bartola z Sassoferrata; konec 14. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III E 43, ff. 138r–150r, 1443.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeský Soud Astarotův a jeho předloha, František Šimek (ed.), *Listy filologické* 65, 1938, s. 163–177 (transkr.).

[*Soud Astarotův proti lidskému pokolení*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Astar>

Latinská předloha:

Processus Sathane infernalis contra genus humanum, in: *In utriusque iuris libros introductorium*, [Basileae], [Adam Petri de Langendorf], ff. 75v–82v, 1517.

[D]

AUG sborník rozjímavých spisů Václava z Poříčí, zvaný *Zrcadlo svatého Augustina*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 21, 135 ff., 1398.

Obsah:

ff. 1r–18r: *O milování boha*, překlad Pseudo-Augustinova *De diligendo Deo*,

ff. 18r–67r: *Knihy o čtveru užitečném myšlení*, překlad Bonaventurova *Soliloquium de quattuor mentalibus exercitiis* (variantní opis viz KRUML, pp. 256–308),

ff. 67v–87v: *Zrcadlo sv. Augustina*, překlad Pseudo-Augustinova *Manuale* a Pseudo-Bernardova *De interiori domo*, přičítaný Tomáši ze Štítného, ff. 88r–135v: *Samomluvenie sv. Augustina*, překlad Pseudo-Augustinova *Soliloquia animae ad Deum*, přičítaný Tomáši ze Štítného.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 659–669 (ukázky; transkr.).

[D]

BAW tzv. sborník hraběte Baworowského, obsahující epické skladby, veršované i prozaické.

Rukopis:

Warszawa, Biblioteka narodowa, sign. Rps 12594 II, 226 ff., 1472.

Obsah:

ff. 1r–15r: viz BRUNCBAW,

ff. 15v–66r: *Ezopovy bajky*, veršovaný překlad latinské předlohy (BAWEZOP),

ff. 66v–150r: epická báseň *Vévoda Arnošt*, překlad z němčiny (BAWARN),

ff. 150v–175v: viz TANDBAW,

ff. 176r–206v: epická báseň *Jetřich Berúnský (Laurin)* nebo *Malá růžová zahrada*, zpracování německé předlohy (BAWJETŘ),

ff. 206v–226v: viz APOLBAW.

Citace:

verš podle Lorišovy edice

Edice:

Böhmische Studien, Aleksander Brückner (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 11, 1888, s. 81–104, 189–217, 481–522; 12, 1890, 321–358 (BRUNCBAW, BAWEZOP, TANDBAW, BAWJETŘ, APOLBAW; translit.).

Sborník hraběte Baworowského, Jan Loriš (ed.), Praha 1903 (BAW; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 388–391 (BAWARN), 489–497 (BAWEZOP) (ukázky; transkr.).

Rytířské srdce majíce: česká rytířská epika 14. století, Eduard Petrů – Dagmar Marečková (eds.), Praha 1984 (BAWARN; transkr.).

Ezopovy bajky. Katonova dvojverší. Rada otce synovi, Eduard Petrů (ed.), Jana Kolářová (překl.), Brno 1999, s. 5–135 (BAWEZOP; transkr.).

[*Vévoda Arnošt*], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2011 (BAWARN; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BawArn>

[*Ezopovy bajky*], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2011 (BAWEZOP; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BawEzop>

[*O Jetřichovi Berúnském*], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2011 (BAWJETŘ; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BawJetr>

[C, D]

BÁZBOŽ veršovaná skladba *O bázni boží*; přelom 14. a 15. století.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 39, ff. 97r–98v, počátek 16. století.

Citace:

verš podle Flajšhansovy nebo Vilikovského edice

Edice:

Ukázky ze staročeských rukopisů XV. století, Adolf Patera (ed.), *České museum filologické* 4, 1898, s. 466–472 (translit.).

Glossy české XIII. století, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Musea Království českého* 75, 1901, s. 251–253 (translit.).

Staročeská lyrika, Jan Vilikovský (ed.), Praha 1940, s. 92–96 (transkr.).

Česká středověká lyrika, Jan Lehár (ed.), Praha 1990, s. 203–204 (transkr.)

[D]

BECHMUZ sborník náboženských skladeb kněze Jana Bechyňky.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III H 8, 168 ff., přelom 15. a 16. století.

Obsah:

ff. 1r–8r: předmluva,

ff. 8r–139v: *Traktát o viděních a pokušeních zbožného mládence*,

ff. 140r–168v: *List proti bratřím a mikulášencům*.

Citace:

folio rukopisu

[F]

BECHNEUB tzv. Neuberský sborník náboženských traktátů kněze Jana Bechyňky psaných od 70. let 15. století do počátku 16. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 45, 225 ff., okolo 1541.

Obsah:

ff. 1r–25v: List bratru Ondřejovi o korbelíku,

ff. 26r–34v: List knězi Jakubovi o dvou sýrech,

ff. 34v–48r: List urozenému pánu Pešíkovi o pokoji,
 ff. 48r–65r: List urozené paní Dorotě Řehové o pokrmu,
 ff. 65v–70r: Pojednání o křtu zvonu,
 ff. 70r–89r: List bratru Benešovi o stavu manželském,
 ff. 90r–116v: Pojednání *Praga mystica*,
 ff. 118r–149v: List rodičům o království nebeském,
 ff. 150r–214r: List Rybové o hádce Chudoby s Bohatstvím,
 ff. 214v–225v: List Rybové o náchylnosti k světské rozkoši.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zkušební písemná práce utrakvistického kněze, Noemi Rejchrtová (ed.), in: *Do posledních končin*, Amedeo Molnár – Pavel Filipi (eds.), Praha 1982, s. 45–63 (jen část, ff. 26r–34v; transkr.).

Bechyňkův traktát O pokoji církve v Čechách, Noemi Rejchrtová (ed.), in: *Folia Historica Bohemica* 15, 1991, s. 73–90 (jen část, ff. 34v–48r; transkr.).

Jan Bechyňka: *Praga mistica*, Noemi Rejchrtová (ed.), in: *Praga mystica. Z dějin české reformace*, Amedeo Molnár (ed.), Praha 1984, s. 35–49 (jen část, ff. 90r–116v; transkr.).

Jan Bechyňka: *[Sborník traktátů Jana Bechyňky, rukopis neuberský]*, Irena Fuková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BechNeub>

[F]

BEL pekelný román *Beliál*, překlad latinského díla Jakuba z Teramu; počátek 15. století.

Rukopisy:

BELA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 29, ff. 154v–193v (jen část), 80. léta 15. století.

BELB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III E 44, 127 ff., 1450.

BELC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III E 46, ff. 180r–302v, 1455–1459.

BELD – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 35, ff. 72v–181v, počátek 16. století.

BELE – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 6, ff. 1r–163r (fol. 1r–1v doplněno později), 2. polovina 15. století (svázáno spolu se SOLFC, každá část má samostatné číslování).

BELF – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 32, ff. 117r–214r (součástí jsou novověké opisy BELA), 1470.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Jacobus de Theramo: *[Belial]*, Barbora Hanzová (ed.), Praha 2013 (BELA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BelA>

Latinská předloha:

Rkp., Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. G 44, ff. 37r–111v, 15. století.

Jacobus Teramo, *Liber Belial de consolatione peccatorum noviter impressus*. Venezia: Ioannes Antonius Nicolini de Sabio, 1533.

[D]

BERNA *Berna regalis*, řád o vybírání královské berně z doby Václava IV. (1378–1419).

Rukopis:

Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sbírka rukopisů, sign. 1864, ff. 78v–81r, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Codex juris Bohemici 2/3, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1889, s. 123–132 (česká jména; translit.).

[D]

BIBL bible (též neúplná, příp. jen Starý nebo Nový zákon ap.) nebo zlomek bible.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš, u parabiblických textů (předmluvy, obsahy, kantika) folio rukopisu (viz níže Soupis zkratk biblických knih a jejich částí)

Latinská předloha:

Biblia Sacra Vulgatae editionis, Sixti V Pontificis Maximi jussu recognita et edita, Rome: Typogra-

phus Vaticanus, 1598. Digitalizovaná verze: *The Clementine Text Project*, dostupné online: <http://vulsearch.sourceforge.net/html/index.html>

Biblia Sacra iuxta vulgatam versionem, Robertus Weber a kol. (eds.), Stuttgart 1983, s. 1931–1974 (2 Esd, 3 Esd, Laod).

a) bible

BIBLBOČ *Bible Bočkova*, mladší verze 2. redakce.

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 123/1 (1. díl: Gn–Ps), 123/2 (2. díl: Pr–Ap) (dříve inv. č. 121/1, 2), 350 + 354 ff., 1430–1450.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

[*Bible Bočkova, Matoušovo evangelium*], Michal Hořejší – Andrea Svobodová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2019 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblBoc_Mt

[*Bible Bočkova, Markovo evangelium*], Ondřej Batka – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2020 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblBoc_Mc

[D]

BIBLBOSK *Bible boskovická* (též *boskovská*), 2. redakce.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M III 3, 537 ff., 1421–1425 (?).

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBLCARD *Starý zákon Cardův* (Gn–Job); Gn – 2 Par 7, starší verze 1. redakce, zbytek 2. redakce.

Rukopis:

Praha, Strahovská knihovna, sign. DG I 12, 227 ff., okolo 1440.

Edice:

Biblia królowej Zofii (Szarospatacka) wraz ze staroczeskim przekładem Biblii 1–3, Stanisław Urbanczyk – Vladimír Kyas (eds.), Wrocław 1965–1971 (úryvky; translit.).

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[C, D]

BIBLDOBR *Starý zákon Dobrovského* (Pr–Mach), 1. a 2. redakce.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 13/II, 435 ff., 2. třetina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBLDRÁŽĎ *Bible drážďanská* (též *leskovecká*), 1. redakce.

Rukopis:

Zničen (dříve Dresden, Sächsische Landesbibliothek, sign. Mscr.Dresd.Oe.85, 685 ff.), druhá polovina 60. let 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Staročeská Bible drážďanská a olomoucká 1–5, Vladimír Kyas – Jaroslava Pečirková a kol. (eds.), Praha 1981–2009 (translit.).

Biblia Slavica I/1. Die alttschechische Dresdener Bibel. Drážďanská nebo Leskovecká bible. Facsimile aufgrund der photographischen Aufnahmen von 1914 nach dem verbrannten Original aus dem 14. Jahrhundert, Hans Rothe – Friedrich Scholz (eds.), Paderborn – München – Wien – Zürich 1993 (faksimile).

[*Bible drážďanská, Matoušovo evangelium*], Kateřina Voleková – Andrea Svobodová (eds.), Praha 2019 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblDrazd_Mt

[*Bible drážďanská, Markovo evangelium*], Kateřina Voleková (ed.), Praha 2020 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblDrazd_Mc

[*Bible drážďanská, Píseň písni*], Anna Michalcová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2021 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblDrazd_Ct

[C]

BIBL DUCH *Bible Duchkova*, 2. redakce.

Rukopis:

Kroměříž, Muzeum umění Olomouc – Arcidiecézní muzeum Kroměříž, inv. č. 21133 (pův. O/c V 3; D-76), 500 ff., 1433.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBL FRANT *Nový zákon františkánský*, 2. redakce.

Rukopis:

Praha, Knihovna kláštera františkánů u Panny Marie Sněžné, sign. Af 3, ff. 13r–229r, 50. léta 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBL GLOS české glosy v latinské bibli.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 45, ff. 83v–449v (české glosy jen do fol. 200v), 1. polovina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBL HLAH *Bible hlaholská* (též *emauzská*, *vyšebrodská*), 1. a 2. redakce.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 1 (2. díl: 1 Par – Job, Pr–Sir, Ps, Prol. ad Par – Prol. ad Ps), 258 ff.; Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 D c 1/17b, 1 fol. (1. zlomek: Lv); Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/17, 2 ff. (2. zlomek: Jr, Bar); Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 D c 1/15, 1 fol. (3. zlomek: Ez); 1 D c 1/1B, 1 fol. (4. zlomek: Prol. ad Agg); 1 D c 1/1A, 2 ff. (5. zlomek: Zch, Prol. ad Mal); 1 D c 1/29, 2 ff. (6. zlomek: 1 Mach); 1 D c 1/1C, 1 fol. (7. zlomek: 1 Mach); Košice, Archiv Centra spirituality Východ–Západ M. Lacka, bez sign., 1 fol. (8. zlomek: Mt); Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 D c 1/21, 1 fol. (9. zlomek: A); 1 D c 1/1D, 2 ff. (10. zlomek: VÝKLHEBRH); 1416.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Staročeské hlaholské zlomky (kritické vydání), Ludmila Pacnerová (ed.), Praha 1986 (zlomky; translit.). *Česká bible Hlaholská (bible Vyšebrodská)*, Ludmila Pacnerová (ed.), Praha 2000 (2. díl; translit.). *Znovunalezený Spišský zlomek České bible hlaholské*, Petra Stankovská (ed.), *Listy filologické* 138, 2015, s. 65–118 (8. zlomek; translit.).

[D]

BIBL KLADR *Bible kladrubská* (též *Bořkova*), 3. redakce.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 29, 445 ff., 1471.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

[Bible kladrubská, 1. kniha královská], Jana Zdeňková (ed.), Praha 2013 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblKladr_1Rg
[Bible kladrubská, kniha Jozue – Ruth], Jaroslava Pečírková (ed.), Praha 2013 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblKladr_JosRu
[Bible kladrubská, Pentateuch], Jaroslava Pečírková (ed.), Praha 2013 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblKladr_Pent
[Bible kladrubská, Prology], Jaroslava Pečírková (ed.), Praha 2013 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblKladr_Prol

[E]

BIBL KLEMNZ *Nový zákon klementinský glosovaný*, 2. redakce (glosy kompilovaného znění *Těšínského Nového zákona*), 1. redakce (Ap).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 13, ff. 1r–230v (Mt–Jud), 1426, ff. 231r–250v (Ap), 80. léta 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

[Klementinský Nový zákon glosovaný – Matoušovo evangelium], Hana Kreisingerová – Markéta Pytlíková (eds.), Praha 2022 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblKlemNZ_Mt

[D]

BIBLKLEMSZ *Starý zákon klementinský ilustrovaný* (Gn–Job), 2. redakce.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 34, 221 ff., okolo 1440.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBLKOŘ *Nový zákon Kořečkův*, mladší verze 2. redakce.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 30, 176 ff., 1425.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBLKRIST *Starý zákon (Bible) královny Kristiny* (Gn–Sir, Ps), 2. redakce (Tob: 1. redakce).

Rukopis:

Roma, Bibliotheca Apostolica Vaticana, sign. Reg. Lat. 87, 347 ff., okolo 1440.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBLKUNŠT *Bible kunštátská*, 2. redakce.

Rukopis:

Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 3, 417 ff., 1440–1460.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBLKUTN *Bible kutnohorská*, 4. redakce.

Starý tisk:

Kutná Hora: Martin z Tišnova, 1489, 612 ff. Kniho-
pis INC035 (1. vydání se znakem); INC036 (2. vy-
dání bez znaku); GW 4324; ISTC ib00621000.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[F]

BIBLLIT *Bible litoměřická jednosvazková*, 2. re-
dakce (na několika místech text doplněn mladší
rukou podle 4. redakce).

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Litoměřice, Státní oblastní
archiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Lito-
měřice, sign. BIF 2), 489 ff., 1429.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

[*Bible litoměřická, Matoušovo evangelium*], Andrea
Svobodová – Petr Valenta – Kateřina Voleková
(eds.), Praha 2019 (transkr.). Dostupné z: [https://
vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblLit_Mt](https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblLit_Mt)

[*Bible litoměřická, Markovo evangelium*], Ond-
řej Batka – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2020
(transkr.). Dostupné z: [https://vokabular.ujc.cas.
cz/edice/BiblLit_Mc](https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblLit_Mc)

[D]

BIBLLITŘEB *Bible litoměřicko-třeboňská* (též
zmrzlíkovská), mladší verze 1. redakce.

Rukopis:

BIBLLITŘEB L1 – Litoměřice, Státní oblastní ar-
chiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Lito-
měřice, sign. BIF 3.2 (1. díl: Mach, Pr–Sir, A, Ja–
Jud, Mt–J, Gn–Ru), 304 ff., 1409/1411–1414.

BIBLLITŘEB L2 – Litoměřice, Státní oblastní ar-
chiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Lito-
měřice, sign. BIF 3.1 (2. díl: 1 Rg – Tob, PROLBIBLL,
VÝKLHEBRL, obsahy), 297 ff., 1409/1411–1414.

BIBLLITŘEB T – Třeboň, Státní oblastní archiv
v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Tře-
boň, sign. A 2 (3. díl: Jdt–Ps, Is–Mal, R–Hb, Ap),
259 ff., 1409/1411–1414.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Staročeská Bible drážďanská a olomoucká 1, Vladimír Kyas (ed.), Praha 1981 (transkr.).

[D]

BIBLMIK *Bible mikulovská*, 2. redakce, samostatná úprava evangelii.

Rukopis:

Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 1, 567 ff., 1440–1460.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

[*Bible mikulovská, Matoušovo evangelium*], Anna Sedláčková – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2019 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblMik_Mt

[*Bible mikulovská, Markovo evangelium*], Anna Sedláčková – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2020 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblMik_Mc

[D, F]

BIBLMIKNZ *Nový zákon* (s částí starozákonních knih: Eccl–Sir, Ps) *ve sborníku mikulovském*, samostatné zpracování 2. redakce.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII G 55, 286 ff., 1466 (?).

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[F]

BIBLMIKSZ *Starý zákon mikulovský větší* (Gn–Pr), samostatné zpracování 2. redakce.

Rukopis:

Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 2, 272 ff., 1440–1460.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[E, F]

BIBLMIL *Bible milánská*, 2. redakce.

Rukopis:

Milano, Biblioteca Nazionale Braidense, sign. AE XIII 35, 383 ff., polovina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

La Bibbia paleoboema della biblioteca di Brera, Sante Gracioti (ed.), Milán 1964 (vybrané úseky, translit.).

[D]

BIBLMLYN *Bible mlynářčina* (též *táborská*), mladší verze 2. redakce.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 10, 700 ff. (neúplná, chybí Jud a většina Ap), 3. čtvrtina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Biblia królowej Zofii (szarospatacka) wraz se staroczeskim przekładem Biblii 1–3, Stanisław Urbanczyk – Vladimír Kyas (eds.), Wrocław 1965–1971 (úryvky; translit.).

[*Bible mlynářčina, Píseň písní*], Anna Michalcová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2021 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblMlyn_Ct

[D]

BIBLMOSK *Bible moskevská*, 2. redakce.

Rukopis:

Moskva, Gosudarstvennyj istoričeskij muzej, Otdel rukopisej a staropečatnych knig, sbírka Chludova 130d, 733 ff., 1. polovina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBLMUZNZ *Nový zákon muzejní*, 2. redakce (typu *Těšínského Nového zákona*).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I H 28, ff. 1r–291v, 297r–307r, 1422.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[E]

BIBLMUZSZ *Starý zákon pálfyovský*, 1. redakce.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 9, 248 ff., 1429.

Citace:

viz BIBL

[C]

BIBLNyMB *Bible nymburská*, 3. redakce.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 12, 731 ff., 1462.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Šafhauská bible, Čeněk Zíbrt (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 12, 1903, s. 41–46 (doslov; paralelně s textem BIBLŠAFH; translit.).

[*Poznámka k překladu a k pravopisu Bible nymburské. Kolofoň*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2013 (fol. 365v; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblNymbPravopis>

[E]

BIBLNZT *Nový zákon se signetem* (též *první tištěný*), 2. redakce (typu *Těšínského Nového zákona*).

Starý tisk:

[Plzeň: Tiskař Arnoštových Statut, 1482/1483], 209 ff. Knihopis INC005; GW M45676; ISTC ib00650600.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Nový zákon z roku 1475, Zdeněk Tobolka (ed.), Praha 1930 (faksimile).

[F]

BIBLOL *Bible olomoucká*, mladší verze 1. redakce.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M III 1/I (1. díl: Gn–Ps), M III 1/II (2. díl: Pr–Ap), 290 + 289 ff., 1417.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Bible olomoucká 1417, 1. díl, Josef Vašica (ed.), Olomouc 1933 (Gn–Dt; faksimile).

Staročeská Bible drážďanská a olomoucká 1–5, Vladimír Kyas – Jaroslava Pečirková a kol. (eds.), Praha 1981–2009 (transkr.).

[*Bible olomoucká, Matoušovo evangelium*], Michal Hořejší – Andrea Svobodová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2019 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblOL_Mt

[*Bible olomoucká, Markovo evangelium*], Andrea Svobodová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2020 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblOL_Mc

[*Bible olomoucká, Píseň písni*], Anna Michalcová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2021 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblOL_Ct

[D]

BIBLPAD *Bible padeřovská (Strakova)*, 3. redakce.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 1175, 443 ff., 1432–1435.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

[*Bible padeřovská, Matoušovo evangelium*], Michal Hořejší – Ondřej Batka – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2019 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblPad_Mt

[*Bible padeřovská, Markovo evangelium*], Jakub Janoch – Andrea Svobodová (eds.), Praha 2020 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblPad_Mc

[*Bible padeřovská, Píseň písni*], Anna Michalcová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2021 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblPad_Ct

[E]

BIBLPERNŠT *Bible perněstejská* (Sir–Ap), 3. redakce.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 7 (Sir–Ap), 348 ff.; Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 K 132, 20 zlomků (Sir; Bar; Prol. ad Ez; Prol. 1 ad Jl; Prol. 2 ad Jl; Jl; Prol. 3 ad Am; Am; Prol. 1 ad So; Prol. 2 ad So; So; Zch; Prol. 1 ad Mal; Prol. 2 ad Mal; Mal; 1 Mach; Prol. 2 ad Mt; Prol. 3 ad Mt; 1 Th; 2 Th; Ja; 1 P; Prol. 2 ad Ap; Prol. 3 ad Ap), 1471.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[E]

BIBLPRAŽ *Bible pražská*, 4. redakce.

Starý tisk:

Praha: [Tiskář Pražské bible], 1488, 610 ff. Kniho-
pis INC013; GW 4323; ISTC ib00620000.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

[*Bible pražská, Markovo evangelium*], Ondřej Batka – Michal Hořejší – Petr Valenta – Andrea Svobodová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2019 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblPraz_Mt

[*Bible pražská, Markovo evangelium*], Jan Čermák – Andrea Svobodová (eds.), Praha 2020 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblPraz_Mc

[*Bible pražská, Píseň písní*], Anna Michalcová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2021 (transkr.). Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BiblPraz_Ct

[F]

BIBLRAJHR české glosy v latinské bibli.

Rukopis:

Rajhrad, Muzeum Brněnska, Knihovna Benediktinského opatství Rajhrad, sign. R 352, ff. 1r–285r, 1410–1412, české glosy z 1. poloviny 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[E]

BIBLŠAFH *Bible šafhauzská*, 3. redakce.

Rukopis:

Schaffhausen, Stadtbibliothek, sign. Msc Generalia 29, 466 ff., počátek 2. poloviny 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

M. Jana Husi Ortografie česká, Alois Vojtěch Šembera (ed.), Wien 1857, s. 44 (doslov; translit.).

Šafhauzská bible, Čeněk Zíbrt (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 12, 1903, s. 41–46 (doslov; paralelně text z BIBLNYMB; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 523–524 (doslov, var. BIBLNYMB; transkr.).

[E]

BIBLTŘEB *Nový zákon třeboňský kusý*, 2. redakce.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. Ad A 2, 68 ff., 2. třetina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[D]

BIBLWOLF *Bible wolfenbüttelská*, 2. redakce.

Rukopis:

Wolfenbüttel, Herzog August Bibliothek, sign. Cod. Guelf. 25.12 Extrav., 579 ff., okolo 1436.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

[E]

BIBLZAM *Starý zákon Zamojských* (Gn–Ps), 2., 3. redakce.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 56, 308 ff., 30. léta 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XLV. Ukázky z Varšavského Starého Zákona z pol. XV. stol., Jan Polívka

(ed.), *Listy filologické* 21, 1894, s. 219–225 (ukázky; translit.).

[E]

b) zlomky biblí

BIBLA zlomek Druhé knihy Mojžíšovy (Ex 13,15–16,7, 22,1–25,2), 1. redakce.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 2/1, 2 ff., 1. polovina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Zlomek staročeského Exodu z 1. pol. XV. století, Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 7, 1880, s. 129–131 (translit.).

[E]

BIBLB zlomek Markova evangelia (Mc 7,20–9,20).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/23-1, 1 fol., 2. polovina 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXIX. Staroč. zlomek evang. sv. Marka (Bibl. B.), Václav Flajšhans (ed.), *Listy filologické* 18, 1891, s. 92–97 (translit.).

[D]

BIBLC zlomek knihy Judicum (Jdc 19,24–30, 20,1–3.11–22.30–37.45).

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve u Antonína Havlíka), 1. polovina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXXIII. Staročeský zlomek knihy Soudcův (Kap. XIX, 24–30 a XX, 1, 11–22, 30–37, 45.) (Bibl. C.), Antonín Havlík (ed.), *Listy filologické* 18, 1891, s. 355–358 (translit.).

[D]

BIBLD zlomek První knihy Paralipomenon (1 Par 11,1–15,27), 1. redakce.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 2/2, 2 ff., 1. polovina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXXII. Staroč. zlomek I. kn. Paralipomenon, kap. XI.–XV. (Bibl. D.), Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 18, 1891, s. 345–354 (translit.).

[D]

BIBLE zlomky knihy Genesis (Gn 24,61–67, 25,1–12.20.23).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIV B 10, 1 proužek, 2. polovina 14. století.

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/10, 1 proužek, 2. polovina 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. IV. Zlomek nejstaršího českého překladu Genese, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 6, 1879, s. 47–50 (zlomek XXIV B 10; translit.).

Klasobraní po rukopisích. LII. Nový zlomek nejstaršího překladu Genese, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 24, 1897, s. 445–448 (zlomek XVII J 17/10; translit.).

[C]

BIBLF zlomky Starého zákona (Gn 39,4–41,21; Nu 21,23–34, 22,3–11.16–27.34–41).

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta), 1 fol., 1360–1380.

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 76, 1 fol., 2. polovina 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Zbytky staročeského překladu Genese ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 64, 1890, s. 450–455 (kapitulní zlomek; translit.).

Zbytek staročeského překladu IVté knihy Mojžíšovy „Numeri“ ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 69, 1895, s. 298–301 (muzejní zlomek; translit.).

[C]

BIBLG zlomek 1. knihy Machabejských (1 Mach 10,60–11,40).

Rukopis:

Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou, sign. fragm. 18, 1 fol., 2. třetina 15. století (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXXVIII. Zlomek bibl. z XV. stol., František Černý (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 320–324 (translit.).

[E]

BIBLH zlomek knihy Genesis (Gn 39,4–41,21).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 77, 1 fol., 2. polovina 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Staročeský zbytek Genese ze XIV. stol., Adolf Patera (ed.), *České museum filologické* 1, 1895, s. 335–338 (translit.).

[D]

BIBLJ viz HUSANCT

BIBLK zlomek knihy Sofoniáš a Aggeáš (So 2,2–3,20; Agg 1,1–2,2).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI D 6, 6 ff., 1. polovina 15. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. LIV. Zlomek biblický, František Černý (ed.), *Listy filologické* 25, 1898, s. 194–197 (translit.).

[E]

BIBLL zlomek knihy Genesis (Gn 38,24–40,20, 44,10–45,22).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 3/2, 2 ff., konec 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Zlomky dvou staročeských biblí, Václav Schulz (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 11, 1902, s. 311–320 (translit.).

[D]

BIBLM zlomky Nového zákona (L 24,6–53; Prol. ad J; J 1,1–4,17, 7,41–8,40, 12,45–14,2).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 3/1, 2 ff., 2. polovina 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Zlomky dvou staročeských biblí, Václav Schulz (ed.), *Věstník České akademie věd a umění* 11, 1902, s. 311–320 (translit.).

[C]

BIBLN viz MATHOM

BISKSVÁT Mikuláš Biskupec z Pelhřimova, *Traktát o velebné svátosti těla a krve Pána Krista*; 1423.

Rukopisy:

BISKSVÁTA – Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, sign. Milich Q 70, ff. 1r–13v, 1. polovina 16. století.

BISKSVÁTB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V F 41, ff. 203r–217v, 1590.

Citace:

folio rukopisu

[E]

BojDUCH Bernard z Clairvaux, *O boji duchovním*, překlad latinského textu *Parabola II., De pugna spirituali alias De conflictu vitiorum et virtutum*; přelom 14. a 15. století.

Rukopis:

BojDUCHA – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. Ser. n. 3805, 2 ff., 1. polovina 15. století.

Starý tisk:

BojDUCHT – *Kniežky tyto jsú: O boji duchovného Jeruzaléma s Babylonskými*. [Litomyšl]: Pavel Olivetský z Olivetu, 1507, 16 ff. Knihopis K01079.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Zlomek traktátu sv. Bernarda „o boji duchovním“, Ferdinand Menčík (ed.), *Časopis Musea Království českého* 70, 1896, s. 117–119 (BojDUCHA; translit.).

Sv. Bernarda „Boj ctností s neřestmi“, Václav Flajšhans (ed.), *České museum filologické* 3, 1897, s. 135–145 (BojDUCHT; translit.).

Latinská předloha:

Bernardus Claraevallensis, *Parabola, Parabola II. De pugna spirituali*, *Patrologia Latina* 183, 761–765.

[D]

BRANDLGLOS Brandl, Vincenc: *Glossarium illustrans bohemico-moravicae historiae fontes*, Brno 1876 (výňatky z archiv. pramenů; transkr.).

Citace:

strana edice, příp. i Brandlův pramen a rok

[R]

BRIZ Rudolf a Brizelda, překlad latinského románu *Historia infidelis mulieris*; počátek 15. století.

Rukopis:

Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 270–316, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Dvě povídky v české literatuře XV. století, Jan Polívka (ed.), Praha 1889, s. 59–94 (transkr.).

Rudolf von Schlüsselberg. *Ein Roman aus dem 14. Jahrhundert: Untersuchung, kritische Neuedition und Übersetzung*, Henning Handrock (ed.), Stuttgart 2016, s. 203–233 (translit.).

Latinská předloha:

Dvě povídky v české literatuře XV. století, Jan Polívka (ed.), Praha 1889, s. 59–94.

Rudolf von Schlüsselberg. *Ein Roman aus dem 14. Jahrhundert: Untersuchung, kritische Neuedition und Übersetzung*, Henning Handrock (ed.), Stuttgart 2016, s. 127–171.

[D]

BRUNC povídka o Bruncvíkovi; konec 14. století.

Rukopis:

BRUNCB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 800 (dříve inv. č. 879), ff. 13v–19v, přelom 15. a 16. století.

BRUNCBAW – Warszawa, Biblioteka narodowa, sign. Rps 12594 II, ff. 1r–15v, 1472 (viz BAW).

BRUNCU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI B 4, ff. 203r–208v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Sborník hraběte Baworowského, Jan Loriš (ed.), Praha 1903, s. 25–51 (BRUNCBAW, BRUNCU; translit.).

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvěďová (eds.), Praha 1983, s. 163–178 (BRUNCU; transkr.).

[povídka o Bruncvíkovi, rukopis Baw], Andrea Svobodová – Alena M. Černá (eds.), Praha 2011 (BRUNCBAW; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BruncBaw>

[povídka o Bruncvíkovi, rukopis U], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (BRUNCU; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BruncU>

[D]

BŘEVN jména břevnovských benediktinů v latinském rukopise; počátek 13. století.

Rukopis:

München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 23358, fol. 71r–71v,

Citace:

jen zkratka

Edice:

Několik bohemik Mnichovských, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 269 (translit.).

[A]

BŘEZ Vavřinec z Březové (asi 1370–1437).

BŘEZKRON Vavřinec z Březové, *Husitská kronika*, překlad latinského spisu Vavřince z Březové; patrně 2. polovina 15. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIX A 50, ff. 201r–277v, 1619 (Brasidinův rukopis).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Vavřince z Březové *Kronika husitská*, Jaroslav Goll (ed.), in: *Prameny dějin českých* 5, Praha 1893, s. 327–534 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 494–502, 507–510 (ukázky; transkr.).

Vavřinec z Březové: [*Kronika husitská*], František Martínek (ed.), Praha 2012 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BrezKron>

Latinská předloha:

Vavřince z Březové *Kronika husitská*, Jaroslav Goll (ed.), in: *Prameny dějin českých* 5, Praha 1893, s. 329–534.

[F]

BŘEZSNÁŘ Vavřinec z Březové, *Snář*, překlad latinského snáře Leo Tuscani z roku 1176; počátek 15. století.

Rukopis:

BŘEZSNÁŘM – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 14, 181 ff., 50. léta 15. století.

BŘEZSNÁŘS – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 412 (dříve inv. č. 461), pp. 41–256, 1471.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 142–151 (ukázky BŘEZSNÁŘS; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), s. 538–546 (ukázky BŘEZSNÁŘM, var. BŘEZSNÁŘS; transkr.).

Vavřinec z Březové: [*Snář Vavřince z Březové, stockholmský rukopis*], Michal Hořejší (ed.), Praha 2012 (BŘEZSNÁŘS; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BrezSnarS>

Vavřinec z Březové: [*Snář Vavřince z Březové, mikulovský rukopis*], Michal Hořejší (ed.), Praha 2015 (BŘEZSNÁŘM; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/BrezSnarM>

Latinská předloha:

Liber somniorum, rkp., Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. L 61, 74 ff., 1. polovina 14. století.

[D]

BŘEZSVĚT Vavřinec z Březové: *Světová kronika*, kompilace překladu *Historia scholastica* Petra Comestora a kroniky Martina Polona; počátek 15. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 47, ff. 1r–123v, 1. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Výbor z literatury české 2, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, sl. 579–588 (ukázky; transkr.).

Latinská předloha:

Petrus Comestor, *Historia scholastica*, Patrologia Latina 198, 1049–1722.

Martini Oppaviensis Cronica summorum pontificum et imperatorum, Ludwig Weiland (ed.), in: *Monumenta Germaniae historica Scriptores XXII*, Hannover, 1872, s. 377–475.

Marcin Polak, *Kronika papieży i cesarzy*, Jacek Soszyński – Agnieszka Fabiańska (eds.), Kęty 2008.

[D]

BUDYŠ *Budyšínský rukopis*, obsahující husitské prozaické a veršované skladby; okolo 1420.

Rukopis:

Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 8° 4, 92 ff., 1448.

Obsah:

ff. 1r–9r: prozaická skladba *Žaloba Koruny české* (latinská paralela *Audite celi*),

ff. 9r–17r: prozaická skladba *Porok Koruny české* (latinská paralela *Nuper coram*),

ff. 17r–18r: *Tuto sú popsány krajiny* (seznam Zikmundových spojenců),

ff. 18v–29r: veršovaná skladba *Žaloba Koruny české*,

ff. 29r–40v: veršovaná skladba *Porok Koruny české*,

ff. 40v–91v: veršovaná skladba *Hádání Prahy s Kutnou Horou*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Husitské skladby Budyšínského rukopisu, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1952 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 342–380 (ukázky; transkr.).

Latinská předloha:

Husitské skladby Budyšínského rukopisu, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1952, s. 167–181 (předlohy prozaických textů *Žaloba Koruny české* a *Porok Koruny české*).

[E]

BURLEYMUDR Pseudo-Burley, *Skutky a mravy dávných mudrců*, překlad latinského spisu *De vita et moribus philosophorum veterum* (druhá redakce) v trojí verzi; konec 14. století, 1. polovina 15. století a polovina 15. století.

Rukopisy:

BURLEYMUDRA (Pelclův rukopis) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIX B 9, ff. 1r–48v, 2. třetina 15. století (nejstarší verze).

BURLEYMUDRB – Křivoklát, Hradní knihovna, sign. I d 36, ff. 89v–112v, konec 15. století (mladší verze).

BURLEYMUDRC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 14, ff. 165r–224v, poslední čtvrtina 15. století (nejmladší verze).

Citace:

folio rukopisu

Latinská předloha:

Gualteri Burlaei Liber de vita et moribus philosophorum, Hermann Knust (ed.), Tübingen 1886.

[D, E]

CDB *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*.

Citace:

díl (popř. i část), strana edice a rok

Edice:

CDB 1 (805–1197), Gustav Friedrich (ed.), Praha 1904–1907.

CDB 2 (1198–1230), Gustav Friedrich (ed.), Praha 1912.

CDB 3, část 1 (1231–1238), Gustav Friedrich (ed.), Praha 1942; část 2 (1238–1240), Gustav Friedrich – Zdeněk Kristen (eds.), Praha 1962; část 3 (dodatky k 1232–1240), Zdeněk Kristen – Jan Bistřický (eds.), Olomouc 2000; část 4 (dodatky k 1232–1240), Jan Bistřický (ed.), Olomouc 2002.

CDB 4, část 1 (1241–1253), Jindřich Šebánek – Sáša Dušková (eds.), Praha 1962; část 2 (dodatky k 1241–1253), Jindřich Šebánek – Sáša Dušková (eds.), Praha 1965.

CDB 5, část 1 (1253–1266), Jindřich Šebánek – Sáša Dušková (eds.), Praha 1974; část 2 (1267–1278), Jindřich Šebánek – Sáša Dušková (eds.), Praha 1981; část 3 (dodatky k 1253–1278), Jindřich Šebánek – Sáša Dušková (eds.), Praha 1982; část 4 (dodatky k 1253–1278), Sáša Dušková – Vladimír Vašků (eds.), Praha 1992.

CDB 6, část 1 (1278–1283), Zbyněk Sviták – Helena Krmíčková – Jarmila Krejčíková (eds.), Praha 2006.

CDB 7, část 1 (1283–1306), Karel Maráz (ed.), Brno 2011; část 2 (dodatky k 1283–1306), Dalibor Havel (ed.), Brno 2013.

Katalog listin a listů k VII. dílu Českého diplomatáře, Dalibor Havel (ed.), Brno 2011.

[R]

CDM *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*.

Citace:

díl (popř. i část), strana edice a rok

Edice:

CDM 1 (396–1199), Antonín Boček (ed.), Olomouc 1836.

CDM 2 (1200–1240), Antonín Boček (ed.), Olomouc 1839.

CDM 3 (1241–1267), Antonín Boček (ed.), Olomouc 1841.

CDM 4 (1269–1293), Antonín Boček (ed.), Olomouc 1845.

CDM 5 (1294–1306), Josef Chytil (ed.), Olomouc 1850.

CDM 6 (1307–1333), Josef Chytil (ed.), Olomouc 1854.

CDM 7 (1334–1349): část 1 (Bog. 1–55), Josef Chytil (ed.), Olomouc 1858; část 2 (Bog. 56–88), Josef Chytil (ed.), Olomouc 1860; část 3 (Bog. 88–127), Josef Chytil (ed.), Olomouc 1864.

CDM 8 (1350–1355), Vincenc Brandl (ed.), Olomouc 1874.

CDM 9 (1356–1366), Vincenc Brandl (ed.), Olomouc 1875.

CDM 10 (1367 – 12. 11. 1375), Vincenc Brandl (ed.), Olomouc 1878.

CDM 11 (13. 11. 1375 – 1390), Vincenc Brandl (ed.), Olomouc 1885.

CDM 12 (1391–1399), Vincenc Brandl (ed.), Olomouc 1890.

CDM 13 (1400–1407), Vincenc Brandl (ed.), Olomouc 1897.

CDM 14 (1408–1411), Berthold Bretholz (ed.), Olomouc 1903.

CDM 15 (doplňky k letům 1207–1408), Berthold Bretholz (ed.), 1903.

[R]

CEST cestopis.

CESTJAR deník panoše Jaroslava, účastníka poselství krále Jiřího do Francie roku 1464.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 47, 26 pp., 1464–1470.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Denník českého poselstva ku králi francouzskému roku 1464, Josef Kalousek (ed.), in: *Archiv český* 7, 1887, s. 427–445 (transkr.).

Ve službách Jiříka krále, Rudolf Urbánek (ed.), Praha 1940, s. 3–30 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 317–319 (ukázky; transkr.).

Nejstarší český cestopis, Jaroslav Boubín – Ivana Baboučková (eds.), in: *Hledání Evropy. Projekt krále Jiřího*, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2015, s. 195–242 (transkr.).

[F]

CESTKAB Martin Kabátník, Cesta z Čech do Jeruzaléma a Egypta uskutečněná v letech 1491–1492.

Rukopis:

CESTKABK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 35, ff. 182v–219r, počátek 16. století.

Starý tisk:

CESTKABTD – *Cesta z Čech do Jeruzaléma a Egypta Martina Kabátníka* [...]. [Litomyšl]: Alexandr Plzeňský, 1539, 77 ff. Knihopis K03642.

CESTKABTS – *Cesta z Čech do Jeruzaléma a Egypta Martina Kabátníka* [...]. [Litomyšl]: Alexandr Plzeňský, 1542, 57 ff. Knihopis K03643.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Martin Kabátník: *Martina Kabátníka Cesta z Čech do Jeruzaléma a Kaira r. 1491–1492*, Justin Prášek (ed.), Praha 1894 (**CESTKABK**; translit., s foliací 1v–38r).

Martin Kabátník: [*Cesta z Čech do Jeruzaléma a Egypta r. 1491–1492*], Miloslava Vajdlová (ed.), Praha 2012 (**CESTKABK**; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/CestKabK>

Martin Kabátník: [*Cesta z Čech do Jeruzaléma a Egypta r. 1491–1492*], Miloslava Vajdlová (ed.), Praha 2012 (**CESTKABTS**; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/CestKabTS>

Martin Kabátník: *Cesta z Čech do Jeruzaléma a Egypta r. 1491–1492*, Miloslava Vajdlová (ed.), Praha 2013 (**CESTKABTD**; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/CestKabTD>

Martin Kabátník: *Cesta z Čech do Jeruzaléma a Egypta r. 1491–1492*, Miloslava Vajdlová (ed.), Litomyšl 2019 (CESTKABK, var. CESTKABTS; transkr.).

[F]

CESTMAND cestopis tzv. Mandevilla, překlad německé verze od Otty von Diemeringen; počátek 15. století.

Rukopisy:

CESTMANDA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 10, ff. 157r–225r, okolo 1445.

CESTMANDB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III E 42, ff. 1r–99v, konec 15. století.

CESTMANDC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V E 11, 144 ff., 1484.

CESTMANDD – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 444–744, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

CESTMANDM – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG III 7, ff. 117r–168v (starší 1r–52v); polovina 15. století.

CESTMANDN – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 80, 177 ff., 2. polovina 15. století.

CESTMANDS – Praha, Strahovská knihovna, sign. DF IV 43, ff. 2r–74r, 70. léta 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Cestopis tzv. Mandevilla. Český překlad pořízený Vavřincem z Březové, František Šimek (ed.), Praha 1911 (CESTMANDA, var. z dalších rukopisů; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 621–623 (ukázky CESTMANDA; transkr.).

Cestopis tzv. Mandevilla, František Šimek (ed.), Praha 1963 (na základě CESTMANDA; transkr.).

[Cestopis tzv. Mandevilla v překladu Vavřince z Březové], Štěpán Šimek (ed.), Praha 2011 (CESTMANDM; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/CestMandM>

[D]

CESTMIL Marko Polo, *Milión*, překlad latinského Pipinova zpracování; počátek 15. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III E 42, ff. 3r–126v, konec 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Milion: dle jediného rukopisu spolu s příslušným základem latinským, Justin V. Prášek (ed.), Praha 1902 (translit.).

Marko Polo: *Milion*, Quido Hodura – Bohuslav Horák (eds.), Praha 1950 (transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 623–626 (ukázky; transkr.).

Latinská předloha:

Milion: dle jediného rukopisu spolu s příslušným základem latinským, Justin V. Prášek (ed.), Praha 1902.

[D]

CIS cisiojan, kalendářová pomůcka pro zapamatování církevních svátků (zpravidla ve formě hexametřů).

a) cisiojan *Oktáva* z 2. poloviny 13. století

Rukopisy:

CISMNICH – München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 17703, fol. 97r–97v, před 1258–1278.

CISPRAŽ – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. Ser. n. 20268, ff. 103v–104r, 1280–1300.

b) cisiojan *Ochtáb* z 2. poloviny 14. století

Rukopisy:

CISMUZ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XII F 10, fol. 213r–213v, 1397–1403.

CISK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 41, fol. 42r, 1. polovina 15. století.

CISŠ – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 6, fol. 2r–2v (neúplný), 1376 (viz ŠTÍT KLEM).

CISU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIII F 17, fol. 181r, po 1465.

CisV – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. C 4, fol. 20v, přelom 14. a 15. století.

Starý tisk:

CisT – *Kalendář s praktikou na rok 1496*. [Praha: Tiskař Pražské bible, 1495 (?)], 24 ff. Knihopis INC023; GW M1599910; ISTC ik00000950.

c) cisiojan *Obřez* z 1. poloviny 15. století

Rukopisy:

CisNEUB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III H 36, ff. 124r–129v, 1444.

d) cisiojan *Nové léto* z 2. poloviny 15. století

Rukopisy:

CisKOR – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IV G 2, fol. 108v, 133v, 1472.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Rozbor staročeské literatury čítaný ve schůzkách Královské české společnosti nauk, sekci filologické, r. 1840 a 1841, Václav Hanka (ed.), Praha 1842, s. 186–190 (CisMuz; translit., transkr.), 190–193 (CisNEUB; translit.).

Nejstarší posud známé hexametry české v Cisiojanu XIII. věku, Václav Hanka (ed.), *Časopis českého museum* 27, 1853, s. 415–430 (CisMNICH).

Nejstarší cisiojan český v novém rukopise objevený, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 28, 1901, s. 365–370 (CisPRAŽ; translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého 1, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 121–124 (CisMNICH, CisPRAŽ; translit.).

Vývoj cisiojānu u nás, Karel Doskočil (ed.), *Sborník historický* 6, 1959, s. 112–113 (CisMNICH, var. CisPRAŽ; transkr.), 121–122 (CisMuz, var. CisK, CisŠ, CisU; transkr.), 138–139 (CisNEUB; transkr.), 150–151 (CisKOR; transkr.).

České cisiojāny od 14. století, Julie Nováková (ed.), Praha 1971, s. 35 (CisMuz, var. z dalších rukopisů; translit.), 51 (CisKOR; translit.).

[A, D, E, F]

CJB *Codex juris Bohemici*.

Citace:

díl/část a strana, příp. rok

Edice:

CJB 1, část 1: *Codex juris Bohemici. Tomus primus, aetatem Přemyslidarum continens*, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1867 (s. 265–435: viz PRÁVHOR).

CJB 2, část 1: *Codex juris Bohemici* 2/1, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1896.

CJB 2, část 2: *Codex juris Bohemici* 2/2, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1870.

CJB 2, část 3: *Codex juris Bohemici* 2/3, Praha 1870 (s. 68–98: viz ROŽMBA; s. 100–197: viz MAJ-CARSTAT; s. 198–255: viz ŘÁDZEMA; s. 256–283: viz TABOFF; s. 356–386: viz DUB).

CJB 2, část 4: *Codex juris Bohemici* 2/4, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1898.

CJB 3, část 2: *Codex juris Bohemici* 3/2, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1873.

CJB 3, část 3: *Codex juris Bohemici* 3/3, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1874 (viz VŠEH).

[R]

CJM *Codex juris municipalis regni Bohemiae – Sbíрка pramenů práva městského Království českého*.

Citace:

díl, strana a rok

Edice:

CJM 1: *Privilegia měst pražských 1174–1598*, Jaromír Čelakovský (ed.), Praha 1886 (transkr.).

CJM 2: *Privilegia královských měst venkovských v Království českém z let 1225–1419*, Jaromír Čelakovský (ed.), Praha 1895 (transkr.).

CJM 3: *Privilegia královských měst venkovských v Království českém z let 1420 až 1526*, Jaromír Čelakovský – Gustav Friedrich (eds.), Praha 1948 (transkr.).

CJM 4, část 1: *Privilegia nekrálovských měst českých z let 1232 až 1452*, Antonín Haas (ed.), Praha 1954 (transkr.).

CJM 4, část 2: *Privilegia nekrálovských měst českých z let 1453–1500*, Antonín Haas (ed.), Praha 1960 (transkr.).

[R]

COMEST Petrus Comestor, *Historia scholastica*, český překlad latinského spisu; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

COMESTC (Cerronský rukopis) – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 13 – Sběrka Historického spolku, inv. č. 302, 360 ff. (neúplný), 1404.

COMESTH – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 D c 1/16, 2 ff. (Vyšebrodský zlomek č. II); 1 D c 1/18, 2 ff. (Vyšebrodský zlomek č. I); Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Velkostatek Rožmberk, inv. č. 4613, 20 ff.; t. č. nezvěstný zlomek archivní školy, 2 ff.; t. č. nezvěstný Krtíšský zlomek, 1 fol.; přelom 14. a 15. století.

COMESTK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 18, ff. 1r–272r (neúplný), poslední třetina 15. století, nejspíše 70. léta.

COMESTM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 84, 2 ff. (zlomek), 1. polovina 15. století.

COMESTS – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 118 (dříve inv. č. 116), ff. 1r–409r, 1481.

COMESTŽ (Židlochovický zlomek) – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 2, inv. č. 723, 1 fol., 1. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Petra Comestora Historia scholastica 1, 2, Jan V. Novák (ed.), Praha 1910, 1914 (COMESTC, var. a dodatky z COMESTK, COMESTS; translit.).

Židlochovický zlomek staročeského Komestora, Ludmila Pacnerová (ed.), *Listy filologické* 78, 1955, s. 222–230 (COMESTŽ; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 650–651 (COMESTH; transkr.).

Nový zlomek staročeského Komestora v Národním museu v Praze, Ludmila Pacnerová (ed.), in: *Rodné zemi. Sborník prací k 70. výročí trvání Muzejního spolku v Brně a 70. narozeninám jeho předsedy doc. dr. A. Gregora*, Rudolf Fukal – Milan Kopecký (eds.), Brno 1958, s. 328–333 (COMESTM; translit.).

Staročeský Hlaholský Comestor, Ludmila Pacnerová (ed.), Praha 2002 (COMESTH; translit.).

Latinská předloha:

Petrus Comestor, *Historia scholastica*, Patrologia Latina 198, 1049–1722.

[C]

CONFIRM konfirmační knihy.

Edice:

Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidioecesim 1–10 (1354–1436), Josef Emler – František Antonín Tingl (eds.), Praha 1867–1889 (translit.).

Citace:

díl, příp. svazek, strana a rok

[R]

ČELDOD Čelakovský, František Ladislav, *Dodavky ke slovníku Josefa Jungmanna*, Praha 1851.

Citace:

strana, příp. heslo (s. v.)

Edice:

František Ladislav Čelakovský: *Dodavky ke slovníku Josefa Jungmanna*, Alena M. Černá – Tereza Honková – Boris Lehečka – Karel Oliva – Kateřina Ulmanová (eds.), Praha 2008. Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/slovník/JgDodavky>

ČERNÝ-VÁŠA Černý, František – Váša, Pavel, *Moravská jména místní. Výklady filologické*, Brno 1907.

Citace:

strana a rok

ČEŠKAMUDR Jan Češka, *Řeči a naučení hlubokých mudrců*, florilegium opírající se zejména o Petrarkův spis *De remediis utriusque fortunae*; okolo 1500.

Rukopisy:

ČEŠKAMUDRA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 10, 57 ff., 1562.

ČEŠKAMUDRB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 11, ff. 189r–329r, 1. čtvrtina 16. století.

ČEŠKAMUDRC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 32, 106 ff., počátek 16. století (1506–1509?).

ČEŠKAMUDRD – Toruń, Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu,

sign. Rps 92 (dříve R 2° 5), ff. 1r–234r, počátek 16. století.

ČEŠKAMUDRK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 39, ff. 1r–92r, počátek 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Základové moudrosti a opatrnosti, František Bezděka (ed.), Praha 1844 (transkr.).

Jan Češka, *Řeči a naučení hlubokých mudrců*, Milada Nedvěďová (ed.), Praha 1982 (ČEŠKAMUDRT; transkr.).

[F]

ČTVER Čtverohranáč, překlad latinské sbírky bajek *Speculum sapientiae sive Quadripartitus apologeticus* Pseudo-Cyrila (= Boniohannes de Messina); počátek 15. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 12, 182 ff., okolo 1480.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zrcadlo moudrosti sv. Crhy, Václav Hanka (ed.), Praha 1845, s. 18–27 (ukázky; translit.).

Latinská předloha:

Die beiden ältesten lateinischen Fabelbücher des Mittelalters, Johann Georg Theodor Grässe (ed.), Tübingen 1880, s. 1–124.

[D]

DAL veršovaná česká kronika tak řečeného Dalimila; počátek 14. století.

Rukopisy:

1. redakce:

DALC (Cambridžský rukopis) – Cambridge, Trinity College, sign. MS 0.7.38, 167 ff., polovina 14. století.

DALF (Františkánský rukopis) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII F 39, ff. 144r–217r (číslováno též samostatně 1r–74r), 1440.

DALH (Hanušovy zlomky) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17 /1, 4 ff., 1. polovina 14. století.

DALHR (Hradecké zlomky) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 57, 2 ff., 1. polovina 14. století.

DALKK (Klementinské a Křižovnické zlomky) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/12, a Praha, Národní archiv, fond Řád křižovníků, karton 2310, proužky ze 4 různých dvoulistů, 2. polovina 14. století.

DALOL (Olomoucký zlomek, přechod k 2. redakci) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 65, 1 fol., 2. polovina 14. století.

DALS – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG III 7, ff. 220v–223v (starší 104v–107v), polovina 15. století.

DALV (Vídeňský rukopis, přechod k 2. redakci) – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. Ser. n. 44, 30 ff., 1. polovina 15. století.

2. redakce (přepřacování a rozšíření kroniky v polovině 15. století):

DALCr (Cerronský rukopis) – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 12 – Cerroniho sbírka, inv. č. II 108, ff. 12v–81v, 1443.

DALFs (Fürstenberský rukopis) – Křivoklát, Hradní knihovna, sign. I d 36, ff. 1r–89r, konec 15. století.

DALL (Lobkovický rukopis) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII G 87, 99 ff., polovina 15. století.

DALP (Pelclův rukopis) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIX B 9, ff. 82r–124v, 2. třetina 15. století.

3. redakce:

DALZ (Zebergerův nebo Pinvičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 8, ff. 1r–98r, 1459.

Starý tisk:

DALJš – Pavel Ješín z Bezdězce, *Kronika stará kláštera Boleslavského*. Praha: Daniel Karolides z Karlsberka, 1620, 255 pp. Knihopis K01810.

Citace:

kapitola a verš podle Daňhelkovy a Havránkovy edice

Edice:

Příspěvky k historii literatury české, Ignác Josef Hanuš (ed.), *Časopis Musea Království českého* 35, 1861, s. 116–122, 209–216 (DALH; translit.).

Klasobraní po rukopisích. XXXI. Zlomky kroniky Dalimilovy nově objevené (Dal. KK.), Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 18, 1891, s. 99–104, 344–345 (DALKK; translit.).

Rýmovaná kronika česká tak řečeného Dalimila, Josef Jireček (ed.), Praha 1877 (základ zlomky a DALC, var. ze všech tehdy dostupných pramenů, též přídávky a německé překlady; transkr. s prvky rekonstrukce).

Rýmovaná kronika česká tak řečeného Dalimila, Josef Jireček (ed.), in: *Prameny dějin českých* 3, Praha 1882 (základ zlomky a DALC, var. ze všech tehdy dostupných pramenů, též přídávky a německé překlady; transkr.).

Kronika Dalimilova podle rukopisu Cambridgeského, Václav Emanuel Mourek (ed.), Praha, 1. vyd. 1892, 2. vyd. 1910 (DALC; translit.).

Nejstarší česká rýmovaná kronika tak řečeného Dalimila, Bohuslav Havránek – Jiří Daňhelka (eds.), Praha, 1. vyd. 1957, 2. vyd. 1958 (DALL, varianty z dalších rukopisů; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 152–180 (ukázky DALC a zlomků 1. redakce; transkr.).

Staročeská kronika tak řečeného Dalimila: vydání textu a veškerého textového materiálu 1–3, Jiří Daňhelka a kol. (eds.), Praha 1988–1995 (transkr.).

[*Dalimilova kronika, doplňky z rukopisu lobkovického*], Jiří Daňhelka – Alena M. Černá a kol. (eds.), Praha 2011 (DALL; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/DalL>

[*Dalimilova kronika, rukopis vídeňský*], Jiří Daňhelka – Alena M. Černá a kol. (eds.), Praha 2011 (DALV; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/DalV>

[*Dalimilova kronika, doplněk z rukopisu Zebererova (Pinvičkova)*], Jiří Daňhelka – Alena M. Černá a kol. (eds.), Praha 2011 (DALZ; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/DalZ>

[B]

DEKLPRĪJ slavnostní prohlášení pražské univerzity z 10. března 1417 o přijímání pod obojí, později přeložené do latiny.

Rukopisy:

DEKLPRĪJK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI E 3, ff. 100r–101r, polovina 15. století.

DEKLPRĪJT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Historica Třeboň, sign. 189, 1 fol.

DEKLPRĪJV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4937, fol. 39r–39v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu, příp. strana Palackého edice a rok

Edice:

Akta veřejná i sněmovní v Čechách i v Moravě od r. 1414 do 1428, František Palacký (ed.), in: *Archiv český* 3, 1844, s. 203–205 (DEKLPRĪJT; transkr.).

Husitské manifesty, Amedeo Molnár (ed.), Praha 1980, s. 57–60 (novočeská úprava; transkr.).

Latinský text:

Epistola universitatis Pragensis de communione calicis data anno 1417, rkp., Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII G 13, ff. 182v–184r, 15. století.

[E]

DES veršované *Desatero přikázání božích*; 60. léta 14. století (?).

Rukopisy:

DESHRAD – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII G 92, ff. 94r–120v, poslední třetina 14. století (viz HRAD).

DESK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. N 17, ff. 153r–158r, 3. čtvrtina 14. století.

DESU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 8, fol. 57r–57v, počátek 15. století (zlomek, prvních 54 veršů).

Citace:

verš podle Hrabákovy edice

Edice:

Hradecký rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1881, s. 246–357 (DESHRAD, var. DESK; translit., transkr.).

Desatero kázanie božie, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 67, 1893, s. 246–247 (DESU, var. DESHRAD, DESK; translit.).

Desatero kázanie božie, Jan Vilikovský (ed.), in: *Staročeské satiry z Hradeckého rukopisu*, Praha 1942, s. 19–59 (DESHRAD; transkr.).

Staročeské satiry, Josef Hrabák (ed.), Praha 1947, s. 25–59 (DESHRAD; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 297–316 (ukázky DESHRAH; transkr.).

Staročeské satiry Hradeckého rukopisu a Smilovy školy, Josef Hrabák (ed.), Praha 1962, s. 55–89 (DESHRAD; transkr.).

Hradecký rukopis: sborník českých veršovaných skladeb z 2. poloviny 14. století, Bohuslav Havránek (ed.), Praha 1969 (DESHRAD; faksimile).

[C]

DESKYDVOR *Desky dvorské Království českého.*

Citace:

díl, strana a rok

Edice:

DESKYDVOR 1: *První kniha provolací z let 1380–1394*, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1921 (viz ARCHČ 31).

DESKYDVOR 2: *Druhá kniha provolací z let 1395–1410*, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1935 (viz ARCHČ 35).

DESKYDVOR 3: *Třetí kniha provolací z let 1411–1448*, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1941 (viz ARCHČ 36).

DESKYDVOR 4: *Čtvrtá kniha provolací z let 1453 až 1480*, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1941–44 (viz ARCHČ 37/1–3).

DESKYDVOR 7: *První kniha pŕihonná z let 1383 až 1407*, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1929.

DESKYDVOR 8: *Druhá kniha pŕihonná z let 1407–1530*, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1944.

[R]

DESKYMOR *Moravské zemské desky.*

Edice:

DESKYMORBRN – *Moravské zemské desky II. 1480–1566. Kraj Brněnský*, Tomáš Kalina (ed.), Praha 1950 (transkr.).

DESKYMOROL – *Moravské zemské desky II. 1480–1566. Kraj Olomoucký*, František Matějka (ed.), Brno 1948 (transkr.).

Citace:

strana a rok

[R]

DESKYZEM pozůstatky zemských desek Českého království.

Edice:

DESKYZEMDV – *Reliquiae tabularum terrae*, František Dvorský – Josef Emler (eds.), Praha 1868 (transkr.).

DESKYZEMEM – *Pozůstatky desk zemských Království českého r. 1541 pohořelých 1–2*, Josef Emler (ed.), Praha 1870–1872 (transkr.).

Citace:

strana a rok, příp. díl

[R]

DIALBOH česko-latinská stylistická příručka zvaná *Dialogi Bohemarii*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

DIALBOHK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 59, ff. 17r–21v, konec 14. století.

DIALBOHL – Lviv, Lviv's'kyj narodnyj universytet imeni Ivana Franka, sign. 37/II, ff. 76r–79v, 1. polovina 15. století.

DIALBOHT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 6, ff. 206r–207v, 50. léta 15. století.

DIALBOHU – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. C 5, ff. 27r–36r, počátek 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 337–355 (DIALBOHK, neúpl.; translit.).

[C]

DIV divadelní hra nebo zlomek divadelní hry.

DivHROB latinsko-česká divadelní hra, zvaná *Hrob boží* nebo *Druhá hra tří Marií*; polovina 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII G 29, ff. 133r–137v, konec 14. století.

Citace:

verš podle Máchalovy edice

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXXIV. Velikonoční slavnost lat.-česká z konce XIV. stol., Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 19, 1892, s. 54–64 (translit.).
Staročeské skladby dramatické původu liturgického, Jan Máchal (ed.), Praha 1908, s. 106–115 (translit.).

[C]

DivKLEM tři velikonoční hry; 2. polovina 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 1, ff. 135v–220r, 1516–1526.

Obsah:

ff. 135v–179r: *Třetí hra tří Marií* (*Ordo trium personarum*),

ff. 179r–191r: *Rozšířená hra tří Marií* (*Ludus pasce*),

ff. 191r–220r: *Hra o vzkříšení Páně* (*Ludus de resurrectione*).

Citace:

folio rukopisu a v závorce verš podle Máchalovy edice

Edice:

Staročeské skladby dramatické původu liturgického, Jan Máchal (ed.), Praha 1908, s. 147–215 (translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 268–291 (ff. 135v–179r; transkr.).

[D]

DivMAR zlomek *Hry tří Marií*; polovina 14. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 43, 8 ff., 15. století.

Citace:

verš podle Máchalovy edice

Edice:

Staročeské skladby dramatické původu liturgického, Jan Máchal (ed.), Praha 1908, s. 116–125 (translit.).

[C]

DivTEG zlomky divadelních her na Boží tělo a na Květnou neděli (v rukopise bývalého kláštera Tegernsee); 2. polovina 14. století.

Rukopis:

München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Cod. slav. 16, 4 ff., polovina 15. století.

Citace:

verš podle Máchalovy edice

Edice:

Zlomky dramatických her staročeských Mnichovské, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 66, 1892, s. 35–47 (translit.).

Staročeské skladby dramatické původu liturgického, Jan Máchal (ed.), Praha 1908, s. 141–146 (translit.).

[D]

DivVEL velikonoční hry, tzv. *První hra tří Marií* (latinsko-česká); polovina 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I B 12, ff. 135v–137v, poslední čtvrtina 14. století.

Citace:

verš podle Máchalovy edice

Edice:

Staročeské skladby dramatické původu liturgického, Jan Máchal (ed.), Praha 1908, s. 98–105 (translit.).

[C]

DivVÍT zlomky dvou velikonočních her (závěr hry pašijové a počátek hry na Květnou neděli); konec 14. století.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. 1696/2), 2 ff., 14. století.

Citace:

verš podle Máchalovy edice

Edice:

Kapitulní zbytek staročeských velikonočních her ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 68, 1894, s. 73–85 (translit.).

Staročeské skladby dramatické původu liturgického, Jan Máchal (ed.), Praha 1908, s. 126–140 (translit.).

[D]

DLUHROŽMB rožmberské dluhopisy z let 1457–1481.

Edice:

Rožmberské dluhopisy z let 1457–1481, Josef Pelikán (ed.), Praha 1953 (transkr.).

Citace:

strana edice a rok

[R]

DONAT zlomek latinsko-české gramatiky *Ars minor* Aelia Donata.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Wien, Österreichische Nationalbibliothek), 2 proužky, 1. polovina 15. století.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXX. Český zlomek „Donata“, Ferdinand Menčík (ed.), *Listy filologické* 18, 1891, s. 97–99 (translit.).

[E]

DRK latinský rukopis, tzv. *Drkolenský*, s několika českými skladbami z 2. poloviny 14. století.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Schlägl/Drkolná).

Obsah:

fol. 150r–150v: *O snech*,

fol. 153r–153v: modlitby,

ff. 153v–169v: *Pašije pána našeho Jezu Krista*,

fol. 169v: *Spor duše s tělem* (zlomek).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Drkolenský rukopis „Pašije Pána našeho Jezu Krista“, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 62, 1888, s. 324–342 (translit.).

[D]

DUB *Výklad na právo země české Ondřeje z Dubé*; konec 14. století.

Rukopis:

DUBA – Praha, Archiv města Prahy, sign. 1864, ff. 1r–21r, 1. polovina 15. století.

DUBB – Praha, Archiv města Prahy, sign. 1865, ff. 209v–233r, 323r–327v, 2. polovina 15. století.

DUBC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 18, ff. 216v–233r, polovina 15. století.

DUBD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II D 3, ff. 221r–248r, 2. polovina 15. století.

DUBE – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 9, ff. 96r–116v, okolo 1448.

DUBF – Brno, Moravská zemská knihovna, Knihovna kláštera augustiniánů – deponát, sign. A 26, ff. 2r–29r, 76r–80v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Pana Ondřeje z Dubé *Výklad na právo zemské české*, František Palacký (ed.), in: *Archiv český* 2, 1842, s. 481–517 (základní rukopis neoznačen; transkr.).

Codex juris Bohemici 3/3, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1874, s. 356–386 (podle edice Palackého; transkr.).

Ondřeje z Dubé Práva zemská česká, František Čáda (ed.), Praha 1930 (DUBA, var. z dalších rukopisů; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 804–811 (ukázky DUBA; transkr.).

[D]

ERECT erekční knihy pražské arcidiecéze ze 14. a 15. století.

Edice:

Libri erectionum archidioecesis Pragensis saeculo XIV et XV 1–5, Klement Borový (ed.), Praha 1875–1889 (transkr.).

Citace:

díl, strana edice a rok

[R]

Ev evangeliář nebo zlomek evangeliáře.

Citace:

folio rukopisu, biblická kniha, kapitola a verš (viz Soupis zkratk biblických knih a jejich částí)

a) evangeliáře**EvBENEŠ** evangeliář zvaný *Čtenie kněže Benešovy*.**Rukopis:**

Olomouc, Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Sběrka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO 105, ff. 60r–60v, 71r–72v, 76v–84v, 95r–113v, přelom 14. a 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:*Čtenie kněže Benešovy*, Vojtěch Měrka (ed.), Prostějov 1918 (translit.).

[D]

EvGÖTT *Evangeliář göttweizský*, latinský text s českým meziprádkovým překladem 8 perikop.**Rukopis:**

Göttweig, Stiftsbibliothek, sign. Cod. 387 (rot) / 487 (schwarz), ff. 1v–2r, 10r–11r, 16r–16v, 21r–21v, 35r–35v, 44v–45r, 52r–52v, 65r–65v, 289v–291v, po 1424.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:Evangelia Göttweigska, Josef Vašica (ed.), *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci* 39, 1927, s. 123–133 (translit.).

[C]

EvKAP latinský *Lekcionář kapitulní* (též *svatovítský*) s českým meziprádkovým překladem.**Rukopis:**

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 172, ff. 1r–319v, 2. čtvrtina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

[D]

EvKLEM *Evangeliář klementinský*.**Rukopis:**

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII C 17, ff. 43v–48r, přelom 14. a 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:*Staročeské evangeliáře*, Josef Vašica (ed.), Praha 1931, s. 80–84 (ukázky; translit.).[*Evangeliář klementinský*], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2018 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/EvKlem>

[C]

EvOL *lekcionář zvaný Evangeliář olomoucký*.**Rukopis:**

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 249, ff. 94v–331v, 1421.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:*Evangeliář olomoucký*, František Černý (ed.), Praha 1901 (translit.).

[C]

EvPRAŽ *Evangeliář pražský* (též *třeboňský*).**Rukopis:**

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI B 3, ff. 1r–19v, počátek 15. století (snad 1. desetiletí).

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:Klasobraní po rukopisích, František Černý (ed.), *Listy filologické* 24, 1897, s. 187–192, 271–287, 355–358, 431–444 (jen starší část do fol. 13r; translit.).[*Evangeliář pražský*], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2018 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/EvPraz>

[D]

EvRAJHR *Evangeliář rajhradský.***Rukopis:**

Rajhrad, Knihovna Benediktinského opatství Rajhrad, sign. R 364, ff. 106r–124r, přelom 14. a 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Staročeské evangeliáře, Josef Vašica (ed.), Praha 1931, s. 7–9 (ukázky EvD a EvRAJHR; translit.).

Die ältesten Tschechischen Evangeliare, Josef Vintr (ed.), München 1977 (ukázky; transkr.).

[B]

EvSEIT *Evangeliář seitenstettenský.***Rukopis:**

Seitenstetten, Stiftsbibliothek, sign. Cod. 272, ff. 144r–153r, počátek 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Dva evangelistáře, Ferdinand Menčík (ed.), *Rozmanitosti* 3, Praha 1893, s. 1–41 (translit.).

Die ältesten Tschechischen Evangeliare, Josef Vintr (ed.), München 1977 (transkr.).

[B]

EvVÍD *Evangeliář vídeňský.***Rukopis:**

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4733, ff. 1r–49v, konec 14. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Dva evangelistáře, Ferdinand Menčík (ed.), *Rozmanitosti* 3, Praha 1893, s. 42–136 (translit.).

Die ältesten Tschechischen Evangeliare, Josef Vintr (ed.), München 1977 (ukázky; transkr.).

[B]

EvZIMN *evangeliář zvaný Čtenie zimního času.***Rukopis:**

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III A 40, 54 ff., 60. léta 14. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Čtenie zimního času, Adolf Patera (ed.), Praha 1905 (translit.).

Staročeská Bible drážďanská a olomoucká 1–5, Vladimír Kyas – Jaroslava Pečírková a kol. (eds.), Praha 1981–2009 (úryvky; translit.).

[C]

b) zlomky evangeliářů

EvA zlomek evangeliáře s úryvky Matoušova, Lukášova a Janova evangelia.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 47, 4 ff., počátek 14. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Zbytky evangelií ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *České museum filologické* 1, 1895, s. 46–48 (translit.).

Die ältesten Tschechischen Evangeliare, Josef Vintr (ed.), München 1977 (ukázky; transkr.).

[B]

EvB česká evangelní perikopa na posvěcení (L 19, 1–10).

Rukopis:

Praha, Strahovská knihovna, inv. č. 90/zl., fol. 1v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisech, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Musea Království českého* 72, 1898, s. 158–159 (ukázky HusPostW; translit.).

[C]

EvC zlomek evangeliáře s úryvky Janova evangelia.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 67, 2 ff., 2. polovina 14. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Nově nalezené zbytky staročeského evangelistáře, Anselma a umučení sv. Jiří ze XIV stol., Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 74, 1900, s. 504–512 (translit.).

Die ältesten Tschechischen Evangeliare, Josef Vintr (ed.), München 1977 (ukázky transkr.).

[B]

EvD zlomek evangeliáře (tzv. *Bočkův*) s úryvky Matoušova, Lukášova a Janova evangelia.

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 1 – Bočkova sbírka, inv. č. 12307, 3 ff., okolo 1400.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Staročeské evangeliáře, Josef Vašica (ed.), Praha 1931, s. 9–11 (ukázky EvD a EvRAJHR; translit.).

Die ältesten Tschechischen Evangeliare, Josef Vintr (ed.), München 1977 (ukázky; transkr.).

[B]

EvE zlomek Nového zákona (L 22,59–71, 23,1–41).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/13, 1 fol., přelom 14. a 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Frimburský zlomek evangelia sv. Lukáše, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 55, 1881, s. 495–498 (translit.).

[C]

Exc excerpta nebo pomocný lexikální materiál uložený v oddělení vývoje jazyka ÚJČ, ale nezařazený do základního lexikálního archivu (zejména z pozůstalosti několika českých filologů):

ExcFLJŠ – excerpta Václava Flajšhansse (1866–1950)

ExcGB – excerpta Jana Gebauera (1838–1907)

ExcHuJ – excerpta Oldřicha Hujera (1880–1942)

ExcMAŠ – excerpta Ignáce Bohumila Maška (1837–1901)

ExcZUB – excerpta Jana Zubatého (1855–1931)

Citace:

zkratka a podle možnosti další údaje (o prame-nech ap.)

FLAŠRADA Smil Flaška z Pardubic, *Nová rada*, alegorická veršovaná skladba; konec 14. století.

Rukopis:

FLAŠRADAA (Zebererův nebo Pinvičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 8, ff. 98v–123r, 1459.

FLAŠRADAB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 9, ff. 156r–198r, polovina 15. století (viz OPATMUZ).

FLAŠRADAC (Třeboňský zlomek) – Třeboň, Státní oblast v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 18, ff. 327r–328r, 3. čtvrtina 15. století.

Citace:

verš podle Daňhelkovy edice

Edice:

Nová rada, Jan Gebauer (ed.), Praha 1876 (FLAŠRADAA, var. FLAŠRADAB; translit., transkr.).

Třeboňský zlomek Nové rady, Jiří Daňhelka (ed.), *Listy filologické* 71, 1947, s. 94–105 (FLAŠRADAC, translit.).

Nová rada, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1950 (FLAŠRADAA, var. FLAŠRADAB; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 497–516 (ukázky FLAŠRADAA; transkr.).

[D]

FLJŠPAM nejstarší památky českého jazyka a písemnictví, vydané Václavem Flajšhanssem.

Edice:

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903 (translit.).

Citace:

strana edice

[A, B, C]

FLJŠPŘÍSL česká přísloví vydaná Václavem Flajšhansem.

Edice:

Sbírka přísloví, průpovědí a pořekadel lidu českého v Čechách, na Moravě a v Slezsku. Díl I. Prísloví staročeská, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1911 (A–N), Praha 1913 (O–Ž) (translit., doklady transkr.).

Citace:

díl a sloupec edice, příp. další údaje

[X]

FRANT *Život sv. Františka z Assisi*, překlad Bonaventurova spisu *Legenda maior*; počátek 15. století.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 249, ff. 1r–94r, 1421.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Das alttschechische Leben des heiligen Franziskus von Assisi, Eugen Rippl (ed.), Praha 1931 (translit.).

Latinská předloha:

Bonaventura, *Seraphici Doctoris S. Bonaventurae Legendae duae de Vita S. Francisci Seraphici*, Quaracchi 1923.

[D]

GAL *List spadlý z nebe* (též *List galatánský*) a *Vidění sv. Pavla* (též *Jmé o svatém Pavle*), překlad bohemikální redakce latinského *Visio Pauli*.

a) starší zpracování, z 1. poloviny 14. století

Rukopisy:

GALD (Dlabačův zlomek) – Praha, Strahovská knihovna, sign. DD II 4, č. 5, 1 fol., 1. třetina 14. století.

GALUKA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 8, ff. 17r–20v, poslední třetina 14. století.

b) mladší zpracování, snad z 2. poloviny 15. století

GALUKB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 10, ff. 230r–233r (*Vidění sv. Pavla*), ff. 240v–241v (*List spadlý z nebe*), poslední čtvrtina 15. století.

GALROUD – Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Sbírka rukopisů, inv. č. 1, pp. 286–287 (*Vidění sv. Pavla*), 70. léta 15. století.

GALMUZ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II H 23, ff. 1r–10v (zlomek), přelom 15. století a 16. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

List s nebe seslaný, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 63, 1889, s. 439–453 (**GALD**, **GALUKA**, var. **GALUKB**, translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 544–546 (*Vidění sv. Pavla*, **GALUKA**, var. **GALUKB**; transkr.).

Die Visio Pauli: Wege und Wandlungen einer orientalischen Apokryphe im lateinischen Mittelalter unter Einschluss der alttschechischen und deutschsprachigen Textzeugen, Lenka Jiroušková (ed.), Leiden 2006, s. 936–979 (**GALD**, **GALUKA**, **GALUKB**, **GALMUZ**; translit.).

Latinská předloha:

List s nebe seslaný, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 63, 1889, s. 439–453.

Die Visio Pauli: Wege und Wandlungen einer orientalischen Apokryphe im lateinischen Mittelalter unter Einschluss der alttschechischen und deutschsprachigen Textzeugen, Lenka Jiroušková (ed.), Leiden 2006, s. 936–979.

[B, F]

GBSLOV Jan Gebauer, *Slovník staročeský*, Díl 1 (A–J), Praha 1903; Díl 2 (K–N), Praha 1916.

Citace:

díl a strana, příp. heslo (s. v.)

GESTA *Gesta Romanorum*, sbírka stručných povídek (exempel) s připojeným alegorickým náboženskomravním výkladem, překlad z latiny; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

GESTAB (Březnický rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III E 43, ff. 1r–138r, 1443.

GESTAM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III E 48, 148 ff., 1473.

GESTAU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 28, 335 pp., polovina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Staročeská Gesta Romanorum, Jan Václav Novák (ed.), Praha 1895, s. 1–159 (GESTAB, var. GESTAM; translit.), s. 160–248 (GESTAU; translit.).

Próza z doby Karla IV., Jan Vilíkovský (ed.), Praha 1938, s. 119–131 (ukázky GESTAB; transkr.).

Příběhy římské. Staročeská Gesta Romanorum, František Šimek (ed.), Praha 1967 (GESTAB, transkr.).

[*Gesta Romanorum*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2012 (GESTAM; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/GestaM>

Latinská předloha:

Gesta Romanorum, Hermann Oesterley (ed.), Berlin 1872.

Die Gesta Romanorum nach der Innsbrucker Handschrift vom Jahre 1342, Wilhelm Dick (ed.), Erlangen–Lipsko 1890.

[D]

GLOS glosy nebo glosovaná památka.

GLOSBREV české glosy v latinském breviáři; 2. polovina 15. století.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Naumburg/Saale, v soukromém vlastnictví; srov. edice, s. 22).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Über ein Brevier des 15. Jahrhunderts mit tschechischen Glossen, Paul Mitzschke (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1892, s. 21–25 (translit.).

[F]

GLOSBRIT české glosy v latinském slovníku *In omnibus gentibus*, volném zpracování výkladové-

ho biblického slovníku *Summa Britonis* Guillelma Britona; 14. století.

Rukopis:

GLOSBRIT – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 3346, ff. 75r–96v, české glosy z přelomu 14. a 15. století.

SLOVOL – Olomouc, Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Sběrka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO.362, ff. 44r–85v (v rukopisu foliace 47r–88v), české glosy z poloviny 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Glosy ve slovníku Viléma Brita, Ferdinand Menčík (ed.), *Komenský* 11, 1883, s. 611–612 (ukázky GLOSBRIT, transkr.).

[D]

GLOSFAG české glosy ve veršované latinské skladbě *Reineri Fagifacetis sive praecepta de facetia comedendi et bibendi*; počátek 15. století.

Rukopis:

Sankt Petěrburg, Rossijskaja nacionalnaja biblioteka, sign. Lat. Q XIV 117, ff. 21v–47r, české glosy z počátku 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Böhmische Studien, Aleksander Brückner (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 14, 1892, s. 11–18 (translit.).

[D]

GLOSJAG tzv. *Jagičovy glosy*, česko-církevněslovan-ské glosy v latinské bibli (tzv. *Radobibel* z 2. třetiny 9. století); okolo 1100.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 1190, 292 ff., české glosy na ff. 241r–249r.

Citace:

číslo glosy podle Jagičovy edice

Edice:

Kirchenslavisch-böhmische Glossen saec. XI.–XII., Vatroslav Jagić (ed.), *Denkschriften der Kai-*

serlichen Akademie der Wissenschaften in Wien, Philosophisch-historische Klasse 50, 1903 (translit.). Die tschechisch-kirchenslavischen Glossen des 12. Jahrhunderts in der Bibel Sign. 1190 der Nationalbibliothek in Wien (sog. Jagić-Glossen), Josef Vintr (ed.), *Wiener Slavistisches Jahrbuch* 35, 1986, s. 77–113 (translit.).

[A]

GLOSJER české glosy v Jeronýmově latinském prologu k Jeremiášovu proroctví.

Rukopis:

Olomouc, Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Sbirka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO.400, fol. 1r–1v, české glosy ze 12. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeské glossy XIII. století v kapitulní knihovně v Olomouci, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 119–120 (translit., transkr.).

Staročeské biblické předmluvy, Kateřina Voleková – Andrea Svobodová (eds.), Dolní Břežany 2019, s. 106 (transkr.).

[A]

GLOSJIŘ české glosy v latinské *Řeholi svatého Benedikta* určené pro benediktinky kláštera svatého Jiří na Pražském hradě.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I F 29, ff. 34r–175v, české glosy z počátku 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Paběrky z rukopisů Klementinských. VIII. Řehole sv. Benedikta komentovaná jeptiškám Svato-Jirským, Josef Truhlář (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 7, 1898, s. 209–211 (ukázky; translit.).

Řehole svatého Benedikta s glosami a komentářem určená pro benediktinky kláštera svatého Jiří na Pražském hradě, Karel Pacovský (ed.), in: *Čítanka latinských textů z pozdně středověkých Čech*, Lucie

Doležalová – Michal Dragoun – Jan Ctibor (eds.), Dolní Břežany 2017, s. 13–23 (ukázky; transkr.).

[D]

GLOSLEKCUKA viz HUSTEMP

GLOSLEKCUKB české glosy a meziřádkový překlad perikop v latinském lekcionáři (text místy shodný s HUSPUNCTA).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III B 3, ff. 1r–209v, české glosy z 1. poloviny 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

GLOSLEKCUKC české glosy a meziřádkový překlad perikop v latinském souboru kázání *Quadragesimale et sermones de sanctis* M. Jana Husa.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I C 11, ff. 12r–131v, 20. léta 15. století, soudobé české glosy.

Citace:

folio rukopisu

[E]

GLOSLEKCUKD české glosy a meziřádkový překlad perikop v latinském souboru kázání *Quadragesimale et sermones de sanctis* M. Jana Husa.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I C 12, ff. 1r–141v, české glosy z poloviny 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

GLOSMATĚJ české glosy ve sbírce latinských nedělních kázání opsané hradišským kanovníkem Matějem.

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 370 (dříve inv. č. 417), 274 ff., české glosy z roku 1436.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Paběrky z moravského zemského archivu. II. Kázání kněze Matěje s českými glossami, František Černý (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 9, 1900, s. 295–297 (ukázky; translit.).

[E]

GLOSMIX viz MAMMENČ

GLOSMV české glosy v latinském výkladovém slovníku zvaném *Mater verborum*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. X A 11, 481 pp., české glosy ze 13. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

České glossy a miniatury v „*Mater verborum*“, Adolf Patera – Antonín Baum (eds.), *Časopis Musea Království českého* 51, 1877, s. 120–149, 372–390, 488–513 (autentické glosy v abecedním pořadí na s. 377–389; translit.).

[A]

GLOSOL české glosy v latinském rukopise s traktáty církevních otců.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 214, 144 ff., 2. polovina 14. století.

Citace:

folio rukopisu

[C]

GLOSPAT české glosy v latinském *Homiliáři opatovickém*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III F 6, 243 ff., 1. polovina 12. století, české glosy z 2. poloviny 13. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeské glossy XIII. stol. v tak zvaném homiliáři Opatovickém, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 54, 1880, s. 109–127 (glosy v abecedním pořadí; translit.).

[A]

GLOSPERS české glosy v latinském rukopise Persiových satir.

Rukopis:

St. Florian bei Linz, Stiftsbibliothek, sign. XI 584, 57 ff., české glosy z roku 1418.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Neznámý rukopis Persiových satir z r. 1418 a staročeské glossy v něm obsažené, Ignác Bohumil Mašek (ed.), *České museum filologické* 2, 1896, s. 84–90 (ukázky; translit.).

[E]

GLOSPrOROL český meziřádkový překlad v latinském Starém zákoně (Pror, Mach).

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 231, ff. 1r–239v, 1391, české glosy z 1. poloviny 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

GLOSPrORT české glosy a částečný meziřádkový překlad proroků Zachariáše a Daniela (Zch 1,19–4,6; Dn 2,35–14,42).

Rukopis:

Jihlava, Okresní archiv Jihlava, Sběrka rukopisů Telč, sign. Č 2, pp. 1–29, český text z 1. poloviny 15. století.

Citace:

folio a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

České glossy v latinském rukopise Proroků městského musea v Telči, Kliment Vepřek (ed.), *Listy filologické* 28, 1901, s. 35–45, 109–115, 267–277, 370–377, 440–447 (translit.).

[E]

GLOSROUD české glosy k Vergiliově *Aeneis* a k výňatkům z Ovidia a Plauta.

Rukopis:

Nelahozeves, Roudnická lobkovická knihovna, sign. VI Fe 5, 420 pp., české glosy z 1. poloviny 15. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

České glosy latinského rukopisu roudnického z XV. století, František Xaver Prusík (ed.), *Výroční zpráva Akademického gymnasia v Praze* 1886, s. 5–26.

[E]

GLOSŘEH *Svatořehořské glosy*, česko-církevněslovanské glosy v latinských *Dialozích* Řehoře Velikého.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 173, 11. století, ff. 7r–175v, glosy z 1. poloviny 12. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

České a starobulharské glosy XII století v latinském rukopise kapitulní knihovny v Praze, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 52, 1878, s. 536–557 (glosy otištěny abecedně; translit.).

Die tschechisch-kirchenslavischen Patera-Glossen (St. Gregor-Glossen, Prager Glossen), Joseph Schaecken (ed.), *Wiener Slavistisches Jahrbuch* 35, 1989, s. 159–191 (translit.).

[A]

GLOSSED český meziřádkový překlad Seduliovy skladby *Carmen paschale* s latinským komentářem.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. H 10, ff. 2r–237r, glosy z roku 1416.

Citace:

folio rukopisu

[E]

GLOSVID *Glosy vídeňské*, české meziřádkové glosy v latinském textu o domácím nářadí.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 526, ff. 116r–121v, české glosy z 2. poloviny nebo konce 13. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Glosy české XIII. století, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Musea Království českého* 75, 1901, s. 249–250 (translit.).

Die alttschechischen Glossen der Hs 526 der Österreichischen Nationalbibliothek in Wien, Friedrich Repp (ed.), *Zeitschrift für slavische Philologie* 26, 1958, s. 382–390 (translit.).

[A]

GRIZ *Valter a Grizelda*, volný překlad povídky z Boccacciova *Dekameronu* podle Petrarkova latinského zpracování; počátek 15. století.

Rukopis:

GRIZA – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 245–269, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

GRIZB – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 16, ff. 75r–99r, 1520 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

GRIZM (Zebererův nebo Pinvičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 8, ff. 153r–160r, 1459–1463.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Dvě povídky v české literatuře XV. století, Jiří Polívka (ed.), Praha 1889, s. 47–57 (GRIZM, var. GRIZA; translit.).

Klasobraní po rukopisích. XXXVII. Povídka o Grizeldě, František Černý (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 313–320 (GRIZB; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 334–342 (GRIZM, var. GRIZA; transkr.).

[D]

GUALCTNOST Jan Guallensis, *O čtyřech stěžejných ctnostech*, dva překlady latinského traktátu *Breviloquium de virtutibus*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

a) první překlad

GUALCTNOSTD (Pelclův rukopis) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIX B 9, ff. 48v–81r, 2. třetina 15. století.

b) druhý překlad

GUALCTNOSTK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 12, pp. 131–238, 15. století.

GUALCTNOSTM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 23, ff. 1r–40r, počátek 16. století.

GUALCTNOSTN – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV G 4, ff. 1r–72v, 1. polovina 16. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Staročeský překlad spisu Jana Guallensis O čtyřech stěžejných ctnostech, František Šimek (ed.), Praha 1951, č. 1 (**GUALCTNOSTK**, var. **GUALCTNOSTD**, **GUALCTNOSTM**, **GUALCTNOSTN**; transkr.).

Latinská předloha:

Rkp., Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. G 37, ff. 131v–155r, 1. polovina 15. století.

[D]

HÁJZŘÍZ Jan Hájek z Hodětína, *Vojenské zřízení*; 1413.

Rukopis:

Zničen (dříve Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sbirka rukopisů, sign. 323, ff. 118r–133v), 15.–17. století.

Citace:

strana podle Svejkovského edice

Edice:

Nejstarší české zřízení vojenské, František Palacký (ed.), *Časopis Společnosti vlastenského museum v Čechách* 2, 1828, s. 29–38 (translit.).

Husitské válečnictví za doby Žižkovy a Prokopovy, Hugo Toman (ed.), Praha 1898, s. 422–437 (transkr.).

Staročeské vojenské řády, František Svejkovský (ed.), Praha 1952, s. 36–42 (transkr.).

[E]

HERHUS Jiří Heremita, *Život M. Jana Husa*; konec 15. století.

Starý tisk:

Život, to jest šlechetné obcování [...] mistra Jana Husi, kazatele českého, od kněze Jiříka Heremiry (!) [...] sepsaný. [místo vydání neznámé: nakladatel neznámý, 1533 (?)], 16 ff. Knihopis K02950.

Citace:

folio starého tisku

Edice:

Historické spisy Petra z Mladoňovic a jiné zprávy a paměti o M. Janovi Husovi a M. Jeronymovi z Prahy, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 377–383 (transkr.).

Hus a Jeronym v Kostnici, Milada Nedvěďová (ed.), Praha 1953, s. 215–228 (transkr.).

[F]

HIL Hilarius Litoměřický (1412–1468).

HILPod Hilarius Litoměřický, list králi Jiřímu z Poděbrad z roku 1462.

Rukopis:

Stuttgart, Württembergische Landesbibliothek, sign. Theol. 4° 37, ff. 123r–135r, konec 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Hilaria Litoměřického list králi Jiřímu z Poděbrad, Antonín Podlaha (ed.), Praha 1931 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 166–172 (transkr.).

[F]

HILPŘIJ Hilarius Litoměřický, *Traktát křesťanský o nejsvětějším přijímání lidu obecného pod jednu zpusobů.*

Rukopis:

HILPŘIJA – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 56, 142 pp., 1468.

HILPŘIJB – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 35, ff. 5r–64v, počátek 16. století.

HILPŘIJC – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 58, ff. 1r–81v, 1550.

HILPŘIJD – t. č. nezvěstný (dříve Mnichovo Hradiště, Státní archiv, sign. 2477), ff. 122r–193b, konec 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Traktát o nejsvětějším přijímání lidu obecného pod jednou způsobou, Antonín Podlaha (ed.), Praha 1905 (HILPŘIJA, var. HILPŘIJB, HILPŘIJC; translit.).

[F]

HILROŽMB Hilarius Litoměřický, *Traktát proti králi Jiřímu*, věnovaný Janovi z Rožmberka.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 32, 47 ff., okolo 1467.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Traktát k panu Janovi z Rozenberka, Zdeněk Tobiška (ed.), Praha 1898 (translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 144–149 (ukázky; transkr.).

[F]

HODKAP *Hodiny ot svatě Mařie* a jiné skladby náboženského obsahu, obsažené v rukopise *Žaltáře kapituluního* (viz ŽALTKAP).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I E 65, ff. 82r–100v, 80. léta 14. století.

Citace:

folio rukopisu

[D]

HODKLEM sborník náboženských skladeb zvaný *Klementinský*, obsahující mariánské hodinky.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 18, 88 ff., přelom 14. a 15. století.

Obsah:

fol. 1r: modlitby k Panně Marii a Duchu svatému,

ff. 1v–21v: *Hodinky Panny Marie*,

ff. 28r–35v: officium o umučení Páně,

ff. 35v–53v: *Umučení Páně*,

ff. 53v–55v: *Pláč Panny Marie*,

fol. 56r–56v: úprava překladu sekvence *Stabat mater*,

ff. 57r–72v: morálně naučný traktát,

ff. 73r–76v: výklad na Otčenáš,

ff. 76r–79r: česká modlitba, patrně překlad *Summe sacerdos et vere pontifex*,

fol. 79r–79v: modlitba před přijímáním,

ff. 79v–80r: modlitba po přijímání,

ff. 81r–88v: viz SPOR.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz SPOR

Česká středověká lyrika, Jan Lehár (ed.), Praha 1990 (ukázky; transkr.).

[D]

HODMUZ muzejní sborník náboženských skladeb, obsahující mariánské hodinky.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V H 36, ff. 2r–84r, 1390–1395.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Hodiny sv. Mařie ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *České Museum filologické* 7, 1901, s. 86–103, 351–363 (translit.).

[D]

HOM homiliář nebo homilie.

HOMKLEM zlomek kázání (homilie).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/15, 2 ff., polovina 14. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. Zlomek homiliáře bibl. Klem., Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 14, 1887, s. 261–263 (translit.).

[C]

HOMMAK sbírka latinsko-českých (makarónských) svátečních kázání (homilií) Michala Poláka.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI F 3, 240 ff., konec 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Příspěvky k historii literatury české, Ignác Jan Hanuš (ed.), *Časopis Musea Království českého* 35, 1861, s. 111–115 (ukázky; translit.).

[F]

HOSÁK – ŠRÁMEK Ladislav Hosák – Rudolf Šrámek, *Místní jména na Moravě a v Slezsku* 1 (A–L), 2 (M–Ž, Dodatky), Praha 1970, 1980.

Citace:

díl, strana a rok

[R]

HRAD *Hradecký rukopis*, sborník veršovaných skladeb.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII G 92, 145 ff., poslední třetina 14. století.

Citace:

folio rukopisu

Obsah:

ff. 1r–29r: *Legenda o sv. Prokopu* (HRADPROK),

ff. 29r–51v: *Pláč Marie Magdaleny* (HRADMAGD),

ff. 51v–61v: *Pláč svatě Mařie* (HRADMAR),

ff. 61v–74v: *Devatero radostí svatě Mařie* (HRADRAD),

ff. 75r–94r: *Umučení Páně* (Hradecké; HRADUMUČ),

ff. 94r–120v: viz DESHRAD,

ff. 120v–123r: *Zdravas Maria* (HRADZDRÁV),

ff. 123v–124v: *Svatý Jan apoštol* (HRADJAN),

ff. 125r–130r, 132r–138v: *Satiry o řemeslnících* (HRADSAT),

ff. 130r–132r: *Bajka o lišce a džbánu* (HRADLIŠ),

ff. 138v–146v: *O bohatci* (HRADBOHAT).

Edice:

Hradecký rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1881 (translit., transkr.).

Staročeské satiry z Hradeckého rukopisu, Jan Viličkovský (ed.), Praha 1942, s. 1–18 (HRADSAT), 75–77 (HRADLIŠ; transkr.).

Staročeské satiry, Josef Hrabák (ed.), Praha 1947, s. 63–83 (DESHRAD, HRADSAT; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 297–316 (HRADDES), 316–332 (HRADSAT), 332–335 (HRADLIŠ), 359–370 (HRADPROK), 459–461 (ukázka HRADMAR), 462–471 (ukázka HRADMAGD; transkr.).

Staročeské satiry Hradeckého rukopisu a Smilovy školy, Josef Hrabák (ed.), Praha 1962, s. 53–89 (DESHRAD), 91–107 (HRADSAT), 109–111 (HRADLIŠ; transkr.).

Hradecký rukopis: sborník českých veršovaných skladeb z 2. poloviny 14. století, Bohuslav Havránek (ed.), Praha 1969 (faksimile).

O lišce a o čbánu, Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (HRADLIŠ; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HradLis>

Latinská předloha:

Hradecký rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1881, s. 438–452 (předlohy textů *Pláč Marie Magdaleny* a *Pláč svatě Mařie*).

[C]

HŘÍCH *O sedmi smrtelných hříších*, prozaický výklad, dříve přičítaný Husovi; konec 14. století.

Rukopis:

HŘÍCHM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 10, pp. 239–251, 1420 (?) (viz KRUML).

Starý tisk:

HŘÍCHT – *Postila svaté paměti M. Jana Husi*. Nürnberg: Johann Montanus – Ulrich Neuber, 1563, ff. 238v–243v. Knihopis K03261 (viz HUSPOSTN).

Citace:

strana rukopisu nebo folio starého tisku

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 178–190 (transkr.). Husův traktát „O sedmi smrtečných hříšních“, Karel Novák (ed.), *Listy filologické* 23, 1896, s. 55–72 (translit.).

[D]

HUGO Pseudo-Hugo: *O připravení srdce*, překlad latinského traktátu *De custodia cordis* Gerharda z Lutychu, připisovaný zřejmě neprávem písaři Matyáši z Prostějova; rozhraní 14. a 15. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 29, 553 pp., 15. století (pp. 445–553 doplněny v 17.–18. století).

Citace:

strana rukopisu

Latinská předloha:

Rkp., Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III D 8, ff. 1r–53r, konec 14. století.

[D]

HUS Jan Hus (asi 1369–1415).

HUSABEC Jan Hus, *Abeceda*, abecední soupis českých hlásek a jejich znaků s mnemotechnickým textem.

Rukopisy:

HUSABECA – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4935, fol. 74v, 1. čtvrtina 15. století.

HUSABECB – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 4° 22, fol. 207r, 2. polovina 15. století.

HUSABECL (Roudnický kodex) – Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Sběrka rukopisů, inv. č. 1, p. 324, polovina 15. století.

HUSABECO – Olomouc, Státní vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 24, fol. 97v, 90. léta 15. století.

HUSABECT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 4, fol. 35r, 2. polovina 50. let 15. století (viz HUSORTH).

HUSABECV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4310, fol. 130v, 1. čtvrtina 15. století.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Mistra Jana Husi Ortografie česká, Alois Vojtěch Šembera (ed.), Vídeň 1857 (HUSABECT; translit.).

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 1, Karel Jaromír Erben (ed., podle Šembery), Praha 1868, s. 261 (HUSABECA, HUSABECT; transkr.).

Abeceda, Bohuš Vybíral (ed.), *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci* 31, 1914, s. 133 (HUSABECO; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 522–523 (HUSABECA, var. HUSABECB, HUSABECO, HUSABECT, HUSABECV; transkr.).

Hussens Traktat »Orthographia Bohemica«: die Herkunft des diakritischen Systems in der Schreibung slavischer Sprachen und die älteste zusammenhängende Beschreibung slavischer Laute, Johann Schröpfer (ed.), Wiesbaden 1968, s. 52 (HUSABECT; translit.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 415 (HUSABECA, var. HUSABECB, HUSABECO, HUSABECT, HUSABECV; transkr.).

Orthographia Bohemica, Kateřina Voleková (ed.), Praha 2019 (HUSABECT, var. HUSABECA, HUSABECB, HUSABECL, HUSABECO, HUSABECV; translit., transkr.).

[E]

HUSBETL české glosy a vsuvky v *Betlémských kázáních*, sbírce latinských kázání autorů z okruhu Jana Husa.

Rukopisy:

HUSBETLK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III B 20, 295 ff., okolo 1420.

HUSBETLM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XVI F 4, 393 ff., 1410–1411.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mag. Io. Hus: *Sermones in Betlehem 1410–1411*. Díl 1, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1938, č. 3; díl 2, roč. 1939, č. 1; díl 3, roč. 1940, č. 1; díl 4, roč. 1941, č. 1; díl 5, roč. 1942, č. 1; Indices roč. 1945, č. 3 (HUSBETLK, HUSBETLM; translit.).

Jan Hus: *Betlémská kázání*, Pavel Soukup (ed.), in: *Čítanka latinských textů z pozdně středověkých Čech*, Lucie Doležalová – Michal Dragoun – Jan Ctibor (eds.), Dolní Břežany 2017, s. 62–79 (ukázky; transkr.).

[E]

HUSBLUD Jan Hus, *O šesti bludiech*, rozšířená úprava původní latinské verze *De sex erroribus*.

Rukopisy:

HUSBLUDB – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 2° 51, ff. 138r–147r, 1. polovina 15. století (okolo 1440?).

HUSBLUDG – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 4° 22, ff. 186r–206r, 2. polovina 15. století.

HUSBLUDK – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 137–214, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

HUSBLUDM (Hořčičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV C 18, ff. 201r–212v, 1414.

HUSBLUDQ – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IV F 25, fol. 209v (úryvek), 1425–1450.

HUSBLUDV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4935, ff. 53r–73r, polovina 15. století.

Staré tisky:

HUSBLUDTL – *Sepsání o šesti bludích Mistr Jan Hus [...]*. [Litomyšl]: Pavel Olivetský z Olivetu, 1510, 47 ff. Knihopis K03264.

HUSBLUDTN – *Postilla svaté paměti M. Jana Husy [...]*. Nürnberg: Johann Montanus: Ulrich Neuber, 1563, ff. 217r–229r. Knihopis K03261 (viz HusPostTN).

Citace:

folio nebo strana rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 212–240 (HUSBLUDM; transkr.).

Betlémské texty, Bohumil Ryba (ed.), Praha 1951, s. 67–104 (HUSBLUDK, HUSBLUDM; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 119–123 (ukázky HUSBLUDM; transkr.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 271–296 (HUSBLUDM, var. HUSBLUDB, HUSBLUDG, HUSBLUDK, HUSBLUDV, HUSBLUDQ, HUSBLUDTL, HUSBLUDTN; transkr.).

[E]

HUSCOLLECTA české glosy a vsuvky v několika rukopisech latinské postily zvané *Collecta*.

Citace:

strana edice

Edice:

Mg. Iohannis Hus Sermones de tempore qui Collecta dicuntur, Anežka Schmidtová (ed.), Praha 1959 (abecední výčet českých glos na s. 614–616; transkr.).

[E]

HUSD CERKA Jan Hus, *Dcerka aneb O poznání cesty pravé k spasení*.

Rukopisy:

HUSD CERKAA – t. č. nezvěstný (dříve Praha, Knihovna arcibiskupského semináře, sign. C 32), ff. 110r–148v, 2. polovina 15. století (viz CHELČ-ARC).

HUSD CERKAB (Minoritský rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 15, ff. 280v–297r, okolo 1526.

HUSD CERKAC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 32, ff. 155r–158v (neúplný), polovina 15. století.

HUSD CERKAD – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 19, ff. 155r–169r, 2. polovina 15. století.

HUSD CERKAH (Hořčičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV C 18, ff. 213r–227v (ff. 222–225 chybějí), 1414.

HUSD CERKAK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Ví-

ta, sign. D 82, ff. 424v–432r (neúplný), počátek 16. století (viz CHELČKAP).

HUSDCERKAM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 29, ff. 206v–223r, 80. léta 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 104–130 (HUSDCERKAH; transkr.).

Jan Hus: *O poznání cesty pravé k spasení čili Dcerka*, Anna Císařová-Kolářová (ed.), Praha 1927 (HUSDCERKAH, var. HUSDCERKAB, HUSDCERKAM; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 138–140 (ukázky HUSDCERKAH; transkr.).

Jan Hus: *Drobné spisy české* [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 163–186 (HUSDCERKAH, var. HUSDCERKAB, HUSDCERKAC, HUSDCERKAD, HUSDCERKAK, HUSDCERKAM; transkr.).

Jan Hus: *[Dcerka nebo O poznání cesty pravé k spasení]*, Barbora Hanzová (ed.), Praha 2011 (HUSDCERKAH; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusDcerkaH>

[E]

HUSHŘÍCH Jan Hus, *O hříchu*.

Rukopisy:

HUSHŘÍCHB – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. MK 114, ff. 129r–133v, 1. polovina 15. století.

HUSHŘÍCHG – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 4° 22, ff. 210r–212r, 2. polovina 15. století.

HUSHŘÍCHK – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 355–367, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

HUSHŘÍCHV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4935, ff. 77r–80r, polovina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

K literární činnosti M. Jana Husi. II. Husovo „Jád-ro“, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník České akademie*

císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění 9, 1900, s. 550–555 (HUSHŘÍCHB; translit.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 334–337 (HUSHŘÍCHV, var. HUSHŘÍCHB, HUSHŘÍCHG, HUSHŘÍCHK; transkr.).

[E]

HUSJÁDRO Jan Hus, *Jád-ro učení křesťanského*.

Rukopisy:

HUSJÁDROA – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. 4935, ff. 74v–76v (neúplný), polovina 15. století.

HUSJÁDROB – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 4° 22, ff. 207v–210r (neúplný), 2. polovina 15. století.

HUSJÁDROC – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 348–354, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

HUSJÁDROK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 6, ff. 61v–62v, 1450–1475.

HUSJÁDROV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. 4557, ff. 225r–228r (neúplný), 2. třetina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 255–258 (HUSJÁDROK; transkr.).

Husitské katechismy, Emanuel Havelka (ed.), Praha 1938, s. 185–188 (HUSJÁDROV; transkr.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 330–333 (HUSJÁDROV, var. HUSJÁDROA, HUSJÁDROB, HUSJÁDROC, HUSJÁDROK; transkr.).

Jan Hus: *[Jád-ro učení křesťanského]*, Kateřina Voleková (ed.), Praha 2011 (HUSJÁDROV; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusJadroV>

[E]

HUSKATECH Jan Hus, *Katechismus*.

Rukopisy:

HUSKATECHR – Nelahozeves, Roudnická lobkovická knihovna, sign. VI Fg 60, ff. 100v–103r, polovina 15. století.

HUSKATECHV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. 4557, ff. 211r–214v, 2. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Husitské katechismy, Emanuel Havelka (ed.), Praha 1938, s. 177–184 (HUSKATECHV; transkr.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 325–329 (HUSKATECHV; transkr.), 526–528 (HUSKATECHR; transkr.).

[E]

HUSKOR Husova korespondence a dokumenty.

Rukopisy (v závorkách uvedena čísla listů podle edice Novotného):

HUSKORA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. VIII F 38, pp. 17–18 (č. 76, 78), 21–22 (č. 87), 28–29 (č. 100), 37 (č. 109), 72–78 (č. 129, 153, 147), 81–82 (č. 156), 86–88 (č. 130, 161, 164), 94–95 (č. 126), 100 (č. 127), okolo 1417.

HUSKORB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 8/2, ff. 71r–76r (č. 7), 16. století.

HUSKORC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III G 16, ff. 84r–85r (č. 22), 1. polovina 15. století.

HUSKORD – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI D 9, ff. 67r–69v (č. 35), 215r–220r (č. 153, 147, 156, 129), 1. čtvrtina 15. století.

HUSKORE – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. B 17/1, ff. 201v–204v (č. 9), 1. polovina 15. století.

HUSKORF – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. N 48, ff. 75r, 76r (č. 161, 130), 78v (č. 126), 80v (č. 127), 93r–93v (č. 153), 94v–96v (č. 147), 97r–97v (č. 156), 97v–99r (č. 129), 1. polovina 15. století.

HUSKORG – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4519, ff. 168r–172v (č. 153, 147, 156, 139), polovina 15. století.

HUSKORH – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4524, ff. 81v–83r (č. 161, 164, 130), 86v–87r (č. 126), 89v (č. 127), 119r–124r (č. 153, 147, 129, 156), 1. polovina 15. století.

HUSKORCH – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4557, ff. 102r–105v (č. 9),

140v–146v (č. 153, 147, 129, 156), 151r–153v (č. 161, 164, 130), 2. třetina 15. století.

HUSKORI – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4902, ff. 92v (č. 127), 102r–106r (č. 122, 129, 147, 153, 156), polovina 15. století.

HUSKORJ – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4916, ff. 1r–3v (č. 87, 49), 21r (č. 126), polovina 15. století.

HUSKORK – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4935, ff. 73v–74r (č. 48), polovina 15. století.

HUSKORL – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4941, ff. 25r–26v (č. 54, 57), 1431.

HUSKORN – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 4° 22, ff. 206r–207r (č. 48), 1. polovina 15. století.

HUSKORO – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 2° 51, fol. 147r (č. 48), 1. polovina 15. století (okolo 1440?).

HUSKORP – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 214–218 (č. 48), 400–413 (č. 129, 147, 153), 417–436 (č. 156, 74, 100, 109, 87, 48), 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

HUSKORR – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. B 3, ff. 160v–164r (č. 9), 16. století.

HUSKORS – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 34, ff. 54v–56v (č. 9), 15. století.

HUSKORT – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 81, ff. 139r–139v (č. 10), 1. polovina 15. století.

HUSKORU – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 108, ff. 33v–34v (č. 87), polovina 15. století.

HUSKORV – Praha, Národní knihovna České republiky, Kapitulní knihovna ve Staré Boleslavi – deponát, sign. C 132, ff. 171r–172v (č. 46*), okolo 1420.

HUSKORW – Freiberg, Andreas-Möller-Bibliothek des Geschwister-Scholl-Gymnasiums, sign. Cod. X 8° 40, ff. 103v–110r (č. 147, 153, 156, 129), 2. desetiletí 16. století.

Staré tisky:

HUSKORTJ – [Dodatek jenský k Pasionálu. Praha: Tiskař Pražské bible, kolem 1495], ff. 3v–8r (utrakvistický přídavek ke Staročeskému pasioná-

lu, srov. PasKal; dochováno v tzv. *Jenském kodexu*: Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 24, ff. 41v–46r). Knihopis INC020; GW M11555; ISTC ij0013800.

HusKorTN – *Postila svatě paměti M. Jana Husi*. Nürnberg: Johann Montanus – Ulrich Neuber, 1563, ff. 244r–247r (č. 48, 129, 147, 153, 156), 251r–252v (č. 9v). Knihopis K03261 (viz HusPostTN).

HusKorTP – *Postila svatě paměti M. Jana Husi*. [Nürnberg: nakladatel není známý], 1564, ff. 215r–221r (č. 48, 129, 147, 153, 156, 49, 95). Knihopis K03262 (viz HusPostTP).

Citace:

folio nebo strana rukopisu nebo starého tisku

Edice:

M. Jana Husi korespondence a dokumenty, Václav Novotný (ed.), Praha 1920 (všechny tehdy dostupné prameny; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 180–200 (ukázky; transkr.).

Jan Hus: Výbor z drobných českých spisů. České listy, Jakub Sichálek (ed.), Praha – Brno 2019 (výbor; transkr.).

[E]

HusKuch Jan Hus, *Knížky proti knězi kuchmistrovi*.

Starý tisk:

HusKuch – *Knížky tyto sepsal Mistr Jan Hus proti knězi [...]*. Litomyšl: Pavel Olivetský z Olivetu, 1509, 22 ff. (tisk pořízen podle neúplné předlohy). Knihopis K03258.

Citace:

folio starého tisku

Edice:

Jan Hus: Knížky proti knězi kuchmistrovi, František Páta (ed.), Kladno 1935 (faksimile).

Jan Hus: Drobné spisy české, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 312–323 (transkr.).

Jan Hus: [Knížky proti knězi kuchmistrovi], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusKuch>

[E]

HusKus Jan Hus, *Devět kusův zlatých*, inspirováno latinským spisem *Novem puncta* Bertolda Řezenského.

Rukopisy:

HusKusE – Paris, Bibliothèque Nationale de France, sign. Fonds slave 29, ff. 248r–251v, 2. polovina 15. století (s výkladem Petra Chelčického, viz CHELČPAŘ).

HusKusK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 82, ff. 120r–120v, 1508 (s výkladem Petra Chelčického, viz CHELČKAP).

HusKusM – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 19, ff. 178v–179r, 2. polovina 15. století.

HusKusO – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 34, fol. 57v, 1. polovina 15. století.

HusKusR – Nelahozeves, Roudnická lobkovická knihovna, sign. VI Fg 60, p. 178 (neúplný), polovina 15. století.

HusKusU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. V H 29, fol. 93r, 1445.

HusKusŽ – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXVI A 14, ff. 86v–87v, 16. století.

Starý tisk:

HusKusTN – *Postila svatě paměti M. Jana Husi*. Nürnberg: Johann Montanus – Ulrich Neuber, ff. 230r–232r (text s výkladem), 1563. Knihopis K03261 (viz HusPostTN).

Citace:

folio nebo strana rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 147–151 (HusKusK; transkr.).

K literární činnosti M. Jana Husi. VII. Devět kusů zlatých, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 10, 1901, s. 337–340 (HusKusE, HusKusK, HusKusO, HusKusT, HusKusU; translit.).

České husovské rukopisy c. k. studijní knihovny v Olomouci, Bohuš Vybíral (ed.), *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci* 31, 1914, s. 121–126 (HusKusO; translit., transkr.).

Jan Hus: Drobné spisy české, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 346 (HusKusO, var. HusKusK,

HusKusM, HusKusR, HusKusU; transkr.), 548–551 (HusKusE, var. HusKusTN; transkr.).

Spisy z Pařížského sborníku, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2008, s. 211–216 (HusKusE; transkr.).

Petr Chelčický: *Devět kusův zlatých mistra Jana Husi*, Irena Fuková (ed.), Praha 2011 (HusKusE; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusKusE>

Jan Hus: *Devět zlatých kusů*, Irena Fuková (ed.), Praha 2011 (HusKusO; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusKusO>

Latinské zpracování:

K literární činnosti M. Jana Husi. VII. Devět kusů zlatých, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 10, 1901, s. 337–340.

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 543–544.

[E]

HusMANŽ Jan Hus, *O manželství*.

Rukopis:

HusMANŽV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. 4557, ff. 106r–118r, 2. třetina 15. století.

Starý tisk:

HusMANŽTS – *Počíná se spis o řádném manželství [...]*. Plzeň: Jan Pekk, 1528, 16 ff. (neúplný). Knihopis K03260.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 197–211 (HusMANŽV; transkr.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 297–311 (HusMANŽV, var. HusMANŽTS; transkr.).

[E]

HusORTH *Orthographia Bohemica*, latinský výklad o českém pravopise (s českými slovy a modlitbami uvedenými jako příklady), připisovaný Husovi.

Rukopisy:

HusORTH – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 4, ff. 35r–42r, 2. polovina 15. století.

HusORTHK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 19, ff. 253v–254r, 2. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mistra Jana Husi Ortografie česká, Alois Vojtěch Šembera (ed.), Vídeň 1857 (HusORTH; lat. text s překladem, stč. text translit.).

Hussens Traktat »Orthographia Bohemica«: die Herkunft des diakritischen Systems in der Schreibung slavischer Sprachen und die älteste zusammenhängende Beschreibung slavischer Laute, Johann Schröpfer (ed.), Wiesbaden 1968 (HusORTH; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 519–522 (HusORTH; transkr.).

Ke spisku *Orthographia Bohemica*, Anežka Vidmanová (ed.), *Listy filologické* 105, 1982, s. 75–89 (HusORTHK; translit., transkr.).

Orthographia Bohemica, Kateřina Voleková (ed.), Praha 2019 (HusORTH, lat. text s českým a anglickým překladem; stč. text translit., transkr.).

[E]

HusPANEN Jan Hus, zlomek traktátu o panenství.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Brno, Archiv města Brna, fond Svatojakubská knihovna, album zlomků), 3 ff., 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Několik textů z doby husitské 1, Jan Nepomuk Sedlák (ed.), Brno 1912, s. 70–73 (translit.).

[E]

HUSPÁTEŘ překlad latinského výkladu *Pater noster peccatorum*, připisovaný Husovi.

Rukopisy:

HUSPÁTEŘK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I E 5, ff. 360r–361r, 2. třetina 15. století.

HUSPÁTEŘO – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 34, fol. 58v, 2. čtvrtina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Několik textů z doby husitské 2, Jan Nepomuk Sedlák (ed.), Brno 1912, s. 34–37 (HUSPÁTEŘO, HUSPÁTEŘK; transkr.; připojeny latinské texty z rukopisu Knihovny Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. 103, fol. 109v, a z rukopisu Vyšebrodského č. 83, fol. 46v).

[E]

HUSPOST Jan Hus, *Postila aneb Vyloženie svatých čtení nedělních*.

Rukopisy:

HUSPOSTB – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 2° 51, ff. 148r–313v, 1. polovina 15. století (okolo 1440?).

HUSPOSTD (Douchův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 11, ff. 3r–155v, polovina 15. století.

HUSPOSTF – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VI F 22, ff. 267r–268r (zlomek), 1. polovina 15. století.

HUSPOSTG – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII G 30, ff. 1r–9r (zlomek), 1. polovina 15. století.

HUSPOSTH (Hořčíkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV C 18, ff. 1r–196r, 1414.

HUSPOSTK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 13, ff. 1r–211r, 2. polovina 2. desetiletí 15. století.

HUSPOSTM – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 11, ff. 1r–325v, polovina 15. století.

HUSPOSTP – Plzeň, Archiv města Plzně, sign. 4 e 82 (č. 83), ff. 194v–224r (a líc zadního předešlého zlomek), 2. polovina 15. století.

HUSPOSTW – Wilhering, Stiftbibliothek, sign. 122, ff. 87v–100v (tři kázání, text upraven), 15. století.

Staré tisky:

HUSPOSTTN – *Postila svaté paměti M. Jana Husi*. Nürnberg: Johann Montanus – Ulrich Neuber, 1563, ff. 1r–196v. Knihopis K03261.

HUSPOSTTP – *Postila svaté paměti M. Jana Husi*. [Nürnberg: nakladatel není známý], 1564, díl 1, ff. 1r–114r; díl 2, ff. 19r–118v, 182r–189r. Knihopis K03262 (viz JAKSPAST).

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku (příp. díl)

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 2, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1866 (HUSPOSTH; transkr.). Plzeňský rukopis Husovy Postilly, František Xaver Prusík (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1887, s. 117–140 (ukázky HUSPOSTP; transkr.).

Mistra Jana Husi česká kázání na posvěcení kostela a na sv. Trojici, Adolf Patera (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1890, s. 355–385 (HUSPOSTW; translit.).

Jan Hus: *Postilla: vyloženie svatých čtení nedělních*, Josef Bürg Jeschke (ed.), Praha 1952 (HUSPOSTH; transkr., přetisk Erbenova vydání).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 159–175 (ukázky HUSPOSTH; transkr.).

Jan Hus: *Česká nedělní postila*, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1992, s. 51–460 (HUSPOSTB, var. HUSPOSTD, HUSPOSTF, HUSPOSTG, HUSPOSTH, HUSPOSTK, HUSPOSTM, HUSPOSTP, HUSPOSTTN, HUSPOSTTP, HUSPOSTV; transkr.).

[E]

HUSPROV Jan Hus, *Provázek třípramenný z víry, lásky, naděje*.

Starý tisk:

HUSPROV – *Provázek třípramenný [...]*. [Praha]: Jan Kantor Had, 1545, 14 ff. Knihopis K03263.

Citace:

folio starého tisku

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 152–169 (transkr.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 147–162 (transkr.).

Jan Hus: *Provázek třípramenný z víry, lásky, naděje* [...], Marie Gromovová (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusProv>

[E]

HUSPUNCTA Jan Hus, české glosy v latinské postile zvané *Puncta* (zčásti shodné s GLOSLEKCUKB).

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4310, 129 ff., 1414.

Citace:

jen zkratka

Edice:

O dvou spisech Husových, Ferdinand Menčík (ed.), *Časopis Musea Království českého* 71, 1897, s. 77–79 (jen české glosy; translit.).

[E]

HUSSANCT Jan Hus, české meziřádkové glosy v latinské sbírce *Sermones de sanctis*.

Rukopisy:

HUSSANCTA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I E 45, 264 ff., 15. století.

HUSSANCTB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. V C 4, 171 ff., 2. polovina 15. století.

BIBLJ – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 239, ff. 1r–204v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Glossy a částečný překlad biblický v rkpe c. k. stud. knih. Olom. sign. II. E. 18. (Bibl. J.), Václav Tille (ed.), *Listy filologické* 23, 1896, s. 72–100 (BIBLJ; translit.).

Jan Hus: *Sermones de sanctis*, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1907 (HUSANCTA, HUSANCTB; české glosy shrnuty na s. 390–391; translit.).

[E]

HUSSVÁT Jan Hus, *Sváteční postila*.

Rukopisy:

HUSSVÁTA – Praha, Strahovská knihovna, sign. DE IV 23, ff. 445v–568v, 2. polovina 15. století.

HUSSVÁTB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, G 10, inv. č. 114/3 (dříve inv. č. 112), ff. 147v–178v (neúplný), 1525.

HUSSVÁTM (husovský Sborník vratislavský, neúplný) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 30, ff. 54r–75v, 2. desetiletí 15. století.

HUSSVÁTTP – Plzeň, Archiv města Plzně, sign. 4 e 83 (č. 83), 1 fol. (zlomek), 2. polovina 15. století.

Staré tisky:

HUSSVÁTTH – *Kázání slavné paměti* [...]. [Praha (?): Jan Kantor Had (?)], 1545, 14 ff. Knihopis K03254.

HUSSVÁTTN – *Postila svaté paměti M. Jana Husi*. Nürnberg: Johann Montanus – Ulrich Neuber, 1563, ff. 146r–213v. Knihopis K03261 (viz HusPostTN).

HUSSVÁTTP – *Postila svaté paměti M. Jana Husi*. [Nürnberg: nakladatel není známý], 1564, ff. 130r–214v. Knihopis K03262 (viz HusPostTP).

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Jan Hus: *Česká kázání sváteční*, František Šimek (ed.), Praha 1952 (HUSSVÁTA, var. HUSSVÁTM, HUSSVÁTTP, HUSSVÁTTH, HUSSVÁTTN, HUSSVÁTTP; transkr.).

Nový rukopis Husův, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Musea Království českého* 74, 1900, s. 179–190 (ukázky HUSSVÁTTS; translit.).

Jan Hus: *Česká sváteční kázání*, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1995, s. 33–146 (HUSSVÁTA, var. HUSSVÁTM, HUSSVÁTTP, HUSSVÁTTH, HUSSVÁTTN, HUSSVÁTTP; transkr.), 219–228 (HUSSVÁTM; transkr.), 229–235 (HUSSVÁTTP; transkr.), 236–247, 278–283 (HUSSVÁTTN, var. HUSSVÁTTP; transkr.), 248–277 (HUSSVÁTB; transkr.).

[E]

HUSSVATOKUP Jan Hus, *Knížky o svatokupectví*; přelom let 1412 a 1413.

Rukopis:

HUSSVATOKUP – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 4° 24, ff. 105r–207r, konec 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mistra Jana Husi Sebrané spisy české 1, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1865, s. 387–478 (transkr.).

Jan Hus: *O svatokupectví*, Václav Novotný (ed.), Praha 1907 (transkr.).

Jan Hus: *Knížky o svatokupectví*, Alois Gregor (ed.), Praha 1954 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 125–138 (ukázky; transkr.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 187–270 (transkr.).

[E]

HUSTEMP české glosy v latinské sbírce kázání *Leccionarium bipartitum* Jana Husa z let 1403–1404.

Rukopisy:

HUSTEMP – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III A 6, ff. 1r–134r, polovina 15. století.

GLOSLEKCUKA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I C 27, ff. 1r–218v, české glosy z poloviny 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Jan Hus: *Leccionarium bipartitum. Pars hiemalis*, Anežka Vidmanová-Schmidtová (ed.), Praha 1988 (zinní část **HUSTEMP** ff. 1r–64r, **GLOSLEKCUKA** ff. 1r–117r; transkr.).

[E]

HUSVÝKL Jan Hus, *Výklad viery, desatera božieho prikázanie a modlitby páně (Věřím v Boha, Desatera a Otčenáše)*.

Rukopisy:

HUSVÝKLB – Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 2° 51, ff. 1r–137v, 1. polovina 15. století (oko 1440?).

HUSVÝKLM – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 59, ff. 1r–369r, 2. polovina 15. století.

HUSVÝKLH – t. č. nezvěstný (zlomek).

HUSVÝKLK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. E 55/1, fol. 149 (vevázaný zlomek), 1. polovina 15. století.

HUSVÝKLN – Neustadt an der Aisch, Kirchenbibliothek, sign. Ms. 144, pp. 1–407, 1460.

HUSVÝKLO – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 44, 1 fol. (zlomek), 1420–1440.

HUSVÝKLS – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG IV 28, ff. 1r–81r (neúplný), konec 15. století.

HUSVÝKLU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 33, ff. 313r–319r (neúplný), 1671.

Starý tisk:

HUSVÝKLT – *Mistra Jana Husi, kazatele slavného [...]*. Praha: Mikuláš Konáč z Hodištkova, 1520, 114 ff. Knihopis K03266.

Citace:

folio nebo strana rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 1, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1865, s. 1–386 (**HUSVÝKLB**; transkr.).

Český knihtiskař Mikuláš z Hodištkova, Zdeněk Václav Tobolka (ed.), Praha 1927 (**HUSVÝKLT**; faksimile).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 141–150 (ukázky **HUSVÝKLB**; transkr.).

Jan Hus: *Výklady*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1975, s. 25–392 (**HUSVÝKLB**, **HUSVÝKLN**, **HUSVÝKLM**, **HUSVÝKLT**, var. **HUSVÝKLS**, **HUSVÝKLH**, **HUSVÝKLK**, **HUSVÝKLO**, **HUSVÝKLU**; transkr.).

[E]

HUSVÝKLKRÁT Jan Hus, *Výklad Věřím v Boha, Desatera a Otčenáše* (tzv. *Krátký*).

Rukopisy:

HUSVÝKLKRÁTK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. V A 23, ff. 195v–196r, počátek 15. století.

HUSVÝKLKRÁT M – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 11, ff. 1r–2v (neúplný), polovina 15. století.

HUSVÝKLKRÁT N – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. Teplá MS. fragm. 110, 3 ff., počátek 15. století.

HUSVÝKLKRÁT V – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4550, ff. 66v–69v (neúplný), 1420.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Několik textů z doby husitské 3, Jan Nepomuk Sedlák (ed.), Brno 1913, s. 15–18 (HUSVÝKLKRÁT V; transkr.).

Studie a texty k životopisu Husovu, Jan Nepomuk Sedlák (ed.), Olomouc 1915, s. 440–442 (HUSVÝKLKRÁT K; transkr.).

Husův „Menší výklad“, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Národního musea* 99, 1925, s. 9–12 (HUSVÝKLKRÁT N; translit.).

Ještě Husův „Menší výklad“, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Národního musea* 101, 1927, s. 1–5 (HUSVÝKLKRÁT M, var. HUSVÝKLKRÁT T; transkr.).

Jan Hus: *[Výklad Otčenáše]*, Alena M. Černá (ed.), Praha 2012 (HUSVÝKLK; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusVykKratK>

[E]

HUSZRC Jan Hus, *Zrcadlo hříšníka* (tzv. *Větší*), překlad latinského Pseudo-Augustinova traktátu *Speculum peccatoris*; 1412.

Rukopisy:

HUSZRCK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 6, ff. 73r–77r, 3. čtvrtina 15. století.

HUSZRCM (husovský Sborník vratislavský) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 30, ff. 24r–53v, 1412–1420.

HUSZRCN – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI C 3, ff. 101r–110r, polovina 15. století.

HUSZRCO – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 32, ff. 121r–137v, polovina 15. století.

Staré tisky:

HUSZRCTA – *Knížka svatého mistra Jana Husi [...]*. Mladá Boleslav: Václav Oustský, 1547, 15 ff. Knihopis K03256.

HUSZRCTB – *Knížka mistra Jana Husi svaté paměti [...]*. [Místo vydání není známo: nakladatel není známý], 1572, 16 ff. Knihopis K03257.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Mistra Jana Husi Sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 131–141 (HUSZRCM, var. HUSZRCK; transkr.).

Husovo Zrcadlo člověka hříšného větší, Václav Flajšhans (ed.), *České museum filologické* 6, 1900, s. 209–214, 341–346 (HUSZRCK, var. HUSZRCM; translit.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 132–142 (HUSZRCN, var. HUSZRCK, HUSZRCM, HUSZRCO, HUSZRCTA, HUSZRCTB; transkr.).

Jan Hus: *[Zrcadlo člověka hříšného, tzv. větší]*, Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (HUSZRCN; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusZrcN>

Latinská předloha:

Pseudo-Augustinus, *Speculum peccatoris*, *Patrologia Latina* 40, 983–992.

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 469–484.

[E]

HUSZRCMEN Jan Hus, *Zrcadlo hříšníka* (tzv. *Menší*), volné zpracování traktátů Pseudo-Bernarda z Clairvaux *Meditatio de humana conditione* a *De interiori domo*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 6, ff. 59v–61v, 3. čtvrtina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mistra Jana Husi Sebrané spisy české 3, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868, s. 142–146 (transkr.). *Zrcadlo hříšníka menší*, Václav Flajšhans (ed.), *České museum filologické* 6, 1900, s. 116–120 (translit.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 143–146 (transkr.).

Jan Hus: *[Zrcadlo hříšníka, tzv. menší]*, Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/HusZrcMen>

Latinská předloha:

Bernardus Claraevallensis, *Meditationes Piissimae De Cognitione Humanae Conditionis*, Patrologia Latina 184, 485–552.

[E]

HvězD *Hvězdářství krále Jana*, sborník drobných pojednání, zejména lékařských a astronomických.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 14, 95 ff., polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 578–580 (ukázky; transkr.).

Hvězdářství krále Jana, Alena Černá a kol. (eds.), Praha 2004 (transkr.).

[*Hvězdářství krále Jana*], Alena M. Černá – Martin Stluka (eds.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Hvezd>

[E]

HYMN hymnář, sbírka církevních hymnů.

HYMNUKA latinský hymnář s latinsko-českým slovníčkem.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 20, 140 ff., 1429.

Citace:

folio rukopisu

[D]

HYMNUKB latinský hymnář s latinsko-českým slovníčkem.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI D 1, ff. 1r–78v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[D]

HYMNUKC latinský hymnář s českým meziřádkovým překladem.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III G 12, ff. 1r–46v, konec 14. století.

Citace:

folio rukopisu

[D]

HYMNUKD české glosy v latinském hymnáři.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. X G 18, ff. 1r–79v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

HYMNUKE české hymny v notovaném latinsko-českém sborníku.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI E 2, ff. 9r–9v, 118r–120r, 121v–123r, 128v–129r, 157v–159v, 2. čtvrtina 15. století (?).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Malý výbor ze staročeské literatury: podle rukopisův c. k. knihovny vysokých škol pražských XIV.–XVII. století posud z větší části netištěných, Ignác Jan Hanuš (ed.), Praha 1863, s. 55–56, 68 (ukázky; transkr.).

[E]

HYN sborník veršovaných a prozaických skladeb Hynka z Poděbrad.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V E 39, 228 ff.; Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 100/1–3, 3 ff.; konec 15. století.

Obsah:

ff. 1r–6r: zlomky veršované skladby *O ženitbě* (HYNŽEN),

ff. 7r–38r: veršovaná alegorická skladba *Boj Štěstí s Neštěstím* (HYNBOJ),

ff. 38r–48v: prozaická alegorická skladba *Ctnost, rytíř a Moudrost* (HYNCTNOST),
 ff. 50r–68v: *Veršové o milovníku* (HYNMILOV),
 ff. 69r–75r: *Májový sen* (HYNMÁJ),
 ff. 76r–92v: veršovaný *Stesk na ženitbu* (HYNSTESK),
 ff. 93r–109r: prozaická alegorická skladba *O štěstí* (HYNŠTĚSTÍ),
 ff. 110r–228v: překlad 11 povídek z Boccacciova *Dekameronu* podle německé předlohy a jedna samostatná povídka *O paní Salomeně* (HYNROZPR).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Boccacciiovské rozprávky, Antonín Grund (ed.), Praha 1950 (HYNROZPR; transkr.).

Veršované skladby Neuberského sborníku, Zdeňka Tichá (ed.), Praha 1960 (HYNŽEN, HYNBOJ, HYNMILOV, HYNMÁJ, HYNSTESK; transkr.).

Hynek z Poděbrad: *[Neuberský sborník]*, Alena M. Černá – Martina Jamborová (eds.), Praha 2011 (HYN; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Hyn>

[F]

CHELČ Petr Chelčický (asi 1390–1460).

CHELČARC tzv. *Arcibiskupský sborník* prací Petra Chelčického.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Praha, Knihovna arcibiskupského semináře, sign. C 32), 330 ff., 2. polovina 15. století.

Obsah:

ff. 1r–9r: *Kterak života svého nemáme milovati, ale raději nenáviděti*,

ff. 9r–16r: *Kterak ne ve všem za prvotnie církve vokazovali kněží aneb podávali*,

ff. 16r–26r: *List knězi Mikulášovi*,

ff. 26v–36v: *Spis proti kněžím*,

ff. 36v–47b: *O zbožie světa tohoto*,

ff. 49r–66r: *O staré a nové víře a obcování svatých* (neúplné),

ff. 66r–94v: viz JAKVEČA,

ff. 94v–110r: *Hádá se rozum s svědomím*,

ff. 110r–148v: viz HUSD CERKAA,

ff. 149r–155r: *O poznání sebe samého* (překlad Bonaventura: *De perfectione vitae ad sorores*),

ff. 155r–166r: *O pokoře*,

ff. 166r–179v: *Výklad na slova sv. Pavla* (1 T 5–8),

ff. 180r–208r: *O dvojím lidu i králi*,

ff. 208r–215r: *O milování boha*,

ff. 217r–286v: *Výklad na Otčenáš* (neúplné),

ff. 286v–294v: *O svědectví*,

ff. 294v–297v: *My, blázni pro Krista, vy, moudří v Kristu*,

ff. 297v–301v: *O svědomí*,

ff. 301v–310v: *Pro krádež není hodné člověka na smrt vydati*,

ff. 312r–319r: viz CHELČCÍRK,

ff. 320r–330v: eucharistický traktát (zatím blíže neurčený).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz CHELČCÍRK

[F]

CHELČBISK Petr Chelčický, *Replika proti Mikulášovi Biskupci*.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 164, ff. 1r–88r, 70.–80. léta 15. století (viz CHELČOL).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Sočinenija Petra Chelčickogo 1, Jurij Semenovič Annenkov – Josef Karásek (eds.), Sankt Petěrburg 1893, s. 409–501 (translit.).

Petra Chelčického Replika proti Mikulášovi Biskupci Tábořskému, Josef Straka (ed.), Tábor 1930, s. 17–80 (transkr.).

Petr Chelčický: *Drobné spisy*, Eduard Petrů (ed.), Praha 1966, s. 132–210 (transkr.).

Petr Chelčický: *Spisy z Olomouckého sborníku*, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2016, s. 59–141 (transkr.).

[F]

CHELČBOJ Petr Chelčický, *O boji duchovním*.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 82, ff. 347r–424r, 1508 (viz CHELČKAP).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Petr Chelčický: *O boji duchovním a o trojím lidu*, Kamil Krofta (ed.), Praha 1911, s. 1–137 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 8–13 (ukázky; transkr.).

Petr Chelčický: *Drobné spisy*, Eduard Petrů (ed.), Praha 1966, s. 28–98 (transkr.).

Petr Chelčický: *Spisy z Kapitulního sborníku*, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2018, s. 381–448 (transkr.).

[F]

CHELČCÍRK Petr Chelčický, *O církvi svaté*.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Praha, Knihovna arcibiskupského semináře, sign. C 32), ff. 312r–319v, 2. polovina 15. století (viz CHELČARC).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Traktáty Petra Chelčického, Rudolf Holinka (ed.), Praha 1940, s. 77–86 (transkr.).

Petr Chelčický: *Drobné spisy*, Eduard Petrů (ed.), Praha 1966, s. 99–104 (transkr.).

[F]

CHELČČTEN Petr Chelčický, *Výklad na čtenie sv. Jana v první kapitole* (volné zpracování Husova kázání).

Rukopis:

CHELČČTENN – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XVII E 5, ff. 262r–271v, počátek 16. století (viz CHELČPOSTN).

CHELČČTENP – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 40, ff. 436r–457v, 1597.

Citace:

folio rukopisu

[F]

CHELČJAN Petr Chelčický, *Výklad na řeč sv. Jana v 2. epištole*.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 82, ff. 46v–72v, 1508 (viz CHELČKAP).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Petr Chelčický: *Dva traktáty*, Emil Smetánka (ed.), Praha 1932, s. 9–101 (transkr.).

Petr Chelčický: *Spisy z Kapitulního sborníku*, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2018, s. 85–112 (transkr.).

[F]

CHELČKAP tzv. *Kapitulní sborník* prací Petra Chelčického.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 82, 449 ff., 1508.

Obsah:

ff. 1r–45v: *Řeč o synu marnotratném*,

ff. 46r–72v: viz CHELČJAN,

ff. 74r–103r: viz CHELČLID,

ff. 109r–120r: viz CHELČSÍŤK,

ff. 120r–120v: viz HUSKUSK,

ff. 121r–206r: *Zpráva o svátostech*,

ff. 206v–216v: *O trestání srdce*,

ff. 216v–236r: *O rozeznání duchuov pro blud řeč*,

ff. 236r–241r: *Antikristova poznání tato sú*,

ff. 241r–249v: viz CHELČZÁKK,

ff. 249v–260r: *Řeč o očistci*,

ff. 263r–284r: *O tělu a krvi Páně*,

ff. 287r–298v: *O těle božím*,

ff. 299r–342r: *Výklad na pašije sv. Jana*,

ff. 347r–424r: viz CHELČBOJ,

ff. 424v–432v: viz HUSDCERKAK,

ff. 433r–438v: *Řeč o milování božím*,

ff. 438v–442v: *Výklad na řeč sv. Pavla*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz HUSD CERKAK, HUSKUSK, CHELČBOJ, CHELČJAN, CHELČLID, CHELČSÍTK, CHELČZÁKK

Petr Chelčický: *Zprávy o svátostech, O rotách českých, O nejvyšším biskupu pánu Kristu*, Milan Opočenský – Noemi Rejchrtová (eds.), Praha 1980 (ff. 121r–206r; transkr.).

Petr Chelčický: *Spisy z Kapitulního sborníku*, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2018 (bez ff. 109r–120r; transkr.).

[F]

CHELČLID Petr Chelčický, *O trojím lidu řeč*.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 82, 1508, ff. 74r–103r (viz CHELČKAP).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Petra Chelčického O trojím lidu rzecz, o duchowných a o swietských, Nikolaj Vladimirovič Jastrebov (ed.), Sankt Petěrbug 1903 (translit.).

Petr Chelčický: *O boji duchovním a o trojím lidu*, Kamil Krofta (ed.), Praha 1911, s. 139–192 (transkr.).

Traktáty Petra Chelčického, Rudolf Holinka (ed.), Praha 1940, s. 39–76 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 13–22 (ukázky; transkr.).

Petr Chelčický: *Drobné spisy*, Eduard Petrů (ed.), Praha 1966, s. 105–131 (transkr.).

Petr Chelčický: *O trojím lidu řeč*, Irena Fuková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ChelcLid>

Petr Chelčický: *Spisy z Kapitulního sborníku*, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2018, s. 113–140 (transkr.).

[F]

CHELČOL tzv. Olomoucký sborník prací Petra Chelčického.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 164, 341 ff., 70.–80. léta 15. století.

Obsah:

ff. 1r–88v: viz CHELČBISK,

ff. 88v–146r: *Řeč sv. Pavla o starém člověku*,

ff. 146r–159r: viz CHELČZÁKO,

ff. 159r–176v: *Řeč o očištění*,

ff. 176v–198v: *Výklad na 20. kapitolu sv. Matouše* (o reptavých),

ff. 199r–236r: *Řeč a zpráva o těle božiem*,

ff. 236r–263r: *Řeč o šelmě a obrazu jejiem*,

ff. 263r–267r: *Řeč o dvojím lidu* (o šelmě a cizoložnici),

ff. 267r–293v: *Řeč o šelmě a obrazu jejiem*,

ff. 293v–341r: *Výklad na paši je sv. Jana*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz CHELČBISK, CHELČZÁKO

Památky reformace české 1, 2, Josef Karásek (ed.), Praha 1891, 1892 (kromě CHELČBISK a ff. 267v–293v; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 31–34 (ukázky; transkr.).

Petr Chelčický: *Spisy z Olomouckého sborníku*, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2016 (transkr.).

[F]

CHELČPAŘ tzv. Pařížský sborník prací Petra Chelčického.

Rukopis:

Paris, Bibliothèque Nationale de France, sign. Fonds slave 29, 282 ff., 2. polovina 15. století.

Obsah:

ff. 1r–125r: viz ŠTÍTPAŘ,

ff. 125v–164r: *Replika proti Rokycanovi*,

ff. 164r–173v: *O moci světa*,

ff. 173v–175v: *My blázni pro Krista*,

ff. 175v–181v: *Nebo neposlal mne jest Kristus křtíti, ale kázati*,

ff. 181v–187v: *Kterak ne všem za prvotnie církve vokazovali kněží aneb podávali*,

ff. 187v–195v: *List knězi Mikulášovi*,

ff. 195v–208r: *O očištění pravém a jistém a nejistém*,

ff. 208r–216r: *O zlých kněžích*,

ff. 216r–217r: *Obrana Markoltova*,

ff. 217r–227r: *O trestání srdce*,
 ff. 227r–243r: *O rozeznání duchuov pro blud řeč*,
 ff. 243v–248r: *Antikristova poznání tato sú*,
 ff. 248r–251v: viz HUSKUSE,
 ff. 252r–282r: *Výklad 14. kapitoly Pavlova listu Římanům*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz HUSKUSE, ŠTÍTPAŘ

Klasobraní po rukopisích. LV. Rozpravy Chelčického v rkp. Pařížském (= ChelčPař.), Karel Černý (ed.), *Listy filologické* 25, 1898, s. 259–280, 384–404, 453–478 (ff. 125v–195v; translit.).

Spisy z Pařížského sborníku, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2008 (ff. 125v–282r; transkr.).

[F]

CHELČPEŠŤ tzv. *Budapešťský sborník prací Petra Chelčického*.

Rukopis:

Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, sign. Quart. Slav. 38, 102 ff., 1519.

Obsah:

ff. 1r–85r: viz PŘÍBRZAMB,

ff. 85r–102v: *Výklad na Mt 22,37–39*, *Výklad na R 13,1–3*

Citace:

folio rukopisu

[F]

CHELČPOST Petr Chelčický, *Postila*.

Rukopis:

CHELČPOSTN – Praha, Knihovna Národního muzea, XVII E 5, ff. 1r–261v (pouze asi první čtvrtina textu), počátek 16. století.

Starý tisk:

CHELČPOST – *Kníha výkladuov spasitedlných na čtenie nedělní celého roku [...]* Petra Chelčického [...]. Praha: Pavel Severýn z Kapí Hory, 282 ff., 1522. Knihopis K03300.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Petra Chelčického Postila 1, 2, Emil Smetánka (ed.), Praha 1900, 1903 (CHELČPOST; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 22–31 (ukázky; transkr.).

Petr Chelčický: *Postila* 1, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2022.

[F]

CHELČSÍŤ Petr Chelčický, *Siet viery*.

Rukopis:

CHELČSÍŤK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 82, ff. 109r–120r (jen malá část textu), 1508 (viz CHELČKAP).

Starý tisk:

CHELČSÍŤ – Petr Chelčický, [*Siet viery*], [Praha: Pavel Severýn z Kapí Hory], 241 ff., 1521. Knihopis K03303.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Petra Chelčického Sít víry, Emil Smetánka (ed.), Praha 1912, 2. vyd. 1929 (CHELČSÍŤ; transkr.).

[Petr Chelčický, *Siet viery*], Zdeněk Václav Tobolka (ed.), Praha 1926 (CHELČSÍŤ; faksimile).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 34–52 (ukázky CHELČSÍŤ; transkr.).

Petr Chelčický: *Sít víry*, Jaroslav Boubín (ed.), Brno 2011 (CHELČSÍŤ; transkr.).

Petr Chelčický: *Siet viery*, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2012, s. 45–331 (CHELČSÍŤ; transkr.), 333–344 (CHELČSÍŤK; transkr.).

[F]

CHELČZÁK Petr Chelčický, *Řeč o základu zákonů lidských*.

Rukopisy:

CHELČZÁKK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 82, ff. 241r–249v, 1508 (viz CHELČKAP).

CHELČZÁKO – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 164, ff. 146r–159r, 70.–80. léta 15. století (viz CHELČOL).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Památky reformace české 1, Josef Karásek (ed.), Praha 1891, s. 73–86 (CHELČZÁKO; transkr.).

Dva traktáty, Smetánka Emil (ed.), Praha 1932, s. 105–145 (CHELČZÁKO; transkr.).

Spisy z Olomouckého sborníku, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2016, s. 191–204 (CHELČZÁKO, transkr.).

Spisy z Kapitulního sborníku, Jaroslav Boubín (ed.), Praha 2018, s. 273–268 (CHELČZÁK, transkr.).

[F]

INV BŘEVN zlomek inventáře břevnovského kláštera z let 1390–1394.

Citace:

strana edice

Edice:

Zlomek inventáře kláštera Břevnovského z let 1390–1394, Josef Emler (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1888, s. 280–305 (translit.).

[D]

JAK Jakoubek ze Stříbra († 1429).

JAK BETL Jakoubek ze Stříbra, *Postní kázání* z roku 1416.

Rukopis:

Praha, Strahovská knihovna, sign. DE V 21, ff. 44r–175r, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Jakoubek ze Stříbra: *Betlémská kázání z roku 1416*, Karel Sita (ed.), Praha 1951 (transkr.).

[E]

JAK KAL Jakoubek ze Stříbra, *Dvanáctero užitků přijímání z kalicha*.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4557, ff. 90r–97v, 2. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

O dvanácti užitcích z přijímání hodného těla a krve pána Jezu Krista, Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 1, Jičín 1880, s. 57–64 (transkr.).

Dva rukopisy z počátku 15. století, Josef Dobiáš (ed.), *Časopis historický se zvláštním zřetelem k duchovnímu vývoji našeho lidu* 1, 1881, s. 52–64 (edice na s. 60–64; translit.).

Jakoubek ze Stříbra: *[Dvanáctero užitků přijímání z kalicha]*, Irena Fuková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/JakKal>

[E]

JAK KOST Jakoubek ze Stříbra, *List proti upálení Mistra Jana Husa i odsouzení kalicha* („Zpráva, jak sněm Konstantský o svátosti večere Kristovy nařídil“).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI D 9, ff. 161r–170r, 1. čtvrtina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Dvě staročeská utrakvistická díla Jakoubka ze Stříbra, Mirek Čejka – Helena Krmíčková (eds.), Brno 2009, s. 89–108 (transkr.).

[E]

JAK KREV Jakoubek ze Stříbra, *O boží krvi*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 11, ff. 155v–180r, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Dvě staročeská utrakvistická díla Jakoubka ze Stříbra, Mirek Čejka – Helena Krmíčková (eds.), Brno 2009, s. 29–88 (transkr.).

[E]

JAKPOST Jakoubek ze Stříbra, *Nedělní postila na epištoly*.

Rukopis:

JAKPOSTS – Praha, Strahovská knihovna, sign. DE V 21, ff. 1r–43v (jen část, 6 kázání postních), polovina 15. století.

Starý tisk:

JAKPOST – *Epištoly nedělní též s výklady přes celý rok mistra Jakobella* [...]. [Nürnberg: nakladatel neznámý], 1564, ff. 1r–204r. Knihopis K03262 (viz HusPostTP).

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

[E]

JAKPOSTBETL Jakoubek ze Stříbra, latinská postila obsahující výklady na Pavlovy epištoly (s českými slovy v textu).

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Broumov, klášterní knihovna, sign. C 4), 288 ff.

Citace:

folio rukopisu

[E]

JAKSPAS Jakoubek ze Stříbra, *Spasitel náš*, překlad Jakoubkova latinského traktátu *Salvator noster*.

Rukopis:

JAKSPASM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V B 21, ff. 458v–465v, 1611–1612.

Starý tisk:

JAKSPAST – *Postila svaté paměti M. Jana Husi*. [Nürnberg: nakladatel není známý], ff. 182r–189r (bez označení autora), 1564. Knihopis K03262 (viz HusPostTP).

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Betlemské texty, Bohumil Ryba (ed.), Praha 1951, s. 105–139 (JAKSPAST; transkr.)

Latinská předloha:

Betlemské texty, Bohumil Ryba (ed.), Praha 1951, s. 105–139.

[E]

JAKVEČ Jakoubek ze Stříbra (?; nově atribuováno Janu Čapkovi), *Knížky o večeři Páně*, kol. 1417.

Rukopisy:

JAKVEČA – t. č. nezvěstný (dříve Praha, Knihovna arcibiskupského semináře, sign. C 32), ff. 66r–94v, 2. polovina 15. století (viz CHELČARC).

JAKVEČV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4557, ff. 76r–88v, 2. třetina 15. století.

Edice:

O přijímání, Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 1, Jičín 1880, s. 86–98 (JAKVEČV; transkr.).

Dva rukopisy z počátku 15. století, Josef Dobiáš (ed.), *Časopis historický se zvláštním zřetelem k duchovnímu vývoji našeho lidu* 1, 1881, s. 52–64 (edice na s. 52–60; JAKVEČV; translit.).

Jan Čapek: *[Knížky o večeři Páně]*, Irena Stejskalová (ed.), Praha 2011 (JAKVEČV; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/JakVecV>

Citace:

folio rukopisu

[E]

JAKVIKL Jakoubek ze Stříbra, Vikleřův *Dialog mezi Pravdou a Lží o chudobě kněžstva*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 11, ff. 181r–210v, polovina 15. století (husovský sborník Douchův).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mistra Jakoubka ze Stříbra překlad Vikleřova dialogu, Milan Svoboda (ed.), Praha 1909 (translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), s. 232–234 (ukázky; transkr.).

Latinská předloha:

Iohannis Wycliffe Dialogus sive Speculum ecclesie militantis, Alfred William Pollard (ed.), London 1886.

[E]

JAKZJEV Jakoubek ze Střibra, *Výklad na Zjevení sv. Jana* (Apokalypsu).

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 37, 470 ff., 1528.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Jakoubek ze Střibra: *Výklad na Zjevení sv. Jana* 1, 2, František Šimek (ed.), Praha 1932, 1933 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), s. 239–244 (ukázky; transkr.).

[E]

JERON O svatém Jeronýmovi knihy troje, překlad tří listů: Pseudo-Eusebiova *Epistola de morte Hieronymi*; Pseudo-Augustinova *Epistola ad Cyrillum de magnificentiis Hieronymi*; Pseudo-Cyrillova *Epistola de miraculis Hieronymi*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

JERONM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 8, 72 ff., 1365–1385.

JERONO – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 1, 134 ff., 1410.

JERONP – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 190, ff. 142r–248v, 1482.

JERONU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 9, ff. 1r–134v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

O sv. Jeronýmovi knihy troje, Adolf Patera (ed.), *Sbírka pramenův ku poznání literárního života v Čechách, na Moravě a v Slezsku* I/1, 5, Praha 1903 (JERONM, var. JERONO, JERONU; translit.).

Latinská předloha:

Eusebius Cremonensis, *De morte S. Hieronymi*, *Patrologia Latina* 22, 239–282.

Augustinus Hipponensis, *De magnificentiis S. Hieronymi*, *Patrologia Latina* 22, 281–289.

Cyrillus Ierosolymitanus, *De miraculis S. Hieronymi*, *Patrologia Latina* 22, 289–326.

[C]

JGSLOV Josef Jungmann, *Slovník česko-německý*.

Díl 1: A–J, Praha 1835.

Díl 2: K–O, Praha 1836.

Díl 3: P–R, Praha 1837.

Díl 4: S–U, Praha 1838.

Díl 5: V–Ž. Dodatky a opravy, Praha 1839.

Citace:

díl a strana, příp. údaje o pramenech

Jiř prozaická legenda o sv. Jiří; 1. polovina 14. století.

Rukopisy:

JiřK (Kapitulní zlomek) – t. č. nezvěstný (dříve Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, ve vazbě rukopisu sign. D 115), 21 proužků, 1. polovina 15. století.

JiřM (Muzejní zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 69, 1 fol., 2. polovina 14. století.

JiřV (Vratislavský zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 48, 2 ff., 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zbytky staročeských legend o sv. Jiří ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 55, 1881, s. 271–285 (JiřK, JiřV; translit.).

Nově nalezené zbytky staročeského evangelistáře, Anselma a umučení sv. Jiří ze XIV stol., Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 74, 1900, s. 504–512 (JiřM; translit.).

Latinská předloha:

Zbytky staročeských legend o sv. Jiří ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 55, 1881, s. 271–285.

[C]

KAL LUC Oldřich Kalenice z Kalenic, *Satirický list Luciperův ke Lvovi z Rožmitála*; pravděpodobně 1478.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 24, ff. 57r–65r, přelom 15. a 16. století (tzv. *Jenský kodex*).

Citace:

strana Nejedlého edice

Edice:

Oldřicha Kalenice z Kalenic Satyrický list Luciperův ke Lvovi z Rožmitála z roku 1478, Zdeněk Nejedlý (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1903, s. 1–25 (transkr.).

Oldřich z Kalenic: Satirický list Luciperův Lvovi z Rožmitálu, Milada Homolková (ed.), in: *Jenský kodex 2*, [Praha] 2009, s. 142–153 (translit.).

[F]

KANCJIST *Jistebnický kancionál*, husitský soubor liturgických zpěvů a textů i neliturgických písní.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 7, 248 pp., 20. léta 15. století.

Z obsahu:

p. 71: viz PísPRAVDAJ

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Dějiny husitského zpěvu 1–6, Zdeněk Nejedlý (ed.), Praha 1954–1956 (ukázky; transkr.).

Husitské písně, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1952 (ukázky; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), s. 300–326 (ukázky; transkr.).

Jistebnický kancionál. 1. svazek: Graduale, Jaroslav Kolár a kol. (eds.), Praha 2005 (pp. I–VII, 1–42; transkr.).

Jistebnický kancionál. 2. svazek: Cationale, Hana Vlhová-Wörner (ed.), Praha 2019 (pp. 42–98; transkr.).

[E]

KANC VYŠ *Vyšehradský kancionál*, rukopisný sborník liturgických zpěvů z poloviny 15. století obsahující rozsáhlý soubor latinských a z menší části také českých duchovních písní.

Rukopis:

Praha, Národní archiv, fond Archiv kolegiální kapituly vyšehradské, inv. č. 376 (dříve V Cc 7), 200 ff., 1460–1470.

Z obsahu:

ff. 5v–6r: viz PísCHUDV

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz PísCHUDV

[E]

KAR VÁCL *Život svatého Václava*, český překlad latinské legendy sepsané Karlem IV.; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

KAR VÁCLA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III D 44, pp. 513–520, 3. třetina 14. století (viz PásMUZA).

KAR VÁCLB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III D 45, ff. 141v–145r, 1379 (viz PásMUZB).

KAR VÁCLC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 52, ff. 210r–213v, 1395 (viz PásKLEMA).

KAR VÁCLD – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 8, ff. 270v–273v, 1476 (viz PásKLEMB).

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Spisové císaře Karla IV., Josef Emler (ed.), Praha 1878, s. 109–118 (KAR VÁCLB, var. KAR VÁCLA, KAR VÁCLD; transkr.).

[*Život svatého Václava*], Štěpán Šimek (ed.), Praha 2011 (KAR VÁCLB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KarVaclB>

Latinská předloha:

Die St. Wenzelslegende Kaiser Karls IV., Anton Blaschka (ed.), Praha 1934, s. 64–80.

[C]

KARVÝKL výklady a duchovní naučení Karla IV., tzv. *Morality* (překlad latinského spisu *Moralitates*); 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

KARVÝKLB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V B 24, ff. 189v–193r, 3. desetiletí 16. století.

KARVÝKLC – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 581, ff. 57r–64r, 2. polovina 15. století.

KARVÝKLE – Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Litoměřice, sign. BIF 54, inv. č. 5078, ff. 197v–202v, 70. léta 15. století (viz PULKLit).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Spisové císaře Karla IV., Josef Emler (ed.), Praha 1878, s. 119–130 (KARVÝKLE, var. KARVÝKLC; transkr.).

Latinská předloha:

Moralitates Caroli Quarti Imperatoris, Karl Wotke (ed.), *Zeitschrift des Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens* 1, 1897, s. 41–76.

[C]

KARŽIV *Život císaře Karla IV.*, český překlad latinské autobiografie Karla IV. *Vita Caroli*; 2. polovina 14. století.

a) starší překlad (první recenze)

Rukopisy:

KARŽIVB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V B 24, ff. 164r–189v, 2. polovina 15. století.

KARŽIVC – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 581, ff. 1r–57r, přelom 15. a 16. století.

KARŽIVD – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. Ser. n. 2618, ff. 1r–54r, 1472.

KARŽIVE – Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Litoměřice, sign. BIF 54, inv. č. 5078, ff. 161r–197r, 70. léta 15. století (viz PULKLit).

b) mladší překlad (druhá recenze)

Rukopis:

KARŽIVA – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 116 (dříve inv. č. 114), pp. 237–403, polovina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Spisové císaře Karla IV., Josef Emler (ed.), Praha 1878, s. 1–69 (KARŽIVA; transkr.).

Život císaře Karla IV., Josef Emler (ed.), in: *Prameny dějin českých* 3, Praha 1882, s. 369–417 (KARŽIVC, var. KARŽIVD, KARŽIVE; transkr.).

Proza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 53–64 (ukázky KARŽIVA; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 604–612 (ukázky KARŽIVA; transkr.).

Latinská předloha:

Život císaře Karla IV., Josef Emler (ed.), in: *Prameny dějin českých* 3, Praha 1882, s. 336–368.

[C]

KATO *Katonovy mravní průpovědi*, veršovaný překlad sbírky sentencí *Catonis Disticha moralia*; 1. polovina 14. století.

Rukopisy:

KATO B – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 12 – Cerroniho sbírka, inv. č. II 232, pp. 38–53 (neúplný), konec 15. století.

KATO M – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V H 40, ff. 1r–90r, 2. polovina 15. století.

KATO N – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 10, ff. 225v–233v, okolo 1445.

KATO U – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 50, ff. 1r–18v (neúplný, chybí počátek), 1409.

KATO V – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII B 11, ff. 20v–24v, 199v–203r, 1. polovina 15. století.

KATO Vít – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 84, ff. 58r–82v, poslední čtvrtina 14. století (viz Vít).

KATO Z – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 50, ff. 1r–12v (neúplný; jiný, doslovný mezipřeklad), 2. polovina 15. století (viz KATO U).

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Svatovítský rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1886, s. 192–278 (KATOVÍT, varianty z dalších rukopisů; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 472–481 (ukázky KATOU a KATOVÍT; transkr.).

Ezopovy bajky. Katonova dvojverší. Rada otce synovi, Eduard Petrů (ed.), Jana Kolářová (překl.), Brno 1999, s. 137–199 (KATOVÍT, transkr.).

Latinská předloha:

Svatovítský rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1886, s. 192–278.

[D]

KATOGLOS české glosy v díle *Catonis Disticha moralia*.

Rukopis:

Sankt Petěrburg, Rosijskaja nacionalnaja biblioteka, sign. Lat. Q 20 (sbírka Dubrovského), 12 ff., české glosy z 15. století.

Citace:

folio rukopisu podle edice

Edice:

Böhmische Studien, Aleksander Brückner (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 14, 1892, s. 18–22 (translit.).

[E]

KÁZ kázání nebo sbírka kázání.

KÁZADM *Kázání admontská*, dvě skladby náboženského obsahu (1. obecná zpověď Vojtěcha Psárského; 2. kázání na 1 C 5,7 *Expurgate vetus fermentum*).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XX B 3 (dříve Admont 524), ff. 134r–137r, počátek 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXVII. Dva staročeské spisy kláštera Admontského č. 524, Vojtěch Kotsmích (ed.), *Listy filologické* 15, 1888, s. 35–44 (translit.).

[*Kázání admontská*], Marek Janosik-Bielski (ed.), Praha 2012 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KazAdm>

[D]

KÁZDZIK tzv. *Kázání dzikovská*, adaptace sbírky *Sermones de sanctis* Peregrina z Opole.

Rukopis:

t. č. v soukromém vlastnictví rodiny Tarnowski (dříve Kraków, Biblioteka Jagiellońska Uniwersytetu Jagiellońskiego, sign. Przyb 177/51, ff. 124r–221r, 20. léta 15. století.

Edice:

[*Kázání dzikovská na okruh de sanctis*], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2016 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KazDzikSct>

[E]

KÁZGLOS české glosy ve sbírce latinských kázání nedělních a svátečních (dříve zčásti přičítaných Husovi).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XIV B 13, ff. 120r–215v, okolo 1400.

Citace:

folio rukopisu

[D]

KÁZLEG sbírka kázání založených na legendách.

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 456 (dříve inv. č. 505), 195 ff., 1453.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Paběrky z moravského zemského archivu. IX. Passionál křižovnický, František Černý (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 10, 1901, s. 48–51 (ukázky; translit.).

[*Sbírka kázání založených na legendách*], Marek Janosik-Bielski – Andrea Svobodová – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KazLeg>

[F]

KLAR Mg. Claretus de Solentia (Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret, † 1379?).

KLARASTR Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret, *Astronomiarus*, latinský slovník s českými glosami.

Rukopisy:

KLARASTRL – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. L 52, ff. 137r–149r, 1. polovina 15. století.

KLARASTRM – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. M 108, ff. 44r–55v, 1366–1370.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice a název kapitoly

Edice:

Václav Flajšhans (ed.), *Klaret a jeho družina 2*, Praha 1928, s. 93–152 (KLARASTRM, přihlíženo k KLARASTRL; translit.).

[C]

KLARBOH Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret, latinsko-český veršovaný slovník *Bohemář větší* (*Bohemarius maior*).

Rukopisy:

KLARBOHE – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. E 32, ff. 152r–157v, 2. polovina 14. století.

KLARBOHF – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. F 44/2, ff. 235r–247v, počátek 15. století.

KLARBOHN – Esztergom (Ostřihom), Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár, sign. Ms. II 8, pp. 1–24, 2. polovina 15. století.

KLARBOHO – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 59, ff. 21v–25r, 26v–33v, konec 14. století.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice a název kapitoly

Edice:

Bohemář, Václav Flajšhans (ed.), *Listy filologické* 19, 1892, s. 381–391, 476–490 (KLARBOHO; translit.).

Klaret a jeho družina 1, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1926, s. 31–72 (KLARBOHO, varianty z dalších rukopisů; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 766 (ukázky; transkr.).

Poklaretovské slovníky ostřihomské XV. st., Bohumil Ryba (ed.), s. 313–451 (základ kritického aparátu plánované edice; nepublikováno, uloženo v oddělení vývoje jazyka ÚJČ).

[C]

KLARENIGM Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret, *Enigmaticus*, české glosy v latinském výkladu hádanek a některých přírodních záhad.

Rukopisy:

KLARENIGML – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. L 52, ff. 176v–185v, 1. polovina 15. století.

KLARENIGMM – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. M 108, ff. 22r–33v, 1366–1370.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice a název kapitoly

Edice:

Klaret a jeho družina 2, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1928, s. 61–92 (KLARENIGMM, přihlíženo k KLARENIGML; translit.).

Clareti Enigmata. The Latin Riddles of Claret, Frederic Peachy (ed.), Berkeley 1957 (základní text Flajšhansovy edice bez poznámek, glosy zmíněny ve výkladu; translit.).

[C]

KLAREXEMPL Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret, *Exemplarius*, české glosy ve sbírce exempl, tj. příkladů pro potřebu kazatelů.

Rukopis:

KLAREXEMPL – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. M 108, ff. 56r–69v, 1366–1370.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice a název kapitoly

Edice:

Klaret a jeho družina 2, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1928, s. 153–204 (translit.).

[C]

KLARFYS Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret, *Physiologiarius*, výklad o vlastnostech zvířat (česká jména ptáků, shodná s KLARGLOS).

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. M 108, ff. 1r–20v, 1366–1370.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice a název kapitoly

Edice:

Klaret a jeho družina 2, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1928, s. 1–60 (translit.).

[C]

KLARGLOS Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret, latinsko-český veršovaný slovník *Glosář* (*Glossarius*).

Rukopisy:

KLARGLOSA (Prešpurský slovník) – Bratislava, Slovenský národný archív, fond Kapitulska knižnica, sign. 50, ff. 186r–203v, 2. polovina 14. století.

KLARGLOS B (Rajhradský slovník) – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond E 6 – Benediktini Rajhrad, sign. Hf 27, ff. 4r–15v, 2. polovina 14. století.

KLARGLOS C – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 1 – Bočkova sbírka, inv. č. 12307/4, 3 ff. (zlomek), konec 14. století.

KLARGLOS D (Karolinský zlomek) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIV F 20, fol. 131v, počátek 15. století.

KLARGLOS E – Vyšší Brod, Knihovna cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě, sign. VB 49, přídeští (zlomek), okolo 1450.

KLARGLOS F – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII C 23, Iv (zlomek), okolo 1400.

KLARGLOS G – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 6, ff. 196r–201v (výtah), 50. léta 15. století.

KLARGLOS M – Esztergom (Ostřihom), Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár, sign. Ms. II 8, pp. 25–46, 2. polovina 15. století.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice a název kapitoly

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 54–104 (KLARGLOS B; translit.).

Z rukopisův kláštera Vyšnobrodského, Josef Jireček (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 563–572 (KLARGLOSE; translit.).

Prešpurský slovník, Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 2, Praha 1892, s. 1–95 (KLARGLOSA; translit.).

Fragmenta Bočkova, František Černý (ed.), *Časopis Musea Království českého* 73, 1899, s. 507–514 (KLARGLOS C; translit.).

K staročeským slovníkům, Václav Flajšhans, *Časopis Musea Království českého* 96, 1922, 98–100 (KLARGLOS D, KLARGLOS F; translit.).

Klaret a jeho družina 1, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1926, s. 73–202 (kritická edice podle všech rukopisů a zlomků mimo KLARGLOS M; translit.).

K rukopisným latinsko-českým slovníkům ostřihomským, Bohumil Ryba (ed.), *Listy filologické* 75, 1951, s. 89–123 (KLARGLOS M, var. z dalších rukopisů; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 767–769 (ukázky; transkr.).

Poklaretovské slovníky ostřihomské XV. st., Bohumil Ryba (ed.), s. 457–671 (základ kritického aparátu plánované edice; nepublikováno, uloženo v oddělení vývoje jazyka ÚJČ).

Z vyšebrodského rukopisu VB 49, Anděla Fialová – Josef Hejnic (eds.), *Listy filologické* 97, 1974, s. 8–20 (KLARGLOSE; translit.).

[C]

KLARVOK Bartoloměj z Chlumce, zvaný Klaret, latinsko-český veršovaný slovník *Vokabulář gramatický*.

Rukopisy:

KLARVOK F – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. F 44/2, ff. 247v–258r, počátek 15. století.

KLARVOK K – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 31, ff. 1r–3v (výtah), přelom 15. a 16. století.

KLARVOKM – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 81, ff. 13v–16v (pouze 240 veršů), 1. polovina 15. století.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice a název kapitoly

Edice:

Klaret a jeho družina 1, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1926, s. 1–30 (KLARVOKF, doplněn podle KLARVOKM a KLARVOKK; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husův, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 765 (ukázky; transkr.)

[C]

KLEMEP *Klementinské zlomky*, pozůstatky sborníku českých epických básní.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/4, 5 ff. (18 proužků), poslední třetina 14. století.

Citace:

zlomek a verš podle Truhlářovy edice

Edice:

Klementinské zlomky sborníku epických básní světských XIV věku, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 67, 1893, s. 329–341 (translit.).

[C]

KLEMVÁN začátky vánočních zpěvů.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IV G 8, zadní příděstí, okolo 1400.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Paběrky z rukopisů Klementinských. XVII. Latinsko-česká slavnost vánoční z doby okolo r. 1400, Josef Truhlář (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 7, 1898, s. 660–662 (translit.).

[D]

KOR Václav Koranda mladší (asi 1422–1519).

KORMAN Václav Koranda mladší, *Manuálník*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 2, 199 ff., 1490–1520.

Z obsahu:

ff. 1r–29r: list Jana Zajíce z Hazmburka konzistoři pod obojí z roku 1489 a odpověď na tento list, ff. 29r–34v: dva listy Janu Kostkovi z Postupic z let 1478 a 1479,

ff. 34v–36v: list Jana Rokycany proti pikartům z roku 1468,

ff. 37r–81r: odpověď na „matrykát bosákuov“ (na protiutrakvistický traktát bosáka Jana Vodňanského),

ff. 111v–115r: český překlad latinského pamfletu proti přepychu a nevázanosti římské hierarchie (lat. text na ff. 108v–111r),

ff. 115v–117r: list Bohuši Kostkovi proti pikartům z roku 1492,

ff. 141v–151r: polemický traktát proti nějakému bratrskému spisu o svátosti oltářní,

ff. 151v–159r: polemická odpověď na pět otázek neznámého bratra,

ff. 159r–163r: list Mikuláši Trčkovovi o zlých kněžích z roku 1498,

ff. 168r–174v: replika proti Hilariovu traktátu o přijímání pod obojí,

ff. 175r–176r: politické aforismy Jošta z Rožmberka, vratislavského biskupa, královně Johaně,

ff. 177r–181r: list biskupa Jošta králi Jiřímu proti přijímání pod obojí z roku 1465 a odpověď,

ff. 181v–182v: *Třinácte šprochuov vagovských biskupa Jošta a Třinácte nešprochuov vagovských* (odpověď na ně),

ff. 183v–184r jiná odpověď na „šprochy“ (Joštovy).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Manualník M. Václava Korandy, Josef Truhlář (ed.), Praha 1888 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 141–144 (ff. 181v–182v; transkr.), 172–175 (ff. 175r–176r; transkr.).

[F]

KORPOS Václav Koranda mladší, *Poselství krále Jiřího do Říma k papeži roku 1462*.

Rukopisy:

KORPOSA – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 74, ff. 87r–124v, 1478–1485.

KORPOSB – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 1, pp. 218–261, počátek 16. století (viz LETKŘIŽA; deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

KORPOSC – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 15, ff. 290r–305r, 1466–1483.

KORPOSD – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 432 (dříve inv. č. 480), ff. 147r–164r (pp. 281–315), počátek 16. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Poselství krále Jiřího do Říma k papeži, Adolf Patera (ed.), in: *Archiv český* 8, Praha 1888, s. 321–354 (KORPOSA, var. z dalších rukopisů; transkr.).

Staré letopisy české z rukopisu křižovnického, František Šimek (ed.), Praha 1959, s. 232–271 (KORPOSB; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 243–250 (KORPOSA, var. z dalších rukopisů; transkr.).

Latinská předloha:

Poselství krále Jiřího do Říma k papeži, Adolf Patera (ed.), in: *Archiv český* 8, Praha 1888, s. 356–364.

[F]

KORTRAK Václav Koranda mladší, soubor čtyř náboženských traktátů.

Starý tisk:

Václav Koranda mladší, *Traktát o velebné a božské svátosti oltární, kterak má přijímána býti od věrných křesťanů*. [Praha: Tiskař Korandy], 1493, 176 ff. Knihopis INC032; GW M16444; ISTC ik00038500.

Obsah:

sign. a2r–q10r: *Traktát o velebné a božské svátosti oltární*,

sign. r1r–s8v: *O rozdávání velebné svátosti dietkám*,

sign. t1r–v3r: *O zpívaní a čtení českém traktát*,

sign. x1r–y8r: *O lichvě*.

Citace:

folio starého tisku

Edice:

Administrátor Václav Koranda, *O lichvě*, Noemi Rejchrtová (ed.), in: *Acta reformationem Bohemicam illustrantia* 1, Amedeo Molnár (ed.), Praha 1978, s. 129–152 (sign. x1r–y8r; transkr.).

O zpívaní a čtení českém tractat. Příspěvek k dějinám užívání českého jazyka v liturgii, Eliška Baťová (ed.), *Hudební věda* 46, 2009, s. 31–57 (sign. t1r–v3r; transkr.).

[F]

KOSMAS česká slova z 1. poloviny 12. století v latinské kronice *Cosmae Pragensis Chronica Bohemorum* (Kosmově kronice).

Citace:

strana podle Bretholzovy edice

Edice:

Kosmův letopis český s pokračovateli, Josef Emler (ed.), in: *Prameny dějin českých* 2, Praha 1874, s. 1–198 (translit.).

Die Chronik der Böhmen des Cosmas von Prag, Bertold Bretholz (ed.), Berlin 1923 (translit.).

[A]

KOSMASPOKR česká slova v latinských kronikách tzv. Kosmových pokračovatelů z 12. a 13. století (Kanoník vyšehradský, Mnich sázavský, Letopisy hradišsko-opatovické, Vincentius, Jarloch).

Edice:

Kosmův letopis český s pokračovateli, Josef Emler (ed.), in: *Prameny dějin českých* 2, Praha 1874, s. 199–516 (translit.).

Citace:

strana edice

[A]

KOTTPŘÍSP František Štěpán Kott, *Příspěvky k Česko-německému slovníku, zvláště grammaticko-fraseologickému* 1–3, Praha 1896–1906.

Citace:

díl a strana, příp. i heslo (s. v.)

KOTT SLOV František Štěpán Kott, *Česko-německý slovník, zvláště grammaticko-fraseologický* 1–7, Praha 1878–1893.

Citace:

díl a strana, příp. i heslo (s. v.)

KRČÍN HRAD Martin z Krčína, *Poslání Hradec-kým, Orebským a Pardubským*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I E 36, 26 ff., 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Kněz Martin, zvaný z Krčína, František Michálek Bartoš (ed.), *Časopis Musea Království českého* 91, 1917, s. 137–142, 280–286 (ukázky; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 149–154 (ukázky; transkr.)

[F]

KREMS české texty a glosy v latinském rukopise z kláštera v Kremsmünsteru.

Rukopis:

Kremsmünster, Benediktinerstift, sign. CC 71, 111 ff., 2. polovina 14. století.

Z obsahu:

fol. 31r: překlad latinské pasáže z Jeronýma, která předchází,

ff. 92r–94v: viz LEGRYTK.

Citace:

folio rukopisu

[C]

KRIST prozaický *Život Krista Pána*, volné zpracování podle latinských předloh.

Rukopisy:

KRISTA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 9, 113 ff., 1360–1380.

KRISTB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 32, ff. 1r–19v (jen část), konec 14. století.

KRISTC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 8, ff. 60v–74v, 86v–99r, 108r–121v (jen část), počátek 15. století.

KRISTD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 9, ff. 43r–104v (jen část), polovina 15. století (viz OPATMUZ).

KRISTE – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII H 19, ff. 170v–231r (jen část), 1497.

KRISTF – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 6, ff. 1r–6r (zlomek), 1. polovina 16. století.

KRISTT – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 71, 2 ff. (zlomek), konec 14. století.

KRISTO – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 135, ff. 131r–154r (zlomek), 1. třetina 15. století.

KRISTU – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 E c 6, 1 fol. (zlomek), 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

O staročeském „Životě Krista Pána“ a nově poznávaném zlomku jeho, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 11, 1884, s. 283–292 (ukázky KRISTB; translit.).

Musejní zbytky staročeského „Života Krista Pána“ ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 299–311 (KRISTT, paralelně úryvky z KRISTA a latinská předloha; translit.).

Proza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 25–35 (ukázky KRISTA; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 535–540 (ukázky KRISTA; transkr.).

Život Krista Pána, Martin Stluka (ed.), Brno 2006 (KRISTA, KRISTB, KRISTC, KRISTD, KRISTE, KRISTF, KRISTT; transkr.).

[*Život Krista Pána, rukopis A*], Martin Stluka (ed.), Praha 2013 (KRISTA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KristA>

[*Život Krista Pána, rukopis B*], Martin Stluka (ed.), Praha 2014 (KRISTB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KristB>

[*Život Krista Pána, rukopis C*], Martin Stluka (ed.), Praha 2013 (KRISTC ff. 86v–99r; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KristC>

[*Život Krista Pána, rukopis D*], Martin Stluka (ed.), Praha 2013 (KRISTD; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KristD>

[*Život Krista Pána, rukopis E*], Martin Stluka (ed.), Praha 2013 (KRISTE; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KristE>

[*Život Krista Pána, rukopis F*], Martin Stluka (ed.), Praha 2013 (KRISTF; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KristF>

[C]

KRON kronika.

KRONRÝM *Poslání králi Jiřímu*; veršovaná skladba s akrostichem vzniklá v letech 1458–1471.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 16, ff. 223r–223v, 235r–235v, 1458–1471.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Veršované skladby doby husitské, František Svejkovský (ed.), Praha 1963, s. 151–155 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), s. 381–383 (jen fol. 223r–223v; transkr.).

[E]

KRONŽIŽKA *Kronika velmi pěkná o Janu Žižkovi*; asi polovina 15. století.

Rukopis:

Freiberg, Andreas-Möller-Bibliothek (Geschwister-Scholl-Gymnasium), sign. Cod. X 8° 40, ff. 156r–165r, 2. desetiletí 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Vypsání o mistru Jeronymovi z Prahy. Kronika o Janu Žižkovi, Jaroslav Goll (ed.), Praha 1878 (transkr.).

Kronika velmi pěkná o Janovi Žižkovi, čeledínu krále Václava, Václav Novotný (ed.), Praha 1923 (transkr.).

Staročeské vojenské řády, František Svejkovský (ed.), Praha 1952, s. 28–35 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 368–376 (ukázky; transkr.).

Kronika velmi pěkná o Janu Žižkovi, čeledínu krále Václava, Jaroslav Šůla (ed.), Hradec Králové 1979 (transkr.).

Kronika velmi pěkná o Janovi Žižkovi, čeledínu krále Václava, Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KronZizka>

[E]

KRUML *Krumlovský sborník*, sborník náboženských a mravoučných prozaických skladeb.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 10, 486 pp., 1420 (?).

Obsah:

pp. 1–111: viz ZRCSPASK,

pp. 113–231: viz ALBRÁJK,

pp. 231–255: *Kterak má člověk znamenati své hříchy* (pp. 239–251: srov. HŘÍCHM),

pp. 256–308: Bonaventura, *Knihy o čtveru užitečném myšlení*, překlad latinského spisu *Soliloquium de quattuor mentalibus exercitiis* (srov. též AUG, ff. 18r–67r),

pp. 308–337: Bonaventura, *Čím se má člověk lepšiti*, překlad traktátu *De perfectione vitae ad sorores*,

pp. 337–349: *Knížky o smrti mládence bujného*, Štítného zpracování části Susova díla *Horologium sapientiae aeternae* (srov. též ŠTÍTKLEM),

pp. 351–486: viz ORLOJK.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 698–701 (pp. 337–341; transkr.).

[D]

KUCH Kuchařka.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I H 51, 56 ff., konec 15. století (ff. 1r–23v) a 16. století (ff. 24r–56v).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeské umění kuchařské, Čeněk Zíbrt (ed.), Praha 1927, s. 112–138 (transkr.).

[*Kuchařka*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Kuch>

[F]

Kříž *Křížovnícký rukopis*, sborník prozaických skladeb různého obsahu.

Rukopis:

Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, 746 pp., 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

Obsah:

pp. 1–101: viz NIKODC,
pp. 101–121: viz VERONK,
pp. 137–214: viz HUSBLUDK,
pp. 214–218: viz HUSKORP,
pp. 245–268: viz GRIZA,
pp. 270–316: viz BRIZ,
pp. 367–400: viz MLADHUSE,
pp. 444–744: viz CESTMANDD.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

viz BRIZ, GRIZA, HUSBLUDK, HUSKORP, MLADHUSE, CESTMANDD, NIKODC, VERONK

[E]

LAPID *Lapidář*, abecední výklad názvů kamenů.

Rukopis:

LAPIDVODŇ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 2, ff. 161r–166r, okolo 1410.

LAPIDCZART – Kraków, Biblioteka Czartoryskich, sign. B 1497, pp. 217–251, polovina 15. století.

LAPIDLÉKFRANTB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI C 2, ff. 292r–295r, polovina 15. století (viz LÉKFRANTB).

LAPIDMUZ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II H 4, pp. 564–589, okolo 1500.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Lapidář rukopisu Vodňanského. Literární a kulturně historická studie k dějinám drog ve XIV. století v Čechách, Emil Šedivý (ed.), *Časopis českého lékařnictva* 25, 1906, s. 129–148, 186–187, 236–238, 275–276, 295–297, 321–323, 341–342, 369–370, 381–382, 405–409 (LAPIDVODŇ; translit.).

[*lapidář z muzejního lékařského sborníku*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2013 (LAPIDMUZ; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LapidMuz>

[*lapidář z rukopisu vodňanského*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2013 (LAPIDVODŇ; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LapidVodn>

[D]

LEG legenda nebo zlomek legendy, příp. sbírka legend (jen skladby veršované).

LEGADAM zlomek veršované skladby *Život Adama a Evy* (též *O prvotním hříchu*); polovina 14. století.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, původně ve vazbě rukopisu D 115), 14 proužků, polovina 14. století.

Citace:

strana rukopisu podle Paterovy edice

Edice:

Staročeské zbytky o Adamovi a Evě ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 58, 1884, s. 238–249 (translit., transkr.).

Staročeská báseň o prvotním hříchu, Roman Jakobson (ed.), *Listy filologické* 80, 1957, s. 204–210 (pokus o rekonstrukci; translit.).

Latinská předloha:

Staročeské zbytky o Adamovi a Evě ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 58, 1884, s. 238–249.

[C]

LEGAL zlomek veršované legendy o svatém Alexiovi; polovina 14. století.

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 1 – Bočkova sbírka, inv. č. 12307, 2 ff., polovina 14. století.

Citace:

sloupec podle Reppovy edice

Edice:

Legenda o sv. Alexiovi, Václav Nebeský (ed.), *Časopis Českého museum* 25, 1851, sv. 1, s. 138–146 (translit., transkr.).

Studien zur Geschichte der altböhmisches Literatur VII, Julius Feifalik (ed.), *Sitzungsberichte der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien* 37, 1861, s. 56–89 (transkr.).

Die alttschechische Alexiuslegende, Friedrich Repp (ed.), *Zeitschrift für slavische Philologie* 23, 1955, s. 284–315 (translit.).

Latinská předloha:

Die alttschechische Alexiuslegende, Friedrich Repp (ed.), *Zeitschrift für slavische Philologie* 23, 1955, s. 284–315.

[C]

LEGANEŽ zlomky veršované legendy o blahosla-
vené Anežce; 2. polovina 14. století.

Rukopis:

Cheb, Státní okresní archiv Cheb, Sběrka zlomků rukopisů a starých tisků, inv. č. 16, 5 zlomků (celkem 100 zčásti neúplných veršů), 2. polovina 14. století.

Citace:

čísla zlomků podle Mladějovské edice

Edice:

Legenda o blahoslavené Anežce. Chebské zlomky, Mira Mladějovská (ed.), Praha 1948 (faksimile, translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 382–383 (transkr.).

Die Egerer Fragmente der Tschechischen Agneslegende, Winfried Baumann (ed.), *Bohemia* 19, 1978, s. 321–330 (transkr.).

Latinská předloha:

Legenda o blahoslavené Anežce. Chebské zlomky, Mira Mladějovská (ed.), Praha 1948.

[C]

LEGAP zlomky veršované legendy o apoštolích; okolo 1300.

Rukopisy:

LEGAPD (Durychův nebo Dobrovského zlomek) – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. 4002, přední předsádka, okolo 1310.

LEGAPŠ (Šafaříkův zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 49, 1 fol., počátek 14. století.

Citace:

u LEGAPD sloupec a verš, u LEGAPŠ verš podle Cejnarovy edice

Edice:

Geschichte der böhmischen Sprache und Literatur, Josef Dobrovský (ed.), Praha 1818, s. 103–108 (LEGAPD; translit.).

Klasobraní na poli staročeské literatury I. Legendy o XII apoštolech, Pavel Josef Šafařík (ed.), *Časopis Českého museum* 21, 1847, s. 295–303 (LEGAPŠ; translit., transkr.).

Klasobraní po rukopisích. V. zlomek legendy „o dvanácti apoštolích“, zvaný zlomkem Dobrovského, Ferdinand Menčík (ed.), *Listy filologické* 6, 1879, s. 140–142 (LEGAPD; translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 157–163 (LEGAPD, LEGAPŠ; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 184–191 (LEGAPD, LEGAPŠ; transkr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 71–93 (LEGAPD, LEGAPŠ; translit., transkr.).

Latinská předloha:

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 157–163.

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 82–84, 92–93.

[B]

LEGDĚT zlomky veršované legendy o Ježíšově dětství; počátek 14. století.

Rukopisy:

LEGDĚTB (Budějovický zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 56/2, 2 ff., 1. polovina 14. století (z téhož rukopisu jako LEGDĚTK).

LEGDĚTK (Krumlovský zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 56/1, 2 ff., 1. polovina 14. století (z téhož rukopisu jako LEGDĚTB).

Citace:

strana a sloupec podle Paterovy edice

Edice:

Staročeský zbytek rýmovaného dětinství Ježíšova, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 114–126 (LEGDĚTK; translit., transkr.).

Nově nalezené zbytky staročeského rýmovaného „Dětinství Ježíšova“ ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 63, 1889, s. 454–459 (LEGDĚTB; translit.).

Latinská předloha:

Staročeský zbytek rýmovaného dětinství Ježíšova, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 114–126.

Nově nalezené zbytky staročeského rýmovaného „Dětinství Ježíšova“ ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 63, 1889, s. 454–459.

[B]

LEGDOR veršovaná legenda o sv. Dorotě; 2. polovina 14. století.

Rukopis:

Warszawa, Biblioteka Narodowa, sign. Rps 12668 I, ff. 75r–80r, 2. polovina 15. století (viz Lvov).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Legenda o sv. Dorotě, Josef Jireček (ed.), *Časopis Musea Království českého* 33, 1859, s. 21–27 (transkr.).

[C]

LEGDUCH zlomky veršované legendy o seslání Ducha svatého; okolo 1300.

Rukopisy:

LEGDUCHM (Muzejní zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 50, 1 fol., počátek 14. století (po 1306).

LEGDUCHP (Paterovy proužky č. 15–28) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 107, 1 fol. (14 proužků, část téhož listu jako LEGNANEB), počátek 14. století.

Citace:

u LEGDUCHM verš, u LEGDUCHP sloupec a verš podle Cejnarovy edice

Edice:

Staročeské zlomky legend o Pilátu a o seslání Ducha sv., Ladislav Dolanský (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 370–382 (LEGDUCHM na s. 379–382; translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 171–176 (LEGDUCHM; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 191–194 (LEGDUCHM; transkr.).

Nově určené zlomky staročeských legend, Jiří Cejnar (ed.), *Listy filologické* 82, 1959, s. 101–110 (LEGDUCHP; translit., rekonstr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 59–69 (LEGDUCHP; translit., rekonstr.), 133–142 (LEGDUCHM; translit., transkr.).

Latinská předloha:

Nově určené zlomky staročeských legend, Jiří Cejnar (ed.), *Listy filologické* 82, 1959, s. 101–110.

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 68–69, 142.

[B]

LEGJAK zlomky veršované legendy o sv. Jakubu Menším; okolo 1300.

Rukopisy:

LEGJAKK (Klementinský zlomek) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIV B 8, 2 ff. (10 proužků), počátek 14. století.

LEGJAKP (Paterovy proužky č. 2–4) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 106, 3 proužky, počátek 14. století.

Citace:

u LEGJAKK verš, u LEGJAKP sloupec a verš podle Cejnarovy edice

Edice:

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 164–166 (LEGJAKP; translit.).

Klementinské zlomky nejstarších českých legend, Emilie Urbánková (ed.), Praha 1959, s. 47–64 (LEGJAKK, LEGJAKP; translit., transkr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 99–106 (LEGJAKP; translit., rekonstr.), 181–191 (LEGJAKK; translit., transkr.).

Latinská předloha:

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 164–166.

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 106, 190–191.

[B]

LEGJID zlomky veršované legendy o Jidášovi; počátek 14. století.

Rukopisy:

LEGJIDD (Drkolenský zlomek) – t. č. nezvěstný (dříve Schlägl/Drkolná), 1 fol., počátek 14. století (po 1306; z téhož rukopisu jako LEGJIDM).

LEGJIDM (Muzejní zlomek) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 51, 1 fol., počátek 14. století (po 1306; z téhož rukopisu jako LEGJIDD).

Citace:

u LEGJIDD sloupec a verš, u LEGJIDM verš podle Cejnarovy edice

Edice:

Klasobraní po rukopisích. Ku písni k sv. Dorotě, Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 5, 1878, příl. s. 19–22; k tomu dodatek *Listy filologické* 6, 1879, s. 80 (LEGJIDM; translit.).

Drkolenský a musejní zbytek staročeské rýmované legendy o Jidášovi z první čtvrti XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 62, 1888, s. 86–100 (LEGJIDD, LEGJIDM; translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 182–190 (LEGJIDD, LEGJIDM; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 200–209 (LEGJIDD, LEGJIDM; transkr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 155–180 (LEGJIDD, LEGJIDM; translit., transkr.).

Latinská předloha:

Drkolenský a musejní zbytek staročeské rýmované legendy o Jidášovi z první čtvrti XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 62, 1888, s. 86–100.

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 164–165, 178–180.

[B]

LEGJIŘ veršovaná legenda o sv. Jiří; 1. polovina 14. století.

Rukopisy:

LEGJIŘB (Brněnské zlomky) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 59, 14 pp., 2. polovina 14. století.

LEGJIŘK (Klementinský zlomek) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/11, 1 fol., poslední třetina 14. století.

Citace:

verš podle Paterovy edice

Edice:

Zbytky staročeských legend o sv. Jiří ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 55, 1881, s. 284–285 (LEGJIŘK; translit.).

O umučení sv. Jiří, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 77–105 (LEGJIŘB; translit.).

Latinská předloha:

O umučení sv. Jiří, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 77–105.

[C]

LEGKAT *Život svaté Kateřiny*, veršovaná legenda o sv. Kateřině, zvaná též *Stockholmská* nebo *Velká*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 507 (dříve inv. č. 555), ff. 1r–68v, okolo 1400.

Citace:

verš podle Spinovy edice

Edice:

Život svaté Kateřiny, Josef Pečírka – Karel Jaromír Erben (eds.), Praha 1860 (translit., transkr.).

Die alttöcheische Katharinenlegende der Stockholm-Brünner Handschrift, Franz Spina (ed.), Praha 1913 (translit.).

Legenda o svaté Kateřině, Jan Vilíkovský (ed.), Praha 1946 (transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 370–382 (ukázky; transkr.).

Život svaté Kateřiny, Václav Vážný (ed.), in: *Dvě legendy z doby Karlovy*, Praha 1959, s. 91–287 (transkr.).

Latinská předloha:

Die alttöcheische Katharinenlegende der Stockholm-Brünner Handschrift, Franz Spina (ed.), Praha 1913.

[C]

LEGKATMEN veršovaná legenda o sv. Kateřině, zvaná též *Brněnská* nebo *Menší*; polovina 14. století.

Rukopis:

LEGKATMENB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 60, pp. 1–18, 3. čtvrtina 14. století.

LEGKATMENP – Warszawa, Biblioteka Narodowa, sign. 3033 I (dříve Sankt Petěrburg, Rosijskaja nacionalnaja biblioteka, sign. Lat. Q I 39), zadní předsádka (zlomek), konec 14. století.

Citace:

verš podle Paterovy či Brücknerovy edice

Edice:

Zbytky staročeských rýmovaných legend o sv. Kateřině a sv. Margaretě, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 204–241 (LEGKATMENB; translit.).

Böhmische Studien, Aleksander Brückner (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 14, 1892, s. 2–5 (LEGKATMENP; translit.).

Latinská předloha:

Zbytky staročeských rýmovaných legend o sv. Kateřině a sv. Margaretě, Adolf Patera (ed.): *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 204–241.

[C]

LEGMAR zlomek veršované legendy o Panně Marii; okolo 1300.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta), 2 proužky, okolo 1300.

Citace:

verš podle Cejnarovy edice

Edice:

Staročeský zlomek legendy o panně Marii, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 53, 1879, s. 113–125 (translit., transkr.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 167–170 (translit.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 49–57 (translit., transkr.).

Latinská předloha:

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 56–57.

[B]

LEGMARG zlomek veršované legendy o sv. Margaretě; polovina 14. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 60, pp. 9–10; 1 A c 61, pp. 1–8, 11–16, 2. polovina 14. století.

Citace:

verš podle Paterovy edice

Edice:

Zbytky staročeských legend o sv. Kateřině a Margaretě, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 223–234 (translit.).

Latinská předloha:

Zbytky staročeských legend o sv. Kateřině a Margaretě, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 223–234.

[C]

LEGNANEB zlomek veršované legendy o nanebevstoupení Páně; okolo 1300.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 107, 1 fol. (14 proužků, Paterovy proužky č. 15–28, část téhož listu jako LEG DUCHP), počátek 14. století.

Citace:

sloupec a verš podle Cejnarovy knižní edice

Edice:

Nové určené zlomky staročeských legend, Jiří Cejnar (ed.), *Listy filologické* 82, 1959, s. 101–110 (translit., rekonstr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 59–69 (translit., rekonstr.).

Latinská předloha:

Nové určené zlomky staročeských legend, Jiří Cejnar (ed.), *Listy filologické* 82, 1959, s. 101–110.

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 68–69.

[B]

LEGNARoz zlomek veršované legendy o narození Páně; polovina 14. století.

Rukopis:

t.č. nezvěstný (dříve Schwaz, Stiftbibliothek), 1 fol. a 1 proužek, polovina 14. století.

Citace:

strana podle Paterovy edice

Edice:

Zbytky staročeské legendy „o narození a dětinství Krista Pána“ ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 71, 1897, s. 245–249 (translit.).

[C]

LEGPIL zlomek veršované legendy o Pilátovi; počátek 14. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 52, 1 fol., počátek 14. století (po 1306).

Citace:

sloupec a verš podle Cejnarovy edice

Edice:

Staročeské zlomky legend o Pilátu a o seslání Duha sv., Ladislav Dolanský (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 370–382 (LEGPIL na s. 375–379; translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 177–181 (translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 197–200 (transkr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 143–154 (translit., transkr.).

Latinská předloha:

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 177–181.

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 152–153.

[B]

LEGRYT veršovaná legenda o 10 000 rytířích; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

LEGRYTK – Kremsmünster, Benediktinerstift, sign. CC 71, ff. 92r–94v, 2. polovina 14. století (viz KREMS).

LEGRYTL – Warszawa, Biblioteka Narodowa, sign. Rps 12668 I, ff. 80v–88r, 2. polovina 15. století (viz Lvov).

LEGRYTM – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 7, ff. 173r–180v, 2. polovina 15. století (viz MODLKRUML).

LEGRYTN – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 32, ff. 215r–217r, 1475–1478.

LEGRYTU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 52, ff. 105v–108v, 1395.

Starý tisk:

LEGRYTT – [*Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia / Pasionál čili Knihy o životech svatých*]. [Plzeň: Tiskař Arnoštových Statut, okolo 1487], ff. 272v–275r. GW M11554; ISTC ij00086500; Knihopis INC007 (viz PaTisk).

Citace:

verš podle Truhlářovy či Vondrákovy edice

Edice:

Legenda o deseti tisících rytířích, Václav Hanka (ed.), *Časopis českého muzea* 14, 1840, s. 289–301 (LEGRYTU; transkr.).

O desíti tisících rytířích, Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 1, Jičín 1880, s. 32–49 (LEGRYTK, var. LEGRYTU, LEGRYTL, LEGRYTM, LEGRYTT; transkr.).

Staročeský passionál z r. 1395, IV. Legenda o 10.000 rytířích, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 15, 1888, s. 248–259 (LEGRYTU; translit.).

Kremsmünsterská legenda o 10.000 rytířích, Václav Vondrák (ed.), *Listy filologické* 16, 1889, s. 21–45 (LEGRYTK; translit.).

Legenda o deseti tisících rytířů, Václav Kůst (ed.), in: *Lvovský rukopis staročeských modliteb a legend*, s. 145–164 (LEGRYTL; nepublikováno, uloženo v oddělení vývoje jazyka ÚJČ, translit.).

Mikulovská legenda o deseti tisících rytířích, Jan Skutil (ed.), *Jižní Morava* 2, 1966, s. 33–39 (LEG-RYT_N; transkr.).

Die Legende von den 10 000 Rittern nach altdeutschen und mittelniederländischen Texten nebst einer alttschechischen Versbearbeitung und dem lateinischen Original, Leopold Zatočil (ed.), in: *Germanistische Studien und Texte I. Beiträge zur deutschen und niederländischen Philologie des Spätmittelalters*, Brno 1968, s. 165–224 (LEGRYT_N; transkr.).

[C]

LEGSILV zlomek veršované legendy o papeži Silvestrovi; počátek 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIV B 9, 2 ff. (8 proužků), počátek 14. století.

Citace:

verš podle Cejnarovy edice

Edice:

Klementinské zlomky nejstarších českých legend, Emilie Urbánková (ed.), Praha 1959, s. 65–77 (translit., transkr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 193–203 (translit., transkr.).

Latinská předloha:

Klementinské zlomky nejstarších českých legend, Emilie Urbánková (ed.), Praha 1959, s. 65–77.

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 202–203.

[B]

LEGUMUČ zlomky veršované legendy o umučení Páně; okolo 1300.

Rukopis:

LEGUMUČK (Kinského zlomek) – t. č. nezvěstný, 1 proužek, 1. polovina 14. století.

LEGUMUČKL (Klementinský zlomek) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIV B 7, 7 proužků, okolo 1300.

LEGUMUČŠTÍT_K (zlomek v klementinském rukopise *Štítného Řečí nedělních a svátečních*) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 15, ff. 146v–147r, počátek 15. století (viz ŠTÍT_{SVÁTA}).

LEGUMUČŠTÍT_S (zlomek v strahovském rukopise *Štítného Řečí nedělních a svátečních*) – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG III 13, pp. 285–286 (viz ŠTÍT_{SVÁTB}).

Citace:

u **LEGUMUČK** sloupec a verš, u **LEGUMUČKL** a **LEGUMUČŠTÍT_K** verš podle Cejnarovy edice

Edice:

Geschichte der böhmischen Sprache und Literatur, Josef Dobrovský (ed.), Praha 1818, s. 113–117 (LEGUMUČK; translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 191–196 (LEGUMUČK, LEGUMUČŠTÍT_K; translit., transkr.).

Tomáše ze Štítného Řečí nedělní a sváteční, Josef Straka (ed.), Praha 1929, s. 275–277 (LEGUMUČŠTÍT_K, var. LEGUMUČŠTÍT_S; translit.).

Klementinské zlomky nejstarších českých legend, Emilie Urbánková (ed.), Praha 1959, s. 25–46 (LEGUMUČK, LEGUMUČKL, LEGUMUČŠTÍT_K; translit., transkr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 205–237 (LEGUMUČK, LEGUMUČKL, LEGUMUČŠTÍT_K, LEGUMUČŠTÍT_S; translit., transkr.).

Latinská předloha:

Klementinské zlomky nejstarších českých legend, Emilie Urbánková (ed.), Praha 1959, s. 25–46.

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 214–215, 224–225, 232.

[B]

LEGVERON zlomek veršované legendy o Veronice; okolo 1300.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 108, 6 proužků, počátek 14. století (Paterovy proužky č. 5–11).

Citace:

sloupec a verš podle Cejnarovy knižní edice

Edice:

Staročeská veršovaná legenda o Veronice, Jiří Cejnar (ed.), *Listy filologické* 83, 1960, s. 263–268; 84, 1961, s. 50–56 (translit., rekonstr.).

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 107–119 (translit., rekonstr.).

Latinská předloha:

Nejstarší české veršované legendy, Jiří Cejnar (ed.), Praha 1964, s. 118–119.

[B]

LÉK lékařský spis nebo sborník lékařských pojednání.

LÉKAKVIN tzv. *Akvin* nebo *Poklad chudých*, spisek lékařského obsahu (dietetická pravidla, popis léčivých rostlin aj.).

Rukopis:

LÉKAKVINB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 276 (dříve inv. č. 307), ff. 16r–25v (dříve ff. 60r–69v), 1. polovina 15. století.

LÉKAKVINM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I A c 82/2, fol. 1r–1v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Paběrky z moravského zemského archivu. V. Akvin, František Černý (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 9, 1900, s. 355–356 (ukázky; translit.).

[E]

LÉKCZART lékařský sborník z knihovny knížat Czartoryských.

Rukopis:

Kraków, Biblioteka Książąt Czartoryskich, sign. B 1497, pp. 19–272, 2. polovina 15. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

[lékařský sborník z knihovny knížat Czartoryských], Alena M. Černá – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2013 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekCzart>

[F]

LÉKFRANT rukopisné sborníky lékařských, ale také astronomických aj. pojednání (sestavené neznámým františkánem).

Rukopisy:

LÉKFRANTA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 18, 174 ff., konec 15. století.

LÉKFRANTB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI C 2, 299 ff., okolo 1440.

LÉKFRANTC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 10, 251 ff., 1498–1503.

LÉKŘIŠŤ – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. L 19, ff. 13r–201v, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXXIX. Latinsko-český rukopis z XV. století, Čeněk Zíbrt (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 391–396 (čes. glosy v LÉKFRANTB; translit.).

Známý, a přece nedosti poznáný rukopis, Ignác B. Mašek (ed.), *České museum filologické* 2, 1896, s. 260–274, 410–453 (ukázky LÉKFRANTB; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 562–577 (ukázky LÉKFRANTA, transkr.).

Staročeské knihy lékařské, Alena M. Černá (ed.), Brno 2006 (LÉKFRANTA, var. LÉKFRANTB, LÉKFRANTC, LÉKŘIŠŤ; transkr.).

[Lékařství neznámého františkána, rukopis NK XVII B 18], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (LÉKFRANTA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekFrantA>

[Lékařství neznámého františkána, rukopis NK XVII D 10], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (LÉKFRANTC, ff. 53r–60r; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekFrantC>

[O pouštění krve], Alena M. Černá (ed.), Praha 2016. (LÉKFRANTC, fol. 242r; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekFrantC>

[Snář neznámého františkána], Michal Hořejší (ed.), Praha 2017 (LÉKFRANTC, ff. 239r–241r; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekFrantCSnar>

[E]

LÉKCHIR ranné (chirurgické) lékařství.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII H 23, 343 ff., počátek 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*Chirurgické lékařství*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekChir>

[F]

LÉKJÁDRO *Jádro*, sborník lékařských pojednání.

Rukopisy:

LÉKJÁDROB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 60, 468 pp., 2. polovina 15. století.

LÉKJÁDROD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 11, 369 pp., 1518.

LÉKJÁDROBRN – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Rkp 156, 168 ff., 1502–1503.

Citace:

strana nebo folio rukopisu

Edice:

[*Jádro lékařské*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (LÉKJÁDROD; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekJadroD>

[*Knihy lékařské*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (LÉKJÁDROBRN; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekJadroBrn>

[F]

LÉKJIČ sborník lékařských pojednání.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Jičín, Městské muzeum), 115 ff., přelom 15. a 16. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

LÉKKŘIŠŤ viz LÉKFRANT

LÉKMUZ lékařský sborník.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 28, 340 ff., 1444.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*Spis o moči a o pulsu*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2021 (ff. 1r–26r; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekMuz>

[*Lékařství neznámého františkána, rukopis KNM IV H 28*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2021 (ff. 27r–92v; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekFrantMuz>

[E]

LÉKNEDUH *Lékařstvie, ktož má nakazilú tvář*, léky proti 11 neduhům.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI E 4, ff. 61v–62r, přelom 14. a 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*Léky proti 11 neduhům*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekNeduh>

[D]

LÉKRHAZ Rhazesovo *Ranné lékařství*, zpracování latinské dosud bezpečně nezjištěné předlohy (snad *Rogeri Chirurgia*).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV D 56, pp. 1–193, 2. polovina 15. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Rhazesovo Ranné lékařství, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1864 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 557–562 (ukázky; transkr.).

Rhazes: [*Ranné lékařství*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekRhaz>

[E]

LÉKSAL Saličetova *Ranná lékařství*, zpracování latinského spisu Guilelma de Saliceto *Chirurgia*.

Rukopisy:

LÉKSALM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV D 56, pp. 193–848, 2. polovina 15. století.

LÉKSALP – Pardubice, Východočeské muzeum v Pardubicích, sign. R 372/22, ff. 243r–403v, počátek 17. století.

Citace:

strana nebo folio rukopisu

Edice:

Saličetova Ranná lékařství, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1867 (LÉKSALM; transkr.).

Saličetova Ranného Lékařství knihy páté, kapitola desátá. Neznámého pisatele „Lékařství“ a vokabulář lat. český, Václav Diviš-Čistěcký (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 8, 1899, s. 437–451 (LÉKSALP, ff. 372r–381v; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 551–557 (ukázky; transkr.).

Latinská předloha:

Guilelmus de Saliceto, *Summa conservationis et curationis. Chirurgia*, Venetiis: [Marinus Saracenus] 1490. GW M39458; ISTC is00034000.

[E]

LÉKVÍT *O mastech celistvých a hojicích* (neúplný výklad).

Rukopisy:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 84, ff. 105r–105v, poslední čtvrtina 14. století (viz Vít).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Svatovítský rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1886, s. 333–334 (translit.).

[D]

LÉKVODŇ herbář se zdravotnou ve *Vodňanském kodexu*.

Rukopisy:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 2, ff. 259r–285v, okolo 1410 (viz VODŇ).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[Herbář se zdravotnou], Alena M. Černá (ed.), Praha 2012 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekVodn>

[D]

LÉKŽEN sbírka pojednání z oboru ženského a dětského lékařství; 2. polovina 15. století.

Rukopisy:

Brno, Moravská zemská knihovna, Knihovna kláštera augustiniánů – deponát, sign. A 112, 122 ff., 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[Sbírka pojednání z oboru ženského a dětského lékařství], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LekZen>

[F]

LEMINGER výňatky z kutnohorských archivních a jiných památek v kulturněhistorických spisech Emanuela Lemingera.

Edice:

LEMINGERMINC – Emanuel Leminger: *Královská mincovna v Kutné Hoře*, Praha 1912–1924, 2. vyd. Kutná Hora 2003 (ukázky; transkr.).

LEMINGERŘEM – Emanuel Leminger: *Umělecké řemeslo v Kutné Hoře*, Praha 1926, 2. vyd. Kutná Hora 2015 (ukázky; transkr.).

Citace:

strana, příp. i rok dokladu

[R]

LET *Staré letopisy české*, soubor drobných kronik obsahujících záznamy zhruba od začátku vlády Václava IV. do nástupu Habsburků na český trůn (1378–1526).

Rukopisy:

a) starší skupina (1. polovina 15. století)

LETBRN – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 116 (dříve inv. č. 114), pp. 417–457, polovina 15. století.

LETDĚČA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIX C 21, ff. 49r–117r, 117v–138v (dva texty), okolo 1500.

LETKAP – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. H VI/3, ff. 252r–263v, 1. polovina 15. století.

LETMUZ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 29, ff. 243r–252v, polovina 15. století.

LETV – Vyšší Brod, Knihovna cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě, sign. 101, ff. 188r–198v, 15. století.

LETD – Praha, Národní knihovna, sign. XIX B 26, ff. 249r–265r, 2. polovina 15. století.

LETDAČ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 11, ff. 192r–207r, 1621–1626.

LETX (Zebererův nebo Pinvičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 8, ff. 188v–191r, 1459–1463.

b) mladší skupina

LETZEB (Zebererův nebo Pinvičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 8, ff. 192r–207r, přelom 15. a 16. století.

LETDĚČB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIX C 19, ff. 120r–139r, 139v–218r (dva texty), počátek 16. století.

LETKŘIŽA – Praha, Národní knihovna České republiky, fond Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou – deponát, sign. XXII A 1, 423 pp. (chybí pp. 1–2, 21–173, 368–393 a konec rukopisu), počátek 16. století.

LETKŘIŽB – Praha, Národní knihovna České republiky, fond Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou – deponát, sign. XXII A 2, ff. 196r–282v, 292r–317r (dva texty), 1525.

LETNEUB (Neuberský rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V B 24, ff. 126r–157r, 3. desetiletí 16. století.

LETOs – Cisterciácký klášter Osek, sign. 95, ff. 2v–129v, 80. léta 16. století (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

LET_S (Neuberský právní sborník) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V E 43, ff. 6r–117r, 1. polovina 10. let 16. století.

LETTRUB (Trubačův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 28, ff. 129r–194r, 194r–329r (dva texty), okolo 1518.

LETVRAT – Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, sign. M 1306, ff. 216r–365v, 1. polovina 16. století.

LETVYŠ (Vyšehradský rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V E 89, ff. 226r–242v, 243r–288v (dva texty), okolo 1524.

Citace:

folio nebo strana rukopisu, popř. strana edice (LETKŘIŽA, LETVRAT)

Edice:

Scriptores rerum bohemicarum 2, Josef Dobrovský (ed.), Praha 1784, s. 448–486 (LETKAP; translit.).

Pokračování kroniky Beneše z Hořovic, Josef Václav Zimmermann (ed.), Praha 1819 (LETDĚČA, var. LETBRN, LETKŘIŽA; translit.).

Starší letopisové čeští od roku 1378 do 1527 čili pokračování v kronikách Přibíka Pulkavy a Beneše z Hořovic, František Palacký (ed.), Praha 1829, 2. vyd. *Dílo Františka Palackého* 2, Praha 1941 (kompilační edice 19 textů ze 17 rukopisů; transkr.).

Staré letopisy české z Vratislavského rukopisu, František Šimek (ed.), Praha 1937 (LETVRAT; transkr.).

Staré letopisy české z rukopisu Křižovnického, František Šimek – Miloslav Kaňák (eds.), Praha 1959 (LETKŘIŽA; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 264–287 (ukázky z různých rukopisů; transkr.).

Staré letopisy české (texty nejstarší vrstvy), Alena Černá – Petr Čornej – Markéta Klosová (eds.), Praha 2003 (LETKAP, LETMUZ, LETV, LETD, LETDAČ, LETX; transkr.).

[*Staré letopisy české, text A*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (LETKAP; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LetKap>

[*Staré letopisy české, text a*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (LETMUZ; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LetMuz>

[*Staré letopisy české, text V*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (LETV; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LetV>

Staré letopisy české (východočeská větev a některé související texty), Alena Černá – Petr Čornej – Markéta Klosová (eds.), Praha 2018 (LETZEB, LETDĚČA, LET_S, LETOs, LETDĚČB; transkr.).

[E, F]

LEVŠT *Svaté Maříe s nebes chvála*, veršovaná skladba od kněze Levštěna; 2. polovina 14. století.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. N 17, ff. 149v–151v; 2. polovina 14. století.

Citace:

verš podle Paterovy edice

Edice:

Svaté Maříe s nebes chvála, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 58, 1884, s. 511–524 (translit.).

[D]

LIST list nebo listina, příp. sbírka listů nebo listin.

LISTBĚL listiny a zápisy z archivu města Bělá pod Bezdězem (Státní okresní archiv Mladá Boleslav) z let 1345–1708.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Listiny a zápisy bělské o věcech městských i sedlských z let 1345–1708, Josef Kalousek (ed.), Praha 1889 (transkr.).

[R]

LISTHRAD česká slova v latinské listině z roku 1225, uložená ve Státním okresním archivu v Hradci Králové.

Citace:

rok

Edice:

Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae. Díl 2 (1198–1230), Gustav Friedrich (ed.), Praha 1912, s. 272, č. 278 (transkr.).

[R]

LISTJHRAD listiny ze Státního okresního archivu Jindřichův Hradec z let 1384 a 1388.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Výroční zpráva c. k. gymnasia v Jindřichově Hradci za školní rok 1885–1886, Josef Kaňka (ed.), Jindřichův Hradec 1886 (translit.).

[R]

LISTJIČ listiny z 15. století, uloženy ve Státním okresním archivu Hradec Králové, pobočka Chlumec nad Cidlinou (dříve Jičín, Městské muzeum).

Citace:

rok

[R]

LISTKOSTEL listina pocházející z Kostelce u Prostějova; 1417.

Citace:

rok

Edice:

Tři staré listiny nově objevené, Richard Plicka (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 396–405 (LISTKOSTEL na s. 400–402; translit.).

[R]

LISTKRAL listina pocházející z Kralic na Moravě; počátek 15. století.

Citace:

rok

Edice:

Tři staré listiny nově objevené, Richard Plicka (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 396–405 (LISTKRAL na s. 397–400; translit.).

[R]

LISTKRUMS listina pocházející z Krumsína u Prostějova; 1438.

Citace:

rok

Edice:

Tři staré listiny nově objevené, Richard Plicka (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 396–405 (LISTKRUMS na s. 402–404; translit.).

[R]

LISTLIT český přípisek v latinské zakládací listině Litoměřické kapituly (z roku 1097); počátek 13. století.

Citace:

jen zkratka

Edice:

O zakládací listině kapituly Litoměřické, Gustav Friedrich (ed.), Praha 1901 (paralelní otisk tří dochovaných textů: A z 11. století, B z roku 1218, C z pol. 14. století; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husův, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 775 (translit., transkr.).

[*Přípisek v zakládací listině kapituly Litoměřické*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ListLit> Nejstarší česká věta, Robert Dittmann (ed.), in: *O jazyce bez hranic*, Praha 2017, s. 9–11 (transkr.).

[R]

LISTOLEŠ listiny z bývalého archivu v Olešnici; 1370–1420 (současné uložení neznámé).

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Slavische Denkmäler aus älterer Zeit in Breslau, Paul Karge (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 12, 1890, s. 120–139 (translit.).

[R]

LISTPLAS listina o prodeji mlýna Ústí pod Kaceřovem plaskému klášteru; 1406.

Rukopis:

Národní archiv, fond Archivy českých klášterů zrušených za Josefa II. (1115–1760) // ŘC Plasy, č. 690, 1406.

Citace:

rok

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXVIII. Listina o prodeji mlýna Ústí pod Kaceřovem klášteru Plaskému z r. 1406, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 15, 1888, s. 44–45 (translit.).

[R]

LISTPOŘ *Listiny pořešínské* ze 14. a 15. století uložené v jihočeských archivech.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Urkunden und Regesten zur Geschichte des Gutes Poreschin im 14. und 15. Jahrhunderte, Johann Mathäus Klimesch (ed.), Praha 1889 (translit.).

[R]

LISTSLOVCHALOUP listy a listiny ze Slovenska; 1426–1490.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Středověké listy ze Slovenska. Sbírká listů a listin psaných jazykem národním, Václav Chaloupecký (ed.), Praha 1937.

[R]

LISTSLOVKNIEZSA české středověké listiny.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Středověké české listiny, Stefan Knieszsa – Peter Király (eds.), Budapest 1952.

[R]

LISTSLOVVARSIK slovenské listy a listiny v archivech měst Trnavy, Skalice a Trenčína; 15. a 16. století.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Slovenské listy a listiny s 15. a 16. storočia, Branislav Varsik (ed.), Bratislava 1956.

[R]

LISTŠTÍT listina Tomáše ze Štítného; 1373.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/2, 2 pergamenové ústřížky, 1373.

Citace:

rok

Edice:

Příspěvky k staročeské literatuře, Ignác Jan Hanuš (ed.), *Časopis Musea Království českého* 35, 1861, s. 347–357 (LISTŠTÍT na s. 349; translit.).

[R]

LISTTIŠN list Šimona z Tišnova k Píseckým proti náboženským novotám z roku 1428.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III G 16, ff. 25r–26v, 31r, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a rok

[R]

LISTUNIČ odvolání Petra z Uničova; 1417.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI E 3, ff. 96r–97v, 1417.

Citace:

folio rukopisu a rok

[R]

LISTVYŠ bohemika v zakládací listině Vyšehradské kapituly, datované k roku 1088 (složená však o něco později).

Rukopisy:

Originál nedochován, známy jen opisy z 12. a 13. století.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Regesta Diplomatica nec non Epistolaria Bohemiae et Moraviae 1, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1855, s. 77–80 (translit.).

Codex Diplomaticus et Epistolaris Regni Bohemiae 1, Gustav Friedrich (ed.), 1914, s. 371–391 (transkr.).

[A]

LISTWART list Jana z Wartemberka; 1380.

Rukopis:

Praha, Archiv Národního muzea, Sbírka A – Pergamenové listiny (1142–1893), sign. Perg-A173 (dříve A149), 1 fol., 1380.

Citace:

rok

Edice:

Příspěvky k staročeské literatuře, Ignác Jan Hanuš (ed.), *Časopis Musea Království českého* 35, 1861, s. 347–357 (LISTWART na s. 348; translit.).

[R]

LISTŽIKM list krále Žikmunda panu Haškovi; 1431.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III G 16, fol. 66r–66v, 1431.

Citace:

rok

Edice:

Žikmund Lucemburský: *[List krále Žikmunda panu Haškovi]*, Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ListZikm>

[R]

LISTÁŘPLZ Listář královského města Plzně a okolí.

Citace:

část, strana a rok edice

Edice:

Listář královského města Plzně a druhdy poddaných osad, díl 1 (1300–1450), Plzeň 1891, díl 2 (1450–1526); Josef Strnad (ed.), Plzeň 1905 (transkr.).

[R]

LISTÁŘROŽMB Listář a listinář Oldřicha z Rožmberka.

Citace:

svazek, strana a rok

Edice:

Listář a listinář Oldřicha z Rožmberka, díl 1 (1418–1437), Praha 1929, díl 2 (1448–1444), Praha 1932, díl 3 (1445–1448), Praha 1937, díl 4 (1449–1462); Blažena Rynešová (ed.), Praha 1954 (transkr.).

[R]

LISTÁŘZBRASL *Listář zbraslavský*, listy zbraslavského kláštera z let 1292–1785.

Citace:

strana a rok

Edice:

Listy kláštera Zbraslavského, Ferdinand Tadra (ed.), Praha 1904 (transkr.).

[R]

LISTYSKOT *Listy škotské*, překlad agitačního latinského spisku „škotského rytíře“ Quintina Folkhyrde o boji proti nepravosti kněžské; okolo 1410.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4916, ff. 5r–11v, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Listy škotské, in: *Mistr Jan Hus*, Jan Sedlák (ed.), Praha 1915, s. 182–196 (LISTYSKOT na s. 189–196; transkr.).

Latinská předloha:

Listy škotské, in: *Mistr Jan Hus*, Jan Sedlák (ed.), Praha 1915, s. 182–188.

[E]

LUCID *Lucidář*, české zpracování latinského kompendia *Lucidarius* (*Elucidarius*) rozmanitých vědomostí podle německé úpravy *Maister Elucidarius, von den wunderbern sachen der welt*; konec 14. století.

Rukopis:

LUCIDF – Křivoklát, Hradní knihovna, sign. I d 36, ff. 129v–141v, konec 15. století.

Starý tisk:

LUCIDT – Honorius Augustunensis, *Počíná se Lucidář o rozličných věcech, jenž sú na nebi, na zemi i v vodách* [...]. Plzeň: Mikuláš Bakalář, 1498, 32 ff. Knihopis INC039; GW M09400; ISTC il00332125.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Staročeský Lucidář. Text rukopisu Fürstenberského a prvotisku z r. 1498, Čeněk Zíbrt (ed.), Praha 1903 (LUCIDF, LUCIDT; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 534–538 (ukázky; transkr.).

Lucidář, Pavlína Zápotocká (ed.), Praha 2011 (LUCIDT; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/LucidT>

[D]

LUP Martin Lupáč († 1468).

LUPLIST Martin Lupáč, list o svátosti oltární.

Rukopis:

LUPLISTA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III D 3, fol. Ir, 2. polovina 15. století (viz LUPPOST).

LUPLISTB – Praha, Národní archiv, fond Acta unitas fratrum, sign. AB II R 1, fol. 236r–236v, 2. polovina 16. století (viz AKTABRATR 1).

Citace:

jen zkratka

Edice:

Jednota bratrská v 15. století, Jaroslav Goll (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 65 (LUPLISTB; transkr.).

Akty Jednoty bratrské 1, Jaroslav Bidlo (ed.), Praha 1915, s. 491–492 (LUPLISTB; transkr.).

[F]

LUPPOST Martin Lupáč, latinská postila s českými vsuvkami.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III D 3, 349 ff., 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

Lvov Lvovský sborník modliteb a legend.

Rukopis:

Warszawa, Biblioteka Narodowa, sign. Rps 12668 I, 97 ff., 2. polovina 15. století.

Z obsahu:

ff. 75r–80r: viz LEGDOR,

ff. 80v–88r: viz LEGRYTL.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Lvovský rukopis staročeských modliteb a legend, Václav Kůst (ed.; nepublikováno, uloženo v oddělení vývoje jazyka ÚJČ; translit.).

Česká středověká lyrika, Jan Lehár (ed.), Praha 1990 (ukázky; transkr.).

[E]

LYR lyrická skladba nebo sbírka (popř. edice) lyrických skladeb.

LYRDUCH staročeské lyrické duchovní skladby.

Edice:

Nejstarší česká duchovní lyrika, Antonín Škarka (ed.), Praha 1949 (transkr.).

Citace:

strana edice

[A–F]

LYRFEIF české písně a skladby 14. a 15. století.

Edice:

Altöechische Leiche, Lieder und Sprüche des XIV. und XV. Jahrhunderts, Julius Feifalik (ed.), *Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Classe* 39, Wien, 1862, s. 627–745 (transkr.).

Citace:

strana edice

[C]

LYRVIL staročeské lyrické skladby.

Edice:

Staročeská lyrika, Jan Vilikovský (ed.), Praha 1940 (transkr.).

Z obsahu:

s. 97–105: viz PísLOBK,

s. 106–110: viz PísPRAVDAM,

s. 125–128: viz PísŠTEMB,

s. 139–140: viz PísLEP,

s. 155–159: viz PísDOR.

Citace:

strana edice

[C]

LYRAMAT Mikuláš z Lyry, výklad na Matoušovo evangelium, překlad z latiny; přelom 14. a 15. století

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 20, 181 ff., před 1420.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Výklad Mikuláše Lyry na Evangelium sv. Matouše. Kritická edice staročeského překladu, Milada Homolková – Andrea Svobodová (eds.), Dolní Břežany 2018, s. 113–913 (transkr.).

Latinská předloha:

Výklad Mikuláše Lyry na Evangelium sv. Matouše. Kritická edice staročeského překladu, Milada Homolková – Andrea Svobodová (eds.), Dolní Břežany 2018, s. 113–913.

[D]

MAJCAR překlad *Maiestas Carolina*, sborník státního a trestního práva, zčásti též procesního a soukromého, sepsaný na podnět Karla IV.; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

MAJCARA – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Historica Třeboň, sign. 18, 107 pp., počátek 15. století.

MAJCARB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 18, ff. 1r–11v, 2. polovina 15. století.

MAJCARC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 9, ff. 187r–199r, okolo 1448.

MAJCARD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II D 3, ff. 294r–307r, 2. polovina 14. století.

MAJCARE – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 28, ff. 103r–116r, 1518.

MAJCARF – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 7, ff. 27v–36v, 60v–61r, 1477.

MAJCARG – Brno, Moravská zemská knihovna, Knihovna kláštera augustiniánů – deponát, sign. A 26, ff. 82v–96r, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Majestas Carolina, František Palacký (ed.), in: *Archiv český* 3, Praha 1844, s. 68–180 (MAJCARA; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 791–798 (ukázky MAJCARA; transkr.).

Latinská předloha:

Majestas Carolina, František Palacký (ed.), in: *Archiv český* 3, Praha 1844, s. 68–180.

[D]

MAJCARSTAT český výtah z *Maiestas Carolina*, zvaný též *Statuta* nebo *Summa*; polovina 15. století.

MAJCARSTAT A – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 22, ff. 37v–57r, konec 15. století.

MAJCARSTAT B – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII F 1, ff. 68r–89r, 2. polovina 15. století.

MAJCARSTAT C – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII F 3, ff. 102r–127r, 2. polovina 15. století.

MAJCARSTAT D – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 9, ff. 154r–171v, okolo 1448.

MAJCARSTAT E – Brno, Moravská zemská knihovna, Knihovna kláštera augustiniánů – deponát, sign. A 26, ff. 96r–121r, 2. polovina 15. století.

MAJCARSTAT F – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V E 13, ff. 128r–153v, polovina 15. století.

MAJCARSTAT G – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 13, ff. 37r–48v (jen část, § 15–109), 1462.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Statuta zemská – Řád koruny české, Hermene-gild Jireček (ed.), *Codex Juris Bohemici* 2/2, Praha 1870, s. 103–188 (MAJCARSTAT A, MAJCARSTAT B; transkr.).

Latinská předloha

Statuta zemská – Řád koruny české, Hermene-gild Jireček (ed.), *Codex Juris Bohemici* 2/2, Praha 1870, s. 103–188.

[E]

MAM mamotrekt, latinsko-český biblický slovník, buď lokální (řazený podle biblických knih, příp. perikop), nebo abecední.

Citace:

folio rukopisu, u lokálních mamotrektů mimoto ještě biblické místo, tj. kniha, kapitola a verš.

MAMBŘEVN Mamotrekt břevnovský, latinsko-český biblický slovník lokální podle perikop.

Rukopis:

Praha, Benediktinské arciepatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty, sign. 37, ff. 147r–148v, počátek 15. století (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

Edice:

K latinsko-českým mamotrektům, Bohumil Ryba (ed.), *Listy filologické* 67, 1940, s. 1–68 (var. MAMMARCH; translit.).

[D]

MAMKAPQ latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) lokální, kratší verze (k celé Bibli).

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 45, ff. 24r–75v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[E]

MAMKAPR latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) lokální, kratší verze (k celé Bibli).

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 167, ff. 13r–167v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[E]

MAMKAPS latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) lokální, rozsáhlejší verze (k celé Bibli a prologům).

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. B 61, ff. 1 bis r – 125v, 1463.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[F]

MAMMARCH Giovanni Marchesini, *Mammotrectus*, české glosy v latinském biblickém slovníku.

Rukopisy:

MAMMARCHL – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XIII D 11, ff. 304r–411v, 2. čtvrtina 15. století.

MAMMARCHM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III C 10, ff. 1r–213r, 1432.

MAMMARCHN – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 5, ff. 1r–184v, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

Edice:

K latinsko-českým mamotrektům, Bohumil Ryba (ed.), *Listy filologické* 67, 1940, s. 1–68 (jen var. k MAMBŘEVN; translit.).

[E]

MAMMENČ latinsko-český biblický slovníček.

Rukopis:

MAMMENČ – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 5189, přední přidešti – fol. 1r, polovina 15. století.

GLOSMIX – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I G 12, fol. 117r, 2. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[Glosy], Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 1, Jičín 1880, s. 10 (MAMMENČ; transkr.).

Die altschechischen Glossen der Codex 5189 der Österreichischen Nationalbibliothek, Friedrich Repp (ed.), *Wiener Slavistisches Jahrbuch* 8, 1960, s. 242–245 (MAMMENČ; transkr.).

K dalším pracím o středověkém latinsko-českém slovníkářství, Bohumil Ryba (ed.), *Listy filologické* 86, 1963, s. 352–363 (poznámky k MAMMENČ).

[F]

MAMTRH latinsko-český biblický slovníček.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 14, 1 fol., přelom 14. a 15. století.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Památosti v Trhových Svinech, Jan Hulakovský (ed.), *Květy* 10, 1843, příloha č. 7, s. 26–27 (translit.).

Česká lexikografie 15. století, Kateřina Voleková (ed.), Praha 2015, s. 247 (translit., transkr.).

[E]

MAMUKA latinsko-český abecední slovník (obsahuje hesla z Klareta, bible aj.).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI E 6, ff. 14r–37v, počátek 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mamotrekt klementinský (Mam. A.), Václav Flajšhans (ed.), *Listy filologické* 20, 1893, s. 216–234, 290–312 (translit.).

[D]

MAMUKB latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) lokální, rozsáhlejší verze (k celé Bibli a prologům).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI F 9, ff. 1r–244r, 1431.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[E]

MAMUKC latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) lokální, kratší verze (k části Bible a prologům).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI C 4, ff. 110r–137v, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[E]

MAMUKD latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) lokální (k celé Bibli a prologům).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I E 29, ff. 297r–308v, 311r–322r, 50. léta 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[E]

MAMUKE latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) lokální, rozsáhlejší verze (k části Starého zákona a prologům).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III G 26, ff. 306r–324r, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[E]

MAMUKF latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) abecední.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII G 28, ff. 85r–95v, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[E]

MAMUKO zlomek latinsko-českého biblického slovníku (mamotrektu) lokálního, rozsáhlejší verze (jen Gn–Ex).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I F 52, ff. 2r–13v, 1452.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

Edice:

Staročeská literatura. Opět vodňanský rukopis, Antonín J. Bek (ed.), *Časopis Českého museum* 17, 1843, s. 147–150 (ukázky; translit.).

[E]

MAMVÍD latinsko-český biblický slovník (mamotrekt) lokální, rozsáhlejší verze (k Starému zákonu a prologům).

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4302, ff. 123r–150r, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

Edice:

Der Wiener Mammotrectus, Ferdinand Menčík (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 5, 1881, s. 95–112 (ukázky; translit.).

[E]

MARTKRON *Martimiani* (neboli *Římská kronika*), kompilace překladu německé světové kroniky Jakuba Twingera von Königshofen; přelom 14. a 15. století; a latinské kroniky Martina Polona *Cronica summorum pontificum imperatorumque*; polovina 15. století.

Rukopisy:

MARTKRONA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 10, ff. 1r–27v, 85r–156v, okolo 1445.

MARTKRONB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 29, ff. 1r–65v, 80. léta 15. století.

MARTKRONC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I E 30, ff. 1v–113r, okolo 1480.

MARTKROND – Praha, Strahovská knihovna, sign. DF IV 43, ff. 74r–81v, 70. léta 15. století.

Starý tisk:

MARTKRONT – [*Martimiani*]. Praha: [Tiskař Pražské bible], 1488, 102 ff. Knihopis INC014; GW M48347; ISTC ic00486000.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Beneš z Hořovic: *Překlad kroniky Twingerovy*, Štěpán Šimek (ed.), Praha 2011 (MARTKRONA;

transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/MartKronA>

Beneš z Hořovic: [*Překlad kroniky Twingerovy, rukopis B*], Štěpán Šimek (ed.), Praha 2012 (MARTKRONB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/MartKronB>

Staročeská kronika Martimiani, Štěpán Šimek (ed.), Dolní Břežany 2019 (MARTKRONT, var. MARTKRONA, MARTKRONB, MARTKRONC, MARTKROND; transkr.).

Německá předloha:

Die Chroniken der oberrheinischen Städte. Strassburg. Díl 1, Carl Hegel (ed.), Leipzig 1870, s. 153–498; Díl 2, Carl Hegel (ed.), Leipzig 1871, s. 499–918.

Latinská předloha:

Martini Oppaviensis Cronica summorum pontificum et imperatorum, Ludwig Weiland (ed.), in: *Monumenta Germaniae historica Scriptores XXII*, Hannover, 1872, s. 377–475.

Marcin Polak, *Kronika papieży i cesarzy*, Jacek Soszyński – Agnieszka Fabiańska (eds.), Kęty 2008.

[D, E]

MAST *Mastičkář*, zlomek velikonoční hry; 1. polovina 14. století.

Rukopisy:

MASTDRK – Schlägl (Drkolná), Stiftsbibliothek, sine, 4 ff., 2. polovina 14. století.

MASTMUZ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 55/1–3, 6 ff., 1. polovina 14. století.

Citace:

verš podle Máchalovy edice

Edice:

Staročeský „Mastičkář“ a páně A. Šembery námitky proti jeho přesnosti, Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 7, 1880, s. 90–105 (MASTMUZ; translit.).

Drkolenské zbytky staročeských her dramatických ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 63, 1889, s. 122–139 (MASTDRK; translit.).

Staročeské skladby dramatické původu liturgického, Jan Máchal (ed.), Praha 1908, s. 63–97 (MASTMUZ, MASTDRK; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 247–261 (MASTMUZ; transkr.).

[*Mastičkář, rukopis muzejní*], Martin Stluka (ed.), Praha 2015 (MASTMUZ; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/MastMuz>

[B]

MATHOM Matoušovo evangelium s homiliemi; 50. léta 14. století.

Rukopisy:

MATHOM – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 4, 396 pp., 70. léta 14. století.

BIBLN – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 D a 2/18b, 1 fol. (zlomek), 3. čtvrtina 14. století.

Citace:

strana rukopisu a příp. biblické místo

Edice:

Evangelium sv. Matouše s homiliemi, Josef Holub (ed.), Praha 1913 (MATHOM; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 651–655 (ukázky MATHOM; transkr.).

Muzejní zlomek s opisem Evangelia sv. Matouše, Kateřina Voleková (ed.), *Listy filologické* 140, 2017, s. 247–257 (BIBLN; translit.).

Latinská předloha:

Studie o stč. Evangeliiu sv. Matouše s homiliemi, Josef Straka (ed.), *Listy filologické* 53, 1926, s. 23–41, 146–155, 275–284, 353–367; 54, 1927, s. 28–38, 123–143, 240–261, 321–334; 55, 1928, s. 102–129, 226–244, 327–333.

[C]

MĚS názvy měsíců, zpravidla připsané k latinským názvům v kalendářích.

Rukopisy:

MĚSA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI D 7, fol. 73v, počátek 15. století.

MĚSB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VI E 4a, ff. 1r–3v, 3. čtvrtina 14. století.

MĚSC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIII E 14, ff. 7r–11v, 1. čtvrtina 14. století.

MĚSD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XVI B 14, ff. 1r–6v, okolo 1365.

MĚSE – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I G 5, fol. 100r, 1425–1427.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Dodavky a doplňky k Jungmannově Historii literatury české, Ignác Jan Hanuš (ed.), Praha 1871, sv. 2, odd. 3, s. 2 (MěsA; translit.).

K staročeským slovníkům, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Musea Království českého* 96, 1922, s. 101 (MěsD, MěsE; translit.).

[B, C, D, E]

MLAD Petr z Mladoňovic († 1451).

MLADHUS Petr z Mladoňovic, *Pašije M. Jana Husa*.

Rukopisy:

MLADHUSA – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4519, ff. 159r–168r, polovina 15. století.

MLADHUSB – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4524, ff. 45v–53v, 1. polovina 15. století.

MLADHUSC – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4557, ff. 125r–139r, 2. třetina 15. století.

MLADHUSD – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4550, ff. 13r–26v, 1420.

MLADHUSE – Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 367–400, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

MLADHUSF – Freiberg, Andreas-Möller-Bibliothek des Geschwister-Scholl-Gymnasiums, sign. Cod. X 8° 40, ff. 110r–123r, 2. desetiletí 16. století.

Starý tisk:

MLADHUSJ – [Dodatek jenský k Pasionálu. Praha: Tiskař Pražské bible, kolem 1495], ff. 3v–8r (utrakvistický přídavek ke Staročeskému pasionálu, srov. PASKAL; dochováno v tzv. *Jenském kodexu*: Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 24, ff. 41v–46r). Knihopis INC020; GW M11555; ISTC ij0013800.

Citace:

folio nebo strana rukopisu nebo starého tisku

Edice:

O mučenících českých knihy patery, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1917, s. 19–46 (MLADHUSJ; transkr.).

Pasionál z r. 1495, Zdeněk Tobolka (ed.), Praha 1926, sign. B2r–B5v (MLADHUSJ; faksimile).

Pašije Mistra Jana Husi, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 121–149 (podle většiny dochovaných rukopisů; transkr.).

Hus a Jeronym v Kostnici, Milada Nedvěďová (ed.), Praha 1953, s. 151–175 (MLADHUSJ; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 486–490 (ukázky MLADHUSB; transkr.).

Petr z Mladoňovic: *Pašije mistra Jana Husi*, Alena M. Černá, Praha 2016 (MLADHUSA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/MladHusA>

Latinská předloha:

Pašije Mistra Jana Husi, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 121–149.

[E]

MLADJER Petr z Mladoňovic, *Pašije M. Jeronýma Pražského*.

Rukopis:

MLADJERF – Freiberg, Andreas-Möller-Bibliothek des Geschwister-Scholl-Gymnasiums, sign. Cod. X 8° 40, ff. 123r–132v, 2. desetiletí 16. století.

Starý tisk:

MLADJERJ – [Dodatek jenský k Pasionálu. Praha: Tiskař Pražské bible, kolem 1495], ff. 3v–8r (utrakvistický přídavek ke Staročeskému pasionálu, srov. PASKAL; dochováno v tzv. *Jenském kodexu*: Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 24, ff. 41v–46r). Knihopis INC020; GW M11555; ISTC ij0013800.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Vypsání o M. Jeronýmovi, Jaroslav Goll (ed.), Praha 1878 (MLADJERF; transkr.).

O mučenících českých knihy patery, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1917, s. 57–78 (MLADJERJ; transkr.).

Tuto se vypisuje o Mistru Jeronymovi svaté paměti, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 351–367 (MLADJERF; transkr.).

Hus a Jeronym v Kostnici, Milada Nedvěďová (ed.), Praha 1953, s. 177–191 (MLADJERJ; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 490–494 (ukázky MLADJERF, var. MLADJERJ; transkr.).

Latinská předloha:

Tuto se vypisuje o Mistru Jeronymovi svaté paměti, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 351–367.

[E]

MODL modlitba, sbírka modliteb

MODLKRUML Krumlovský sborník modliteb.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 7, 180 ff., 2. polovina 15. století.

Z obsahu:

ff. 82v–83v: krátký výklad na Otčenáš,
ff. 173r–180v: viz LEGRYTM.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*Otčenáš (krátký výklad)*], Veronika Vytlačilová, Praha 2018 (ff. 82v–83v; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/VyklModlKruml>

[E]

MODLKŘÍŽ Křižovnický sborník modliteb a legend.

Rukopis:

Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 16, 122 ff., 2. polovina 15. století (ff. 1r–70v), 1. polovina 16. století (ff. 70v–72r, 75r–109v), 17. století (ff. 72v–73v) (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

Z obsahu:

ff. 75r–99r: viz GRIZB.

Citace:

folio rukopisu

[D, F]

MODLKUNH *Vítaj, kráľu všemohúci, tzv. Kunhutina modlitba*; konec 13. století.

Rukopisy:

MODLKUNHA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VII G 17d, ff. 146v–151v, přelom 13. a 14. století.

MODLKUNHB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XII F 9, fol. 80 bis v (neúplné), 1. čtvrtina 14. století.

MODLKUNHC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 30, ff. 133r–135v (neúplné), 80. léta 14. století (viz MODLMIL).

Citace:

verš podle Škarkovy edice

Edice:

Staročeská píseň o božím těle ze XIII. století, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Musea Království českého* 56, 1882, s. 103–122 (MODLKUNHA, MODLKUNHB, MODLKUNHC; translit., transkr.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 151–156 (MODLKUNHA; translit., transkr.).

Nejstarší česká duchovní lyrika, Antonín Šarka (ed.), Praha 1949, s. 76–81 (MODLKUNHA; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 212–217 (MODLKUNHA; transkr.).

Kunhutina modlitba, Jan Lehár (ed.), in: *Česká středověká lyrika*, Praha 1990, s. 127–129 (MODLKUNHA; transkr.).

[*Modlitba Kunhutina*], Marek Janosik-Bielski (ed.), Praha 2011 (MODLKUNHA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ModlKunh>

[A]

MODLLEG sborník modliteb, legend a jiných náboženských skladeb; počátek 15. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 8, 156 ff., poslední třetina 14. století (ff. 1r–124r), 15. století (ff. 124v–156v).

Z obsahu:

ff. 1r–5v: *Pláč sv. Marie*,

ff. 17r–20v: viz GALUKA,

fol. 57r–57v: viz DESU,

ff. 57v–60v: viz ALBRÁJE,

ff. 60v–74v, 86v–99r, 108r–121v: viz KRISTC,

ff. 99r–108r: viz ANSUKA.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz KRISTC

Nitranský zlomek staročeského passionálu, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 66, 1892, s. 305–307 (var. k PASN; translit.).

[D]

MODLMIL *Milíčovský sborník modliteb*; 80. léta 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 30, 182 ff., 80. léta 14. století.

Z obsahu:

fol. 96r: viz PísHOSPA, PísVÁCLF,

ff. 133r–135v: viz MODLKUNHC,

ff. 167r–170v: viz PLANKT,

ff. 178r–179r: viz PísDORA.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Nejstarší rukopis staročeských „Modliteb“, Václav Flajšhans (ed.), *České museum filologické* 4, 1898, s. 42–60, 176–198; 5, 1899, s. 108–123, 313–350 (ukázky; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 52–55 (ukázky; transkr.).

Česká středověká lyrika, Jan Lehár (ed.), Praha 1990 (ukázky; transkr.).

[*Výbor z modliteb tzv. Milíčovského sborníku*], Marek Janosik-Bielski (ed.), Praha 2011 (ukázky; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ModlMil>

[D]

MODLPETR sborník modliteb ze sbírky kdysi Petra Dubrovského; přelom 14. a 15. století.

Rukopis:

Sankt Petěrburg, Rosijskaja nacionalnaja biblioteka, sign. Češ. O. v. I N° 1 (sbírka Petra Dubrovského), 67 ff., přelom 14. a 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. IX. a) Ukázka z rukopisu cís. knihovny Petrohradské, naznačeného

v Listech filol. 1879 str. 46 pod číslem 1, Josef Perwolf (ed.), *Listy filologické* 7, 1880, s. 127–128 (jen ff. 1r–3r; translit.).

[D]

NAUČBRN *Naučení brněnská*.

Edice:

Liber informationum et sententiarum čili Naučení Brněnská Hradištské městské radě dávaná od r. 1447 až do r. 1509 s dodatky do roku 1540, Ignác Tkač (ed.), Uherské Hradiště 1882 (transkr.).

Citace:

strana edice, příp. též rok

[R]

NAUČOL tovačovská kniha olomouckých ortelů.

Edice:

Tovačovská kniha ortelů Olomouckých: sbírka naučení a rozsudků vedle práva magdeburského vrchním právem olomouckým menšímu právu tovačovskému od r. 1430–1689 vydávaných, Vincenc Prasek (ed.), Olomouc 1896 (transkr.).

Citace:

strana edice a rok

[R]

NAUČROD *Naučení rodičům*, didaktická veršovaná skladba z 2. poloviny 15. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V H 30, 108 ff., počátek 16. století.

Citace:

verš podle Vašicovy edice

Edice:

Ludvíka z Pernštýna naučení rodičům, jak od nich zvedenu býti sobě žádá, Antonín Jaroslav Vřátko (ed.), *Časopis Musea Království českého* 38, 1864, s. 63–81, 178–186 (transkr.).

Ludvík z Pernštýna: *Naučení rodičům*, Josef Vašica (ed.), Stará Říše na Moravě 1928 (transkr.).

[*Naučení Ludvíka z Pernštejna rodičům o vlastním vychování*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/NaucRod>

[F]

NEKR nekrologium nebo nekrologické zápisy.

NEKRBŘEVN nekrologické zápisy břevnovského kláštera, připsané ke kalendáriu v breviáři.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VI G 11, ff. 1v–6r, konec 12. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Paběrky z rukopisů Klementinských. XXXI. Nekrologické zápisky Břevnovské z konce XII. a počátku XIII. stol., Josef Truhlář (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 8, 1899, s. 451–453 (translit.).

[A]

NEKRDRK nekrologické zápisy fary v Kardašově Řečici, uložené v klášterní knihovně v Schläglu (Drkolné).

Citace:

strana edice

Edice:

Rukopisné zlomky Drkolenské. II. Zloměk nekrologia fary v Kardašově Řečici, Ferdinand Tadra (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 8, 1899, s. 140–141, 145–149 (translit.).

[C]

NEKRKRUMCLKL nekrologické zápisy kláštera klarišek v Českém Krumlově.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VI B 9, ff. 1r–12v, 14r–19v, po 1361 (zápisy až do 16. století).

Citace:

strana edice, příp. též rok

Edice:

Dvě nekrologia Krumlovská, Josef Emler (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1887, s. 198–227 (var. k NEKRKRUMLMIN; translit.).

[D]

NEKRKRUMLMIN nekrologické zápisy kláštera minoritů v Českém Krumlově.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIV B 15, ff. 1r–25v, 138v, 142r, po 1357 (zápisy až do 16. století).

Citace:

strana edice, příp. též rok

Edice:

Dvě nekrologia Krumlovská, Josef Emler (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1887, s. 198–227 (var. k NEKRKRUMCLKL; translit.).

[D]

NEKROSTR nekrologické zápisy ostrovského kláštera.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, s. A 57/1, ff. 2r–7v, 13. století.

Citace:

strana edice, příp. též rok

Edice:

Ein Necrologium des ehemaligen Klosters Ostrow, Josef Emler (ed.), *Zprávy o zasedání Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-filologická)* roč. 1878, s. 346–354 (translit.).

[A]

NEKRPODL nekrologické zápisy kláštera v Podlažicích.

Rukopis:

Stockholm, Kungl. Biblioteket – Sveriges nationalbiblioteket, sign. A 148, ff. 304v–310r, první třetina 13. století.

Citace:

strana edice, příp. též rok

Edice:

Forschungen in Schweden für Mährens Geschichte, Beda Dudík (ed.), Brno 1852, příl. C, s. 403–427 (translit.).

[A]

NIKOD *Čtenie Nikodemovo*, překlad latinského apokryfu složeného ze dvou částí (*Gesta Salvatoris a Descensus Christi ad inferos*); 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

a) starší volnější recenze

NIKODA – Praha, Strahovská knihovna, sign. DR III 32, ff. 1r–94r, 1442.

NIKODC – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 1–101, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

NIKODD – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 97, ff. 205r–240v, 1453.

b) mladší doslovnější recenze

NIKODB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 15, ff. 299r–310r, 1465.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Čtenie Nikodemovo, co se dalo při umučení Páně, Václav Hanka (ed.), Praha 1860, s. 227–256 (NIKODA; transkr.).

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvěďová (eds.), Praha 1983, s. 233–277 (NIKODA; transkr.).

[*Čtenie Nikodémovo*], Martin Stluka (ed.), Praha 2016 (NIKODA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Nikoda>

Latinská předloha:

Evangelia apocrypha, Constantin von Tischendorf (ed.), Lipsko 1876.

The Gospel of Nicodemus, Hack C. Kim (ed.), Toronto 1973.

[C]

NOVÁKHUS Karel Novák, *Slovník k českým spisům Husovým*, Praha 1934.

Citace:

strana, příp. heslo (s. v.)

OFFSTRAH *Strahovská officia*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

Praha, Strahovská knihovna, sign. 40/zl., 10 ff., konec 14. století.

Citace:

folio rukopisu podle Flajšhansovy nebo Rybovy edice

Edice:

Z knihovny strahovské, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Musea Království českého* 74, 1900, s. 325–329 (ff. 1–6, 9–10; translit.).

Nový zlomek staročeského brevíře, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 20, 1911, s. 253–254 (ff. 7–8; translit.).

Strahovské zlomky latinsko-českého rituálu z počátku 15. století, Bohumil Ryba (ed.), *Strahovská knihovna* 2, 1967, s. 5–16 (opravy k starší edici Flajšhansově a částečná reedice; translit.).

Latinská předloha:

Strahovské zlomky latinsko-českého rituálu z počátku 15. století, Bohumil Ryba (ed.), *Strahovská knihovna* 2, 1967, s. 5–16.

[D]

OLMAR sborník náboženských skladeb.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 135, 156 ff., 1. třetina 15. století.

Obsah:

ff. 1r–56r: viz SENT,

ff. 56r–126v: viz WALDHPOST,

ff. 131r–154r: viz KRISTO,

ff. 154r–155r: výklad na Otčenáš,

ff. 155v–156r: viz OLMÜLLC.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz WALDHPOST, OLMÜLLC

[C, D]

OLMÜLL ukázky z rukopisů olomouckých knihoven vydaných Aloisem Müllerem.

Rukopisy:

OLMÜLLA – Olomouc, pobočka Zemského archivu Opava, fond Sběrka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO 300, ff. 287v–288v (výstraha proti moru), 2. polovina 15. století.

OLMÜLLB – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 406, ff. 339v–342r, polovina 15. století (úryvek kázání).

OLMÜLLC – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 135, ff. 155v–156r, 1. třetina 15. století (viz OLMAR; seznam „černých“ dnů podle jednotlivých měsíců).

OLMÜLLD – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 290, ff. 174v–177r, polovina 15. století (zповědní formule).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Kleine Mittheilungen, Alois Müller (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 1, 1876, s. 334–335 (OLMÜLLA; transkr.), s. 617–620 (OLMÜLLB; translit.); 2, 1877, s. 715–716 (OLMÜLLC; translit.), s. 716–719 (OLMÜLLD; translit.).

[E]

OPATMUZ *Opatovicko-muzejní* (též *Opatovický*) *sborník prozaických a veršovaných skladeb*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 9, 207 ff., polovina 15. století.

Obsah:

ff. 1r–42v: výňatky z Pasionálu,

ff. 43r–104v: viz KRISTD,

ff. 104v–111v: *Život Panny Marie*,

ff. 112r–121r: *Řeč o pravém pokání*,

ff. 122v–131r: *Svaté prosby* (o modlitbě, postu a almužně aj.),

ff. 137r–145v: *O smrti Panny Marie*,

ff. 146r–156r: viz RADAOTCM,

ff. 156r–198r: viz FLAŠRADAE,

ff. 198v–205v: viz SVÁR.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz KRISTD, RADAOTCM, FLAŠRADAB, SVÁR

[D]

ORLOJ Jindřich Suso, *Orloj věčné moudrosti* (překlad náboženskovzdělavatelného spisu *Horologium aeternae sapientiae*); konec 14. století.

Rukopisy:

ORLOJA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII G 8, ff. 1r–150r, 1469.

ORLOJB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 6, ff. 1r–59v, 3. čtvrtina 15. století.

ORLOJC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 31, ff. 93r–156r, 1455.

ORLOJK – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 10, pp. 351–486, 1420 (?) (viz KRUML).

ORLOJM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV H 32, ff. 121r–153r (neúplný), polovina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Latinská předloha:

Henricus Suso, *Horologium aeternae sapientiae*, Coloniae 1724.

Heinrich Seuses *Horologium sapientiae*, Pius Künzle (ed.), Freiburg 1977.

[D]

OTC *Životy svatých Otců*, překlad latinské sbírky *Vitae patrum*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

OTCA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 28, ff. 1r–449v, poslední třetina 15. století.

OTCB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 36, 208 ff., 10. léta 15. století.

OTCC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 17, 209 ff., 1480.

OTCD – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 16, ff. 1r–183v, 1485.

OTCE – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 2, ff. 1r–197v, poslední třetina 15. století.

OTCF – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 10, ff. 60r–79v (neúplný), konec 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeské životy svatých Otcův, Emil Smetánka (ed.), Praha 1909 (OTCB, var. z dalších rukopisů; translit.).

Próza z doby Karla IV., Jan Vilíkovský (ed.), Praha 1938, s. 36–42 (ukázky OTCB; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husův, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 540–544 (ukázky OTCB; transkr.).

[*Životy svatých otců (poustevníků)*], Martin Stluka – Andrea Svobodová (eds.), Praha 2016 (OTCB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/OtcB>

Latinská předloha:

Rufinus Aquileiensis, *Historia monachorum*, Patrologia Latina 21, 387–462.

Hieronymus Stridonensis, *Vita S. Pauli*, Patrologia Latina 23, 17–30.

Hieronymus Stridonensis, *Vita Sancti Hilarii*, Patrologia Latina 23, 29–54.

Hieronymus Stridonensis, *Vita Malchi monachi captivi*, Patrologia Latina 23, 55–62.

Athanasius Alexandrinus – Evagrius Antiochenensis, *Vita B. Antonii abbatis*, Patrologia Latina 73, 125–170.

Antonius discipulus Simeonis Stylitae, *Vita S. Simeonis*, Patrologia Latina 73, 325–334.

Rufinus Aquileiensis (Incertus), *Verba seniorum*, Patrologia Latina 73, 793–848.

Petrus Damianus, *Liber Dominus vobiscum ad Leonem, Caput XIX. Laus Eremiticae vitae*, Patrologia Latina 145, 246–252.

[C]

OTCMUZ legendy o sv. Eufrosině a Marině, jiný překlad části *Vitae patrum*; 1. polovina 15. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 11, ff. 216v–219v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeské životy svatých Otcův, Emil Smetánka (ed.), Praha 1909, s. 471–480 (translit.; s foliací 17v–20v).

Latinská předloha:

Autor incertus, *Vita S. Euphrosunae*, Patrologia Latina 73, 643–652,

Autor incertus, *Vita S. Marinae*, Patrologia Latina 73, 691–694.

[E]

PAPSTÍŽ Jan Papoušek ze Soběslavi, *Stížnosti o neklidu v Čechách*, překlad latinského spisu *Querelae de motibus Bohemiae*.

Rukopis:

PAPSTÍŽA – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Historica Třeboň, sign. 379, 3 pp., 2. polovina 15. století.

PAPSTÍŽB – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Historica Třeboň, sign. 1541, 3 pp., 2. polovina 15. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Souvěký úsudek o Čechách po vojnách husitských, Augustin Alois Neumann (ed.), *Hlídka* 43, 1926, s. 429–432 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 132–136 (PAPSTÍŽA, var. PAPSTÍŽB; transkr.).

Latinská předloha:

Zur Geschichte der hussitischen Bewegung, Johann Loserth (ed.), *Mitteilungen des Vereins für Geschichte der Deutschen in Böhmen* 29, 1895, s. 292–295.

[F]

PAS pasionál, sbírka legend, uspořádaná zpravidla podle pořadí svátků církevního roku; překlad (místy spíše volná adaptace) díla *Legenda aurea sive Historia Lombardica* od janovského arcibiskupa Jacoba a Voragine (1238–1298); polovina 14. století.

Latinská předloha:

Jacoba a Voragine Legenda aurea vulgo Historia Lombardica dicta, Thomas Graesse (ed.), Wrocław 1890.

Legenda aurea: Legendae sanctorum, Bruno W. Häuptli (ed.), Freiburg im Breisgau 2014.

a) **pasionály**

PASKAL tzv. *Pasionál kališnický*.

Starý tisk:

Knihy, jenž slovú latině Pasionál a česky Život a umučenie všech svatých mučedlníkuov. Staré Město pražské: [Tiskař Pražské bible], 1495, 254 ff. Knihopis Inc019; GW M11555; ISTC ij00138000. K části nákladu byl pro kališníky připojen dodatek obsahující Husovy listy, pašije M. Jana Husa a M. Jeronýma Pražského (viz HUSKORTJ, MLADHUSJ, MLADJERJ).

Z obsahu:

fol. 32r–32v: viz ALBRÁJP.

Citace:

folio tisku

Edice:

Kališnický pasionál z roku 1495, Zdeněk Tobolka (ed.), Praha 1926 (faksimile).

[*Pasionál kališnický*], Martin Stluka – Pavlína Kuderová (eds.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PasKal>

[F]

PASKAP výbor legend z *Pasionálu* s životy českých světců a s dalšími dodatky.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. H 12, ff. 11r–145r, konec 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Legenda o sv. Tomáši, Adolf Patera (ed.), *České museum filologické* 2, 1896, s. 179–187 (ff. 48r–51v; translit.).

[F]

PASKLEMA *Pasionál klementinský starší*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 52, ff. 47r–267v, 1395.

Z obsahu:

ff. 105v–108v: viz LEGRYTU,

ff. 210r–213v: viz KARVÁCLC.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeský passionál z r. 1395, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 15, 1888, s. 242–259 (ukázky; translit.).

[C]

PASKLEMB *Pasionál klementinský mladší*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 8, 328 ff., 1476.

Z obsahu:

ff. 270v–273v: viz KARVÁCLD

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz KARVÁCLD

[*Pasionál klementinský mladší*], Andrea Svobodová, Praha 2019 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PasKlemb>

[C]

PASKRAK *Pasionál krakovský*.

Rukopis:

Kraków, Archiwum Polskiej Prowincji Dominikanów, sign. XV 39, 308 ff., 1482.

Citace:

folio rukopisu

[F]

PASMART *Pasionál martinský*.

Rukopis:

Martin, Slovenské národné múzeum v Martine, sign. 288, 532 pp., konec 15. století.

Citace:

strana rukopisu

[F]

PASMUZA *Pasionál muzejní starší (Juhnův)*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III D 44, 646 pp., 3. třetina 14. století.

Z obsahu:

pp. 513–520: viz KARVÁCLA

Citace:

strana rukopisu

Edice:

viz KARVÁCLA

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 8, 1881, s. 309–316 (pp. 275–285; ukázky; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Classe*, 1878, s. 369–390 (pp. 285–311; ukázky; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 5, 1878 (příloha: Ukázky staročeských textů rukopisných), s. 1–5 (pp. 311–317; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 8, 1881, s. 316–319 (pp. 318–322; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 5, 1878 (příloha: Ukázky staročeských textů rukopisných), s. 5–8 (pp. 322–327; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 9, 1882, s. 129–132 (pp. 327–333; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 5, 1878 (příloha: Ukázky staročeských textů rukopisných), s. 8–14 (pp. 333–343; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 9, 1882, s. 132–147 (pp. 343–370; translit.).

Jan Lego (ed.), *Listy filologické* 12, 1885, s. 291–306 (pp. 370–398; ukázky; translit.).

Jan Lego (ed.), *Listy filologické* 12, 1885, s. 419–422 (pp. 398–403; ukázky; translit.).

Jan Lego (ed.), *Listy filologické* 13, 1886, s. 55–61 (pp. 404–414; ukázky; translit.).

Jan Lego (ed.), *Listy filologické* 13, 1886, s. 232–238 (pp. 414–424; ukázky; translit.).

Jan Lego (ed.), *Listy filologické* 13, 1886, s. 308–315 (pp. 424–436; ukázky; translit.).

Josef Hanuš (ed.), *Listy filologické* 13, 1886, s. 315–316 (pp. 451–452; ukázky; translit.).

Josef Hanuš (ed.), *Listy filologické* 13, 1886, s. 435–436 (pp. 452–455; ukázky; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 5, 1878 (příloha: Ukázky staročeských textů rukopisných), s. 15–19 (pp. 455–461; translit.).

Josef Hanuš (ed.), *Listy filologické* 13, 1886, s. 436–446 (pp. 461–478; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 14, 1887, s. 44–46 (pp. 478–482; translit.).

Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 14, 1887, s. 257–261 (pp. 483–490; translit.).

Nitranský zbytek staročeského passionálu, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 66, 1892, s. 305–307 (jen var. k PasN).

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 43–49 (ukázky; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husůvu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 523–535 (ukázky; transkr.).

[*Pasionál muzejní (Juhnův)*], Andrea Svobodová – Martin Stluka (eds.), Praha 2018 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PasMuZA>

[C]

PasMuZB Pasionál muzejní mladší.**Rukopisy:**

PasMuZB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III D 45, 205 ff., 1379.

PasM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 70, 2 ff. + 1 fol. neúplné, 2. polovina 14. století (z téhož rukopisu jako PasMuZB).

Z obsahu:

ff. 141v–145r: viz KARVÁCLB

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz KARVÁCLB

Musejní zbytky staročeského passionálu ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 57, 1883, s. 107–119 (PasMuZB, připojen úryvek latinské předlohy z rukopisu Národní knihovny České republiky, sign. VII F 24; translit.).

Nitranský zbytek staročeského passionálu, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 66, 1892, s. 305–307 (jen var. k PasN; translit.).

[C]

PasTep Pasionál tepelský.**Rukopis:**

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. Teplá MS b 23, 293 ff., konec 15. století.

Citace:
folio rukopisu

[F]

PAS'TISK *Pasionál tištěný starší.*

Starý tisk:

[Plzeň: Tiskař Arnoštových Statut, okolo 1487], 276 ff. Knihopis Inc007; GW M11554; ISTC ij00086500.

Citace:

folio tisku

Edice:

[*Pasionál, Knihy o životech svatých*], Andrea Svobodová – Pavlína Kuderová (eds.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PasTisk>

[F]

b) zlomky pasionálů

PASD Drkolenský zlomek *Pasionálu*.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Schlägl/Drkolná), 1 fol., 2. polovina 14. století.

Citace:

folio rukopisu a sloupec podle Paterovy edice

Edice:

Drkolenský zbytek staročeského passionálu ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 62, 1888, s. 101–105 (translit.).

[C]

PASH zlomky hlaholského *Pasionálu*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 D c 1/17a, 1 fol.; 1 D c 1/19, 1 fol., počátek 15. století (po 1415).

Citace:

folio rukopisu a sloupec podle Paterovy edice

Edice:

Nově nalezené zbytky staročeských passionálů ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 56, 1882, s. 514–527 (1 D c 1/17a, 1 D c 1/19; translit.).

Staročeský hlaholský pasionál, Ludmila Pacnerová (ed.), *Listy filologické* 99, 1976, s. 211–220 (zlomek 1 D c 1/17a; translit.).

Staročeský hlaholský zlomek *Pasionálu* sign. 1 D c 1/19 z Knihovny Národního muzea v Praze, Ludmila Pacnerová (ed.), *Listy filologické* 113, 1990, s. 293–302 (zlomek 1 D c 1/19; translit.).

[C]

PASK Kapitulní zlomek *Pasionálu* (starší).

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. zl. 1696/3, 1 fol. + 1 neúplné, polovina 14. století.

Citace:

folio rukopisu a sloupec podle Paterovy edice

Edice:

Nově nalezené zbytky staročeských pasionálů ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 56, 1882, s. 514–527 (translit.).

[C]

PASL Kapitulní zlomek *Pasionálu* (mladší).

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. zl. 1696/4, 1 proužek (zlomek legendy o sv. Petru), 2. polovina 14. století.

Citace:

folio rukopisu podle Paterovy edice

Edice:

Nově nalezené zbytky staročeských pasionálů ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 56, 1882, s. 514–527 (translit.).

[C]

PASM viz PASMUZB

PASN Nitranský zlomek *Pasionálu*.

Rukopis:

Nitra, Biskupská knihovna, 1 fol., 1389.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Nitranský zlomek staročeského passionálu, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 66, 1892, s. 305–307 (PASN, var. PASMUZA, PASMUZB, MODLLEG; translit.).

[C]

PASO Muzejní zlomek *Pasionálu*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 104, 1 fol., 3. čtvrtina 14. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

K staročeskému Passionálu, Vladimír Kyas (ed.), in: *Příspěvky k dějinám starší české literatury*, Rudolf Urbánek a kol. (eds.), Praha 1958, s. 143–150 (transkr.).

[C]

PDČ *Prameny dějin českých – Fontes rerum Bohemicarum*.

Citace:

díl a strana edice (pokud nejsou citovány jednotlivé památky)

Edice:

PDČ 1: *Životy svatých a některých jiných osob nábožných*, Josef Emler (ed.), Praha 1873 (lat., řec., csl. originály a jejich překlady).

PDČ 2: *Kosmův letopis český s pokračovateli*, Josef Emler (ed.), Václav Vladivoj Tomek (překl.), Praha 1874, 1875 (viz KOSMAS a KOSMASPOKR).

PDČ 3, část 1: *Rýmovaná kronika česká tak řečeného Dalimila a jiné skladby*, Josef Jireček (ed.), Praha 1878, s. 1–302 (viz DAL); část 2: *Život císaře Karla IV.*, Josef Emler (ed.), Praha 1882, s. 336–368 (latinsky), s. 369–417 (česky; viz KARŽIV).

PDČ 4: *Kronika zbraslavská a j. lat. kroniky*, Josef Emler (ed.), Praha 1884 (latinské texty).

PDČ 5, část 1: *Přibíka z Radenína, řečeného Pulka-vy, Kronika česká*, Josef Emler – Jan Gebauer (eds.), Praha 1893, s. 1–326 (viz PULK); část 2: *Kronika Vavřince z Březové*, Jaroslav Goll (ed.), Praha 1893, s. 329–541 (viz BŘEZKRON; latinská předloha i český překlad).

PDČ [7]: *Eneáše Sylvia Kronika česká*, Josef Emler (ed.), Praha [s. a.], s. 61–258 (viz SILVKRON; pa-

ralelně otištěn překlad Jana Húskey z roku 1487, Mikuláše Konáče z roku 1510 a latinská předloha).

PDČ 8: *Historické spisy Petra z Mladoňovic a jiné zprávy a paměti o M. Janovi Husovi a M. Jeronymovi z Prahy*, Václav Novotný (ed.), Praha 1932 (viz MLADHUS, AKTAKOST, POGGIO, MLADJER, HERHUS).

Pís píseň nebo sbírka (popř. edice) písní.

PÍSADM admontské zlomky dvou staročeských písní.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XX A 3, fol. 150v, 2. polovina 14. století.

Citace:

číslo zlomku podle Menčíkovy edice

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XIV. Dvě stč. duchovní písně v knihovně kláštera Admontského, XIV. stol., Ferdinand Menčík (ed.), *Listy filologické* 9, 1882, s. 147–149 (translit.).

[C]

PísBYDŽ píseň *Bydžovští ševci*, vzniklá brzy po 1417.

Rukopis:

Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, sign. I Q 466, ff. 28v–29r, 1. čtvrtina 15. století (viz VRAT).

Citace:

verš podle edice ve VÝBAKAD 2/1

Edice:

Untersuchungen über altböhmisches Vers- und Reimkunst, Julius Feifalik (ed.), *Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Klasse* 39, Wien, 1862, s. 291–294 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 293–295 (transkr.).

Mikuláš z Kozlí a jeho rukopis IQ 466, Libor Pavera – Martina Lechová (eds.), in: *Kapitoly z literárních dějin Slezska a severní Moravy*, Jiří Svoboda (ed.), Ostrava 2000, s. 15–61, 279–345 (edice na s. 37–40; translit., transkr.).

[E]

PísDOR píseň o sv. Dorotě; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

PísDORA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 30, ff. 178r–179r, 80. léta 14. století (viz MODLMIL).

PísDORB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III A 15, přední předešlý, přelom 14. a 15. století.

PísDORC – Vyšší Brod, Knihovna cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě, sign. 42, 162v–163v, 1410.

PísDORK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. C 34/2, fol. Ir–Iv, po 1425.

PísDORVÍT – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 84, ff. 89v–91r, poslední čtvrtina 14. století (viz VÍR).

Citace:

verš podle edice ve VÝBAKAD 1

Edice:

Legendový příběh sv. Doroty v literatuře české a staročeská píseň ku sv. Dorotě, Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 4, 1877, s. 216–224 (PísDORA, var. PísDORB, PísDORVÍT; translit., transkr.).

Legenda o sv. Dorotě, Pavel Josef Šafařík (ed.), *Časopis Českého museum* 22, 1848, č. 2, s. 261–266 (PísDORB; transkr.).

Z rukopisův kláštera Vyšňobrodského, Josef Jireček (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 570–571 (PísDORC; transkr.).

Svatovítský rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1886, s. 304–311 (PísDORVÍT; translit.).

Staročeská lyrika, Jan Vilíkovský (ed.), Praha 1940, s. 155–159 (PísDORVÍT; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 429–432 (PísDORA, varianty z dalších rukopisů; transkr.).

[C]

PísHOSP píseň *Hospodine, pomiluj ny*.

Rukopisy:

PísHOSPA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 30, fol. 96r, 80. léta 14. století (viz MODLMIL).

PísHOSPB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III D 17, fol. 15r, 1397.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 42–45 (PísHOSPA; translit.).

Nejstarší česká duchovní lyrika, Antonín Škarka (ed.), Praha 1949, s. 67 (PísHOSPA; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 108 (PísHOSPA, var. PísHOSPB; transkr.).

Hospodine, pomiluj ny, Jan Lehár (ed.), in: *Česká středověká lyrika*, s. 123 (PísHOSPA; transkr.).

[A]

PísHUSIT husitské písně.

Edice:

Husitské písně, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1952 (transkr.).

Citace:

strana edice

[E]

PísCHUD *Píseň veselé chudiny*; konec 14. století.

Rukopisy:

PísCHUDT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 7, ff. 153v–154r, 2. polovina 15. století.

PísCHUDV – Praha, Národní archiv, fond Archiv kolegiální kapituly vyšehradské, inv. č. 376 (dříve V Cc 7), ff. 5v–6r, 1460–1470 (viz KANCVYŠ).

Citace:

folio a verš podle edice ve VÝBAKAD 1

Edice:

Píseň veselé chudiny, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 78, 1904, s. 387–389 (PísCHUDV; translit.).

Staročeská lyrika, Jan Vilíkovský (ed.), Praha 1940, s. 82–85 (PísCHUDT; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 414–416 (PísCHUDV; transkr.).

Píseň veselé chudiny, Jan Lehár (ed.), in: *Česká středověká lyrika*, Praha 1990, s. 211–212 (PísCHUDT; transkr.).

[*Píseň veselé chudiny, rukopis T*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2022 (PísCHUDT; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PisChudT>

[*Píseň veselé chudiny, rukopis V*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2022 (PísCHUDV; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PisChudV>

[D]

PísLEP veršovaná skladba *Mistr Lepič*; počátek 15. století.

Rukopis:

PísLEPA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIV A 183, fol. 1v, počátek 15. století.

PísLEPB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. V F 2, zadní přídeští, 3. čtvrtina 15. století.

Citace:

verš podle Vilikovského edice

Edice:

Staročeský Spor duše s tělem, t. zv. první, Stanislav Petíra (ed.), *Sborník filologický* 9, 1931, s. 136–137 (PísLEPA, PísLEPB v poznámkách pod čarou; translit.).

Staročeská lyrika, Jan Vilikovský (ed.), Praha 1940, s. 139–140 (PísLEPA; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 426–427 (PísLEPA; transkr.).

Čechische mittelalterliche geistliche Lyrik, in: *Kleine-re Schriften* 2, Dmytro Čyževskýj (ed.), München 1972, s. 70 (PísLEPA; transkr.).

Mistr Lepič, Jan Lehár (ed.), in: *Česká středověká lyrika*, Praha 1990, s. 193 (PísLEPA; transkr.).

[*Mistr Lepič*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2015 (PísLEPB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PisLepB>

[D]

PísLIT písně zapsané v litoměřickém rukopise *Pulkavovy kroniky*.

Rukopis:

Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Litoměřice, sign. BIF 54, inv. č. 5078, ff. 124v–126r, 1466 (viz PULKLIT).

Obsah:

ff. 124v–125r: *Nota o panu Vilému Zajíci z Valdeka*,

ff. 125r–126r: *Od božieho těla*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XX. Básně připsané při Pulk. Lit. (t. j. při kronice Pulkavově, v rkp. Litoměřickém, napsaném 1466), Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 11, 1884, s. 302–308 (translit.).

[C]

PísLOBK písně připsané do lobkovického rukopisu *Pulkavovy kroniky*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII F 2, pp. 426–435, po 1426 (viz PULKLOBK).

Obsah:

pp. 426–427: *Řeč jinocha mladého a Řeč kmetě starého*,

pp. 428–430: *Pražská příhoda* (o převratu roku 1427),

pp. 430–431, 434: *Pravda*,

pp. 434–435: *Smrt*.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XIX: Básně připsané při Pulk. (t. j. při kronice Pulkavově, v rkp. Lobkovickém z 1. pol. XV, str. 426 sl.), Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 11, 1884, s. 292–302 (translit.).

Staročeská lyrika, Jan Vilikovský (ed.), Praha 1940, s. 97–105 (pp. 430–431, 434–435; transkr.).

[D, E]

PísOSTR *Slovo do světa stvoření*, tzv. *Ostrovská píseň*; 1260–1290.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 57/1, fol. 8v, konec 13. století.

Citace:

verš podle Paterovy nebo Škarkovy edice

Edice:

Píseň staročeská ze XIII. století: „Slovo do světa stvoření“, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 52, 1878, s. 289–294 (translit., transkr.).

Nejstarší česká duchovní lyrika, Antonín Škarka (ed.), Praha 1949, s. 70 (transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husůvu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 109 (transkr.).

Ostrovská píseň, Jan Lehár (ed.), in: *Česká středověká lyrika*, Praha 1990, s. 126 (transkr.).

Slovo do světa stvoření, Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PisOstr>

Ostrovské rukopisy, Josef Vintr (ed.), Olomouc 2014, s. 97–98, 105–106 (transkr.).

[A]

PísPRAVDA *Píseň o Pravdě*; konec 14. století.

Rukopisy:

PísPRAVDAJ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 7, p. 71, 20. léta 15. století (viz KANC-JIST).

PísPRAVDAM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 82/2, ff. 1v–2v, 1. polovina 15. století.

PísPRAVDAT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 16, fol. 97v, 2. polovina 15. století.

Citace:

verš podle Vilikovského edice nebo edice ve VÝB-AKAD 1

Edice:

Staročeská píseň o Pravdě, Karel Novák (ed.), Tábor 1888 (PísPRAVDAJ, PísPRAVDAM; translit.).

Staročeská lyrika, Jan Vilikovsky (ed.), Praha 1940, s. 106–110 (PísPRAVDAM; transkr.).

Dějiny husitského zpěvu 3, Zdeněk Nejedlý (ed.), Praha 1955, s. 434–439 (PísPRAVDAJ, var. PísPRAVDAM, PísPRAVDAT; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husůvu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 408–412 (PísPRAVDAM; transkr.).

[D]

PísROUD husitské písně z *Roudnického kodexu*.

Rukopis:

Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Sbirka rukopisů, inv. č. 1, pp. 337–369, 70. léta 15. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 309–312 (ukázky; transkr.).

[E]

PísSOUD píseň *O dni soudném*; polovina 15. století.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 59/3, zadní přídeští, polovina 15. století.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice

Edice:

Paběrky z rukopisů kapitulních. c) Píseň o hrůzách dne soudného, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 11, 1902, s. 308–309 (translit.).

[E]

PísSVATOKUP píseň *O kněžích svatokupcích*; počátek 15. století.

Rukopis:

Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 93, ff. 95v–97v, 2. polovina 15. století.

Citace:

verš podle Vilikovského edice nebo edice ve VÝB-AKAD 2/1

Edice:

Alttscheische Leiche, Lieder und Sprüche des XIV. und XV. Jahrhunderts, Julius Feifalik (ed.), *Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Classe* 39, Wien, 1862, s. 651–655 (translit.).

Husitské písně, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1952, s. 125–131 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 259–265 (transkr.).

[E]

PísŠTEMB píseň *O Štemberkovi*; 2. polovina 14. století.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 7, ff. 150r–151r, 2. polovina 15. století.

Citace:

verš podle Vilikovského edice

Edice:

Altöechische Leiche, Lieder und Sprüche des XIV. und XV. Jahrhunderts, Julius Feifalik (ed.), *Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Klasse* 39, Wien, 1862, s. 666–669 (translit.).

Staročeská lyrika, Jan Vilikovský (ed.), Praha 1940, s. 125–128 (transkr.).

[C]

PísVÁCL píseň *Svatý Václave*; 12. století.

Rukopis:

PísVÁCLF – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 30, fol. 96r, 80. léta 14. století (viz MODLMIL).

PísVÁCLK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. H 6/3, fol. 95v, 1372–1375.

PísVÁCLM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XII A 1, fol. 219r–219v, 1473.

Citace:

verš podle Škarkovy edice

Edice:

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 85–88 (PísVÁCLF, PísVÁCLK; translit.).

Rukopisy svatováclavské v Národní a universitní knihovně v Praze, Flora Kleinschnitzová (ed.), in: *Svatováclavský sborník* II/3, Praha 1937, s. 29 (PísVÁCLF; translit.).

Nejstarší česká duchovní lyrika, Antonín Šarka (ed.), Praha 1949, s. 68–69 (PísVÁCLF, PísVÁCLM; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 109 (PísVÁCLF; transkr.).

[A]

PísZÁV *Závišova píseň*; 2. polovina 14. století.

Rukopis:

PísZÁVM (Mnichovský zlomek) – München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 8348, fol. 132v (verše 1–23), 1441.

PísZÁVO – Olomouc, Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Sběrka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO.300, ff. 283v–284r, polovina 15. století.

PísZÁVT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 4, ff. 396v–397r, 2. polovina 15. století.

Citace:

verš podle Vilikovského edice

Edice:

Altöechische Leiche, Lieder und Sprüche des XIV. und XV. Jahrhunderts, Julius Feifalik (ed.), *Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Classe* 39, Wien, 1862, s. 676–680 (PísZÁVT; transkr.).

Zlomek Závišovy písně Mnichovský, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 109–113 (PísZÁVM; translit.).

Staročeská lyrika, Jan Vilikovský (ed.), Praha 1940, s. 54–57 (PísZÁVO, PísZÁVT; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 394–396 (PísZÁVT; transkr.).

[C]

PísŽÁK žakovská píseň *Naše sestra Jana*; přelom 14. a 15. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIV G 45, fol. 95r–95v, 1. čtvrtina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Česká středověká lyrika, Jan Lehár (ed.), Praha 1990, s. 254 (transkr.).

Poznámky k rozpustilé žakovské písni z přelomu 14. a 15. století, Petr Nejedlý (ed.), in: *Cesty slov*, Petr Nejedlý – Miloslava Vajdlová (eds.), Praha 2012, s. 162–176 (translit., transkr.).

[*Naše sestra Jana*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PisZak>

[D]

PLANKT *Plankt neboli Žalošćenie Matky božie u Veliký pátek*, staročeská veršovaná skladba; 2. polovina 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 30, ff. 167r–170v, 80. léta 14. století (viz MODLMIL).

Citace:

verš podle Truhlářovy edice

Edice:

Plankt nebo žalošćenie matky božie u Veliký pátek, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 65, 1891, s. 191–197 (translit.).

[C]

PODK *Podkoní a žák*, veršovaná satira; konec 14. století.

Rukopisy:

PODKM (Zebererův nebo Pinvičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 8, ff. 123v–127v, 1459–1463.

PODKU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 50, ff. 19r–28r, 1409.

Starý tisk:

PODKT – *Podkoní a žák*. [Plzeň: Mikuláš Bakalář, 1498], [10?] ff. (zachovány jen listy 2–8). Knihopis INC042; GW M34506; ISTC ip00837600.

Citace:

verš podle Hrabákovy edice

Edice:

Skládání o podkoní a žáku, Josef Jireček (ed.), *Zprávy o zasedání Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-filologická)* roč. 1877, s. 332–352 (PODKU, var. PODKM; translit.).

Podkoní a žák, Václav Ertl (ed.), Praha 1919 (PODKU; transkr.).

Staročeské satiry z Hradeckého rukopisu, Jan Viličkovský (ed.), Praha 1942, s. 60–74 (PODKU; transkr.).

Staročeské satiry Smilovy školy, Josef Hrabák (ed.), Praha 1951, s. 27–43 (PODKU; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 335–348 (PODKU; transkr.).

Staročeské satiry Hradeckého rukopisu a Smilovy školy, Josef Hrabák (ed.), Praha 1962, s. 115–129 (PODKU, var. PODKM; transkr.).

[*Podkoní a žák*], Jaroslava Pečirková (ed.), Praha 2012 (PODKU; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PodkU>

[D]

POENIT latinská veršovaná skladba *Peniteas cito peccator*, přičítaná neprávem Petru z Blois, s paralelním českým překladem nebo s českými glosami.

Rukopisy:

POENIT – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI E 7, ff. 114r–120r, 1416.

POENITGLOSA – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. H 10, ff. 258r–265r, 1416.

POENITGLOSB – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. M 127, ff. 12r–15v, 1378–1379.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XLVI. O pokání, František Černý (ed.), *Listy filologické* 21, 1894, s. 225–231 (POENIT; translit.).

Latinská předloha:

Petrus Blesensis, *Poemata*, V. *De poenitentia*, Patrologia Latina 207, 1153–1156.

[D]

POGGIO Poggio Bracciolini, *List Brunimu z Arezza o smrti Jeronýma Pražského*.

Rukopis:

POGGIOF – Freiberg, Andreas-Möller-Bibliothek des Geschwister-Scholl-Gymnasiums, sign. Cod. X 8° 40, ff. 132v–138v, 2. desetiletí 16. století.

Starý tisk:

POGGIOJ – [Dodatek jenský k Pasionálu. Praha: Tiskař Pražské bible, kolem 1495], ff. 3v–8r (utrakvistický přídavek ke Staročeskému pasionálu, srov. PasKal; dochováno v tzv. Jenském kodexu: Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 24, ff. 41v–46r). Knihopis INC020; GW M11555; ISTC ij0013800.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

O mučenicích českých knihy patery, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1917, s. 79–92 (POGGIOJ; transkr.).

Epištola převýmluvného muže Poggia Florentýnského, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 323–334 (POGGIOF, var. POGGIOJ; transkr.).

Hus a Jeronym v Kostnici, Milada Nedvěďová (ed.), Praha 1953, s. 195–202 (POGGIOJ; transkr.).

Latinská předloha:

Epištola převýmluvného muže Poggia Florentýnského, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 323–334.

[E]

POPpROžMB rožmberská popravčí kniha, obsahující zápisy z let 1389–1409 a 1420–1429.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Historica Třeboň, sign. 49, ff. 3r–46v, 1389–1409, 1420–1429.

Citace:

folio rukopisu a rok

Edice:

Popravčí kniha pánů z Rožmberka, František Mareš (ed.), Praha 1878 (transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 814–816 (ukázky; transkr.).

[R]

PORUČ Poručenství dvanácti patriarch (též Řeči dvanácti patriarchuov), překlad latinského apokryfu; konec 14. století.

Rukopisy:

PORUČK – Praha, NK, sign. XVII B 15, ff. 365r–382v, 1465.

PORUČM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III H 29, ff. 80r–207v, 1470.

PORUČV – Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, sign. IV Q 169, ff. 62v–93v, 1491.

Edice:

Proza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvěďová (eds.), Praha 1983, s. 349–405 (PORUČM; transkr.).

Citace:

folio rukopisu

Latinská předloha:

Anonymus, *Testamenta duodecim patriarcharum*, Patrologia Graeca 2, 1038–1150.

[D]

POST postila, sbírka kázání nebo náboženskovoedlavatelých výkladů (zpravidla na bibl. texty).

POSTGlosKAP české glosy v nedělní latinské postile.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. B 42, 263 ff., poslední třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Dvě studie o husitských postilách, František Michálek Bartoš (ed.), Praha 1955, s. 47 (shrnutí českého lexikálního materiálu; translit.).

[F]

POSTGlosMuz nedělní a sváteční latinsko-česká postila z doby předhusitské.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XIV E 5, 257 ff., počátek 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[D]

POSTAVY *Postavy a mravy lidské*, veršovaná skladba; počátek 15. století.

Rukopisy:

POSTAVYK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. G 21, ff. 198r–199r, polovina 15. století.

POSTAVYT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. C 6, ff. 118r–119r, počátek 15. století.

Citace:

verš podle Flajšhansovy edice

Edice:

Píseň starožitná o postavě a mravích lidských, František Palacký (ed.), *Časopis Společnosti vlastenského museum v Čechách* 1, 1827, s. 9–13 (POSTAVYT; transkr.).

Klasobraní po rukopisích, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 10, 1901, s. 599–603 (POSTAVYK; translit.).

[D]

PovOl *Povídky olomoucké*, sbírka 35 exemplů upravených podle latinských předloh.

Rukopisy:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 190, ff. 249r–280r, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 132–141 (ukázky; transkr.).

Olomoucké povídky. Příspěvek ke studiu vývoje staročeské zábavné prózy, Eduard Petrů (ed.), Praha 1957 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 330–334 (ukázky; transkr.).

[*Olomoucké povídky*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PovOl>

[D]

PRÁV právní sborník nebo památka.

PRÁVHOR *Právo královské horničie*, překlad *Ius regale montanorum* (asi z roku 1300); polovina 15. století.

Rukopisy:

PRÁVHORH – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII H 29, ff. 332r–431r, 1524.

PRÁVHORR – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 43, 60 ff., 1528.

PRÁVHORM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV C 21, 73 ff., 1478.

PRÁVHORR – Praha, Strahovská knihovna, sign. DE IV 24, ff. 109r–183r, 1460.

PRÁVHORT – Praha, Strahovská knihovna, sign. DD V 50, ff. 95r–159v, 1469.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Jus regale montanorum, Hermenegild Jireček (ed.), in: *Codex juris Bohemici* 1, Praha 1867, s. 265–435 (PRÁVHORR; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 428–436 (ukázky; transkr.).

Latinská předloha:

Jus regale montanorum, Hermenegild Jireček (ed.), in: *Codex juris Bohemici* 1, Praha 1867, s. 265–435.

Constitutiones Juris Metallici Wenceslai II., Adolf Zycha (ed.), *Das böhmische Bergrecht des Mittelalters* 2, Berlin 1900, s. 40–297.

[E]

PRÁVJIHL český překlad sbírky nálezů brněnsko-jihlavských od Jana z Gelnhausen, pořízený Víttem Tasovským z Lipoltic.

Rukopisy:

PRÁVJIHLA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 10, ff. 16r–188r, 1468.

PRÁVJIHLB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V E 41, ff. 128r–329r, 1490.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Vít Tasovský z Lipoltic: [*Český překlad sbírky nálezů brněnsko-jihlavských, rukopis A*], Martina Jambořová (ed.), Praha 2011 (PRÁVJIHLA; transkr.). Do-

stupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PravJihlA>

Vít Tasovský z Lipoltic: [*Český překlad sbírky nálezů brněnsko-jihlavských, rukopis B*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2012 (PRÁVJIHLB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PravJihlB>

[F]

PRÁVOPAV pozůstatky knih zemského práva opavského knížetství.

Citace:

díl a strana edice a rok

Edice:

Pozůstatky knih zemského práva knížetství opavského. Díl první, Knihy přední. Část první (1413–1484). Díl druhý, Desky zemské. Část první (1431–1536), Jan Kapras (ed.), Praha 1906, 1908 (translit.).

[R]

PRÁVOSVĚT osvětimské a zátorské soudní knihy z let 1440–1562.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Soudní knihy osvětimské a zátorské z r. 1440–1562, Rudolf Rauscher (ed.), Praha 1931 (transkr.).

[R]

PRÁVPRAŽ *Práva soběslavská a Práva staropražská*, soubor právních ustanovení Starého Města pražského, sestavený okolo 1440.

Rukopisy:

PRÁVPRAŽA – Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sběrka rukopisů, sign. 993/1, pp. 242–262, okolo 1490.

PRÁVPRAŽB – Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sběrka rukopisů, sign. 1865, ff. 297v–307r, 2. polovina 15. století.

PRÁVPRAŽM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II D 3, ff. 29r–36r, 2. polovina 40. let 15. století.

PRÁVPRAŽP – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 18, ff. 270v–286r, 2. polovina 15. století.

PRÁVPRAŽT – Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 7, ff. 38r–50v, 2. polovina 15. století.

PRÁVPRAŽV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 3454, ff. 140v–151r, 1447.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Die Sogenannten Sobieslaw'schen Rechte: ein Prager Stadtrechtsbuch aus dem 15. Jahrhundert, Rudolf Schranil (ed.), Mnichov – Lipsko 1916 (PRÁVPRAŽV, var. PRÁVPRAŽA, PRÁVPRAŽM, PRÁVPRAŽT aj.; translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 415–421 (ukázky PRÁVPRAŽV, var. PRÁVPRAŽB; transkr.).

[E]

PRÁVSAS distinkční knihy magdeburského (saskeho) práva, překlad z němčiny (*Sachsenspiegel*); polovina 15. století.

Rukopisy:

PRÁVSASA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 6, ff. 1r–215r, 2. polovina 15. století.

PRÁVSASB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II D 3, ff. 37r–220r, 2. polovina 40. let 15. století.

PRÁVSASC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 9, 172 ff., 2. polovina 15. století.

PRÁVSASD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 9, ff. 202r–402r, okolo 1448.

PRÁVSASE – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III E 46, ff. 1r–175v, 1455–1459.

PRÁVSASH (Horažďovický rukopis) – Klatovy, Státní okresní archiv, inv. č. 45, sign. AII2, 335 ff., 1495.

PRÁVSASJ (Jevíčský rukopis) – Svitavy, Státní okresní archiv se sídlem v Litomyšli, fond Archiv města Jevíčko, inv. č. 53, kn. č. 1, 555 ff., 1481–1482.

PRÁVSASP – Praha, Parlamentní knihovna, sign. D 4485, 406 ff., 1469–1470.

Edice:

Český Sachsenspiegel, Vincenc Prasek (ed.), *Časopis Moravského musea zemského* 11, 1911, s. 124–157; 12, 1912, s. 203–211 (ukázky PRÁVSASJ; transkr.).

České překlady Míšeňské právní knihy, Vladimír Spáčil – Libuše Spáčilová (eds.), Olomouc 2018 (PRÁVSASP, varianty z dalších dochovaných rukopisů; transkr.).

Citace:

folio rukopisu

Německá předloha:

Das Rechtsbuch nach Distinctionen nebst einem Eisenachischen Rechtsbuch, Friedrich Ortloff (ed.), Jena 1836.

[E]

PRÁVŠVÁB *Právo švábské* (též *norimberské* nebo *císařské*), překlad z němčiny (*Schwabenspiegel*); počátek 15. století.

Rukopisy:

PRÁVŠVÁBA – Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sbirka rukopisů, sign. 1864, ff. 73v–78r, 98v–148r, 1. třetina 15. století.

PRÁVŠVÁBB – Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sbirka rukopisů, sign. 1865, ff. 154r–209r, 271r–276r, 2. polovina 15. století.

PRÁVŠVÁBC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 9, ff. 1r–88v, okolo 1448.

PRÁVŠVÁBD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 18, ff. 175r–216v, 260v–264r, 2. polovina 15. století.

PRÁVŠVÁBE – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 28, ff. 5r–88r, 1518.

PRÁVŠVÁBF – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 23, ff. 80r–145v, 151v–156v, počátek 16. století.

PRÁVŠVÁBG – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 8, 167 ff., 3. čtvrtina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*Právní sborník Krameriův*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2013 (PRÁVŠVÁBC; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PravSvabC>

Německá předloha:

Der Schwabenspiegel, oder Schwäbisches Land- und Lehen-Rechtbuch, nach einer Handschrift vom Jahr 1287, Friedrich Leonard Anton von Baron Lassberg (ed.), Tübingen 1840.

[F]

PROFOUS Antonín Profous, *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny*.

Díl 1 (A–H), Praha 1947.

Díl 2 (Ch–L), Praha 1949.

Díl 3 (M–Ř), Praha 1951.

Díl 4 (S–Ž; od hesla *Všekarov* zpracoval Jan Svoboda), Praha 1957.

Díl 5 (Dodatky; zpracovali Jan Svoboda a Vladimír Šmilauer), Praha 1960.

Citace:

díl, strana a rok

PROK Prokop, písař Nového Města pražského (1390–1482).

PROKARS *Ars dictandi*, česko-latinská formulářová sbírka písaře Prokopa.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 6, ff. 154r–195r, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Prokopa, písaře novoměstského, česká „Ars dictandi“, František Mareš (ed.), Praha 1900 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Praha 1964, s. 524–530 (úryvek; transkr.).

[F]

PROKKRON *Nová kronika* (veršovaná) písaře Prokopa.

Rukopis:

Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 20, ff. 198r, 200v (dva zlomky, celkem 70 veršů), 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Altöechische Leiche, Lieder und Sprüche des XIV. und XV. Jahrhunderts, Julius Feifalik (ed.): *Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Classe* 39, Wien, 1862, s. 636–638 (translit.).

O volbě Jiřího z Poděbrad za krále českého 2. března 1458, Rudolf Urbánek (ed.), Praha 1958, s. 47–48 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 104–106 (transkr.).

[F]

PROKPRAX české glosy v *Příručce písařské praxe* (*Praxis cancellariae*) z roku 1452 písaře Prokopa.

Rukopisy:

PROKPRAXD – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XIX C 18, ff. 1r–119r, 123r–177v, 1456.

PROKPRAXK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. K 34, ff. 1r–84v (dříve 154r–236v), přelom 15. a 16. století.

PROKPRAXU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I F 16, ff. 17v–31r (zkrácený text), 1467–1468.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Prokopa, písaře Nového Města pražského „Praxis cancellariae“, František Mareš (ed.), Praha 1908 (výčet českých glos na s. 133–152; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 423–428 (ukázky; transkr.).

[F]

PROKOP zlomek mladší prozaické legendy o sv. Prokopovi, adaptace latinské předlohy *Vita s. Procopii maior*; konec 14. století.

Rukopis:

t. č. v soukromém vlastnictví rodiny Tarnowski (dříve Kraków, Biblioteka Jagiellońska Uniwersytetu Jagiellońskiego, sign. Przyb. 177/51, ff. 139r–140r, 20. léta 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Kazania niedzielne i świąteczne w języku łacińskim i czeskim z początku XVgo wieku, podług kodeksu biblioteki hr. Tarnowskich w Dzikowie, Władysław Wisłocki (ed.), *Rozprawy wydziału fi-*

lologicznego Akademii umiejętności w Krakowie 3, 1875, s. 308–314 (translit.).

Středověké legendy prokopské. Jejich historický rozbor a texty, Václav Chaloupecký – Bohumil Ryba (ed.), Praha 1953, s. 271–273 (transkr.).

[Kázání dzikovská na okruh de sanctis], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2016 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/KazDzikSct>

Latinská předloha:

Středověké legendy prokopské. Jejich historický rozbor a texty, Václav Chaloupecký – Bohumil Ryba (ed.), Praha 1953, s. 271–273.

[D]

PROLBIBL souborný překlad biblických prologů.

Rukopisy:

PROLBIBLK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 127, ff. 1r–34v, 1. čtvrtina 15. století.

PROLBIBLL – Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Litoměřice, sign. BIF 3.1, ff. 144r–173r, okolo 1414 (viz BIBL-LITŘEBL2).

Citace:

folio rukopisu a zkratka prologu

Edice:

Staročeské biblické předmluvy, Kateřina Voleková – Andrea Svobodová (eds.), Dolní Břežany 2019 (PROLBIBLL, var. PROLBIBLK a předmluvy z dalších biblí).

Latinská předloha:

viz odkazy v edici

[D]

PROR *Proroci rožmberští* (překlad biblických knih Is–Dn ve znění 1. redakce).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 33, 90. léta 14. století.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Staročeská Bible drážďanská a olomoucká, V/1, Vladimír Kyas – Jaroslava Pečirková a kol. (eds.), Praha 2009 (ukázky; translit.).

[*Proroci rožmberští*], Martin Stluka – Jaroslava Pečířková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Pror>

[C]

PŘÍBR Jan z Příbrami († 1448).

PŘÍBRTÁB Jan z Příbrami, *Život kněží táborských*.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 16, ff. 60r–83v, 1463.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Ktož jsou boží bojovníci, Josef Macek (ed.), Praha 1951, s. 262–309 (ukázky; transkr.).

Jan z Příbramě, *Život kněží táborských*, Jaroslav Boubín (ed.), Příbram 2000 (transkr.).

[E]

PŘÍBRZAM Jan z Příbrami, *Knížky o zamúceních velikých církve svaté*.

Rukopisy:

PŘÍBRZAMA – Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, sign. Quart. Slav. 40, ff. 1r–129v, 1519.

PŘÍBRZAMB – Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, sign. Quart. Slav. 38, ff. 1r–85r (2. část rukopisu PŘÍBRZAMA; viz též CHELČ PEŠŤ).

PŘÍBRZAMM – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 97, ff. 1r–199r, 1453.

PŘÍBRZAMP – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V E 8, ff. 134v–327r, 1490–1491.

Starý tisk:

PŘÍBRZAMT – *Počínají se kníhy o zarmútceních velikých církve svaté [...]*. Praha: Bartoloměj Netolický 1542, 128 ff. Knihopis K03482.

Citace:

folio rukopisu nebo starého tisku

[E]

PŘÍPJIR české přípisky v latinském antifonáři z kláštera sv. Jiří; poslední třetina 13. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VI G 15, ff. 137r, 143r, 145v, poslední třetina 13. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. VII. České přípisky v chorální knize kláštera Svatojiřského, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 6, 1879, s. 244–245 (translit.).

[*Svatojiřské přípisky*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PripJir>

[A]

PŘÍSL sbírka přísloví.

PŘÍSLFLAŠ sbírka přísloví připisovaná Smilu Flaškovi z Pardubic.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 4, ff. 42r–46v, 50. léta 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Pana Smila Flašky z Richtenburka sbírka přísloví českých, František Palacký (ed.), *Časopis Českého museum* 1, 1827, s. 62–70 (translit.).

[*Sbírka přísloví připisovaná Smilu Flaškovi z Pardubic*], Anna Zitová – Alena M. Černá (eds.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PrislFlas>

[D]

PŘÍSLKONR česká přísloví ve spisu *Tripartitum moralium* Konráda z Halberstadtu.

Rukopisy:

PŘÍSLKONRC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I C 37, ff. 1r–124v, přelom 14. a 15. století.

PŘÍSLKONRE – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. E 77, ff. 73r–226v, 1. polovina 15. století.

PŘÍSLKONRH – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III H 3, 221 ff., počátek 15. století.

PŘÍSLKONRO – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 82/1, 2, 94 + 179 ff., polovina 14. století

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Die älteste böhmische Sprichwörterammlung, Václav Flajšhans (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 28, 1906, s. 282–296; ve výtahu též *Časopis Musea Království českého* 80, 1906, s. 477–478 (PŘÍSLKONRC, dodatky z PŘÍSLKONRH; translit.).

Konrádova přísloví, Václav Flajšhans (ed.), *Český lid* 32, 1932, s. 117–124 (transkr.).

[C]

PŮH *Libri citationum et sententiarum seu Knihy pŭhonné a nálezové.*

Citace:

díl, strana a rok edice

Edice:

PŮH 1: Vincenc Brandl (ed.), Brno 1872: s. 1–102 (záznamy z let 1374–1398), s. 103–413 (záznamy z let 1405–1411).

PŮH 2: Vincenc Brandl (ed.), Brno 1873: s. 1–363 (pŭhony brněnské z let 1406–1415), s. 365–629 (pŭhony olomoucké z let 1412–1420).

PŮH 3: Vincenc Brandl (ed.), Brno 1878, 1880: s. 1–424 (pŭhony brněnské z let 1417–1448), s. 425–712 (pŭhony olomoucké z let 1437–1448).

PŮH 4: Vincenc Brandl (ed.), Brno 1881, 1882: s. 1–261 (pŭhony brněnské z let 1459–1466), s. 263–547 (pŭhony olomoucké z let 1463–1466).

PŮH 5: Vincenc Brandl (ed.), Brno 1882, 1892: s. 1–262 (pŭhony olomoucké z let 1475–1494); s. 263–506 (pŭhony a nálezky brněnské z let 1480–1494).

PŮH 6: Vincenc Brandl (ed.), Brno 1895: s. 1–342 (pŭhony olomoucké z let 1483–1493).

PŮH 7: Vincenc Brandl (ed.), Brno 1911: s. 1–281 (zápisy z let 1490–1503).

[R]

PULK Přibík Pulkava z Radenína, *Kronika králů českých*, česká adaptace latinské předlohy; 1375–1380.

Rukopisy:

PULKB – Brno, Moravská zemská knihovna, fond Knihovna kláštera augustiniánů – deponát, sign. A 29, 216 pp., 1407.

PULKK – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 2, ff. 1r–183v, 1525 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

PULKLIT – Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Litoměřice, sign. BIF 54, inv. č. 5078, ff. 1r–123v, 1466.

PULKLOBK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII F 2, pp. 1–425, 1426.

PULKM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 73/1–2, 2 ff. (zlomek), konec 14. století.

PULKN – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V B 24, ff. 1r–124r, 3. desetiletí 16. století.

PULKR – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond Benediktini Rajhrad, sign. H d 22 bis, inv. č. 3132, 192 pp. (96 ff.), počátek 15. století.

PULKS – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 116 (dříve inv. č. 114), pp. 1–457, 1434.

PULKV – Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, sign. M 1306, ff. 1r–188v, počátek 16. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Musejní zbytky staročeské Pulkavovy kroniky ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 510–518 (PULKM; translit.).

Kronika Pulkavova, Jan Gebauer (ed.), in: *Prameny dějin českých* 5, Praha 1893, s. 209–326 (PULKR, var. PULKLIT, PULKLOBK, PULKV; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 604–612 (ukázky PULKR; transkr.).

Přibík Pulkava z Radenína, *[Kronika králů českých]*, Dmitrij Timofejev (ed.), Praha 2021 (PULKLIT; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/PulkLit>

Latinská předloha:

Kronika Pulkavova, Josef Emler (ed.), in: *Prameny dějin českých* 5, Praha 1893, s. 1–207.

[C]

RADAOTC *Rada otce synovi*, veršovaná didaktická skladba.

Rukopisy:

RADAOTCK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 50, ff. 28v–39v, 1409.

RADAOTCM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 9, ff. 146r–156r, polovina 15. století (viz OPATMUZ).

RADAOTCP – zničen (dříve Sankt Petěrburg, Rosijskaja nacionalnaja biblioteka, sign. Lat Q I 18, ff. 84r–88v), 1404.

RADAOTCR – Nelahozeves, Roudnická lobkovická knihovna, sign. VI Fd 21, ff. 174v–179r (pp. 346–355), konec 14. století.

Citace:

verš podle Paterovy edice

Edice:

Böhmische Studien, Aleksander Brückner (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 14, 1892, s. 5–11 (ukázky RADAOTCP; translit.).

Rada otce synovi. Dle Petrohradského rukopisu z roku 1404, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 66, 1892, s. 395–415 (RADAOTCP, var. RADAOTCK, RADAOTCM, RADAOTCR; translit.).

Klasobraní po rukopisích. XXXV. Z rkp. Op.-Mus. (Opatovicko-Musejního, XV. stol., v knihovně Českého Musea, sign. 3. F. 18.). *Rada otce synovi*, František Frank (ed.), *Listy filologické* 19, 1892, s. 182–197 (RADAOTCM; translit.).

Dvě redakce staročeské Rady otce synovi, Josef Hrabák (ed.), in: *Studie ze starší české literatury*, Praha 1956, s. 169–181 (ukázky RADAOTCM, RADAOTCP; translit.).

Ezopovy bajky. Katonova dvojverší. Rada otce synovi, Eduard Petrů (ed.), Jana Kolářová (překl.), Brno 1999, s. 201–222 (RADAOTCK; transkr.).

[*Rada otce synovi, rukopis K*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2016 (RADAOTCK; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadaOtcK>

[*Rada otce synovi, rukopis M*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2018 (RADAOTCM; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadaOtcM>

[*Rada otce synovi, rukopis R*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2018 (RADAOTCR; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadaOtcR>

[D]

REG *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*.

Citace:

díl, příp. i svazek, strana a rok

Edice:

REG 1: roky 600–1253, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1855 (mnoho kusů nepravých nebo podezřelých).

REG 2: roky 1253–1310, Josef Emler (ed.), Praha 1882.

REG 3: roky 1311–1333, Josef Emler (ed.), Praha 1890.

REG 4: roky 1333–1346, Josef Emler (ed.), Praha 1892.

REG 5/1: roky 1346–1348, Blažena Rynešová – Jiří Spěváček (eds.), Praha 1958.

REG 5/2: roky 1348–1350, Jiří Spěváček (ed.), Praha 1960 (nedokončen).

REG 6/1: roky 1355–1356, Bedřich Mendl (ed.), Praha 1928.

REG 6/2: roky 1356–1357, Bedřich Mendl (ed.), Praha 1929.

REG 6/3: roky 1357–1358, Bedřich Mendl – Milena Linhartová (eds.), Praha 1954.

REG 7/1: roky 1358–1359, Bedřich Mendl – Milena Linhartová (eds.), Praha 1954.

REG 7/2: roky 1359–1360, Bedřich Mendl – Milena Linhartová (eds.), Praha 1955.

REG 7/3: roky 1360–1361, Bedřich Mendl – Milena Linhartová (eds.), Praha 1958.

REG 7/4: roky 1361–1362, Milena Linhartová – Bedřich Mendl (eds.), Praha 1961.

REG 7/5: roky 1362–1363, Milena Linhartová – Bedřich Mendl (eds.), Praha 1963 (nedokončen).

[R]

RITKLAR liturgie Božího hrobu na Velký pátek a slavnost Vzkříšení.

Rukopisy:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 249, ff. 332r–335r, 1421 (viz EvOl).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Evangeliař olomoucký, František Černý (ed.), Praha 1901, s. 277–280 (translit.).

[D]

ROK Jan Rokycana (* po 1390, † 1471)

ROKJAN Jan Rokycana, *Výklad na evangelium sv. Jana*.

Rukopisy:

ROKJANB – České Budějovice, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, fond Knihovna konventu františkánů v Bechyni, sign. 1BE 33, 334 ff., 1492.

ROKJANK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 109, ff. 1r–329v, přelom 15. a 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

M. Jan Rokycana, obránce pravdy a zákona božího, František Šimek (ed.), Praha 1949, s. 139–202 (ukázky; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 71–73 (ukázky; transkr.).

[F]

ROKLUK Jan Rokycana, *Výklad na evangelium sv. Lukáše*.

Rukopisy:

ROKLUKA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 21, 455 ff., poslední třetina 15. století.

ROKLUKB – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 11, 184 ff. (neúplný), okolo 1500.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

M. Jan Rokycana, obránce pravdy a zákona božího, František Šimek (ed.), Praha 1949, s. 99–138 (ukázky; transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 67–71 (ukázky; transkr.).

[F]

ROKMAKLEM Jan Rokycana, latinsko-česká (makarónská) postila.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IX A 1, 290 ff., 1469.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Latinská postila Rokycanova z r. 1468/9, František Šimek (ed.), *Listy filologické* 63, 1936, s. 125–129 (ukázky; transkr.).

[F]

ROKMAKMUZ Jan Rokycana, latinsko-česká (makarónská) postila.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 14, 409 ff., 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Neznámá sbírka kázání Rokycanových, František Šimek (ed.), *Sborník filologický* 11, 1936–1939, s. 1–73 (ukázky; transkr.).

[F]

ROKPOST Jan Rokycana, *Postila*.

Rukopisy:

a) starší redakce

ROKPOSTA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V E 2, ff. 1r–310r (neúplný), přelom 15. a 16. století.

ROKPOSTB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 117 (dříve inv. č. 115), pp. 1–641 (ff. 1r–324r), 1503.

ROKPOSTK – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XVII F 3, 446 ff., první třetina 16. století (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

b) mladší redakce

ROKPOSTC – Bratislava, Lyceálna knižnica, sign. 508, ff. 6r–366v, 1584.

ROKPOSTN – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V B 21, ff. 2r–441, 1611–1612.

ROKPOSTO – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V F 45, 275 ff., počátek 17. století.

ROKPOSTP – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 40, ff. 1r–435r, 1586.

ROKPOSTR – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 2, ff. 7r–284r, konec 16. století.

ROKPOSTS – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V F 2, ff. 1r–155v, 1654.

ROKPOSTT – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 12, 286 ff., 1659.

ROKPOSTU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 33, ff. 1r–302v, 1671.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Postila Jana Rokycany 1, 2, František Šimek (ed.), Praha 1928, 1929 (text sestaven z rukopisů **ROKPOSTA**, **ROKPOSTB**, **ROKPOSTC**, **ROKPOSTK**, **ROKPOSTP**, **ROKPOSTT**, uvedeny i var. z dalších rukopisů; transkr.).

[F]

ROKPRIJ *Traktát o přijímání krve*, české zpracování polemiky s Hilariem Litoměřickým a Václavem Křižanovským roku 1465, připisované Janu Rokycanovi.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I H 28, ff. 292r–296v, 307v–329v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Traktát mistra Jana Rokycany o přijímání krve, František Šimek (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1940, s. 1–56 (transkr.).

[F]

ROSTL rostlinář nebo soubor názvů rostlin, zpravidla latinsko-český.

ROSTLDRK latinsko-český botanický slovník.

Rukopis:

Schlägl (Drkolná), Stiftsbibliothek, sign. Cpl. 215, ff. 176v–180r, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

ROSTLKŘIŠŤBRN české glosy v latinském *Herbáři* Křišťana z Prachatic (1. redakce).

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 12 – Cerroniho sbírka, inv. č. II 87, pp. 6–54 (ff. 2v–26v), 1416.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Paběrky z Moravského zemského archivu, I. Herbář Křišťana z Prachatic, František Černý (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 9, 1900, s. 246–248 (translit.).

[E]

ROSTLKŘIŠŤKAP abecední latinsko-český slovník názvů rostlin, snad rejstřík k latinskému *Herbáři* Křišťana z Prachatic.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 167, ff. 167v–172r, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

ROSTLMNICH polsko-české glosy v latinsko-německém rostlináři *Artemisia*.

Rukopis:

München, Bayerische Staatsbibliothek, Clm 615, ff. 68v–71r, 2. polovina 14. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Česká lexikografie 15. století, Kateřina Voleková (ed.), Praha 2015, s. 42 (translit.).

[C]

ROSTLOL latinsko-český botanický slovníček.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Olomouc, Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Sběrka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO.448), fol. 2r, okolo 1300.

Citace:

strana podle Müllerovy nebo Flajšhansovy edice

Edice:

Nejstarší český slovník rostlinářský, Alois Müller (ed.), Časopis Musea Království českého 39, 1877, s. 390–393 (translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 126–127 (translit.).

[A]

ROSTLPELP latinsko-český abecední botanicko-lékařský slovník.

Rukopis:

Pelplin, Biblioteka Diecezjalna im. Biskupa Jana Bernarda Szlagi, sign. 196, ff. 10v–12v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu podle Brücknerovy edice

Edice:

Böhmische Studien. XII. Botanisch-medicinisches Glossar, Aleksander Brückner (ed.), Archiv für slavische Philologie 14, 1892, s. 29–45 (translit.).

[E]

ROSTLSTRAH latinsko-český abecední botanicko-lékařský slovník.

Rukopis:

Praha, Strahovská knihovna, sign. DC III 3, pp. 79–85, 2. polovina 15. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Strahovský rostlinář, Václav Flajšhans (ed.), Časopis Musea Království českého 91, 1917, s. 377–389 (translit.).

[Rostlinář strahovský], Alena M. Černá – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2012 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RostlStrah>

[E]

ROSTLUKA latinsko-český abecední botanický slovník.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI E 2, ff. 145r–147v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Rostlinář (= Rostl. B.), František Černý (ed.), Listy filologické 25, 1898, s. 197–200 (translit.).

[E]

ROSTLUKB latinsko-český abecední botanicko-lékařský slovník (jen hesla A–C).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. X E 14, ff. 107v–109v, 1424.

Citace:

folio rukopisu

[E]

ROSTLUKC české glosy v latinském Herbáři Křišťana z Prachatic (2. redakce).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I F 35, ff. 61r–92v (ff. 89v–92r: abecední rejstřík k Herbáři), před rokem 1431.

Citace:

folio rukopisu

[E]

ROSTLVÍD české glosy v latinském rukopise Etymologii Isidora ze Sevilly.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod 4831, ff. 2v–218r, 1402.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Glossy k Isidorovi, Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 1, Jičín 1880, s. 7–8 (translit.).

[E]

ROZBOR *Rozbor staročeské literatury, čítaný ve schůzkách Královské české společnosti nauk, sekci filologické.*

Díl 1 (r. 1840 a 1841), Praha 1842.

Díl 2 (r. 1843 a 1844), Praha 1845.

Citace:

díl a strana

ROZJ *Rozjímání*, čtyři náboženské výklady; přelom 14. a 15. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 9, ff. 150r–191r (fol. 152 chybí), 2. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[D]

ROZMLSMRT *Rozmlouvání člověka se Smrtí*, veršovaná skladba; 2. polovina 15. století.

Starý tisk:

[*Rozmlouvání smrti s člověkem a člověka se smrtí*]. [Litomyšl: Pavel Olivetský z Olivetu, 1507], 31 ff. Knihopis K02838, K02838a.

Citace:

verš podle edice Vrtel-Wierczyńskiego

Edice:

Staroczeski dialog moralizujący z początku wieku XIV-go. Rozmlouvání člověka se smrtí, Stefan Vrtel-Wierczyński (ed.), *Sborník filologický* 9, 1931, s. 17–66 (translit.).

Staročeské básně 14. a 15. století složené bezrozměrným veršem, Zdeňka Tichá (ed.), Praha 1969, s. 49–89 (transkr.).

[F]

ROZMLVÁCL *Rozmlouvání o Čechách roku 1424 čili Václav, Havel a Tábor*, protitáborská polemická veršovaná skladba.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Mnichovo Hradiště, Státní archiv, sign. 2477), ff. 194r–213v, konec 15. století.

Citace:

verš podle Svejkovského edice

Edice:

Veršované skladby doby husitské, František Svejkovský (ed.), Praha 1963, s. 116–150 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 391–396 (ukázky; transkr.).

[E]

ROŽMB *Kniha rožmberská*, příručka staročeského procesního práva z 1. poloviny 14. století.

Rukopisy:

ROŽMBA – Praha, Národní archiv, fond Desky dvorské, inv. č. 1, pp. 33–75 (od čl. 7), okolo 1360.

ROŽMBB – Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sbírka rukopisů, sign. 1864, ff. 21v–42v, 1. polovina 15. století.

ROŽMBC – Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sbírka rukopisů, sign. 1865, ff. 233r–254r, polovina 40. let 15. století.

ROŽMBD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II D 3, ff. 248r–272r, 2. polovina 40. let 15. století.

ROŽMBE – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 18, ff. 233v–248r, 2. polovina 15. století.

ROŽMBF – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 9, ff. 116r–135v, okolo 1448.

ROŽMBG – Brno, Moravská zemská knihovna, Knihovna kláštera augustiniánů – deponát, sign. A 26, ff. 29r–54v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Kniha starého pána z Rosenberka, František Palacký (ed.), in: *Archiv český* 1, Praha 1840, s. 447–484 (ROŽMBA; transkr.).

Kniha starého pána z Rožmberka, Josef Jireček (ed.), in: *Codex juris Bohemici* 2/2, Praha 1870, s. 68–98 (ROŽMBA; transkr.).

Kniha rožmberská, Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 7, 1880, s. 261–292 (ROŽMBA, doplňky z ROŽMBB; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 777–781 (ukázky ROŽMBA; transkr.).

[B]

RŮŽZAHHR *Růžová zahrada*, tzv. Větší, zlomky překlady německé epické básně *Der grosse Rosengarten*.

Rukopisy:

RŮŽZAHRA – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. zl. 1696/10, zbytky 4 listů, 2. polovina 14. století.

RŮŽZAHHRB – t. č. nezvěstný (dříve v Kapucínském klášteře v Brně), 1 zlomek, 1350–1370.

Citace:

verš podle Paterovy edice

Edice:

Staročeské zbytky Růžové zahrady ze XIV. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 55, 1881, s. 464–477 (RŮŽZAHRA, paralelně otištěny úryvky německé předlohy; translit.).

Klasobraní po rukopisích. XXL. Brněnský zlomek „Růžové zahrady“ (?), Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 13, 1886, s. 307–308 (RŮŽZAHHRB; translit.).

[C]

RYCHNSOUK *Práva rychnovských soukeníků*.

Rukopis:

Praha, Archiv Národního muzea, fond Sbírka A – Pergamenové listiny (1142–1893), sign. Perg-A167 (dříve A 142), 1 fol., 1378 (?).

Citace:

rok

Edice:

Práva rychnovských soukenníků 1378, Václav Hanka (ed.), *Časopis Musea Království českého* 34, 1860, s. 22–24 (translit.).

[R]

ŘÁDKOR *Řád korunování krále českého a královny*, ustanovený od Karla IV. a přeložený z latiny; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

ŘÁDKORA – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 619, ff. 38r–57v, 1396.

ŘÁDKORB – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 581, ff. 65r–92r, okolo 1500.

ŘÁDKORC – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. Ser. n. 2618, ff. 54v–77r, 1472.

ŘÁDKORD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V B 24, ff. 193r–204r, okolo 1525.

ŘÁDKORE – Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Litoměřice, sign. BIF 54, inv. č. 5078, ff. 202v–220r, 70. léta 15. století (viz PULKLIT).

ŘÁDKORH – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II C 2, ff. 616r–628r, 2. desetiletí 16. století.

ŘÁDKORT – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I A 1, ff. 402r–413r, polovina 16. století.

ŘÁDKORW – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 13758, ff. 525v–540r, polovina 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Spisové císaře Karla IV., Josef Emler (ed.), Praha 1878, s. 71–108 (ŘÁDKORA, var. ŘÁDKORB, ŘÁDKORC, ŘÁDKORE; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 787–790 (ukázky ŘÁDKORA; transkr.).

[*Korunovační řád Karla IV., rukopis A*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2011 (ŘÁDKORA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadKorA>

[*Řád korunování krále českého a královny, rukopis B*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2011 (ŘÁDKORB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadKorB>

[*Řád korunování krále českého a královny, rukopis E*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2013 (ŘÁDKORE; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadKorE>

Die alttschechischen Handschriften zur Krönungsordnung der böhmischen Könige, Ludwig Stuchlik (ed.), Kiel 2014 (ŘÁDKORA, var. ŘÁDKORB,

ŘÁDKORC, ŘÁDKORD, ŘÁDKORE; transkr., překlad do současné češtiny a němčiny).

Korunovační řád Karla IV., Martina Jamborová (ed.), Dolní Břežany 2019 (ŘÁDKORA, var. z dalších rukopisů; transkr.).

[*Korunovační řád Karla IV., rukopis C*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2021 (ŘÁDKORC; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadKorC>

[*Řád korunování krále českého a královny, rukopis D*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2021 (ŘÁDKORD; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadKorD>

[*Korunovační řád Karla IV., rukopis H*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2021 (ŘÁDKORH; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadKorH>

[*Korunovační řád Karla IV., rukopis T*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2021 (ŘÁDKORT; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadKorT>

[*Korunovační řád Karla IV., rukopis W*], Martina Jamborová (ed.), Praha 2021 (ŘÁDKORW; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/RadKorW>

Latinská předloha:

Český řád korunovační a jeho původ, Josef Cibulka (ed.), Praha 1934.

Korunovační řád českých králů, Jiří Kuthan a kol. (eds.), Praha 2009.

[C]

ŘÁDZEM *Řád práva zemského (Ordo iudicii terrae)*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

ŘÁDZEMA – Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sběrka rukopisů, sign. 1864, ff. 43r–57r, 2. desetiletí 15. století.

ŘÁDZEMB – Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sběrka rukopisů, sign. 1865, ff. 254r–271r, 2. polovina 15. století.

ŘÁDZEMC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II D 3, ff. 272r–292r, 2. polovina 40. let 15. století.

ŘÁDZEMD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 18, ff. 248r–260v, 2. polovina 15. století.

ŘÁDZEME – Brno, Moravská zemská knihovna, Knihovna kláštera augustiniánů – deponát, sign. A 26, ff. 54v–76r, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Archiv český čili staré písemné památky české i moravské 2, František Palacký (ed.), Praha 1842, s. 76–135 (ŘÁDZEMA; transkr.).

Codex juris Bohemici II/2, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1870, s. 198–255 (ŘÁDZEMA; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 781–786 (ukázky ŘÁDZEMA; transkr.).

Latinská předloha:

Archiv český čili staré písemné památky české i moravské 2, František Palacký (ed.), Praha 1842, s. 76–135.

Codex juris Bohemici II/2, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1870, s. 198–255.

[C]

SEBRKRON *Krátké sebrání z kronik českých k výstraze věrných Čechův*, agitační spis k volbě českého krále, pravděpodobně Albrechta II.; 1437–1438.

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 12 – Cerroniho sbírka, inv. č. II 108, ff. 1r–10r, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Krátké sebrání z kronik českých k výstraze věrných Čechův, Antonín Polák (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1904, č. 3, s. 1–31 (transkr.).

O volbě Jiřího z Poděbrad za krále českého, Jaroslav Kolár (ed.), Rudolf Urbánek (red.), Praha 1958, s. 29–41 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 136–140 (ukázky; transkr.).

[F]

SEDLÁČEK August Sedláček, Snůška starých jmen, jak se nazývaly v Čechách řeky, potoky, hory a lesy, *Rozpravy České akademie věd a umění (třída I)* 60, 1920.

Citace:

strana

SEKV sekvenciář, sbírka sekvencí (církevních textů zpívaných na základní melodii).

SEKVKAP latinský sekvenciář s latinsko-českým slovníčkem.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 59, ff. 2r–13v, konec 14. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 356–366 (jen český text; translit.).

[D]

SEKVOPAV latinský sekvenciář s českým mezirádkovým překladem.

Rukopis:

Opava, Knihovna Slezského zemského muzea, fond Slezská studijní knihovna, sign. RB 12, ff. 1r–228r, 1418.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XLVIII. České glossy k latinským hymnům napsaným l. 1418, Václav Hauer (ed.), *Listy filologické* 22, 1895, s. 140–153, 211–222, 434–443; 23, 1896, s. 100–118, 197–203, 265–274, 455–462 (latinský i český text; translit.).

[E]

SEKVUKA latinský sekvenciář s latinsko-českým slovníčkem.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IV D 19, ff. 1r–60r, 1381.

Citace:

folio rukopisu

[D]

SEKVUKB české glosy v latinském sekvenciáři.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. X G 18, ff. 80r–141v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

SEKVUKC české glosy v latinském sekvenciáři.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. X G 18, ff. 142r–208v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

SENCTNOST Seneka (= Martinus Braccarensis), latinský spis *Liber de quattuor virtutibus cardinalibus* (*Spis o čtyřech stěžejných ctnostech*) s komentářem a českým překladem; konec 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. X E 1, ff. 257r–313v, 1433.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Malý výbor ze staročeské literatury: podle rukopisův c. k. knihovny vysokých škol pražských XIV.–XVII. století posud z větší části netištěných, Ignác Jan Hanuš (ed.), Praha 1863, s. 79–86 (transkr.).

[D]

SENT latinsko-česká sbírka sentencí církevních otců; počátek 15. století.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 135, ff. 1r–56r, 1. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[D]

SILVKRON Eneáš Silvius Piccolomini, *Historia Bohemica*, český překlad Jana Húsky; 1487.

Rukopis:

Roma, Biblioteca Apostolica Vaticana, sign. Reg. Lat. 601, ff. 1r–110v, počátek 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Eneáš Sylvia Kronika česká, Josef Emler (ed.), in: *Prameny dějin českých* 7, 1906, s. 61–258 (transkr.).

Aeneas Silvius Piccolomini: *Historia Bohemica. Band 3, Die erste alttschechische Übersetzung (1487) des katholischen Priesters Jan Húska*, Jaroslav Kolár (ed.), Köln 2005 (transkr.).

Latinská předloha:

Eneáš Sylvia Kronika česká, Josef Emler (ed.), in: *Prameny dějin českých* 7, 1906, s. 61–258.

Aeneas Silvius Piccolomini: *Historia Bohemica. Band 1, Historisch-kritische Ausgabe des lateinischen Textes*, Joseph Hejnic (ed.), Köln 2005.

[F]

SLOV slovník nebo soubor slov uspořádaných slovníkovým způsobem (zpravidla latinsko-český).

SLOVANON latinsko-český abecední slovník zvaný *Anonymus*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII G 34, ff. 1r–7v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 181–182 (ukázky; translit.).

[E]

SLOVBOČ latinsko-český slovníček ze sbírky Antonína Bočka.

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 1, inv. č. 12307/3 čes, 1 fol., 2. čtvrtina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[latinsko-český slovníček Bočkův], Kateřina Voleková (ed.), Praha 2014 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/SlovBoc>

[E]

SLOVBOH latinsko-český slovník zvaný *Bohemář menší*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII G 29, ff. 21v–23r, třetí čtvrtina 14. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 179–181 (translit.).

Bohemář menší, Václav Flajšhans (ed.), *Listy filologické* 21, 1894, s. 365–372 (translit.).

[C]

SLOVCATH latinsko-německo-český slovník *Abstractum* zapsaný za latinským slovníkem *Catholicon*.

Rukopis:

Brno, Archiv města Brna, fond Sbírká rukopisů, č. 115, ff. 467r–474v, 1424.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 174–179 (ukázky, jen asi 200 slov; translit.).

Brněnský latinsko-německo-český slovník zapsaný za slovníkem *Catholicon*, Kateřina Voleková (ed.), *Listy filologické* 136, 2013, s. 59–123 (translit.).

Německá předloha:

Latinsko-německý slovník *Abstractum*, Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 18, ff. 221v–225r, 1. polovina 15. století.

[E]

SLOVDIEF české glosy v latinsko-německém slovníku *Ex quo*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 4, ff. 1r–406v, 1470.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mittelateinisch-hochdeutsch-böhmisches Wörterbuch nach einer Handschrift vom Jahre 1470, Lorenz Dieffenbach (ed.), Frankfurt am Main 1846 (ukázky; translit.).

[F]

SLOVFLJŠ latinsko-český věcný slovníček vložený do *Bohemáře* mistra Klareta (viz KLARBOHO).

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 59, ff. 25r–26r, konec 14. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Bohemář, Václav Flajšhans (ed.), *Listy filologické* 19, 1892, s. 381–391, 476–490 (edice na s. 389–391; translit.).

Poklaretovské slovníky ostráhomské XV. st., Bohumil Ryba (ed.), s. 452–456 (základ kritického aparátu plánované edice; nepublikováno, uloženo v oddělení vývoje jazyka ÚJČ).

[D]

SLOVHEILIG latinsko-český slovníček, výtah z Klaretova *Vokabuláře* a *Glosáře* (viz KLARGLOS, KLARVOK).

Rukopis:

Heiligenkreuz, Stiftsbibliothek, Nr. 334, ff. 73r–74v, počátek 16. století.

Citace:

folio rukopisu

[F]

SLOVHOL latinsko-německo-český abecední a věcný slovník Jana Holubáře sestavený pro Ladislava Pohrobka.

Rukopisy:

SLOVHOLA – Roma, Bibliotheca Apostolica Vaticana, sign. Cod. Pal. Lat. 1787, ff. 4r–65v, 1474.

SLOVHOLB – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 2945, ff. 1r–47r, 80. léta 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Slovník latinsko-německo-český pro Ladislava Pohrobka, krále českého, Isidor Theodor Zahradník (ed.), Praha 1904 (SLOVHOLA; translit.).

Imperator – Kaiser – Cyesars. Die dreisprachigen Vokabulare für Ladislaus Postumus und Maximilian I., Oskar Pausch (ed.), Wien 2004, s. 87–210 (SLOVHOLA, SLOVHOLB; translit.).

[F]

SLOVKAP latinsko-český věcný slovník.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. M 127, fol. 26r–26v, 1378.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Dva stč. slovníky, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník České akademie věd a umění* 37, 1928, s. 54–59 (translit.).

[C]

SLOVKLEM latinsko-český abecední slovník, zvaný *Klementinský*, složený z několika částí, mj. výtahu z Klaretova *Vokabuláře* a české adaptace latinsko-německých slovníků *Abbreviare* a *Abba*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 31, ff. 1r–91v, přelom 15. a 16. století.

Z obsahu:

ff. 1r–3v: viz KLARVOKK

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[latinsko-český slovník Klementinský], Kateřina Voleková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/SlovKlem>

Německá předloha:

Latinsko-německé slovníky *Abba* a *Abbreviare*, Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 18, ff. 182r–221v, 1. polovina 15. století.

[F]

SLOVLUC české glosy v latinském slovníku *Lucianus*.

Rukopisy:

SLOVLUCB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III B 16, ff. 205r–287r, 1412.

SLOVLUC C – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. X C 11, ff. 1r–71r, 15. století.

SLOVLUCD – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 98, ff. 1r–150r, 1416.

SLOVLUC E – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. V E 18, ff. 1r–63r, 1410.

SLOVLUC M – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XII D 1, ff. 1r–251v, 15. století.

SLOVLUC N – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI D 6, ff. 1v–122r, 1427–1452.

SLOVLUC O – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XIII C 14, ff. 132r–227r, 15. století.

SLOVLUC P – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XIII C 16, ff. 2r–169r, 1414.

SLOVLUC R – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. III A 14, ff. 1r–62v, 1385–1400.

SLOVLUC S – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. X F 24, ff. 1r–65r, 1386–1408.

SLOVLUC T – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IX E 1, ff. 200r–221r, 1. polovina 15. století.

SLOVLUC U – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, sign. G 10, inv. č. 304 (dříve inv. č. 339), ff. 53r–104r, 1409.

SLOVLUC X – Olomouc, Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Sbírka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO.416, ff. 2r–71v, počátek 15. století.

SLOVLUC Y – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. C 45, ff. 194r–216v, po 1407.

SLOVLUC Z – München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 12034, ff. 1r–139v, 1404.

Citace:

folio rukopisu podle Rybovy edice

Edice:

Středolatinský slovník „Lucianus“ a jeho české úpravy, Bohumil Ryba (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1944, č. 3 (SLOVLUCB, SLOVLUC C, SLOVLUCD, SLOVLUC E, SLOVLUC M, SLOVLUC N, SLOVLUC O, SLOVLUC P, SLOVLUC R, SLOVLUC S, SLOVLUC Y; translit.).

Česká lexikografie 15. století, Kateřina Voleková (ed.), Praha, 2015, s. 57–61 (SLOVLUC T, SLOVLUC U, SLOVLUC X, SLOVLUC Z; transkr.).

[D]

SLOVMUZ latinsko-český abecední slovník.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. VIII G 13, ff. 290r–293v, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Dva stč. slovníky, Václav Flajšhans (ed.), *Věstník České akademie věd a umění* 37, 1928, s. 54–59 (translit.).

[E]

SLOVNOM latinsko-český věcný slovník zvaný *Nomenclator*.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI E 4, ff. 62v–71r, 1. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 157–174 (translit.).

[D]

SLOVOL viz GLOSBRIT.

SLOVOPAV latinsko-český slovníček.

Rukopis:

Opava, Knihovna Slezského zemského muzea, fond Slezská studijní knihovna, sign. RB 3, ff. 103v–104v, 15. století.

Citace:

folio rukopisu

[E]

SLOVOSTŘR latinsko-český abecední slovník.

Rukopis:

Esztergom (Ostřihom), Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár, sign. Ms. II 8, ff. 1r–13v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

K rukopisným latinsko-českým slovníkům ostřihomským, Bohumil Ryba (ed.), *Listy filologické* 75, 1951, s. 89–123 (jen var. k KLARGLOSM; translit.). *Poklaretovské slovníky ostřihomské XV. st.*, Bohumil Ryba (ed.), s. 207–309 (nepublikováno, uloženo v oddělení vývoje jazyka ÚJČ; translit.).

[E]

SLOVOSTŘS latinsko-český abecední slovník, česká adaptace latinsko-německých slovníků *Abbreviare* a *Abba*.

Rukopis:

Esztergom (Ostřihom), Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár, sign. Ms. II 8, pp. 58–63, 66–152, 2. polovina 15. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Poklaretovské slovníky ostřihomské XV. st., Bohumil Ryba (ed.), s. 2–309 (nepublikováno, uloženo v oddělení vývoje jazyka ÚJČ; translit.).

[latinsko-české slovníky z rukopisu ostřihomského], Kateřina Voleková (ed.), Praha 2012 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/SlovOstrS>

Německá předloha:

Latinsko-německé slovníky *Abba* a *Abbreviare*, Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 18, ff. 182r–221v, 1. polovina 15. století.

[E]

SLOVROH latinský slovník Jana z Garlandie, tzv. *Cornutus* (*Roháč*), s meziřádkovým českým překladem.

Rukopisy:

SLOVROHA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI C 1, ff. 180v–185v, 1478.

SLOVROHB – Olomouc, Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Sbírka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO.300, ff. 305r–309r, polovina 15. století.

SLOVROHC – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 59, ff. 87r–91v, konec 14. století.

SLOVROHD – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII G 29a, ff. 107r–121v, konec 14. století – počátek 15. století.

SLOVROHE – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. N 17, ff. 78v–82r, 3. čtvrtina 14. století.

Citace:

folio rukopisu

[C, D]

SLOVROK latinsko-český slovníček připisovaný Janu Rokycanovi.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4272, ff. 80r–95r, 1. polovina 16. století.

Citace:

folio rukopisu

[F]

SLOVSYN české glosy v latinsko-německém slovníku *Synonima apotecariorum*.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 5154, ff. 56r–80r, 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Synonyma rostlin, Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 1, Jičín 1880, s. 6–7 (ukázky; transkr.).

[D]

SLOVTŘEB latinsko-český slovník.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. A 7, ff. 267v–274v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Slovník Třeboňský, Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 1, Jičín 1880, s. 11–15 (uspořádáno abecedně; transkr.).

[F]

SLOVUKA latinsko-český věcný slovníček.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. VIII E 28, fol. 44r, přelom 14. a 15. století.

Citace:

jen zkratka

Edice:

[*latinsko-český slovníček, rukopis NK VIII E 28*], Kateřina Voleková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/SlovUKA>

[D]

SLOVUKB latinsko-český slovníček hlavních hříchů.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI D 9, ff. 75r–76r, 1. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*latinsko-český slovníček smrtelných hříchů, rukopis NK XI D 9*], Kateřina Voleková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/SlovUKB>

[E]

SLOVUKC latinsko-český slovníček sloves.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IX E 1, ff. 220r–221r, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*latinsko-český slovníček, rukopis NK XI E 1*], Kateřina Voleková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/SlovUKC>

[E]

SLOVUKD latinsko-český soupis hříšníků, kteří nemohou přistupovat k přijímání.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IX B 9, přední předsádka, 15. století.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Malý výbor ze staročeské literatury: podle rukopisův c. k. knihovny vysokých škol pražských XIV.–XVII. století posud z větší části netištěných, Ignác Jan Hanuš (ed.), Praha 1863, s. 39–40 (transkr.).

[F]

SLOVUKE latinsko-český slovníček abstrakt.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. IV A 7, přední předsádka, přelom 14. a 15. století.

Citace:

jen zkratka

Edice:

K staročeským slovníkům, Václav Flajšhans (ed.), *Časopis Musea Království českého* 96, 1922, s. 100–101 (translit.).

[D]

SLOVVELEŠ *Slovník Velešínův*, latinsko-český abecední slovník.

Rukopis:

Olomouc, Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Sběrka rukopisů Metropolitní kapituly Olomouc, sign. CO.362, ff. 103r–131r (dříve 86r–114r), 1458.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 105–154 (podle přepisu Cerroniho, uloženého t. č. v Sankt Petěrburgu; translit.).

[E]

SLOVVID dva latinsko-české slovníky jmen rostlin.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4557, ff. 218r–220r, 2. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Bylinář, Ferdinand Menčík (ed.), in: *Rozmanitosti. Příspěvky k dějinám starší české literatury* 1, Jičín 1880, s. 8–10 (neúplné; transkr.).

[E]

SLOVVÍT latinsko-český věcný slovníček.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 84, ff. 91r–95v, konec 14. století (viz VÍT).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Svatovítský rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1886, s. 312–322 (translit.).

[C]

SLOVVODŇ latinsko-české slovníky ve *Vodňanském kodexu*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 2, ff. 35r–75r, okolo 1410 (viz VODŇ).

Obsah:

ff. 35r–46r: latinsko-český botanicko-lékařský slovník,

ff. 46v–52v: zlomek latinsko-českého věcného slovníku,

ff. 53r–75r: latinsko-český abecední slovník.

Citace:

folio rukopisu

[D]

SLOVVOKLEM latinsko-český abecední slovníček.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I D 32, ff. 175r–176r, 1394–1398.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Anonymus a Vokabulář, Václav Flajšhans (ed.), *Listy filologické* 65, 1938, s. 33–46 (translit.).

[D]

SLOVVOKMUZ excerpta z Klaretova slovníku *Bohemář* (viz KLARBOH).

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XIV B 13), zadní přidešti, okolo 1400.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Zbírka nejdávnějších slovníků latinsko-českých, Václav Hanka (ed.), Praha 1833, s. 183–184 (translit.).

[D]

SLOVWIES *Wiesenberský slovník*, latinsko-český slovník, spojení nomenklátoru a alfabetaře.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Brno, Archiv města Brna, fond knihovny A. B. Mitrovského), 11 ff., počátek 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Slovník Wiesenberský, František Černý (ed.), *Časopis Matice moravské* 35, 1911, s. 401–430 (translit.).

[D]

SLOVZDÍK *Zdíkův slovník*, latinsko-český slovníček.

Rukopis:

München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 14310, ff. 93r–95r, 1424.

Citace:

strana edice

Edice:

Několik bohemik Mnichovských. IV. Vokabulář Zdíkův z r. 1424, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 269–270 (ukázky; translit.).

[E]

SOLF pekelný román *Solfernus* (též *Život Adamův*), adaptace neznámé latinské předlohy; okolo 1400.

Rukopisy:

SOLFA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 29, ff. 67r–154r, 80. léta 15. století.

SOLFB – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 26, 214 ff., 2. polovina 15. století.

SOLFC – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV E 6, ff. 1r–164v, 2. polovina 15. století (svázáno spolu s **BELE**, každá část má samostatné číslování).

SOLFD – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I F 32, ff. 1r–115v, 1470.

SOLFE – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 11, 1 fol. + 3 zlomky, 1. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*Solfernus*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2014 (**SOLFA**; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Solfa>

[D]

SOUKUPPŘÍSP Jan Soukup, *Příspěvky a výklady ke slovníku českému. Zvláštní otisk výroční zprávy c. k. vyšší reálky v Rakovníku*, abecedně uspořádaná sbírka excerpt z různých památek.

Části:

1. část: 1913–16.
2. část: 1914.
3. část: 1915.

Citace:

část, strana, příp. i rok

[R]

SPOR *Spor duše s tělem* (tzv. *První*), veršovaná skladba z poloviny 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 18, ff. 81r–88v, přelom 14. a 15. století (viz **HODKLEM**).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Spor duše s tělem: o nebezpečném času smrti, Stanislav Petíra (ed.), Roman Jakobson (předml.), Praha 1927 (translit.).

Staročeský *Spor duše s tělem*, t. zv. první, Stanislav Petíra (ed.), *Sborník filologický* 9, 1931, s. 134–159 (translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 217–228 (transkr.).

Spor duše s tělem; O nebezpečném času smrti, Jitka Pelikánová a kol. (eds.), Praha 2002 (transkr.).

[C]

SSL excerpta získaná opisem z lexikálního archivu *Slovníku středověké latiny v českých zemích* Kabinetu pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR (česká slova zejména z latinských textů glosovaných nebo makarónských).

Citace:

zkratka; v závorce připojena ještě originální zkratka stanovená pro **SSL**, příp. i rok

SVÁR *Svár vody s vínem*, veršovaná satira; konec 14. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 9, ff. 198v–205v, polovina 15. století (viz **OPATMUZ**).

Citace:

verš podle Hrabákovy edice

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XXXV. Z rkp. Op.-Mus. (Opatovicko-Musejního, XV. stol., v knihovně Českého Musea, sign. 3. F. 18.). *Svár vody s vínem*,

František Frank (ed.), *Listy filologické* 19, 1892, s. 268–280 (translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 349–353 (transkr.).

Staročeské satiry Hradeckého rukopisu a Smilovy školy, Josef Hrabák (ed.), Praha 1962, s. 131–145 (transkr.).

[*Svár vody s vínem*], Jaroslava Pečirková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Svar>

[D]

SVĚDBYDŽ *Kniha svědomí města Nového Bydžova.*

Edice:

Kniha svědomí města Nového Bydžova z let 1311–1470 s výsadami a akty o výkupu svobody, Jan Kapras (ed.), Nový Bydžov 1907 (translit., české zápisy transkr.).

Citace:

strana rukopisu a rok

[R]

SVOBODA Jan Svoboda, *Staročeská osobní jména a naše příjmení*, Praha 1964.

Citace:

strana a rok

SYNOD prameny k pražským a táborským synodám z let 1441–1444.

Edice:

Prameny k synodám strany pražské a táborské (vznik husitské konfese) v letech 1441–1444, Zdeněk Nejedlý (ed.), Praha 1900 (transkr.).

Citace:

strana edice

[E]

ŠTĚPMUZ *Kniehy o štěpování.*

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV D 68, 58 pp., 1447.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 580–582 (ukázky; transkr.).

Německá předloha:

Gottfrieds Pelzbuch. Studien zur Reichweite und Dauer der Wirkung des mittelhochdeutschen Fachschrifttums, Gerhard Eis (ed.), Brno – München – Wien, 1944.

[D]

ŠTILF povídka o Štilfrídovi; konec 14. století.

Rukopisy:

ŠTILFB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 800 (dříve inv. č. 879), ff. 9r–13r, přelom 15. a 16. století.

ŠTILFN – Náchod, Okresní muzeum, sign. RKPS 153, pp. 188–203, 1487.

ŠTILFU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI B 4, ff. 197v–203r, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Kronika o Štilfrídovi, František Xaver Prusík (ed.), *Krok* 8, 1894, s. 7–15, 41–49 (ŠTILFN; pokus o rekonstrukci veršované podoby).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 554–561 (ŠTILFB; transkr.).

Proza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvědová (eds.), Praha 1983, s. 149–161 (ŠTILFU; transkr.).

[*povídka o Štilfrídovi*], Alena M. Černá (ed.), Praha 2011 (ŠTILFU; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/StilfU>

[D]

ŠTÍT Tomáš Štítný ze Štítného (asi 1333 – 1404).

ŠTÍTALŽB Tomáš Štítný ze Štítného, *Život svatě Alžběty Durynské*, volné zpracování latinské legendy Dietricha z Apoldy.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 28, ff. 450r–495r, poslední třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Tomáš Štítný ze Štítného: *Život svaté Alžběty*, Jaroslav Kolár (ed.), Praha – Litomyšl 2006 (transkr.).

[D]

ŠTÍTBARL Tomáš Štítný ze Štítného, *Barlaam a Josafat*, volný překlad a úprava duchovního románu podle latinské předlohy Jana z Damašku.

a) starší, širší verze

Rukopisy:

ŠTÍTBARLB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 805 (dříve inv. č. 884), 214 pp. (neúplný), 1. polovina 15. století.

ŠTÍTBARLK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 6, ff. 174r–233v, 1470.

ŠTÍTBARLO – Praha, Strahovská knihovna, sign. DB II 3, ff. 296r–334v, brzy po 1508.

Starý tisk:

ŠTÍTBARLT – *Kniha nábožná, jenž slove Barlaam* [...]. Plzeň: Mikuláš Bakalář, 1504, 208 ff. Kniho-
pis K00954.

b) mladší, stručnější verze

Rukopisy:

ŠTÍTBARLF – Křivoklát, Hradní knihovna, sign. I c 28, ff. 19r–159v, polovina 15. století.

ŠTÍTBARLS – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG IV 28, ff. 85r–214r, konec 15. století.

ŠTÍTBARLU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XI D 3, ff. 71r–164v, 1469.

Citace:

strana nebo folio rukopisu nebo starého tisku

Edice:

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 180–187 (ukázky ŠTÍTBARLK; transkr.).

Barlaam a Josafat. Přel. Tomáš ze Štítného, František Šimek (ed.), Praha 1946 (ŠTÍTBARLB, var. ŠTÍTBARLK, ŠTÍTBARLO, ŠTÍTBARLT; transkr.).

Tomáš ze Štítného: *Knížky o hře šachové a jiné*, František Šimek (ed.), Praha 1956, s. 221–348 (ŠTÍTBARLU, var. ŠTÍTBARLS; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 726–728 (ukázka ŠTÍTBARLB; transkr.).

Latinská předloha:

Ioannis Damasceni, *Historiae Barlaam et Iosaphat*, Peter Quentel, Köln am Rhein 1546.

Barlaam et Iosaphat, versión vulgata latina. Con la traducción castellana de Juan de Arce Solorceno (1608), Óscar de la Cruz Palma (ed.), Madrid 2001.

[D]

ŠTÍTBES Tomáš Štítný ze Štítného, *Řeči besední*, náboženskovzdělávatelné výklady o základech křesťanské věrouky ve formě rozmluv dětí s otcem.

Rukopis:

Bautzen, Stadtbibliothek Bautzen, sign. 2° 56, pp. 1–229 (ff. 1r–115r), 70. léta 15. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Řeči besední Tomáše ze Štítného, František Xaver Stejskal (ed.), Brno 1901 (transkr.).

Tomáš ze Štítného: *Řeči besední*. Milada Nedvědová (ed.), Praha 1992 (transkr.).

[D]

ŠTÍTBOJ Tomáš Štítný ze Štítného, *O bojování hříechův s šlechtynostmi*, překlad traktátu Ambrosia Autperta *De conflictu vitiorum et virtutum*, neprávem připisovaného Augustinovi.

Rukopis:

ŠTÍTBOJB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 507 (dříve inv. č. 555), ff. 97r–120r, okolo 1400.

ŠTÍTBOJJEZ – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 18, ff. 255r–272v, 1463.

ŠTÍTBOJMUZ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 5, ff. 110r–116r, 1450.

ŠTÍTBOJSÁZ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 6, ff. 193r–200v, 1465.

ŠTÍTBOJV – Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 4522, ff. 173v–175r (jen začátek), okolo 1436.

ŠTÍTBOJVYŠ – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 9, ff. 1r–14v, 1396 (viz ŠTÍTVYŠ).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Tómy ze Štítného Knihy naučení křesťanského, Antonín Jaroslav Vrtátka (ed.), Praha 1873, s. 228–242 (ŠTÍTBOJMuz; transkr.).

Tomáš ze Štítného: *Sborník Vyšehradský I. Text*, František Ryšánek (ed.), Praha 1960, s. 82–123 (ŠTÍTBOJVyš), 397–408 (ŠTÍTBOJB), 408–410 (ŠTÍTBOJV; převážně translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 685–688 (ŠTÍTBOJVyš, ff. 1r, 13r–13v; transkr.).

Latinská předloha:

Tomáš ze Štítného: *Sborník Vyšehradský I. Text*, František Ryšánek (ed.), Praha 1960, s. 82–123.

[D]

ŠTÍTBRIG Tomáš Štítný ze Štítného, *Zjevení sv. Brigity*, volné zpracování vybraných částí z latinské předlohy *Revelationes sanctae Brigittae*.

a) první, obsáhlejší verze

Rukopisy:

ŠTÍTBRIGC – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 21, 95 ff., polovina 15. století.

ŠTÍTBRIGO – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 190, ff. 1r–140v, 1482.

b) druhá, kratší verze

Rukopisy:

ŠTÍTBRIGF – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 1, 166 ff., 1453.

ŠTÍTBRIGM – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. IV B 15, ff. 156v–240r, 1526.

ŠTÍTBRIGP – Sankt Petěrburg, Rosijskaja nacionalnaja biblioteka, sign. Češ. F v I 1, 95 ff., 1419.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zjevení sv. Brigity v literatuře české, Josef Hanuš (ed.), *Listy filologické* 13, 1886, s. 141–157, 210–232, 426–434 (ukázky ŠTÍTBRIGF; translit.).

Próza z doby Karla IV., Jan Vilíkovský (ed.), Praha 1938, s. 86–93 (ukázky ŠTÍTBRIGF, ŠTÍTBRIGO; transkr.).

Počátky staročeské mystiky, Jan Menšík (ed.), Praha 1948, s. 80–87 (ukázky ŠTÍTBRIGF; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 713–715 (ukázky ŠTÍTBRIGP; transkr.).

Vidění svaté Brigity Švédské v překladu Tomáše ze Štítného, Pavlína Rychterová (ed.), Praha 2009 (kritická edice obou verzí; transkr.).

Latinská předloha:

Sancta Birgitta. Revelaciones, Hans Aili – Birger Bergh – Lennart Hollman – Ann-Mari Jönsson – Carl-Gustaf Undhagen (eds.), Stockholm 1956–2002.

[D]

ŠTÍTJEZ *Jezuitský štítnenský sborník*, opis 3. redakce souboru náboženskovo-vzdělávacích výkladů.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 18, 390 ff., 1463.

Obsah:

ff. 3r–42v: *O třech staviech: panenském, vdovském a manželském*,

ff. 42v–59r: *O hospodářovi, hospodyně a čeledi*,

ff. 59r–97v: *O devíti staviech*,

ff. 97v–110v: *O třech staviech onoho světa*,

ff. 110v–151r: *O hříšiech*,

ff. 151r–176r: *O čtveru zlém*,

ff. 176r–228r: *O ctnostech*,

ff. 228r–255r: *O sedmi šlechtynostech*,

ff. 255r–272v: viz ŠTÍTBOJJEZ,

ff. 272v–290v: *O sedmi dařiech ducha svatého*,

ff. 290v–306r: *O připravení srdce*,

ff. 306r–320r: *O sedmi chodbách*,

ff. 320r–332r: *O osmeru blahoslavenství*,

ff. 332r–351v: *O desateru a dvanácti radách*,

ff. 351v–392v: *O sedmeře kostelní svátosti*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 720–724 (ff. 69r–71r, 123v–124v, 297r; transkr.).

[D]

ŠTÍT KLEM *Klementinský štítenský sborník* (1. redakce souboru náboženskovzdělávatelných výkladů).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 6, 159 ff., 1376.

Obsah:

ff. 1r–3v: věnování mistru Vojtěchovi Raňkú; kalendář s českým cisiojanem (neúplný, viz CísŠ),
ff. 4r–6v: dvě předmluvy (1. dětem, 2. čtenářům vůbec),
ff. 7r–27v: *O ctnostech*,
ff. 27v–35v: *Výklad na Otčenáš*,
ff. 35v–53r: *O třech stáviech: panenském, vdovském a manželském*,
ff. 53r–64v: *O hospodárovi, hospodyni a čeledi*,
ff. 64v–98r: *O devieti staviech*,
ff. 98r–113v: *Ostnec*,
ff. 113v–158v: *O sedmeře kostelní svátosti* (obsahuje *Knížky o smrti mládence bujného*, srov. též KRUML),
fol. 158v: doslov (*Dokonanie*).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz CísŠ

Tomáše ze Štítného *Knížky šestery o obecných věcech křesťanských*, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1852 (ŠTÍT KLEM, doplňky a emendace z ŠTÍT MUZ, ŠTÍT SÁZ a ŠTÍT VÁVRA; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 688–698 (ff. 83r–89r; transkr.).

Tomáš Štítný ze Štítného: *[štítenský sborník klementinský]*, Andrea Svobodová (ed.), Praha 2012 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/StitKlem>

[D]

ŠTÍT MUZ *Muzejní štítenský sborník*, opis 3. redakce souboru náboženskovzdělávatelných výkladů.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 5, 166 ff., 1450.

Obsah:

fol. 1r–1v: předmluva,
ff. 1v–24v: *O třech stáviech: panenském, vdovském a manželském*,
ff. 24v–32v: *O hospodárovi, hospodyni a čeledi*,
ff. 32v–48r: *O devieti staviech*,
ff. 48r–53r: *O třech stáviech onoho světa*,
ff. 53r–69r: *O hříšiech*,
ff. 69r–79r: *O čtveru zlém*,
ff. 79r–100r: *O ctnostech*,
ff. 100r–110r: *O sedmi šlechtnostech*,
ff. 110r–116r: viz ŠTÍT BOJ MUZ,
ff. 116r–123v: *O sedmi daříech ducha svatého*,
ff. 123v–129v: *O připravení srdce*,
ff. 129v–135r: *O sedmi chodbách*,
ff. 135r–139v: *O osmeru blahoslavenství*,
ff. 139v–147r: *O desateru a dvanácti radách*,
ff. 147r–163v: *O sedmeře kostelní svátosti*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Tómy ze Štítného Knihy naučení křesťanského, Antonín Jaroslav Vrtátka (ed.), Praha 1873 (transkr.)
Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 720–726 (ukázky; transkr.).

[D]

ŠTÍT OPAT *Opatovický štítenský sborník*, výběr z 3. redakce souboru náboženskovzdělávatelných výkladů, pořízený pro dceru Anežku, 4. redakce.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 7, 423 pp. (212 ff.), 3. čtvrtina 15. století.

Obsah:

pp. 1–50: *O hříšiech*,
pp. 50–80: *O čtveru zlém*,
pp. 80–119, 138–150: *O ctnostech*,
pp. 119–138: *O sedmi šlechtnostech*,
pp. 150–174: *O desateru a dvanácti radách*,
pp. 174–188: *O osmeru blahoslavenství*,
pp. 188–211: *O sedmi daříech ducha svatého*,
pp. 211–234: *Ještě o múdrosti*,
pp. 234–292: *O sedmeře kostelní svátosti*,

pp. 292–307: *O třech staviech onoho světa*,
 pp. 307–318: *O devieti staviech* (neúplné),
 pp. 318–361: *O třech staviech: panenském, vdovském a manželském*,
 pp. 361–374: *O hospodárovi, hospodyni a čeledi*,
 pp. 374–395: *Dobré kniežky Rikhardovy o stavu člověka vnitřního* (Richardus, *De interiori homine*),
 pp. 395–423: *Výklad na knihy Moudrosti*.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 720–724 (pp. 318–322; transkr.).

[D]

ŠTÍTPAŘ Tomáše ze Štítného *Řeči besední* v úpravě Petra Chelčického.

Rukopis:

Paris, Bibliothèque Nationale de France, sign. Fonds slave 29, ff. 1r–125r, 2. polovina 15. století.

Obsah:

ff. 1r–80r: *Řeči besední*,

ff. 80r–125r: *O sedmi hříších hlavních*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Výpisky z pařížského rukopisu spisů Štítného a Chelčického, Jurij Semjonovič Annenkov (ed.), *Časopis Musea Království českého* 59, 1885, s. 394–402 (ukázky; transkr.).

[D]

ŠTÍTSAZ Sázavský štítenský sborník, opis částečně 1. a 3. redakce souboru náboženskovzdělávatelných výkladů.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 6, 284 ff., 1465.

Obsah:

ff. 1r–3r: dvě předmluvy,

ff. 3v–21r: *O ctnostech* (podle znění ŠTÍTKLEM – 1. redakce),

ff. 21r–28r: *Výklad na Otčenáš*,

ff. 28r–47v: *O třech staviech: panenském, vdovském a manželském*,

ff. 47v–59r: *O hospodárovi, hospodyni a čeledi*,

ff. 59r–96r: *O devieti staviech*,

ff. 96r–114v: *Ostnec*,

ff. 114v–120v: *O třech staviech onoho světa*,

ff. 120v–142r: *O hříšiech*,

ff. 142r–154v: *O čtveru zlém*,

ff. 154v–181v: *O ctnostech*,

ff. 181v–193r: *O sedmi šlechetnostech*,

ff. 193r–200v: viz ŠTÍTBOJSÁZ,

ff. 200v–208r: *O sedmi dařiech ducha svatého*,

ff. 208r–214r: *O připravení srdce*,

ff. 214r–219v: *O sedmi chodbách*,

ff. 219v–224r: *O osmeru blahoslavenství*,

ff. 224r–230r: *O desateru* (*O dvanácti radách chybí*),

ff. 230r–253r: *O sedmeře kostelní svátosti* (částečně podle ŠTÍTKLEM – 1. redakce),

ff. 253r–282r: *O sedmeře kostelní svátosti* (podle ŠTÍTKLEM – 1. redakce).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Tomáše ze Štítného Knížky šestery o obecných věcech křesťanských, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1852, s. 90–96 (ff. 42v–47v; transkr.).

[D]

ŠTÍTSTRAH Strahovské zlomky štítenské, zlomky Štítného knížek *O desateru božím*, *O šlechetnostech* a Štítného překladu latinského Pelagiova listu Demetriadě.

Rukopis:

Praha, Strahovská knihovna, sign. DG IV 65 a, b, 16 + 16 pp., polovina 15. století.

Citace:

strana rukopisu (podle edice)

Edice:

Strahovské zlomky štítenské. List Pelagiův Demetriadě v překladu Tomáše ze Štítného, František Ryšánek (ed.), in: *Sborník Filosofické fakulty University Komenského v Bratislavě* 7, 1930 (translit.).

Latinská předloha:

Strahovské zlomky štitenské. List Pelagiův Demetriade v překladu Tomáše ze Štítného, František Ryšánek (ed.), *Sborník Filosofické fakulty University Komenského v Bratislavě* 7, 1930.

[D]

ŠTÍT SVÁT Tomáš Štítný ze Štítného, *Řeči nedělní a sváteční*, z původních dvou svazků dochován neúplně jen jeden, obsahující výklady na neděle a svátky od adventu do Velikonoc včetně.

Rukopisy:

ŠTÍT SVÁTA – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 15, 254 ff. (ff. 146v–147r viz LEGUMUČŠTÍTK; na ff. 194r–194v, 196v–199v vložen pozdní neštítenský traktát proti přijímání podobojí), počátek 15. století.

ŠTÍT SVÁT B – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG III 13, 478 pp. (pp. 285–286 viz LEGUMUČŠTÍT S), 1500 (?).

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Tomáše ze Štítného *Řeči nedělní a sváteční*, Josef Straka (ed.), Praha 1929 (ŠTÍT SVÁTA; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 707–713 (ŠTÍT SVÁTA, ff. 17r–20r; transkr.).

Tomáš Štítný ze Štítného: [Řeči nedělní a sváteční, rukopis A], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2011 (ŠTÍT SVÁTA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/StitSvatA>

Tomáš Štítný ze Štítného: [Řeči nedělní a sváteční, rukopis B], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2012 (ŠTÍT SVÁT B; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/StitSvatB>

[D]

ŠTÍT ŠACH Tomáš Štítný ze Štítného, *Knížky o hře šachové*, zpracování latinského alegorického traktátu *Libellus de moribus hominum et de officiis nobilium super ludo scaccorum* od Jacoba de Cessolis.

Rukopis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, sign. Cod. 5293, ff. 290r–313r, okolo 1400.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Knížky o hře šachové, Ferdinand Menčík (ed.), *Listy filologické* 29, 1902, s. 255–267, 397–403, 475–492 (translit.).

Tomáš ze Štítného, *Knížky o hře šachové a jiné*, František Šimek (ed.), Praha 1956, s. 349–405 (transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 716–720 (ff. 310v–313v; transkr.).

[D]

ŠTÍT VÁVRA Vávrův (též Jindřichohradecký) štítenský sborník, 2. redakce souboru náboženskovzdělávacích výkladů.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII D 31, 168 ff., 1492.

Obsah:

ff. 1r–2r: předmluva,

ff. 2v–22r: *O ctnostech* (podle ŠTÍTKLEM),

ff. 23v–31v: *Výklad na Otčenáš*,

ff. 31v–38v: *Výklad na Zdrávas*,

ff. 38v–59v: *O třech stavech: panenském, vdovském a manželském*,

ff. 60r–72v: *O hospodářovi, hospodyně a čeledi*,

ff. 72v–105v: *O devíti stavech*,

ff. 105v–120r: *Ostnec*,

ff. 120r–162r: *O sedmeře kostelní svátosti*,

ff. 162r–168r: *O třech stavech onoho světa*.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Tomáše ze Štítného *Knížky šestery*, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1852, s. 287–298, 307–312 (ff. 31v–38v, 158v–162r; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 701–706 (ff. 1r–2v; transkr.).

[D]

ŠTÍT VYŠ Vyšehradský štítenský sborník.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII F 9, 116 ff., 1396.

Obsah:

ff. 1r–14v: viz ŠTÍTBOJ VYŠ,

ff. 14v–109r: David z Augspurgu, *O sedmi duchovního stavu vstupních* (*De septem processibus religiosorum*).

ff. 109v–116v: Hugo ze Svatého Viktora, *O korábu Noemově* (*De arca Noe morali*).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husůvu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 685–688 (ff. 68v–69v; transkr.).

Tomáš ze Štítného: *Sborník Vyšehradský*, František Ryšánek – Jiří Daňhelka (eds.), Praha 1960–1969 (translit.).

Latinská předloha:

Tomáš ze Štítného: *Sborník Vyšehradský*, František Ryšánek – Jiří Daňhelka (eds.), Praha 1960–1969.

[D]

TABOFF *Officium circa tabulas terrae*, soubor latinsko-českých právních předpisů týkajících se půhonů; 1. polovina 15. století.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Rukopisy Třeboň, sign. B 3, ff. 257r–266v, 1. polovina 16. století.

Citace:

strana edice

Edice:

Codex juris Bohemici 2/2, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1870, s. 256–283 (latinský i český text; transkr.).

[E]

TÁBZL *Táborské zlomky*, alegorická veršovaná skladba o chudobě.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 72, 2 ff., 2. polovina 14. století.

Citace:

zlomek a verš podle Vrtátkovy edice

Edice:

Zlomky Táborské, Antonín Jaroslav Vrtátka (ed.), *Časopis Musea Království českého* 48, 1874, s. 110–124 (translit., transkr.).

[D]

TAND *Tandariáš a Floribella*, epická veršovaná skladba zpracovaná podle předlohy německého básníka Pleiera *Tandarois und Flordibell*; polovina 14. století.

Rukopis:

TANDBAW – Warszawa, Biblioteka narodowa, sign. Rps 12594 II, ff. 150v–175v, 1472 (viz BAW).

TANDP (Zebererův nebo Pinvičkův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, II F 8, ff. 160v–186v, 1463.

TANDS – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, G 10, inv. č. 510 (dříve inv. č. 558), ff. 203r–242r, 1483.

Citace:

verš podle Lorišovy edice

Edice:

Sborník hraběte Baworowského, Jan Loriš (ed.), Praha 1903, s. 301–352 (TANDBAW, var. TANDP, TANDS; translit.).

Der alttöcheische Tandariuſ: Nach den 3 überlieferten Handschriften, Ulrich Bamborschke (ed.), Wiesbaden 1982 (kritická edice; transkr.).

[*Tandariáš a Floribella*], Andrea Svobodová (ed.), Praha 2011 (TANDBAW; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/TandBaw>

Německá předloha:

Tandareis und Flordibell, ein höfischer Roman von dem Pleiaere, Ferdinand Khull (ed.), Graz 1885.

[C]

TEIGEMÍST Josef Teige, *Základy starého místopisu pražského (1437–1620)*. Oddíl I. *Staré Město pražské* 1, 2, Praha 1910, 1915 (výňatky z archivních a jiných pramenů; transkr.).

Citace:

díl, strana a rok

[R]

TKADL *Tkadleček aneb Rozmlouvání mezi žalobníkem a Neštěstím*, alegorická prozaická skladba volně zpracovaná podle německé skladby Jana ze Žatce *Ackermann aus Böhmen*; počátek 15. století.

Rukopisy:

TKADLA – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG III 7, ff. 224r–268v (dříve 1r–45v), polovina 15. století.

TKADLB – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG IV 68, ff. 2r–117r (dříve 1r–116r), 2. polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Tkadleček, Hynek Hrubý – František Šimek (eds.), Praha 1923 (TKADLA, doplněn podle novodobého opisu TKADLB; translit.).

Tkadleček. Hádka milence s Neštěstím, které ho připravilo o jeho milenku, František Šimek (ed.), Praha 1940, 1974 (TKADLB; transkr.).

Tkadleček, Jan Vilikovský (ed.), in: *Próza z doby Karla IV.*, Praha 1948, s. 219–240 (ukázky TKADLB; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 568–579 (ukázky TKADLA; transkr.).

[*Tkadleček*], Pavlína Kuderová (ed.), Praha 2012 (TKADLB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/TkadLB>

Německá předloha:

Der Ackermann aus Boehmen, Johann Knieschek (ed.), Lipsko 1877.

Der Ackermann aus Böhmen, Louis Leonor Hammerich – Günther Jungbluth (eds.), København 1951.

Johannes von Tepl: *Der Ackermann*, Willy Krogmann (ed.), Wiesbaden 1954.

[D]

Tob samostatná povídka o Tobiášovi.

Rukopisy:

a) starší překlad z 50. let 14. století, přejatý do 1. redakce biblického překladu

TobB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 412 (dříve inv. č. 461), pp. 303–317, 1471.

TobKAP – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. H 12, ff. 84r–95v, 2. polovina 15. století (viz PAS-KAP).

TobKLEM – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 10, ff. 139v–155r, 1485.

TobMUZ – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II H 29, pp. 3–30, 1420–1450.

b) mladší překlad 3. redakce z doby okolo 1410

TobK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. O 35, ff. 222r–230v, počátek 16. století.

TobU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 9, ff. 135r–149v, 2. polovina 15. století.

Citace:

folio nebo strana rukopisu, příp. biblické místo

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XLII. Knihy Jeronymovy a Tobiášovy (= Jeron. a Tob.), František Černý (ed.), *Listy filologické* 21, 1894, s. 110–112 (ukázky TobU; translit.).

Paběrky z moravského zemského archivu, František Černý (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 9, 1900, s. 627–629 (TobB; translit.).

[*Povídka o Tobiášovi, rukopis B*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2011 (TobB; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/TobB>

[*Povídka o Tobiášovi, rukopis U*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2011 (TobU; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/TobU>

[*Povídka o Tobiášovi, rukopis TobKap*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2019 (TobKAP; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/TobKap>

[*Povídka o Tobiášovi, rukopis TobKlem*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2019 (TobKLEM; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/TobKlem>

[C, E]

TOMEKDEC Václav Vladivoj Tomek, *Registra decimarum papalium čili Registra desátků papežských z dieceze pražské (1352–1405)*, Praha 1873 (translit.).

Citace:

strana edice a rok

[R]

TOMEKDĚJ Václav Vladivoj Tomek, *Dějepis města Prahy 1–12*, Praha 1855–1901.

Citace:

díl a strana

[R]

TOMEKMÍST Václav Vladivoj Tomek, *Základy starého místopisu pražského (1437–1620)*. Oddíl 1–5 (a Dodatky), Praha 1866–1875.

TOMEKMÍST 1: *Staré Město pražské*,

TOMEKMÍST 2: *Nové Město pražské*,

TOMEKMÍST 3: *Malá Strana*,

TOMEKMÍST 4: *Hrad Pražský a Hradčany*,

TOMEKMÍST 5: *Vyšehrad. Dodatky*,

Rejstřík jmen osobních.

Citace:

oddíl (Dodatky jako TOMEKMÍST D), strana a rok

[R]

TOMEKŘEM seznam řemeslníků v *Trojánské kronice* (viz TROJ) a srovnání se stavem pražských řemesel okolo 1400 v přednášce Václava Vladivoje Tomka, *Sitzungsberichte der Königlichen Böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften in Prag* 1869, s. 69–78.

Citace:

jen zkratka

[D]

TovHÁD Ctibor Tovačovský z Cimburka, *Hádání Pravdy a Lži o kněžské zboží a panování jich*; 1467.

Starý tisk:

Kníha urozeného pána, pana Stibora u Cimburka a z Tovačova [...]. Praha: Jan Severin, 1539. Knihopis K01711.

Citace:

folio starého tisku

Edice:

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 351–368 (ukázky; transkr.).

Tovačovský z Cimburka, Ctibor: *Hádání Pravdy a Lži o kněžské zboží a panování jich*, Tereza Hejdová (ed.), Praha 2020 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/TovHad>

[F]

TOVAČ *Kníha Tovačovská aneb Paměť obyčejů, řádů, zvyklostí starodávných a řízení práva zemského v Markrabství moravském*, 1481–1490.

Rukopisy:

TOVAČA – Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M I 170, 108 ff. (neúplný), počátek 16. století.

TOVAČB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 163 (dříve inv. č. 172), ff. 2r–64v, 96r–151r, 1511.

TOVAČC – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 12 – Cerroniho sbírka, inv. č. II 102, 258 pp. (neúplný), 1528.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Kníha Tovačovská, aneb, Pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova zemského hejtmana markrabství Moravského sepsání obyčejů, řádů, zvyklostí starodávných a práv markrabství Moravského, Karel Josef Demuth (ed.), Brno 1858 (TOVAČB; transkr.).

Kníha Tovačovská, aneb, Pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova paměť obyčejů, řádů, zvyklostí starodávných a řízení práva zemského v Mar. Mor., Vincenc Brandl (ed.), Brno 1868 (TOVAČA, var. z četných dalších rukopisů; transkr.).

[F]

TRIST *Tristram a Izalda*, veršovaný román, přeložený a upravený podle německých skladeb Eilhartha von Oberge, Gottfrieda Strassburského a Heinricha z Freiberga; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

TRISTB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 510 (dříve inv. č. 558), ff. 1r–197v, 1483.

TRISTS – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG III 7, ff. 169v–220r (dříve 53v–104r), 1449.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Tristram, veliký rek. Báseň hrdinská XIII. věku, Václav Hanka (ed.), Praha 1820 (TRISTS, doplňky z TRISTB; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 383–388 (ukázky TRISTS; transkr.).

Das altčechische Tristan-Epos. Teil II, Texte, Ulrich Bamborschke (ed.), Wiesbaden 1968 (kritická edice; transkr.).

Německá předloha:

Das altčechische Tristan-Epos. Teil II, Texte, Ulrich Bamborschke (ed.), Wiesbaden 1968.

[C]

TROJ *Kronika trojanská*, volný překlad latinské předlohy Guidona de Columnis *Historia destructionis Troiae*; konec 14. století.

Rukopisy:

TROJA – Auckland, Auckland Central Library, sign. Med. MS G.111, 243 ff., 3. třetina 15. století.

TROJK – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 6, ff. 78r–172v, 1469.

TROJL – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XXIII D 1, ff. 4r–188v, 1442.

TROJN – Náchod, Okresní muzeum, sign. RKPS 153, pp. 1–187 (neúplný), 1487.

TROJO (Osecký rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I E 18, 134 ff., 1468.

TROJS – Praha, Strahovská knihovna, sign. DG III 7, ff. 1r–116r (neúplný), 1437.

Starý tisk:

TROJTA – Guido de Columna, *Trojanská kronika*. [Plzeň: Tiskař Arnoštových Statut, okolo 1485–1486], 195 ff. Knihopis INC004; GW 7247; ISTC ic00775300.

TROJTB – Guido de Columna, *Trojanská kronika*. Praha: [Tiskař Žaltáře], 1488 [správně 1487], 240 ff. Knihopis INC012; GW 7248; ISTC ic00775400.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 188–199 (ukázky TROJK; transkr.).

Kronika Trojanská, Jiří Daňhelka (ed.), Praha 1951 (TROJK; transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 561–568 (ukázky TROJK; transkr.).

[*Kronika trojanská*], Pavlína Kuderová (ed.), Praha 2012 (TROJK; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/TrojK>

Latinská předloha:

Guido de Columnis: *Historia destructionis Troiae*, Nathaniel Edward Griffin (ed.), Cambridge 1936.

[D]

TÚL marginální překlady úryvků latinského *Toulce sv. Bonaventury* (Pseudo-Bonaventura, *Pharetara*, polovina 13. století; konec 13. století.

Rukopis:

München, Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 22274, konec 13. století (české glosy na ff. 6r, 12v, 24r–24v, 25v, 28v, 30v, 31r, 33r, 56r, 72r, 85v, 91r, 92v).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Dvě staročeské památky ze XIII věku v Mnichově. a) Staročeské šípy z Toulce sv. Bonaventury, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 53, 1879, s. 573–580 (translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 117–120 (translit.).

Latinská předloha:

Dvě staročeské památky ze XIII věku v Mnichově. a) Staročeské šípy z Toulce sv. Bonaventury, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 53, 1879, s. 573–580.

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 119.

[A]

ÚČTY účty nebo účetní kniha.

ÚČTYKARLŠT účty hradu Karlštejna z let 1423–1434.

Edice:

ÚČTYKARLŠTL – *Raciones silvarum arcis Carlstein de annis 1428–1431*, Theofil Lukavský (ed.), Praha 1911 (translit.).

ÚČTYKARLŠTP – *Účty hradu Karlštejna z let 1423–1434*, Josef Pelikán (ed.), Praha 1948 (translit.).

Citace:

strana edice a rok

[R]

ÚČTYROTŠT Zlomky účetní knihy purkrabí rotštyňského z let 1403–4, Josef Truhlář (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 9, 1900, s. 625–627 (translit.).

Citace:

strana edice a rok

[R]

UMUČRAJHR *Umučení boží rajhradské.*

Rukopis:

Rajhrad, Knihovna Benediktinského opatství Rajhrad, sign. R 424, ff. 78r–80r, polovina 14. století (snad 40. léta).

Citace:

verš podle Paterovy edice

Edice:

O božiem umučení, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 60, 1886, s. 582–603 (translit., transkr.).

[B]

UMUČROUD *Umučení boží roudnické.*

Rukopis:

Nelahozeves, Roudnická lobkovická knihovna, sign. VI Fd 21, ff. 1r–43v (pp. 1–84), konec 14. století.

Citace:

verš podle Paterovy edice

Edice:

Rýmované „Pravenie o božiem umučenie a o jeho svaté krve prolitie“, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 57, 1883, s. 370–396, 550–593 (translit.).

[C]

UMUČSTOCK *Umučení boží stockholmské, úryvek z Života Krista Pána* (srov. KRIST).

Rukopis:

Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 507 (dříve inv. č. 555), ff. 74r–96v, okolo 1400.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

[*Umučení stockholmské*], Anna Sedláčková – Kateřina Voleková (eds.), Praha 2017 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/UmučStock>

[C]

URB urbář nebo zlomek urbáře.

URBDRK drkolenský urbář; 1. polovina 14. století.

Citace:

strana edice

Edice:

Rukopisné zlomky Drkolenské. I. Zlomek berního rejstříku, Ferdinand Tadra (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 8, 1899, s. 140–141, 145–149 (translit.).

[B]

URBEML *Deset urbářů českých z doby před válkami husitskými*, Josef Emler (ed.), Praha 1881 (translit.).

Obsah:

s. 1–3: zlomek urbáře pražského biskupství z let 1283–1284,

s. 4–19: urbář statků kláštera Panny Marie v Roudnici nad Labem z roku 1338,

s. 20–22: zlomek urbáře pohledského kláštera z poloviny 14. století,

s. 23–52: dva urbáře chotěšovského kláštera z roku 1367,

s. 53–91: urbář ostrovského kláštera (na Vltavě u Davle) od roku 1388,

s. 92–150: urbář pražského arcibiskupství z roku 1390,

s. 151–218: urbář břevnovského kláštera z roku 1406,

s. 219–301: urbář strahovského kláštera z roku 1410,
 s. 302–308: urbář proboštství kapituly kostela sv. Víta z doby okolo 1400,
 s. 309–312: urbář zbraslavského kláštera z roku 1342,
 s. 313–400: berní rejstřík pražského arcibiskupství z roku 1379.

Citace:

strana edice a rok

[R]

URBHRADIŠŤ zlomek urbáře kláštera v Hradišti nad Jizerou; okolo 1400.

Edice:

Zlomek urbáře kláštera Hradištského, Josef Emler (ed.), Praha 1884 (translit.).

Citace:

strana edice

[D]

URBCHOT urbář chotěšovského kláštera z let 1497–1525 (jiný než ve vydání Emlerově, viz URB-EML).

Rukopis:

Regensburg, Fürst Thurn und Taxis Hofbibliothek und Zentralarchiv, Böhmen Akten 96, 158 ff., 1497–1525.

Citace:

jen zkratka

[F]

URBJIST jistebnický urbář z doby okolo 1400.

Citace:

jen zkratka

Edice:

Paběrky z rukopisů Klementinských. XXXIV. Urbář kostela Jistebnického z doby předhusitské (Kniha Rokycanova), Josef Truhlář (ed.), *Věstník České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění* 9, 1900, s. 150–151 (translit.).

[D]

URBKARLŠT urbář a účty Karlštejnské kapituly z let 1452–1459, 1467, 1480 a 1496.

Citace:

strana edice a rok

Edice:

Carlsteinensis capituli 1452–1459, c. 1467, 1480 et 1496 annis urbarium et rationes, Theophilus Lukawsky (ed.), Praha 1911 (translit.).

[F]

URBROŽMB urbář rožmberského panství z roku 1379.

Edice:

Urbář zboží rožmberského z roku 1379, Josef Truhlář (ed.), Praha 1880.

Citace:

strana edice a rok

[C]

URBTŘEB urbář z roku 1378 a účty třeboňského kláštera z let 1367–1407.

Edice:

Urbář z roku 1378 a účty kláštera třeboňského z let 1367–1407, Adolf Ludvík Krejčík (ed.), Praha 1949.

Citace:

strana edice a příp. i rok

[R]

VERON povídka o Veronice, prozaické zpracování latinského apokryfu *Cura sanitatis Tiberii*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

a) starší volnější recenze

VERONK – Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou, sign. XXII A 4, pp. 101–121, 1472 (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

VERONM – Brno, Moravská zemská knihovna, sign. Mk 97, ff. 240v–250r, 1453.

VERONS – Praha, Strahovská knihovna, sign. DR III 32, ff. 100r–122v, 1442.

b) mladší doslovnější recenze

VERONU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII B 15, ff. 310r–313r, 1465.

Citace:

folio nebo strana rukopisu

Edice:

Drobné příspěvky literárně-historické II. Legenda o Veronice, Jiří Polívka (ed.), Praha 1891, s. 8–63 (VERONK, var. VERONM, VERONS, VERONU; transkr.).

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvěďová (eds.), Praha 1983, s. 279–292 (VERONS; transkr.).

[*Povídka o Veronice*], Barbora Hanzová (ed.), Praha 2011 (VERONS; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/VeronS>

Latinská předloha:

Drobné příspěvky literárně-historické II. Legenda o Veronice, Jiří Polívka (ed.), Praha 1891, s. 8–63.

[C]

VIDJIR *Jiříkovo vidění*, volné zpracování latinské eschatologické skladby *Visiones Georgii*; konec 14. století.

Rukopis:

VIDJIRB – Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 800 (dříve inv. č. 879), ff. 19v–27v, přelom 15. a 16. století.

VIDJIRU – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII E 2, ff. 197v–211r, poslední třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Jiříkovo vidění, František Tichý (ed.), Praha 1934 (VIDJIRU; transkr.); k tomu: K vydání staročeského Jiříkova vidění, Knud Jensen [= Roman Jakobson] (rec.), *Listy filologické* 65, 1938, s. 47–57.

Próza z doby Karla IV., Jan Vilikovský (ed.), Praha 1938, s. 86–93 (VIDJIRU; transkr.).

Próza českého středověku, Jaroslav Kolár – Milada Nedvěďová (eds.), Praha 1983, s. 203–232 (VIDJIRU; transkr.).

Latinská předloha:

Visiones Georgii: visiones quas in purgatorio Sancti Patricii vidit Georgius Miles de Ungaria A.D. MCCCLIII., Louis Leonor Hammerich (ed.), København 1931.

Visiones Georgii: Untersuchung mit synoptischer Edition der Übersetzung und Redaktion C, Bernd Weitemeier (ed.), Berlin 2006.

[D]

VIDMIK *Vidění svatého Mikuláše* (úryvek z *Očištění svatého Patrika*), zlomek Zlaté legendy (*Legenda aurea sive Historia Lombardica*) janovského arcibiskupa Jacoba a Voragine (1238–1298), psaný hlaholicí; konec 14. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 D c 1/20, 1 fol., počátek 15. století (po 1415).

Citace:

folio rukopisu a sloupec podle Paterovy edice

Edice:

Zbytek staročeského „Vidění Mikulášova“ hlaholsky psaného, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 71, 1897, s. 537–540 (translit.).

Staročeský hlaholský zlomek Zlaté legendy sign. 1 Dc 1/20 z knihovny Národního muzea v Praze, Ludmila Pacnerová (ed.), *Listy filologické* 113, 1990, s. 303–313 (translit.).

Latinská předloha:

Staročeský hlaholský zlomek Zlaté legendy sign. 1 Dc 1/20 z knihovny Národního muzea v Praze, Ludmila Pacnerová (ed.), *Listy filologické* 113, 1990, s. 310–311.

[D]

VÍT *Svatovítský rukopis*, smíšený sborník veršovaných i prozaických skladeb.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. D 84, 106 ff., poslední čtvrtina 14. století.

Z obsahu:

ff. 1r–20r: *Alan aneb O mravném obnovení prvotní dokonalosti člověka* (VÍTALAN),

ff. 46r–57v: viz ANSVÍT,

ff. 58r–82v: viz KATOVÍT,

ff. 89v–91r: viz PÍS DORVÍT,

ff. 91r–95v: viz SLOV VÍT,

ff. 96r–101r: *Kázání sv. Augustina proti hádání*, překlad Pseudo-Augustinova *Sermo appendicis* 278 (= *Sermo* 54 Caesaria z Arles) (VÍT AUG),

fol. 105r–105v: viz LÉKVÍT,

fol. 106r–106v: úryvek *Zjevení sv. Brigity* (VÍT-BRIG).

Citace:

folio rukopisu (varianty k jednotlivým skladbám, otištěné v Paterově edici pod čarou – pokud je nelze citovat pod zkratkami jiných památek – jsou označeny zkratkou VÍTVAR)

Edice:

Svatovítský rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1886 (translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 481–489 (ukázky VÍTALAN; transkr.).

Latinská předloha:

Svatovítský rukopis, Adolf Patera (ed.), Praha 1886, s. 338–384 (VÍTALAN, ANSVÍT, VÍTAUG, VÍTBIG).

[C]

VLČNAUČ Václav Vlček z Čenova, *Naučení o šikování jízdních, pěších i vozů*; okolo 1490.

Rukopis:

Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Historica Třeboň, sign. 3423a, 16 ff.; sign. 3423b, 11 ff., okolo 1500.

Citace:

strana podle Svejkovského edice

Edice:

Husitské válečnictví doby Žižkovy a Prokopovy, Hugo Toman (ed.), Praha 1898, s. 428–437 (transkr.).

Staročeské vojenské řády, František Svejkovský (ed.), Praha 1952, s. 43–53 (transkr.).

[F]

VODŇ *Vodňanský kodex*, latinská lékařská a přírodovědná pojednání.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 2, 286 ff. (a četné vložené listy), okolo 1410.

Z obsahu:

ff. 35r–75r: viz SLOVODŇ,

ff. 35r–46r: latinsko-český botanicko-lékařský slovník,

ff. 46v–52v: latinsko-český nomenklator,

ff. 53r–75r: latinsko-český alfabetař,

ff. 161r–166r: viz LAPIDVODŇ,

ff. 259r–285v: viz LÉKVODŇ.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz LAPIDVODŇ, LÉKVODŇ

[D]

VRAT *Vratislavský rukopis* (též *Sborník Mikuláše z Kozlí*) obsahující latinské, německé a české náboženské skladby.

Rukopis:

Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, sign. I Q 466, 151 ff., 1416–1423.

Z obsahu:

fol. 4r: píseň *Chci já na pannu žalovat*,

ff. 4v–9r: české a německé glosy v latinském veršovaném slovníku,

ff. 9v–10v: české glosy v latinsko-německém slovníku,

ff. 28v–29r: viz PÍSBYDŽ,

fol. 29v: píseň *Zdráva, králevno slavnosti*,

fol. 30r: píseň *Stalať se jest věc divná*,

fol. 32r: píseň *Den skříšení Jezukrista, alleluia*,

fol. 94r: modlitba *Zdráva, královno milosrdenství*,

fol. 143r: píseň *Narodil se Emanuel*,

fol. 151v: modlitby Otčenáš, Věřím.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

viz PÍSBYDŽ

Die českischen Eintragungen in einer Breslauer Handschrift, Władysław Nehring (ed.), *Archiv für slavische Philologie* 15, 1893, s. 524–528 (ukázky; translit.).

Mikuláš z Kozlí a jeho rukopis IQ 466, Libor Pavera – Martina Lechová (ed.), in: *Kapitoly z literárních dějin Slezska a severní Moravy*, Jiří Svoboda (ed.), Ostrava 2000, s. 15–61, 279–345 (text českých písní a modliteb na s. 28–60; translit., transkr.).

Česká lexikografie 15. století, Kateřina Voleková (ed.), Praha, 2015, s. 54–55 (české glosy ve slovnících; transkr.).

[E]

VŠEH Viktorín Kornel ze Všehrd, *O práviech, o súdiach i o dskách země české knihy devatery*.

a) starší redakce z roku 1499

Rukopisy:

VŠEHA (Pešínův rukopis) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII C 31, 203 ff., 1517.

VŠEHB (Burianův rukopis) – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III C 1, 278 ff., 1525.

b) mladší redakce (vladislavská) z roku 1508

Rukopisy:

VŠEHC (Bořkův rukopis) – Praha, Národní archiv, fond Bořek, sign. 21, 10 + 287 ff., polovina 16. století.

VŠEHK (Kinských rukopis) – Praha, Národní knihovna České republiky, sign. F VI 122, ff. 1r–293v, 1515.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Viktorína Kornelia ze Všehrd Knihy devatery o práviech a súdiach i o dskách země české, Václav Hanka – František Palacký (eds.), Praha 1841 (kompilace VŠEHK s rukopisem Knihovny Národního muzea IV C 13 s doplňky z rukopisu Knihovny Národního muzea I C 1; transkr.).

Viktorín ze Všehrd: O práviech země české knihy devatery, Hermenegild Jireček (ed.), Praha 1874 (mladší redakce s variantami podle redakce starší [prameny blíže neurčeny]; transkr.).

[F]

VÝBAKAD Výbor z české literatury od počátků po dobu husitskou.

VÝBAKAD 1 – Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek – Josef Hrabák a kol. (eds.), Praha 1957 (kritická edice textů; transkr.).

VÝBAKAD 2/1 – Výbor z české literatury doby husitské, Bohuslav Havránek – Josef Hrabák – Jiří Daňhelka a kol. (eds.), Praha 1963 (kritická edice textů; transkr.).

VÝBAKAD 2/2 – Výbor z české literatury doby husitské, Bohuslav Havránek – Josef Hrabák – Jiří Daňhelka a kol. (eds.), Praha 1964 (kritická edice textů; transkr.).

Citace:

díl (příp. svazek) a strana

VÝBHAN Malý výbor ze staročeské literatury. Podle rukopisů knihovny vys. škol pražských XIV.–XVII. století, posud z větší části netištěných, Ignác Jan Hanuš (ed.), Praha 1863 (transkr.).

Citace:

strana edice

VÝBMAT Výbor z literatury české (tzv. *matiční*).

VÝBMAT 1 – Výbor z literatury české 1, Pavel Josef Šafařík (ed.), Praha 1845 (transkr.).

VÝBMAT 2 – Výbor z literatury české 2, Karel Jaromír Erben (ed.), Praha 1868 (transkr.).

Citace:

díl a sloupec

VÝKLEVANG české glosy v latinském výkladu nejasných slov zvl. z evangelních a epištolních perikop z 2. poloviny 14. století.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, fond Knihovna kláštera benediktinů v Břevnově – deponát, sign. 37, ff. 131r–147r, 1407.

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

Edice:

K latinsko-českým mamotrektům, Bohumil Ryba (ed.), *Listy filologické* 67, 1940, s. 1–68 (text na s. 60–67; translit.).

Česká lexikografie 15. století, Kateřina Voleková (ed.), Praha, 2015, s. 108–109 (s doplňky z dalších rukopisů).

[D]

VÝKLHEBR český překlad latinského výkladového slovníku *Výklady hebrejských jmen* (*Interpretationes Hebraicorum nominum*, verze Aaz); počátek 15. století.

Rukopisy:

VÝKLHEBRK – Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 127, ff. 35r–116r, 1. čtvrtina 15. století.

VÝKLHEBRL – Praha, Litoměřice, Státní oblastní archiv v Litoměřicích, fond Biskupské sbírky Lito-

měřice, sign. BIF 3.1, ff. 173r–232r, okolo 1414 (viz BIBLITŘEB L2).

VÝKLHEBRH – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 Dc 1/1 D, 3 ff., okolo 1416 (viz BIBLHLAH).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeské hlaholské zlomky (kritické vydání), Ludmila Pacnerová (ed.), Praha 1986, s. 55–61 (VÝKLHEBRH; translit.)

Latinská předloha:

Biblia latina, Venezia: Georgius Arrivabenus, 1487–1488. GW 4263; ISTC ib00586000.

[D]

VÝKLKRUML *Výklad krumlovský*, latinsko-český výkladový biblický slovník; polovina 15. století.

Rukopis:

Řád menších bratří konventuálů Český Krumlov, sign. 249, ff. 1r–341v, 50. léta 15. století (deponováno v Národní knihovně České republiky, Praha).

Citace:

folio rukopisu a biblické místo

[E]

VÝKLŠAL *Výklad Písníček Šalomúnových (Canticum Canticorum)*, přičítaný Husovi.

Rukopis:

VÝKLŠAL – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II H 21, ff. 1r–157v, 1448.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Mistra Jana Husi sebrané spisy české 3, Karel Jarošík Erben (ed.), Praha 1868, s. 1–103 (transkr.).

Jan Hus: *Drobné spisy české*, [Jiří Daňhelka (ed.)], Praha 1985, s. 51–131 (transkr.).

Latinská předloha:

Honorius Augustodunensis, *Expositio in Canticum Canticorum*, Patrologia Latina 172, 347–496.

[E]

WALDHPOST volné české zpracování latinského spisu *Postilla studentium sanctae Pragensis universitatis* Konráda Waldhausera; konec 14. století.

Rukopis:

Olomouc, Vědecká knihovna v Olomouci, sign. M II 135, ff. 56r–126v, 1. třetina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeské zpracování Postily studentů svaté university Pražské Konráda Waldhausera, František Šimek (ed.), Praha 1947 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 67–72 (ukázky; transkr.).

Latinská předloha:

Konrád Waldhauser: *Postilla studentium sanctae Pragensis universitatis, pars de tempore*, Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I D 11, ff. 1r–292r, 1. třetina 15. století.

[D]

WINTER výňatky z různých archivních a jiných pramenů v kulturněhistorických spisech Zikmunda Wintra.

WINTERCÍRK – Zikmund Winter, *Život církevní v Čechách. Kulturněhistorický obraz z XV. a XVI. století*. Díl 1, Praha 1895, Díl 2, Praha 1896 (transkr.).

WINTERMĚST – Zikmund Winter, *Kulturní obraz českých měst. Život veřejný v XV. a XVI. věku*. Díl 1, Praha 1890, Díl 2, Praha 1892 (transkr.).

WINTERPART – Zikmund Winter, *Život a učení na partikulárních školách v Čechách v XV. a XVI. století. Kulturněhistorický obraz*, Praha 1901 (transkr.).

WINTERŘEM – Zikmund Winter, *Dějiny řemesel a obchodu v Čechách v XIV. a XV. století*, Praha 1906 (transkr.).

WINTER, ŘEMESLNICTVO – Zikmund Winter, *Řemeslnictvo a živnosti XVI. věku*, Praha 1909 (transkr.).

WINTERUNIV – Zikmund Winter, *O životě na vysokých školách pražských knihy dvoje. Kulturní obraz XV. a XVI. století*, Praha 1899 (transkr.).

Citace:

strana nebo díl a strana edice, příp. i rok

[R]

ZÍBRT výňatky z různých literárních památek i archivních pramenů v kulturněhistorických spisech Čeňka Zíbrta.

ZÍBRT HRY – Čeněk Zíbrt, *Z her a zábav staročeských*, Velké Meziříčí 1889 (transkr.).

ZÍBRT KROJ – Čeněk Zíbrt, *Dějiny kroje v zemích českých. Díl 1. Od dob nejstarších až po války husitské*, Praha 1892 (transkr.); Zikmund Winter – Čeněk Zíbrt, *Dějiny kroje v zemích českých od počátku stol. XV. až po dobu bělohorské bitvy*, Praha 1893 (transkr.).

Citace:

strana nebo díl a strana edice, příp. i rok

[R]

ZPRHUS *Zpráva o smrti Husově*; polovina 15. století.

Rukopis:

Nelahozeves, Roudnická lobkovická knihovna, sign. VI Fg 60, ff. 90r–100r, polovina 15. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Zpráva o odsouzení a upálení mistra Jana Husi z XV. století, Adolf Patera (ed.), *Věstník Královské české společnosti nauk (třída filosoficko-historicko-jazykozpytná)* roč. 1888, č. 6, s. 136–143 (translit.).

Vypravování o smrti Husově, Václav Novotný (ed.), in: *Prameny dějin českých* 8, Praha 1932, s. 222–227 (transkr.).

Hus a Jeronym v Kostnici, Milada Nedvědová (ed.), Praha 1953, s. 203–213 (transkr.).

[F]

ZRCSPAS *Zrcadlo člověčího spasenie*, volný prozaický překlad latinské veršované skladby *Speculum humanae salvationis*; 2. polovina 14. století.

Rukopisy:

ZRCSPASA – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I A c 75/1–5, 6 ff., 20. léta 15. století.

ZRCSPASA2 – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I A c 75/6, 1 fol., 20. léta 15. století.

ZRCSPASK – Praha, Knihovna Národního muzea, sign. III B 10, s. 1–111, 1420 (?) (viz KRUMML).

Citace:

strana nebo strana rukopisu

Edice:

Musejní zbytky staročeského „Zrcadla člověčího spasenie“, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 464–481 (ZRCSPASA; translit.).

Nově nalezený zbytek staročeského „Zrcadla člověčího spasenie“, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 64, 1890, s. 455–458 (ZRCSPASA2; translit.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 670–675 (ukázky ZRCSPASK; transkr.).

[*Knihy, jenž slovú Zrcadlo člověčího spasenie, rukopis K*], Petr Nejedlý (ed.), Praha 2012 (ZRCSPASK; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ZrcSpasK>

[*Knihy, jenž slovú Zrcadlo člověčího spasenie, rukopis A*], Petr Nejedlý (ed.), Praha 2015 (ZRCSPASA; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ZrcSpasA>

[*Knihy, jenž slovú Zrcadlo člověčího spasenie, rukopis A2*], Petr Nejedlý (ed.), Praha 2015 (ZRCSPASA2; transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ZrcSpasA2>

Latinská předloha:

Musejní zbytky staročeského „Zrcadla člověčího spasenie“, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 61, 1887, s. 464–481 (podle rukopisů Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. A 13, A 32).

Nově nalezený zbytek staročeského „Zrcadla člověčího spasenie“, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 64, 1890, s. 455–458 (podle rukopisu Praha, Národní knihovna České republiky, sign. I B 11, ff. 29r–30r).

Speculum humanae salvationis 1, Jules Lutz – Paul Perdrizet (eds.), Mülhausen 1907.

[D]

ŽŘÍZVLAD Vladislavské zřízení zemské z roku 1500.

Starý tisk:

Zřízení zemské vladislavské (Jura et constitutiones regni Bohemiae, boh.). Sestavili Petr ze Šternberka a na Lištni, Zdeněk ze Šternberka a na Zbizoze a Albrecht Rendl z Úšavy. Staré Město pražské: [Tiskař Pražské bible], 1500, 150 ff. Knihopis INC026; GW M52126; ISTC is00706500.

Citace:

folio starého tisku

Edice:

Zřízení zemské Království českého, František Palacký (ed.), in: *Archiv český* 5, 1862, s. 5–266 (transkr.).

Vladislavské zřízení zemské: a navazující prameny (Svatováclavská smlouva a Zřízení o ručnicích), Petr Kreuz – Ivan Martinovský (eds.), Praha 2007.

[F]

ŽALT žaltář nebo zlomek žaltáře.

Citace:

biblická kniha, kapitola a verš (viz Soupis zkratek biblických knih a jejich částí), u parabiblických textů (předmluvy, obsahy, kantika) folio rukopisu

a) žaltáře

ŽALTGLOSKLEM Žaltář klementinský glosovaný (meziřádkové glosy, shodné většinou s ŽALT-WITTB).

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. X B 22, 231 ff. (české glosy jen do Ps 118,3), počátek 15. století.

Citace:

žalm a verš

[B]

ŽALTGLOSMUZ Žaltář muzejní glosovaný (s kantiky).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. XIV D 13, polovina 13. století, české glosy z počátku 14. století na ff. 32r–140r.

Citace:

žalm a verš, příp. u kantik folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Staročeské glossy v latinském žaltáři musejním XIII. století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 53, 1879, s. 398–417, 481–537 (glosy abecedně; translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 129–142 (translit.).

Žaltář muzejní se staročeskými glosami – edice a problém vzniku, Josef Votr (ed.), in: *Litterae Slavicae medii aevi*, München 1985, s. 401–424 (transkr.).

Die älteste tschechische Psalterübersetzung: Kritische Edition des glossierten Museumspsalter (aus den Jahren 1300–1310), des Museumspsalterfragments (1310–1330), der Brünner Psalterfragmente (1320–1340), Josef Votr (ed.), Viedeň 1986 (transkr.).

[A]

ŽALTKAP Žaltář kapitulní.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. I E 65, ff. 1r–82r, 80. léta 14. století.

Citace:

žalm a verš, příp. u kantik folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Der alttschechische Kapitelsalter, Eugen Rippl (ed.), Praha 1928 (translit.).

[D]

ŽALTKLEM Žaltář klementinský.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 12, 157 ff., polovina 14. století.

Citace:

žalm a verš, příp. u kantik folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Žaltář Klementinský, Adolf Patera (ed.), Praha 1890 (translit.).

[B]

ŽALTPOD Žaltář poděbradský (též olešnický).

Rukopis:

Dresden, Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden, sign. Mscr. Dresd.k.2, 172 ff. (na ff. 1r–6v kalendář), 1396.

Citace:

žalm a verš, příp. u kantik folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Žaltář Poděbradský, Adolf Patera (ed.), Praha 1899 (translit.).

[C]

ŽALTWITTB Žaltář wittenberský (nejstarší zápis úplného překladu, vepsaný interlineárně do latinského žaltáře).

Rukopis:

Wittenberg, Bibliothek des Evangelischen Predigerseminars, sign. A VI 6, ff. 1r–263r, polovina 14. století (český meziřádkový překlad ze stejné doby).

Citace:

žalm a verš, příp. u kantik folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Žaltář Wittenberský, Jan Gebauer (ed.), Praha 1880 (translit.).

Die älteste tschechische Psalterübersetzung: Kritische Edition des glossierten Museumspsalters (aus den Jahren 1300–1310), des Museumspsalterfragments (1310–1330), der Brünner Psalterfragmente (1320–1340), Josef Ventr (ed.), Vídeň 1986 (transkr.).

[B]

b) zlomky žaltářů

ŽALTB Brněnský zlomek žaltáře.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 63, 4 ff., polovina 14. století.

Citace:

žalm a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. XI. Zlomky žaltáře Brněnského z 1. pol. stol. XIV., Jan Gebauer (ed.), *Listy filologické* 8, 1881, s. 301–309 (translit.).

[B]

ŽALTM Muzejní zlomek žaltáře (text shodný s ŽALTGLOSMUZ a ŽALTWITTB).

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 46, 4 ff., 1. polovina 14. století.

Citace:

žalm a verš, příp. u kantik folio rukopisu a biblická kniha, kapitola a verš

Edice:

Musejní zbytky staročeského Žaltáře, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 60, 1886, s. 129–139 (translit.).

Nejstarší památky jazyka i písemnictví českého. Díl I. Prolegomena a texty, Václav Flajšhans (ed.), Praha 1903, s. 129–142 (translit.).

Die älteste tschechische Psalterübersetzung: Kritische Edition des glossierten Museumspsalters (aus den Jahren 1300–1310), des Museumspsalterfragments (1310–1330), der Brünner Psalterfragmente (1320–1340), Josef Ventr (ed.), Vídeň 1986 (transkr.).

[A]

ŽALTP Pasovský zlomek žaltáře.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/16, 2 ff., 2. polovina 14. století.

Citace:

žalm a verš

Edice:

Pasovský zlomek staročeského žaltáře v universitní knihovně Pražské, Josef Truhlář (ed.), *Časopis Musea Království českého* 52, 1878, s. 380–390 (translit.).

[C]

ŽALTT Šafaříkův a Tomášský zlomek žaltáře.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 66/1–2, 5 ff., 2. polovina 14. století.

Citace:

žalm a verš

Edice:

Šafaříkův a Svatotomášský zbytek českého žaltáře ze XIV století, Adolf Patera (ed.), *Časopis Musea Království českého* 55, 1881, s. 121–137 (translit.).

[C]

ŽALTU Truhlářův zlomek žaltáře.

Rukopis:

Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII J 17/9, 4 ff., 1. polovina 14. století.

Citace:

žalm a verš

Edice:

Klasobraní po rukopisích. VI. Nový zlomek žaltáře českého ze XIV. století, Josef Truhlář (ed.), *Listy filologické* 6, 1879, s. 142–147 (translit.).

[B]

ŽENA O ženě zlobivé, veršovaná satira; konec 14. století.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. II F 8, fol. 187r–187v, 1463 (Zebererův nebo Pinvičkův rukopis).

Citace:

verš podle Hrabákovy edice

Edice:

XLVI. Klasobraní po rukopisích. Skladba o ženě zlobivé, Jan Pelikán (ed.), *Listy filologické* 31, 1904, s. 436–439 (translit.).

Staročeské satiry Smilovy školy, Josef Hrabák (ed.), Praha 1951, s. 65–70 (transkr.).

Výbor z české literatury od počátků po dobu Husů, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1957, s. 354–356 (transkr.).

Staročeské satiry Hradeckého rukopisu a Smilovy školy, Josef Hrabák (ed.), Praha 1962, s. 146–148 (transkr.).

[O ženě zlobivé], Jaroslava Pečířková (ed.), Praha 2011 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/Zena>

[D]

ŽÍD Pavel Žídek (1413–1471?).

ŽÍDART Pavel Žídek, české glosy v Žídkově latinské encyklopedii *Liber viginti artium*.

Rukopis:

Kraków, Biblioteka Jagiellońska, sign. BJ 257, 359 ff. (české glosy na ff. 173r–173v, 175r–177v, 179v–180r, 186r–190r, 191r–191v, 194r–194v), 60. léta 15. století (1459–1463).

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Pavel Žídek: *Liber viginti arcium* (ff. 185ra–190rb), Alena Hadravová (ed.), Praha 1997 (české glosy z ff. 186r–190r; translit.).

Pavel Žídek: *Kniha dvacatera umění mistra Pavla Žídky. Část přírodovědná*, Alena Hadravová (ed.), Praha 2008 (české glosy z ff. 173r–173v, 175r–177v, 179v–180r, 191r–191v, 194r–194v; translit.).

[F]

ŽÍDSPRÁV Pavel Žídek, Jiří Spravovna; 1471.

Rukopis:

Praha, Archiv Pražského hradu, fond Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, sign. G 8, 368 pp., přelom 15. a 16. století.

Citace:

strana rukopisu

Edice:

Pavel Žídek: *M. Pavla Žídky Spravovna*, Václav Tobolka (ed.), Praha 1908 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 179–191 (ukázky; transkr.).

Žídek, Pavel: [Spravovna], Tereza Hejdová (ed.), Praha 2018 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ZidSprav>

[F]

ŽILIN Žilinská kniha, slovenská právní památka obsahující něm. text tzv. magdeburského práva (*Sachsenspiegel*) z roku 1378, jeho překlad z roku

1473 a městské zápisy z let 1451–1561, psané starou češtinou slovenské redakce.

Rukopis:

t. č. nezvěstný (dříve Žilina, Štátny oblastný archív Bytča, pobočka Žilina, sign. A 1), ff. 2r–149r, 1473–1561

Citace:

folio rukopisu, příp. i rok

Edice:

Kniha Žilinská, Václav Chaloupecký (ed.), Bratislava 1934 (transkr.).

Slovník k Žilinské knize, František Ryšánek (ed.), Bratislava 1954 (transkr., translit.).

Výbor z české literatury doby husitské 2, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1964, s. 421–422 (ukázky; transkr.).

Žilinská právní kniha. Překlad magdeburského práva, zápisy právních úkonů žilinských měšťanů, Rudolf Kuchár (ed.), Bratislava 2009 (translit.).

Německá předloha:

Der Sachsenspiegel (Landrecht) nach der ältesten Leipziger Handschrift, Julius Weiske – Rudolf Hildebrand (eds.), Leipzig 1919.

[F]

ŽIŽKA Jan Žižka z Trocnova († 1424).

ŽIŽKA**LIST** Jan Žižka z Trocnova, *Listy*.

Rukopisy:

LIST 1: Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Historica Třeboň, sign. 216, 1 fol., 18. 11. 1420.

LIST 2: Brno, Moravský zemský archiv v Brně, fond G 10, inv. č. 371 (dříve inv. č. 418), ff. 34r–35r, 1600 (opis).

LIST 3: Třeboň, Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Třeboň, fond Historica Třeboň, sign. 233a, 1 fol., 10. 1. 1422 (?).

LIST 4: Horšovský Týn, Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, sign. I–B–1067, 1 fol., duben 1422 (?).

LIST 5: Praha, Archiv hlavního města Prahy, fond Sbírnka rukopisů, sign. 933/1, p. 216, opis listu z 11. 6. 1422.

LIST 6: Praha, Národní knihovna České republiky, sign. XVII A 15, fol. 1r, opis rukou 17. století listu z 11. 9. 1422 (?).

LIST 7: t. č. nezvěstný, známý jen v německém překladu, 22. 11. 1420.

LIST 8: Praha, Knihovna Národního muzea, sign. 1 A c 83, 1 fol., 26. 3. 1423.

LIST 9: t. č. nezvěstný, známý jen z opisů v LET.

Citace:

strana podle Svejkovského edice

Edice:

Staročeské vojenské řády, František Svejkovský (ed.), Praha 1952, s. 9–22 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 448–449 (LIST 2; transkr.).

Jan Žižka z Trocnova, František Šmahel (ed.), Praha 1969, s. 221–228 (transkr.).

[E]

ŽIŽKAŘÁD Jan Žižka z Trocnova, *Vojenský řád*.

Rukopis:

Praha, Knihovna Národního muzea, sign. V C 2, ff. 28v–32r, 2. polovina 16. století.

Citace:

folio rukopisu

Edice:

Staročeské vojenské řády, František Svejkovský (ed.), Praha 1952, s. 23–27 (transkr.).

Výbor z české literatury doby husitské 1, Bohuslav Havránek a kol. (eds.), Praha 1963, s. 502–507 (transkr.).

Jan Žižka z Trocnova, František Šmahel (ed.), Praha 1969, s. 229–233 (transkr.).

[Žižkův vojenský řád], Pavlína Kuderová (ed.), Praha 2016 (transkr.). Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/edice/ZizkaRad>

[E]

4 Soupis zkratk institucí, knihovních fondů, periodik a edičních řad s prameny citovanými v *Elektronickém slovníku staré češtiny*

(Štěpán Šimek, Kateřina Voleková)

AMP	Archiv města Prahy	Strahov	Strahovská knihovna, Praha
ČSAV	Československá akademie věd (od 1952), nyní Akademie věd ČR	VK	Vědecká knihovna (a místo)
KapOl	Metropolitní kapitula Olomouc, sbírka rukopisů uložená v Zemském archivu v Opavě, pobočce Olomouc	ZA	Zemský archiv v Opavě
KapPraž	Knihovna Metropolitní kapituly u sv. Víta, uloženo v Archivu Pražského hradu	AslPh	Archiv für slavische Philologie
KNM	Knihovna Národního muzea v Praze	ČČF	Český časopis filologický
Ostřihom	Metropolitní knihovna v Ostřihomi (Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár)	ČČM	Časopis Českého musea
MZA	Moravský zemský archiv	ČL	Česká literatura
MZK	Moravská zemská knihovna v Brně, dříve univerzitní knihovna	ČMF	Časopis pro moderní filologii
NA	Národní archiv	ČMM	Časopis Matice moravské
NK	Národní knihovna České republiky v Praze	ČMusF	České museum filologické
ÖNB	Rakouská národní knihovna, Vídeň (Österreichische Nationalbibliothek)	Hist. arch.	Historický archiv
SOA	Státní oblastní/okresní archiv (a místo)	LF	Listy filologické
		NŘ	Naše řeč
		SaS	Slovo a slovesnost
		SbFil	Sborník filologický
		VČA	Věstník České akademie věd a umění
		VKČSN	Věstník Královské české společnosti nauk, třída filosoficko-historicko-filologická
		ZslPh	Zeitschrift für slavische Philologie

5 Soupis zkratek biblických knih a jejich částí

(Miloslava Vajdlová, Kateřina Voleková)

STARÝ ZÁKON

Gn	Genesis	Ct	Canticum Canticorum
Ex	Exodus	Sap	Liber Sapientiae
Lv	Leviticus	Sir	Sirach (Ecclesiasticus)
Nu	Numeri	Is	Isaias
Dt	Deuteronomium	Jr	Jeremias
Jos	Josue	Lam	Lamentationes Jeremiae
Jdc	Liber Judicum	Bar	Baruch
Ru	Ruth	Ez	Ezechiel
1 Rg	1. Regum	Dn	Daniel
2 Rg	2. Regum	Os	Oseas
3 Rg	3. Regum	Jl	Joel
4 Rg	4. Regum	Am	Amos
1 Par	1. Paralipomenon	Abd	Abdias
2 Par	2. Paralipomenon	Jon	Jonas
Esd	1. Esdrae	Mi	Michaeas
Neh	Nehemias (2. Esdrae)	Na	Nahum
2 Esd	2. Esdrae (3. Esdrae)	Hab	Habacuc
Tob	Tobias	So	Sophonias
Jdt	Judith	Agg	Aggaeus
Est	Esther	Zch	Zacharias
Job	Job	Mal	Malachias
Ps	Psalmi	1 Mach	1. Machabaeorum
Pr	Proverbia	2 Mach	2. Machabaeorum
Eccl	Ecclesiastes		

NOVÝ ZÁKON

Mt	Evangelium: Matthaeus	2 T	Epistola 2. ad Timotheum
Mc	Evangelium: Marcus	Tt	Epistola ad Titum
L	Evangelium: Lucas	Phm	Epistola ad Philemonem
J	Evangelium: Joannes	Hb	Epistola ad Hebraeos
A	Actus Apostolorum	Ja	Epistola Jacobi
R	Epistola ad Romanos	1 P	Epistola 1. Petri
1 C	Epistola 1. ad Corinthios	2 P	Epistola 2. Petri
2 C	Epistola 2. ad Corinthios	1 J	Epistola 1. Joannis
G	Epistola ad Galatas	2 J	Epistola 2. Joannis
E	Epistola ad Ephesios	3 J	Epistola 3. Joannis
Ph	Epistola ad Philippenses	Jud	Epistola Judae
C	Epistola ad Colossenses	Ap	Apocalypsis
1 Th	Epistola 1. ad Thessalonicenses	Manass	Oratio Manassae
2 Th	Epistola 2. ad Thessalonicenses	3 Esd	3. Esdrae (4. Esdrae)
1 T	Epistola 1. ad Timotheum	Laod	Epistola ad Laodicenses

Cant.	kantikum, chvalozpěv	Prol.	prolog, předmluva
Cant. An	Canticum Annae	Prol. HierPaul	Epistola Hieronymi ad Paulinum
Cant. Dt	Canticum Moysis primum		
Cant. Et	Canticum Ezechiae	Prol. Pentat	Prologus in Pentateuchum
Cant. Magn	Magnificat	Prol. HierGal	Hieronymi Prologus Galeatus
Cant. Mos	Canticum Moysis alterum	Prol. Duodec	Prologus in duodecim prophetas
Cant. Puer	Canticum trium puerorum	Prol. Epist	Prologus in epistolas Pauli
Cant. Zach	Canticum Zachariae	Prol. Canon	Prologus in epistolas canonicas
Cant. Sim	Canticum Simeonis	Prol. ad Regist	Prologus ad registrum ¹
Athan.	Symbolum Athanasianum		
TeDeum	hymnus Te Deum		

¹ Z kantik a prologů uvádíme pouze ty, jejichž zkratka není vyložitelná z výše uvedených zkratk biblických knih. Kompletní soupis staročeských biblických předmluv viz Voleková – Svobodová 2019, s. 534–541.

6 Soupis obecných zkratek

(Miloslava Vajdlová)

abs.	absolutní, absolutně (užito)	dat.	dativ, dativní
abstr.	abstraktum, abstraktní, abstraktně	děj.	dějový
adj.	adjektivum, přídavné jméno, adjektivní	demin.	deminutivum, deminutivní, zdrobňující, zdrobnělý
adjunkt.	adjunktivní, přimykací	demonstr.	demonstrativum, ukazovací zájmeno, demonstrativní, ukazovací
admin.	administrativní, jednací (výraz)	denom.	denominativum, denominativní
adv.	adverbium, příslovce, adverbialní, příslovečný	deverb.	deverbativum, deverbativní
adverz.	adverzativní, odporovací	dial.	dialektismus, dialektický, nářeční
agr.	zemědělský, lesnický a rybníkářský	disjunkt.	disjunktivní, vylučovací
aj.	a jiné	dluž.	dolnolůžický, dolnolůžicky
akt.	aktivum, činný rod	dolož.	doložený, doloženo
akuz.	akuzativ, akuzativní	dotvrz.	dotvrzovací
alch.	alchymický	du.	duál, dvojné číslo, duálový, dvojný
anafor.	anaforický, odkazovací	eccl.	církevní (po stránce organizační)
ant.	antonymum, antonymní, opačný (význam)	ed.	edice, editor
aor.	aorist	ekon.	ekonomický
ap.	a podobně	emend.	emendace, emenduje
apel.	apelativum, obecné podstatné jméno	enkl.	enklitikon, příklonka, enklitický, příklonný
apot.	apotékářský, lékárnický	etc.	et cetera
arab.	arabský, arabsky	etym.	etymologický, etymologicky
arg.	argot, argotický	eufem.	eufemismus, eufemistický, eufemistický
arch.	archaismus, archaický, zastaralý, archaicky, zastarale	explik.	explikativní, vysvětlovací
astr.	astrologický, astronomický	expr.	expresivum, expresivní, expresivně
atd.	a tak dále	f.	femininum, ženský rod
augm.	augmentativum, augmentativní, zveličující, zveličelý	fabr.	řemeslnický
bás.	básnický, básnický	fam.	familiární, familiárně
bavor.	bavorský, bavorsky	fig.	figura, přenesený význam, přeneseně
bibl.	biblický	filoz.	filozofický
boh.	bohemikum, bohemismus	fol.	folio
bot.	botanický	fr.	francouzský, francouzsky
bsl.	baltoslovanský, baltoslovansky	fraz.	frazeologický, frazeologicky
bulh.	bulharský, bulharsky	fut.	futurum, budoucí čas, futurální
cant.	canticum	gen.	genitiv, genitivní
csl.	církevněslovanský, církevněslovansky	geocentr.	geocentrický, geocentricky
č.	číslo	geogr.	geografický, zeměpisný
čas.	časový, temporální	gl.	glosa
čes.	český, česky	grad.	gradační, stupňovací, gradačně
čescsl.	českocírkevněslovanský, českocírkevněslovansky	gram.	gramatický
		hebr.	hebrejský, hebrejsky
		herald.	heraldický, heraldicky
		hist.	historický

hlásk.	hláskový, hláskově	konkluz.	konkluzivní, důsledkový
hluž.	hornolužický, hornolužicky	konkr.	konkrétum, konkrétní
hol.	holandský, holandsky	konsek.	konsekutivní, účinkový
hom.	homonymum	kopul.	kopulativní, slučovací
hovor.	hovorový, hovorově	korel.	korelativní, souvztažný
hypokor.	hypokoristikon, hypokoristický, domácký, mazlivý	lat.	latinský, latinsky
hypotet.	hypotetický, podmínkový	l. c.	loco citato, na citovaném místě
chod.	chodský, chodsky	lid.	lidový, lidově
chorv.	chorvatský, chorvatsky	limit.	limitativní, omezovací
ib.	ibidem, tamtéž	lit.	litevský, litevsky
ide.	indoevropský	liter.	literární
idiom.	idiom, idiomatický	liturg.	liturgický
imper.	imperativ, rozkazovací způsob, im- perativní	log.	logický, logicky
imperf.	imperfektum, imperfektní	lok.	lokál, lokálový
ind.	indikativ, oznamovací způsob, indi- kativní	m.	maskulinum, mužský rod
indecl.	nesklonné substantivum, nesklonný	m.	místo (čeho)
indef.	indefinitum, neurčité zájmeno, inde- finitní, neurčitý	maď.	maďarský, maďarsky
inf.	infinitiv, infinitivní	marg.	marginálie, marginální
instr.	instrumentál, instrumentálový	med.	medicínský, lékařský
interj.	interjekce, citoslovce	melior.	meliorativum, meliorativní, zlepšují- cí
interog.	interrogativum, tázací zájmeno, inte- rogativní, tázací	meton.	metonymie, metonymický, přenese- ný, metonymicky, přeneseně
intrans.	intransitivum, nepřechodné sloveso, intransitivní, nepřechodný	milit.	vojenský
ipf.	imperfektivum, nedokonavé sloveso, imperfektivní	miner.	mineralogický
iron.	ironický, ironicky	míst.	místní, lokální
it.	italský, italsky	mj.	mimo jiné
iter.	iterativum, opětovací sloveso, opěto- vací substantivum verbální, iterativní	množ. č.	množné číslo, plurál
jedn. č.	jednotné číslo, singulár	mod.	modální, způsobový
jistot.	jistotní	mont.	montánní, hornický
jm.	jméno	mor.	moravský, moravsky
jur.	juristický, právní, právnícký	muz.	muzikální, hudební
kap.	kapitola	n.	neutrum, střední rod
kauz.	kauzální, příčinný	n.	nebo
kelt.	keltský, keltsky	n.	následující
kniž.	knižní, knižně	nálad.	náladový
kolekt.	kolektivum, hromadné podstatné jméno, kolektivní, hromadný	např.	například
komp.	komparativ, druhý stupeň, kompara- tivní, přirovnávací	navaz.	navazovací
kompoz.	kompozitum, složené slovo	nč.	новоčeský, novočesky
konces.	koncesivní, přípustkový	nedolož.	nedoložený, nedoloženo
kond.	kondicionál, podmiňovací způsob, podmiňovací	něm.	německý, německy
konfront.	konfrontační, srovnávací	neos.	neosobní, neosobně
konj.	konjunkce, spojka	nepř.	nepřímý (pád)
		neref.	nereflexivum, nezvratné sloveso, nereflexivní, nezvratný
		neživ.	neživotný (rod)
		nhn.	novohornoněmecký, novohornoně- mecky
		nom.	nominativ, nominativní
		num.	numerales, číslovka
		ob.	obecněčeský, obecněčesky
		obr.	v obraze, obrazný

obsah.	obsahový	přísl.	příslopečný
o. c.	opus citatum, citované dílo	psl.	praslovanský, praslovansky
odb.	odborný, odborně	pův.	původní, původně
odst.	odstavec	r.	rok
ojed.	ojedinělý, ojediněle	recipr.	reciproční
onomat.	onomatopoický, zvukomalebný	refl.	reflexivum, zvrtné zájmeno, zvrtné sloveso, reflexivní, zvrtný
opr.	opraveno	reform.	reformační
os.	osoba	relat.	relativum, vztažné zájmeno, relativní, vztažný
osob.	osobní (jméno)	relig.	náboženský
p.	pád	resp.	respektive
paleogr.	paleografický, paleograficky	restr.	restriktivní, omezovací
part.	participium, participiální	rétor.	rétorický, řečnický, rétoricky, řečnický
partik.	partikule, částice	rkp.	rukopis, rukopisný
pas.	pasivum, trpný rod	rnhn.	raněhornoněmecký, raněhornoněmecky
pejor.	pejorativum, pejorativní, hanlivý	rom.	románský
perf.	perfektum, perfektní	rus.	ruský, rusky
pers.	pronomén personale, osobní zájmeno, personální, osobní	řad.	řadový
person.	personifikace, personifikovaný (význam)	řec.	řecký, řecky
pf.	perfektivum, dokonavé sloveso, perfektivní	řidč.	řidčeji
pl.	plurál, množné číslo, plurálový	s.	strana
pleon.	pleonasmus, pleonastický	sb.	sbírka
plusqperf.	plusquamperfektum, plusquamperfektivní	sb.	sborník
poč.	počátek, počátkem	sg.	singulár, jednotné číslo, singulárový
pod.	podobný, podobně	sch.	srbochorvatský, srbochorvatsky
pol.	polský, polsky	sign.	signatura
pol.	polovina	sl.	slovanský, slovansky
pomíst.	pomístní	slang.	slangový, slangově
pomn.	pomnožné podstatné jméno, plurale tantum	slez.	slezský, slezsky
popř.	popřípadě	slov.	slovník, slovníkový, lexikální
poses.	posesivum, přivlastňovací zájmeno, přivlastňovací přídavné jméno, posesivní, přivlastňovací	sloven.	slovenský, slovensky
potvrz.	potvrzovací	slovin.	slovinský, slovinsky
pozd.	pozdější, později	slož.	složený (komparativ)
pozit.	pozitiv, první stupeň	souř.	souřadnost, parataxe, souřadný, parataktický
pozn.	poznámka	spec.	speciální, speciálně
pref.	prefix, předpona, prefixální, prefigovaný	sr.	srovnej
prep.	prepozice, předložka, předložkový	srovn.	srovnávací
prét.	préteritum, minulý čas, préteritální	stč.	staročeský, staročesky
préz.	prézens, přítomný čas, prezentní	stfr.	starofrancouzský, starofrancouzsky
prol.	prolog, předmluva	sthn.	starohornoněmecký, starohornoněmecky
pron.	pronomén, zájmeno, pronominální, zájmenný	stir.	staroirský, staroirsky
předm.	předmět, objekt, předmětný, předmětový, objektový	stněm.	staroněmecký, staroněmecky
přen.	přenesený význam, přeneseně	stol.	století
		stpol.	staropolský, staropolsky
		strus.	staroruský, starorusky
		střdč.	středněčeský, středněčesky
		střdn.	středněněmecký, středněněmecky

střhn.	středohornoněmecký, středohor- noněmecky	tzv.	tak zvaný
střlat.	středolatinický, středolatinicky	ukr.	ukrajinský, ukrajinsky
stsl.	staroslověnský, staroslověnsky	upozor.	upozorňovací
subj.	subjekt, podmět, subjektivní, pod- mětný, podmětový	v.	verš
subst.	substantivum, podstatné jméno, substantivní	v.	viz
superl.	superlativ, třetí stupeň, superlativní	var.	varianta
sv.	svatý	vč.	včetně
sv.	svazek	vedl.	vedlejší
s. v.	sub voce, pod heslem	verb.	verbum, sloveso, verbální, slovesný
syn.	synonymum	vl.	vlastní
synekdo.	synekdocha	všeobec.	všeobecný
t.	tam, tamtéž, toto, totéž	vulg.	vulgární, vulgárně
tab.	tabulka	v. t.	viz též
tautol.	tautologický	vybíz.	vybízací
tech.	technický, technologický	vyd.	vydání
teol.	teologický	vytýk.	vytýkáci
tj.	to jest	zákl.	základní
transkr.	transkribovaný, transkribovaně	zápor.	záporný
translit.	transliterovaný, transliterovaně	zdůraz.	zdůrazňovací
tranz.	tranzitivum, přechodné sloveso, tranzitivní, přechodný	zhrub.	zhrubělý, zhruběle
tur.	turecký, turecky	zool.	zoologický
turkotatar.	turkotatarský, turkotatarsky	zpodst.	zpodstatnělý, substantivizovaný
t. v.	téhož významu	zprav.	zpravidla
		zpříd.	zpřídavnělý, adjektivizovaný
		zř.	zřídka
		zvl.	zvláště
		živ.	životný (rod)

7 Citovaná literatura

- Bělič a kol. 1979: Bělič, J. – Kamiš, A. – Kučera, K.: *Malý staročeský slovník*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství 1979.
- Černá – Lehečka 2015: Černá, A. M. – Lehečka, B.: *Metodika přípravy a zpracování elektronických edic starších českých textů* [online]. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., oddělení vývoje jazyka, 2015, aktualizace 11. 2. 2016. Dostupné z: https://vokabular.ujc.cas.cz/soubory/nastroje/Methodics/Methodika_pripavy_a_zpracovani_elektronickych_edic_DF12P01OVV028.pdf.
- ESSČ: *Elektronický slovník staré češtiny* [online]. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., oddělení vývoje jazyka, 2006–. Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz>.
- Fuková – Pytlíková 2021: Fuková, I. – Pytlíková, M.: Historical Online Dictionary as a Dynamic Process: Fourteen Years and Three Stages of the Electronic Dictionary of Old Czech. In: Van de Velde, H. – Dolezal, F. T. (eds.), *Broadening Perspectives in the History of Dictionaries and Word Studies*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing 2021, s. 262–275.
- Homolková 2007: Homolková, M.: *Diachronní lexikografie*. In: Pleskalová, J. a kol. (eds.), *Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2007, s. 199–242.
- Nejedlý a kol. 2002: Nejedlý, P. – Braunšteínová, Z. – Černá, A. M. – Homolková, M. – Chládková, V. – Jamborová, M. – Lehečka, B. – Němec, I. – Pečírková, J. – Stluka, M. – Vajdlová, M.: *Výstavba hesla v diachronním slovníku: Lexikografické principy s komentáři*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., oddělení vývoje jazyka, 2002. [Interní tisk]
- Němec 1968: Němec, I.: *Vývojové postupy české slovní zásoby*. Praha: Academia 1968. Dostupné též z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/literatura/texty/NemecPostupy1968>.
- Němec 1980: Němec, I.: *Rekonstrukce lexikálního vývoje*. Praha: Academia 1980. Dostupné též z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/literatura/texty/NemecRekonstrukce1980>.
- StčS: *Staročeský slovník* 1–26. Praha: Academia 1968–2008.
- StčS 1968: *Staročeský slovník. Úvodní stati, soupis pramenů a zkratek*. Praha: Academia 1968.
- Vajdlová 2018: Vajdlová, M.: *Elektronický slovník staré češtiny v kontextu slavistickém*. In: Niševa, B. – Blažek, D. – Krejčířová, I. – Skwarska, K. – Šlaufová, E. – Vašíček, M. (eds.), *Slovanská lexikografie počátkem 21. století. Sborník příspěvků z mezinárodní konference*. Praha 20. – 22. 4. 2016. Praha: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2018, s. 523–530.
- Vokabulář webový: *Vokabulář webový: webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny* [online]. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., oddělení vývoje jazyka 2006–. Verze dat 1.1.15. Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz>
- Voleková – Svobodová 2019: Voleková, K. – Svobodová, A. (eds.): *Staročeské biblické předmluvy*. Dolní Břežany: Scriptorium 2019.

8 Summary

The present monograph contains an inventory of sources and abbreviations for *Elektronický slovník staré češtiny* ([Electronic Dictionary of Old Czech], hereinafter as the ‘ESSČ’). The ESSČ is a historical explanatory monolingual dictionary capturing the vocabulary of the Czech language from its beginnings until the end of the 15th century, which has been compiled in the Department of Language Development of the Czech Language Institute of the CAS since 2005. The ESSČ builds on the academic *Staročeský slovník* ([Old Czech Dictionary], hereinafter as the ‘StčS’), published in 1968–2008 and including entries from *N* to *při-*, and complements it in order to provide a scientific description of the documented vocabulary of Old Czech spanning the entire alphabet. In the entries *A–M*, the ESSČ has the form of an authorial dictionary unsupported by illustrative quotations; in the alphabetical range *při-* to *Ž*, on the other hand, the ESSČ is newly complemented by examples from literature with unified semantic and graphemic editing.

Both dictionaries are built on the same material and source base, which is described in the introductory volume, *Staročeský slovník. Úvodní stati, soupis pramenů a zkratek* [Old Czech Dictionary. Introductory Articles, an Inventory of Sources and Abbreviations] from 1968. *Elektronický slovník staré češtiny. Soupis pramenů a zkratek* [Electronic Dictionary of Old Czech. An Inventory of Sources and Abbreviations] is an update of this text. In content and structure, it builds on its predecessor: Old Czech literary monuments are identified by a standardised abbreviation, followed by the author’s name (if known), the title (often established), a brief description of the work and the time of its creation. This is followed by a list of the sources (manuscripts and/or early printed books), in the case of multiple sources of the same work identified by a standardised abbreviation supplemented with a siglum, and additional information about them (location, shelf mark, extent and dating), a list of previous scholarly editions, the method of citation in the dictionary, and an indication of any foreign-language sources.

In comparison with the original StčS inventory, the revised inventory of ESSČ sources introduces new sources and literary monuments; it eliminates those that are of demonstrably later origin or do not contain a Czech text; it clarifies and corrects their previous dating based on interdisciplinary, especially codicological, research; it reflects the newly discovered intertextual relations between them; it captures scientific editions of Old Czech sources as fully as possible; and it selectively updates references to foreign-language versions of Old Czech texts created by translation. Along with the inventory of sources, also the abbreviations of library institutions and periodicals, the inventory of abbreviations of the books of the Bible and their parts, and the list of general abbreviations used in the ESSČ have been revised.